

(ง)

หน้า

ครั้งที่ ๕/๒๕๒๕

วันพุธที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๕

๑. เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

— ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช . . . . (ค้างมาจากการประชุมคราวก่อน)

๖๕๐

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๕/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ)

วันพุธที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๒๕

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๒๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๕๙ คน

(เนื่องจากพลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานรัฐสภา ไม่อาจมาปฏิบัติหน้าที่ได้ นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ รองประธานรัฐสภา จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ปิยะณัฐ วัชรภรณ์ จากจังหวัดศรีสะเกษ กระผมมีความสงสัยเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติงานการประชุม ซึ่งกระผมเองเป็นคนที่ถ้ามีอะไรสงสัยอยู่ในใจแล้วก็ไม่สามารถจะอยู่เฉย ๆ ได้ เหมือนอย่างกับที่รัฐบาลกำลังสงสัยว่าจะมีใครหักหลังกันนั้น มันก็ไม่สบายใจเหมือนกัน กระผมจำเป็นที่จะต้องกราบเรียนถามท่านประธาน คือเนื่องจากในวันนั้นนั้นปกติจะเป็นการประชุมสภาผู้แทนราษฎร แต่เนื่องจากมีงานสำคัญ คือพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญจะนัดประชุมรัฐสภาวันนี้ กระผมก็ไม่ว่าอะไรเพราะเห็นว่าเป็นงานรีบด่วน แต่บังเอิญกระผมได้รับหนังสือด่วนที่สุดของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเมื่อเช้านี้แจ้งว่า การที่ประธานได้นัดประชุมร่วมกันของรัฐสภาในวันศุกร์ที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๕ นั้น บัดนี้ ได้งดการประชุมเสียแล้ว กระผมจึงมีเหตุสงสัยว่า วันนี้มาแจ้งการ

ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรไป กระผมก็ไม่ว่าอะไรถ้าหากว่าจะประชุมกันวันศุกร์ คราวนี้บังเอิญมีกระแสข่าวมาอย่างนี้ครับท่านประธาน กระแสหนึ่งบอกว่าวันศุกร์นี้วุฒิสภามีการประชุมกันมากเรื่อง กระผมก็ไม่เข้าใจครับว่าทำไมวุฒิสภาถ้ามีการประชุมกันมากก็จะเพิ่มวันประชุมเหมือนอย่างสภาผู้แทนราษฎรเราเพิ่มไม่ได้หรืออย่างไร แต่อีกกระแสหนึ่งซึ่งครับที่กระผมไม่สบายใจ คือเขาบอกว่ารัฐบาลขอร้องมาว่าให้งดการประชุมในวันศุกร์ ถ้าเป็นอย่างนั้นจริง ๆ กระผมก็ไม่เข้าใจเหมือนกันครับว่าเวลานี้รัฐบาลเอาอำนาจจะอะไรมาอยู่เหนือรัฐสภา ท่านประธานช่วยกรุณาชี้แจงให้กระผมได้เข้าใจหน่อยได้ไหมครับว่า สาเหตุที่วันศุกร์มีการงดประชุมรัฐสภานั้นเพราะเหตุไร เพราะว่างานยังอยู่อีกมากมายกายกองเหลือเกินครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ก็วันนี้ก็ว่ากันแต่เรื่องนี้จะครับ ส่วนเรื่องวันศุกร์นั้นผมก็ไม่ทราบว่าจะทางประธานรัฐสภาท่านส่งไป เอา ก็ว่ากันแต่เรื่องวันนี้ก่อนให้เสร็จ ๆ ไปก่อน สำหรับเรื่องวันนี้ะมันจำเป็นครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช .... ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคณะกรรมการครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ว่าที่จริงตรงนี้ไม่ใช่ถึงวาระที่กระผมจะพูด แต่บังเอิญว่ากระผมไปเกิดความรู้สึกเบื่ห้วงขึ้นมาเองนะครับ คือว่ากันตามจริงถ้าเราประชุมสภาของเราเป็นภายในนี้ไม่มีปัญหา เพราะว่าท่านวุฒิสมาชิกก็ดี สมาชิกฝ่ายสภาที่ดีวิธีทางรัฐหมด แต่บังเอิญรัฐบาลได้กรุณาถ่ายทอดเสียงออกไปข้างนอกวันนี้ กระผมอยากเรียนท่านประธานนิดเดียวท่านนั้นครับ ที่คุยตรงนี้ก็คือว่าลักษณะของกฎหมายฉบับนี้มันผิดกว่าฉบับอื่น คือกฎหมายอื่นนี้เวลาที่ฝ่ายไหนไม่เห็นด้วยตกลงกันในกรรมการไม่ได้ก็ขอสงวนไว้แล้วมาพูดในสภา ถ้าสงวนไว้ ๑ ประเด็นแล้วหลังจากนั้นแล้วประธานก็จะชี้ว่า เอ้า ใครสนับสนุนคนไหน ใครค้านคนนั้นมันจะสนับสนุน

สนุนกับค่านสลบกันไปสลบกันมา แล้วสมาชิกก็วินิจฉัยจากการนั้นแล้วก็ลงคะแนน ที่นี้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีประเด็นซึ่งมีตัวอย่างแล้วนะครับ ประเด็นที่ ๑ เถียงกันว่า จะเอาแบ่งเขต ๑ หรือ ๔ หรือ ๕ หรือ ๖ หรือ ๓ ก็มีคนแปรญัตติประมาณ ๒๐ คน ใคร ฟังอยู่ที่บ้านนี้ นะครับ ก็จะมี ๒๐ คนเอาอย่างอื่นทั้งนั้นเลย แล้วสุดท้ายกรรมการขึ้นมา คนเดียวมาบอกว่าเอา ๓ แล้วก็ไอ้ ๓ ก็ชนะไป ลักษณะอย่างนี้แหละครับกระผมกลัวว่าจะ เกิดขึ้นวันนี้อีก ที่กลัวไปกว่านั้นก็ถือว่าวันนี้มีคนแปรญัตติไว้ประมาณ ๒๐ กว่าคนที่ แปรญัตติคือคนจะเอาเบอร์เดียวทั้งนั้น ส่วนคนที่อยู่ข้างกรรมการจริง ๆ ทั้งหมดนี้ที่จะ เอาเรียงเบอร์อย่างเท่านี้ ก็กรรมการจะพูดแทนคนเดียวเท่านั้นจะเป็นประมาณ ๒๐ กว่า ต่อ ๑ อันนี้แหละครับที่กระผมเป็นห่วงก็คือว่า ได้ข่าวว่าท่านวุฒิสมาชิกท่านบอกว่าท่าน จะฟังเสียง ส.ส. ว่า ส.ส. เอาอย่างไร ที่นี้ถ้าฟังเสียงอยู่ประมาณ ๒๐ กว่าเสียงนี่นะครับ มันจะไปเบอร์เดียวหมดเลยครับ แล้วจะมีเสียงเดียวคือตัวแทนกรรมการเท่านั้นที่จะบอก ว่าจะ เป็นเรียงเบอร์ ถ้าจะคิดอัตราส่วน ๑ ต่อ ๒๕ แล้วจะไม่มีการพูดสนับสนุน คัดค้าน จะไม่มีเลยครับ - เพราะว่าเราต้องใช้เวลาดัง ๒๐ กว่าคนแปรญัตตินี้ พอแปรญัตติหมดก็ เอากรรมการนี้ซึ่งแจงก็คนเดียว พอคนเดียว บัญญัติสมาชิกทั้งสภาจะเป็นคนลงมติ มันจะ กลายเป็น ๒๕ ความเห็นต่อ ๑ ความเห็น ถึงได้กราบเรียนท่านประธานไว้ชนิดหนึ่งครับว่า อย่างไรก็ต้องเป็นอย่างนี้ครับ แต่ว่าถ้าประชาชน ที่ฟังอยู่ทางบ้านจะได้ทราบว่า คนที่ไม่ เห็นด้วยนั้นมีอยู่ ๒๕ คนแล้วขอสงวนไว้ ส่วนคณะกรรมการนั้นก็ทำหน้าที่แทนเสียง ส่วนใหญ่ในกรรมการออกมาก็เป็น ๑๙ ต่อ ๑๒ เพราะฉะนั้นกำลังนี้ที่ได้กราบเรียน ท่านประธานก็จะได้คลายวิตกว่า เอ๊ะ พูดกันอย่างไรไม่เห็นด้วย เป็นตลอดไม่เห็นด้วย ทั้งนั้นเลย มีเห็นด้วยอยู่คนเดียว แล้วก็มาออกเสียงไปอีกทางหนึ่ง กระผมมีความวิตก อยู่ก็เลยกราบเรียนท่านประธานไว้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ขอขอบคุณมากครับ ต่อไปนะครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มีอะไรอีกนะครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : กระผมมีมติหน่อย ในฐานะกระผมเป็นผู้แปรญัตติ และก็ทำนกรรมาธิการคือท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทย ท่านกล่าวเมื่อกี้ กระผมต้องกราบเรียนต่อท่านประธานในฐานะที่กระผมมีส่วนได้ส่วนเสีย ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ ในฐานะที่กระผมเป็นผู้แปรญัตติผู้หนึ่ง ที่ทำนกรรมาธิการได้พูดเมื่อสักครู่ว่ามีผู้แปรญัตติ และมีส่วนได้ส่วนเสียเพียง ๒๐ คนนั้นท่านประธานครับ รายชื่อในทรวงนะที่ว่าคน ๒๐ มีคนรับรองไปเท่าไร ในการแปรญัตติ เกินครึ่งหนึ่งนะครับ แล้วก็ถ้าเทียบถึงจำนวนประชากรแล้วหลายสิบล้านทีเดียว ที่เรามีความเห็นอย่างนั้น ฉะนั้นที่ท่านกรรมาธิการท่านพูดเมื่อสักครู่นี้ทำให้ภาพพจน์ของผู้แปรญัตตินี้เสียหาย กระผมคิดว่าท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทยควรถอน คือเป็นการดูถูกดูหมิ่น กระผมไม่สบายใจครับท่านประธาน ด้วยความจริงใจท่านประธานอันนั้นนะครับ กระผมเสียใจมากครับ เพราะผู้แทน ๒๐ คนนะก็ สิบล้านนะครับ แล้วจะมาเอาอะไรกับท่านคนเดียวละ กระผมไม่เห็นด้วยอย่างนี้ ขอขอบคุณครับท่านประธาน นี่กระผม นายชัย ชิดชอบ นะครับ ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ ไม่ได้หาเสียงหรอกนะครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณสมัคร์ ก็ชี้แจงเสียหน่อย

นายสมัคร์ สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมัคร์ สุนทรเวช ขอกราบเรียนนะครับว่า ไม่ได้มีเจตนาจะไปคิดอะไรถึงอย่างนั้นเลย แต่ว่าด้วยความวิตก ที่จริงกระผมอยากจะเรียนขอท่านประธานว่า เมื่อเวลาที่ได้เสนอไปแล้ว ๒๐ กว่าเสียงแล้ว ถ้าท่านประธานจะทิ้งเวลาไว้สักพักหนึ่งให้มีการอภิปรายสนับสนุน และคัดค้านบ้างนี่นะครับ ก็จะได้ฟังว่าฝ่ายสนับสนุนได้มีคนพูดได้มากขึ้น กระผมมีความวิตกกังวลเท่านั้นครับเพราะว่านาน ๆ อยู่ดีก็โผล่พรวดไปให้ราษฎรฟัง เมื่อฟังแล้วก็ไม่เข้าใจ กระผมมีความวิตกเรื่องนี้มากกว่าไม่ได้คิดจะดูหมิ่นดูแคลนอะไรหรอก แล้วจะให้ กระผมถอนตรงไหนก็ยังไม่ต้องทราบเหมือนกัน กระผมตรงดูไม่ทราบทั้งนั้น

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ด้วยความเคารพ ท่านประธาน และก็มีความเคารพท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทยเหมือนกันครับ แต่ว่า

ท่านลองคิดดูนะครับ ข้อบังคับมันระบุไว้ชัดเจนครับ ผู้แปรญัตตินะมีสิทธิ์ที่จะอภิปรายแสดงเหตุ แสดงผลตามข้อบังคับ ผู้ที่ไม่ได้แปรจู่ๆ จะไปอภิปรายได้อย่างไร เพราะกรรมวิธีการไม่ได้แก้ ท่านประธานครับอันนี้กระผมว่า ที่ว่าให้ถอนหมายความว่าจะผมอยากให้ออนคำพูดเมื่อสักครู่นี้ครับว่า คน ๒๐ คนนี้ทำให้คนไขว้เขวนี้มันเป็นการหมิ่นเหยียดหยามสมาชิกสภาผู้แทน ฯ บ้านนอกอย่างกระผมด้วยครับ ขอขอบคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณช่วยครับ ผมก็นั่งฟังอยู่ ไม่มีอะไรเสียหายเอาละครับ เชิญท่านผู้แปรญัตตินะครับ คุณโกศล แวงวรรณ เชิญครับ

นายโกศล แวงวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม โกศล แวงวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดร้อยเอ็ด พรรคชาติประชาธิปไตย ที่กระผมได้สงวนคำแปรญัตติเพื่อแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๑ ดังนี้ครับ “ให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น” ท่านประธานที่เคารพ กระผมมีเหตุและผลพอสมควร การเลือกตั้งเป็นคณะหรือเป็นทีมตามที่กระผมได้แปรญัตติไว้แล้ว กระผมถือว่าเป็นการพัฒนาการเลือกตั้งในระบบใหม่จากที่ไม่เคยมีมาก่อน และในปัจจุบันนี้เท่าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับเลือกตั้งจากประชาชนเข้ามาทำหน้าที่ของตนเองในสภาผู้แทน ฯ นั้น บ้างก็มาจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยตั้งแต่ได้จัดตั้งมาในขณะนั้นนั้นต่างก็ไม่มีเสถียรภาพที่ดีเท่าที่ควร เพราะพรรคการเมืองที่ประชาชนได้เลือกเข้ามาในต่างก็เลือกเป็นรายบุคคล เมื่อต่างคนต่างพรรคเข้ามาอยู่ร่วมกัน ผลที่สุดความฉิบหายว้าวอดก็เกิดแก่ประเทศชาติ เพราะไม่เป็นคณะอย่างที่จะต้องปฏิบัติกันในโอกาสต่อไป ซึ่งกระผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติไว้ก่อนนี้ก็ดี ซึ่งเรายังไม่ได้นำมาใช้ แต่ผลก็ปรากฏว่ากรรมวิธีการซึ่งแก้ไขอยู่ในขณะนั้นนั้นได้แปรสภาพเป็นอย่างอื่น เพราะของดีบางทีหากได้นำมาใช้แล้วบ้างก็อาจจะเป็นผลดีต่อไปได้ เพราะของที่เคยใช้มาอย่างจำเจ บางครั้งก็อาจจะไม่เป็นผลดี กระผมยังคิดอยู่เสมอว่า การที่พรรคการเมืองถ้าหากมีน้อยพรรคอย่างในเจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ก็จะเป็นโอกาสที่ทำให้เสถียร

ภาพของรัฐบาลนั้นดีขึ้นอย่างแน่นอน เพราะพรรคการเมืองถ้าหากขาดระเบียบ ขาดวินัยก็ จะทำให้ความปั่นป่วนยุ่งเหยิงทั้งในรัฐสภาและเสถียรภาพของรัฐบาลซึ่งอาจจะขาดความเชื่อ ถือจากต่างประเทศ ทำให้พวกนักลงทุนทั้งหลายแหล่งซึ่งคิดว่าจะมาลงทุน ก็มองดูเสถียร ภาพของรัฐบาลไทยซึ่งจัดตั้งขึ้น โดยมีแต่ความปั่นป่วนและวุ่นวาย แล้วใครเล่าจะนำทุน เหล่านั้นมาลง ซึ่งเขาจะต้องคิดแล้วคิดอีก เพราะฉะนั้นในวันนี้ที่กระผมสงวนคำแปรญัตติ ไว้วันนี้ กระผมจะได้ขอประธานกราบเรียนถึงข้อดีข้อเสียในการเลือกตั้งที่บอกว่า จัดเป็น รายบุคคลหรือเป็นคณะนั้น กระผมขอประธานกราบเรียนก่อนครับว่า ข้อดีก็ย่อมมี ผล เสียก็ย่อมมี เพราะฉะนั้นกระผมจะขอประธานกราบเรียนในเฉพาะส่วนซึ่งเป็นผลดีก่อน

ข้อที่ ๑ พรรคการเมืองนี้จะมีคามมั่นคงแข็งแรง จะสามารถยืนหยัดอยู่ได้ อย่างมีเสถียรภาพรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นแม้จะมีการผสมพรรคก็จะเป็นรัฐบาลที่ไม่วุ่นวาย

ข้อที่ ๒ สร้างความศรัทธาเลื่อมใสแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ซึ่งสังกัดพรรค และมีระเบียบวินัย ได้ผ่านการเลือกตั้งจากประชาชนมาแล้วนั้น ย่อมจะอยู่ในกรอบ ในข่าย ไม่ย้ายพรรค ไม่แปรปรวน ไม่ผันแปร เพราะฉะนั้นแล้ว

ข้อที่ ๓ ถึงวิธีการเลือกตั้ง ถ้าหากว่าเลือกเป็นรายคณะก็จะทำให้สามารถว่าผู้ สมัคด้วยกันลงทุนก็ต้องน้อย การพิมพ์ใบปลิวก็ดี การทำโปสเตอร์ก็ดี การจ้างหัว คณะนอกหาเสียงก็ดี ทำรวมเป็นทีมค่าใช้จ่ายจะต้องถูกลงอย่างแน่นอน ถ้าหากต่างคน ต่างทำ ต่างคนต่างไป ต่างคนต่างใช้ต่างจ่ายค่าใช้จ่ายก็ย่อมจะสูงขึ้นอย่างที่เคยปรากฏมา แล้ว และประการสำคัญที่สุด ท่านประธานครับ ปรากฏว่าเวลาออกไปหาเสียงด้วยกัน จริงๆ แล้วนั้น ขนาดอยู่ในพรรคเดียวกัน พอจะถึงวันเลือกตั้งก่อนกำหนดสักอาทิตย์สอง อาทิตย์เอาแล้ว พรรคเดียวกันโจมตีกันแล้ว ต่ำกันแล้ว แต่ถ้าหากว่าเราเลือกรวมคณะ นะครับ คำว่า “แทงข้างหลัง” นี้จะไม่เกิดขึ้นอย่างเด็ดขาด กระผมนี้ก็ไปนี้ก็มาว่านัก การเมืองที่จะเข้ามาสู่ในสภาผู้แทนราษฎรได้นั้นจะต้องเป็นคนที่มีประชาชนเลื่อมใสและเขา ศรัทธาในตัวบุคคลก่อนอื่นและพรรคนั้นอันดับรอง เงินนั้นเป็นอันดับตาม เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่าการเลือกตั้งมารวมเป็นคณะจะทำให้ผู้สมัครับเลือกตั้งนี้ได้เสียค่าใช้จ่ายน้อยลง

ข้อ ๔ ผลลัพธ์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ เป็นการพัฒนาพรรคการเมืองของประเทศไทยให้ดีขึ้น เพราะพรรคการเมืองในประเทศไทยนี้เท่าที่กระผมเข้ามาอยู่ในสภาแห่งนี้ก็ย้ายไปจนขนาดว่าจำพรรคการเมืองไม่ได้เสียแล้ว เข้าอยู่พรรคหนึ่ง เย็นอยู่พรรคหนึ่ง บ่ายก็อยู่พรรคหนึ่ง ถ้าหากว่าจะปล่อยให้เป็นอย่างนี้แล้วไซ้ร์ก็ไม่ทราบว่าจะอยู่พรรคไหนกันแน่ เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองนั้นยังไม่ได้สร้างความหวังให้กับประชาชน มีแต่ว่าเลือกสมัยหนึ่งพรรคหนึ่งได้ดีสมัยหนึ่งได้พรรคได้ดี เข้าไปอย่างบายไปอย่าง ผลสุดท้ายผู้รับเคราะห์กรรมก็คือประชาชน กระผมจึงคิดว่าถ้าหากว่าการเลือกตั้งเป็นคณะนั้นจะสามารถทำให้ได้ร่วมกันพัฒนาพรรคการเมือง เพราะประชาชนได้เลือกแล้วเลือกเล่า ผลสุดท้ายก็จะได้คัดเหลืออย่างของอเมริกาเขาอาจจะเหลือพรรคสองพรรคอะไรทำนองนั้น ซึ่งพรรคในเมืองไทยขณะนี้ถ้านับแล้วรอดทะเบียนอยู่ก็ประมาณสัก ๓๐-๔๐ พรรค กระผมจึงเห็นว่าถ้าหากปล่อยให้ความวุ่นวายเกิดขึ้นอยู่อย่างนี้ เลือกตัวใครตัวมันอยู่อย่างนี้เข้ามาอยู่สภาก็ต้องเป็นอย่างนี้ และในเวลาเดียวกันทางทหารก็ตี ก็จะคอยจ้องคอยมองหรือมองภาพพจน์ของสภาผู้แทนราษฎรเลวอยู่อย่างนี้ ซึ่งกระผมก็มาเห็นแล้ว ถ้าจะดูกันตามส่วนก็ไม่เห็นว่าจะเลวตรงไหน แต่เมื่อมองกันด้วยข้อเท็จจริงบางส่วนก็มีส่วนเลวก็อาจจะมิได้ แต่ส่วนดีก็มาก เพราะฉะนั้นกระผมต้องการอยากให้พัฒนาพรรคการเมืองของ ประเทศไทยให้ยืนยง และไม่อยากจะให้ทางผู้อยู่ในเครื่องแบบทั้งหลายมารังแกประชาชนได้ เพราะถ้าหากปล่อยให้วุ่นวายอยู่อย่างนี้เขาจะฉวยโอกาสวันพรุ่งนี้หรือวันมะรืนนี้ก็ไม่ต้องทราบ หัวอกผู้แทนอย่างกระผมคิดอยู่อย่างเดียวครับกลัวเขาจะปฏิวัติเท่านั้นแหละครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าพรรคการเมืองยังวุ่นวาย แน่นอนทหารเขาต้องบอกว่ามันวุ่นวายไปไม่รอดเอาอำนาจมาให้ฉันอีกทีเถอะ แต่ถ้าหากว่าพรรคการเมืองเรียบร้อยมีคุณภาพมีคุณธรรมมีเสถียรภาพ เขาก็ไม่มีข้อกล่าวอ้าง เพราะฉะนั้นประชาธิปไตยเราจะต้องยืนยาวได้แน่นอน และข้อที่เสียครับท่านประธานเมื่อมีข้อดีก็ย่อมมีข้อเสีย

ข้อเสียนี้คือว่าในระหว่างที่มีการเลือกตั้งนั้นบางที่อาจจะมีท่านผู้หนึ่งผู้ใดเกิดตายเข้าไปก็ได้ เพราะว่าส่ง ๒ คนอาจตายไป ๑ ส่ง ๓ อาจตายไป ๑ คน ไม่มีกฎหมายรองรับเพื่อที่จะให้มีการเลือกตั้ง ซึ่งข้อนี้กระผมคิดว่าก็คงจะไม่มากมายนัก เมื่อคนตายไปก็เลือกซ่อมเข้ามาใหม่ซิ ทำไมผู้แทนราษฎรตายเดี๋ยวนี้ยังเลือกซ่อมได้ คนมาสมัครตายบางที่ก็ต้อง

เลือกซ่อมเข้ามาใหม่บ้าง ก็ไม่เห็นจะต้องเสียหายตรงไหน ดีกว่าที่จะปล่อยให้ใช้ใหม่ ครบท่านประธาน

ข้อ ๒ ข้อเสียคือว่าประชาชนไม่เข้าใจ กระทบได้ออกไปสำรวจในเขตเลือกตั้ง ของกระทบในจังหวัดร้อยเอ็ด เขตเลือกตั้งที่ ๒ ของนายโกศล แวงวรรณ คนนี้ไปประมาณสัก ๒ ร้อยกว่าหมู่บ้าน ประชาชนบ่นแน่นอนครับว่าการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นถ้าหากว่าเลือกเป็นคณะเขาจะไม่ไปใช้สิทธิ์ออกเสียง เพราะเขาชอบคนหนึ่งแต่เอาคนหนึ่งไปให้เหมือนกับชื่อแม่หมู ๑ ตัวแต่ว่าได้ลูกหมูแถมมา ๒ เขาบอกแบบนี้เขาไม่พอใจแน่ แต่กระทบเรื่องเหล่านี้อยู่ที่รัฐบาลไทยครับจะสามารถประชาสัมพันธ์ได้แค่ไหน กระทบจำได้เมื่อการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมากกระทบสมัครรับเลือกตั้งในครั้งนั้น รัฐบาลได้ประชาสัมพันธ์ว่าฟังดนตรีทั้งคณะอะไร กระทบจำไม่ได้ชัดเจนครับแต่มาแปลงาย ๑ ว่าเลือกพรรคดีกว่าอะไรทำนองนั้นแหละครับ กระทบจำไม่ได้เพราะว่าผ่านมานานแล้ว กระทบก็มาคิดว่าถ้าหากรัฐบาลจะได้ประชาสัมพันธ์แต่เนิ่น ๆ รับเอาประชาธิปไตยที่แท้จริงไปให้กับประชาชนเสียสิ่งเหล่านี้ก็อาจจะไม่เป็นอุปสรรคและปัญหา แต่แน่นอนการเลือกตั้ง ประชาชนก็คิดว่าตนเองชอบพอกันไหน อันนั้นเป็นชนบทรรมนิยมประเพณีเก่าอันนั้นเป็นอยู่ที่เคยทำมาแล้ว เพราะฉะนั้นความเคยชินเหล่านี้ถ้าหากว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกต้องก็เห็นว่าควรจะต้องเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๓ กระทบได้มาคิดไปคิดว่า พรรคการเมืองที่อยู่ปัจจุบันนี้ถ้าหากว่ามีประชาชนสนับสนุนแล้ว โอกาสที่เขาจะได้เข้ามานั่งในสภาหรือตัวบุคคลที่รับสมัครนั้นก็คงจะมีโอกาสได้เข้ามานั่งในสภา คือเพราะคุณงามความดีที่สร้างไว้คงจะไม่หนีไปไหน เสีย

ท่านประธานครับ เมื่อกระทบได้เปรียบเทียบผลดีและข้อเสียโดยมุ่งถึงความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าในระบอบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์แล้ว กระทบเห็นว่าข้อเสนอในคำแปรญัตติของกระทบนี้น่าที่สภาแห่งนี้จะได้รับฟังบ้าง แต่เหนือสิ่งอื่นใดกระทบเห็นว่าในระบอบประชาธิปไตยที่เราจรรโลงอยู่นี้ ถ้าหากว่าปล่อยให้ไปตามยถากรรมนั้นหรือในข้อความที่กระทบแปรญัตตินี้กระทบยังคิดว่าในส่วนลึกแล้ว ที่กระทบ ออกสำรวจ กับประ-

ชาชน ปรากฏว่าประชาชนยังไม่เห็นพ้องนอกจากว่าทางรัฐบาลจะได้ประชาสัมพันธ์ให้ถึงที่สุด และข้อสำคัญที่สุดครึบท่านประธาน ฯพลฯ พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ส.ส. ร้อยเอ็ด หัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตยของกระผม ท่านถ้าเลือกในจังหวัดร้อยเอ็ดเอาเบอร์เดียวนะครึบ ท่านประธานเชื้อใหม่ท่านติดเข้ามาอีกครึบทั้งจังหวัดเลยครึบ แต่กระผมเมื่อวานนี้ได้ ประชุมพรรค กันมาเสร็จ ปรากฏว่ามติ พรรคของกระผมได้ออกมาว่า โทศลเอียด มติพรรคคราวนี้ให้เลือกเป็นรายบุคคล เพราะฉะนั้นคำแปรญัตติที่กระผมได้เสนอประธาน กราบเรียนไปนี้จึงขอถอนครึบท่านประธาน ขอขอบคุณครึบ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปท่านผู้แปรญัตติร่วมกันนี้ก็ขอถอนด้วยใช่ไหมครึบ

นายบุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดขอนแก่น ซึ่งขอแปรญัตติร่วมกันกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคือคุณโทศล แวงวรรณ เมื่อสักครึบนั้นไม่ได้ขอถอนครึบ เป็นสิทธิ์ของคุณโทศลเพียงคนเดียว กระผมก็ยังขอสงวนไว้อยู่ เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอประธานอนุญาตต่อท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คนต่อไปก่อนครึบ เรียงตามลำดับ

นายบุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : คนต่อไปก็ท่านผู้อาวุโส คุณญาติ ไหวดี ก่อนผมครึบ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญเถอะครึบ

นายญาติ ไหวดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ญาติ ไหวดี ผู้แทนจังหวัดสุรินทร์ พรรคประชากรราษฎร์ คำพูดที่กระผมจะอภิปรายต่อไปนั้นกระผมขอยืนยันต่อท่านประธานว่า กระผมไม่ขอถอน ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพราะเหตุว่ากระผมแปรญัตติไว้ว่าให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานก็สมัครผู้แทนมาแล้ว ก่อนกระผมนิดหน่อย กระผมก็เริ่มสมัครผู้แทนได้รับเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๙ จนกระทั่งบัดนี้เป็นจำนวน

๗ ครั้งถูกยุบสภาเพราะปฏิวัติรัฐประหารไป ๕ ครั้ง กระผมตามที่ได้สมัครมาหลายครั้งนั้น กระผมเห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพราะว่ากระผมเองโฆษณารับเลือกตั้งไม่ต้อง อ่างนโยบายหรือไม่ต้องอ้างผู้หลักผู้ใหญ่หัวหน้าพรรค แต่กระผมอ้างความดีของตัวเองเองเป็นการโฆษณานั้นประการหนึ่งก็ได้รับเลือกตั้งตลอดมา และเมื่อคิดว่าในตัวอย่างของ ต่างประเทศหรือตามตำรับตำรากฎหมายเลือกตั้ง กระผมก็เห็นว่าในต่างประเทศส่วนมาก โดยเฉพาะมหาอำนาจเช่นสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส อย่างนี้เป็นต้นก็มีการเลือกตั้งเป็น เขต จังหวัดหนึ่งแบ่งออกหลายเขตเขตหนึ่งกะว่ให้ราษฎรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งแสนคนมีสิทธิ์ เลือกตั้งได้ผู้แทน ๑ คน เขตละ ๑ คนครบ เพราะฉะนั้นในจังหวัดสุรินทร์ กระผมแต่ก่อน มี ๓ เขตก็ต้องเลือกตั้ง ๓ คน วิธีการนี้เราได้มีการเลือกตั้งกันมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ จนถึง พ.ศ. ๒๔๙๐ ก็มีการเลือกตั้งแบบนี้ตลอดมา แล้วก็เหตุการณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้มีอิทธิพลจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็ตาม พ่อค้าหรือนายทุนที่ให้อำนาจเงินก็ตาม เหล่านี้มักได้รับเลือกตั้งมาเป็นจำนวนมาก เพราะ ใช้อำนาจอิทธิพลของตัวเองนั้นข่มขู่ราษฎรให้ลงคะแนนให้ อันนี้เป็นตัวอย่างในสมัยนั้น ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ สภาเราได้มีรัฐธรรมนูญได้ดุ่ม คือรัฐธรรมนูญของหลวงกาจฯ ตั้งแต่นั้นมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๑๒ ปรากฏว่ามีการเลือกตั้งรวมเขตทั้งจังหวัด หมายความว่าจังหวัดหนึ่งเป็นเขตหนึ่ง จังหวัดใดมีผู้แทนกี่คนก็ให้สมัครทั้งนั้น เพราะฉะนั้น จังหวัดกระผมนี้ครั้งนั้นก็มี ๕ คน บางจังหวัดก็มี ๗ คน ๘ คนอะไรเหล่านี้เป็นต้น วิธีการนี้รู้สึกว่าการรับเลือกตั้งรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้รับเลือกตั้งในนามของผู้แทนจังหวัด ไม่ใช่ในนามของเขต แต่ปรากฏต่อมาว่าวิธีการนี้ก็ต้องใช้จ่ายมาก ผู้สมัครเลือกตั้งที่มีฐานะน้อย ก็ไม่ค่อยมีโอกาสได้สมัครรับเลือกตั้ง จึงเปลี่ยนมาเป็นอย่างทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นในการเลือกตั้งทุกวันนี้กระผมรู้สึกว่าการแบ่งเขตเหมือนกัน แต่แบ่งเขตให้เลือกตั้งเป็นเขต ๆ ไปอย่างจังหวัดสุรินทร์กระผมก็ ๓ เขต เพราะมีราษฎรล้านกว่าคน ให้เลือกได้ ๓ เขต เขตหนึ่งก็ ๓ คน เขตอื่นก็เขตละ ๒ คนเป็นต้น แต่ที่นี้ในเรื่องนี้ก็ปรากฏว่ามีการเลือกตั้งเป็นเขตอย่างนี้ก็มีการทุ่มเงินซื้อคะแนน มีการโฆษณาเรื่องส่วนตัวไป ไม่มีการโฆษณา พรรค เมื่อกระผมได้กล่าวมาแล้วว่าในประเทศต่าง ๆ ที่นิยมระบอบประชาธิปไตยก็มีการ

เลือกตั้งเป็นเขต เขตละ ๑ คน และโฆษณาเรื่องพรรคไม่ใช่โฆษณาบุคคล เรื่องพรรค นโยบายของพรรคโดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายทางเศรษฐกิจนโยบายทางเศรษฐกิจนี้ โฆษณา มาก แต่ละที่ก็ไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นก็จึงให้เลือกตั้งเขตละ ๑ คน แต่ในร่าง รัฐธรรมนูญที่ร่างมานี้ บางท่านก็ต้องการจะให้แบ่งเป็นเขตละ ๑ คน แต่ผมว่าถ้าให้เลือก เป็น ๑ คนแล้ว หรือเขตละ ๒ คนก็ตามรู้สึกว่าจะไม่มีการโฆษณานโยบายของพรรค ซึ่งเป็น การกระทำที่ห่างไกลในระบบประชาธิปไตยที่มีการโฆษณาเลือกตั้งเขตละ ๑ คน ๑ พรรค เพราะฉะนั้นกระผมจึงเสนอมาว่าให้มีการเลือกตั้งแบ่งเขตในจังหวัดหนึ่ง ๆ แบ่งเขตไม่เกิน ๓ คน อย่างมี ๓ คนอย่างนี้ ให้ถือว่าในนามของพรรคเบอร์เดียวเท่านั้นไม่ต้องไปแบ่งเป็น ๓ คน ถ้าไปแบ่งเป็น ๓ คน คนละเบอร์แล้วจะทำให้ไม่ชื้อต่อกันเพราะกระผมเคยประสบ มาแล้ว เคยพาพรรคพวกที่มีความคิดเห็นได้สมัครผู้แทนไปโฆษณาแล้ว โดยมากมัก โฆษณาเอาคะแนนใส่ตน ไม่โฆษณาเพื่อเป็นส่วนรวมไม่โฆษณานโยบายของพรรค เพราะ ฉะนั้นไหน ๆ เราจะเป็นประชาธิปไตยต่อไปแล้ว เราควรจะโฆษณาเป็นพรรค ไม่ควร โฆษณาเอาแต่คะแนนใส่ตนเองอย่างเดียว เรื่องนี้กระผมจึงยืนยันว่าให้มีการเลือกตั้งแบ่ง เขตนะครับ แล้วก็ในเขตหนึ่ง ๆ นั้นให้สมัครในนามของพรรค เลขประจำตัวเบอร์เดียว เท่านั้น ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่ไปเชิญเลยครับ คุณอินทร์

นายอินทร์ ประจันตเสน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่านประธาน รัฐสภาที่เคารพ ผม อินทร์ ประจันตเสน ส.ส. ขอนแก่น พรรคประชากรราษฎร์ กระผมคน หนึ่งได้สงวนทำแปรญัตติในมาตรา ๕ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรานี้ซึ่งขอแก้ไขให้มีการ เลือกตั้งเป็นคณะนั้น กระผมเห็นว่านับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เราก็ได้มีการ แก้ไขรัฐธรรมนูญอยู่เสมอมาและรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่จะใช้ไปในการเลือกตั้งปี ๒๕๒๖ นี้ กระผมเห็นว่าเหมาะสมเพราะว่าระบบพรรคการเมืองนั้นควรจะเลือกเป็นคณะ เท่าที่ผ่านมา แล้วถึงมีพรรคการเมืองก็จริงแต่ไม่ได้บังคับ สมัครอิสระก็ได้ ในเมื่อพรรคการเมืองของ เราจะเติบโตได้นั้นจะต้องมีการเลือกตั้งเป็นคณะ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อการเลือกตั้งคราว ที่ผ่านมานี้ ปรากฏว่าผู้สมัครในนามพรรคมักจะหักหลังด้วยกัน เนื่องจากว่าต่างคนก็ต่าง

ให้หวัศเนนไปหาเสียงแยกจากผู้แทนทั้ง ๓ คนที่เข้าร่วมกัน เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า ถ้ามีการเลือกตั้งเป็นคณะแล้ว ระบบพรรคจะมั่นคงและจะเติบโต จะทำให้รัฐบาลมั่นคง กระผมจึงขอสนับสนุนเลือกเป็นคณะ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อกับครับ เชิญท่านต่อไป

นายบุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก จังหวัดขอนแก่น คำสงวนการแปรญัตติของกระผมนั้นท่านสมาชิกผู้มิเกียรติได้อ่านไปก่อน แล้ว กระผมขอสรุปประเด็นสำคัญว่าทำไมกระผมจึงขอสงวนคำแปรญัตติเอาไว้ว่า ให้มีการเลือกตั้งแบ่งเขต เขตละ ๓ คน ขณะเดียวกันนั้นมีหมายเลขเพียงหมายเลขเดียวหรือว่า เบอร์เดียว นั่นคือการเลือกกันทั้งพรรค ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา นั้นเราได้มีการเสนอญัตติไม่ไว้วางใจของรัฐมนตรีประมาณ ๘ กระทรวง เพราะอะไรก็ เพราะผลรวมของการเลือกตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้มีการเลือกตั้งต่างคนต่างเบอร์ เมื่อเข้ามาเป็นรัฐบาลแล้วก็กลายเป็นรัฐบาลที่ไม่มีเอกภาพ เมื่อรัฐบาลไม่มีเอกภาพนะครับ ทุกพรรคทุกคนต่างก็ช่วงชิงฉกฉวยโอกาสเพื่อจะหาผลประโยชน์และคะแนนนิยมใส่ตัวเอง ผลในการออกเสียงไม่ไว้วางใจก็ทำให้รัฐมนตรีของแต่ละพรรคมองข้างหลังกันจนกระทั่งมีการกล่าวหากันว่ามีการแทงข้างหลัง นั่นละครับคือผลของการเลือกตั้งต่างคนต่างเบอร์ ต่างคนต่างพรรค ถ้าหากว่าให้มีการเลือกตั้งเบอร์เดียวพรรคเดียว ประชาชนจะไม่ลำบาก เดือดร้อนอย่างนี้ ที่ประชาชนลำบากนะครับ เป็นเพราะอะไร เพราะเดี๋ยวรัฐบาลนี้ ต่างคนต่างพรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐมนตรีที่คุมเกี่ยวกับเศรษฐกิจ เกษตร พรรค ประชาธิปัตย์ขอประทานที่ต้องเอ่ยชื่อพรรคนั้น ส่งเสริมปลูกไปเถอะครับ ข้าวก็ปลูกขึ้นมา บรรบูรณ์ครับ ข้าวก็เอะอะ เสร็จแล้วขายไม่ได้ ปอกก็ขายไม่ได้ อ้อยก็ขายไม่ได้ คนขาย คือใคร คนขายอยู่กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์คนของใคร คนของกิจสังคม นอกจากนั้นนะครับ เวลาทำมาเป็นน้ำตาลคืออ้อยนะครับ คนที่ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม คือใคร คือกระทรวงอุตสาหกรรม คือชาติไทยครับ เกษตรปลูกอ้อยจนเหลือเพื่อ ส่งเสริม ดีครับ ปู๊ยกก็ให้ วิชาการก็ให้ แต่เสร็จแล้วมาถึงโรงงานน้ำตาลจะทำเป็นน้ำอ้อย ไม่

สามารถจะควบคุมโรงงานน้ำตาลให้ซื้ออ้อยตามราคาประกันได้ ราษฎรเดือดร้อน ใครครบก่อก่อให้เกิดความเดือดร้อน ก็เพราะรัฐบาลหลายพรรคไม่มีเอกภาพในการบริหารประเทศ การบริหารประเทศจึงไม่มีประสิทธิภาพ ชาวนาปลูกข้าวได้เยอะเยาะ ปลูกปอได้เยอะเยาะ ปลูกมันสำปะหลังได้เยอะเยาะแต่ขายไม่ได้ คนขายคือใคร กระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรี เป็นอีกพรรค ๆ หนึ่ง ท่านประธานที่เคารพครับ แม้กระทั่งคนในกระทรวงเดียวกันก็ ยังต่างพรรค รัฐมนตรีว่าการ พรรคหนึ่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการ พรรคหนึ่ง ต่างก็ช่วงชิง ฉกฉวยโอกาสแก่งแย่งกันอยู่ตลอดเวลา นี่ละครับคือความอับยศ ที่ทำให้ราษฎรเดือดร้อน เมื่อราษฎรเดือดร้อนอย่างนั้น เรื่องอะไรเราจะมาเลือกเป็นคน ๆ อยู่อีกแล้วมาประสมพรรค กันอีก ก็ยิ่งจะเพิ่มพูนความเดือดร้อนให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น นี่คือเหตุผลข้อที่ ๑ ที่ กระผมขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่า ทำไมจึงให้เลือกเป็นพรรคเพราะจะทำให้รัฐบาล มีเอกภาพมีประสิทธิภาพในการบริหารประเทศ

เหตุผลข้อที่ ๒ ที่กระผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานก็คือว่า การเลือก เป็นระบบพรรคจะเป็นการส่งเสริมการปกครองตามระบบประชาธิปไตย และส่งเสริม วิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตอย่างประชาธิปไตย การดำเนินชีวิตอย่างประชาธิปไตย นั้น เขาทำอย่างไรครับ เขารู้จักแบ่งงานกันทำนะครับ มีความสามัคคีกันไม่เอาดีเอาเด่น เอาดังแต่เพียงคนเดียว ถ้ายังต่างคนเลือกเป็นเบอร์ เป็นเบอร์ใครเบอร์มันอยู่นะครับ คน พรรคเดียวกัน ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายก็ได้ชี้แจงให้ท่านประธานทราบแล้วว่า พยายามจะหักหลังกันอยู่ตลอดเวลา เอาเด่นเอาดีแต่ตัวของตัวเองคนเดียว แต่ถ้าเลือกเป็น เบอร์เดียวพรรคเดียวกันทุกคนมีความสามารถทางไหนจะแบ่งงานกันทำ การที่ประเทศไทย ไม่เจริญเท่าที่ควรก็เพราะว่าคนไทยเรานั้นไม่ได้ส่งเสริมให้มีชีวิตแบบประชาธิปไตย ก็พา ทุกชนิดถ้าต่างคนต่างแข่งนะครับ ไม่ว่าจะมวยเป็นแชมป์โลกก็ได้ วิ่งเร็วก็เป็นได้ แต่ถ้า แข่งขันเป็นทีมเมื่อไรนะครับ พังกลับมาทุกที เพราะเราไม่ได้ฝึกเขาไว้ เพราะฉะนั้นกระผม จึงต้องสงวนคำแปรญัตติมากราบเรียนให้ท่านประธานและท่านสมาชิกวุฒิสภาทราบ

ประเด็นที่ ๓ เหตุผลข้อที่ ๓ ที่กระผมต้องมากราบเรียนท่านประธานว่า ทำไม จึงให้เลือกเบอร์เดียว พรรคเดียว เพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้สมัครมาเป็นผู้แทนราษฎรเอง

ครับ ท่านประธานที่เคารพ ตัวท่านประธานเองก็เคยและกำลังเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหลาย ๓๐๑ คนที่นี้ หัวหน้าพรรคทั้งหลายที่นั่งอยู่ที่นี้ กระผมก็ขอกราบเรียนว่า เวลาท่านให้เงินแก่ผู้สมัครนะท่านให้ด้วยความเป็นธรรมแล้วหรือ พรรคเดียวกัน เขตเดียวกันท่านให้เงินเท่ากันหรือเปล่า เปล่าครับ กระผมกล้ายืนยันต่อท่านประธานด้วยว่า ทุกพรรคจ่ายเงินให้แก่ผู้สมัครไม่เท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นผู้ที่มาเป็นผู้แทนราษฎรที่นี้จึงไม่มีความภักดีต่อพรรค พรรคทำอะไร พรรคต้องการผลประโยชน์เมื่อเห็นว่าใครจะมีเสียงดีก็โอบอุ้ม คนไหนจะมีเสียงไม่ดีก็ถีบหัวส่งมันไปเสียเลยนั้นอย่างนั้นะครับมันเจ็บใจ กระผมจึงไม่อยากจะให้เหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นในประเทศนี้อีก ขอถามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนว่า สิ่งที่กระผมกล่าวนี้เป็นความจริงหรือเป็นความเท็จ ท่านที่เป็นประธานกรรมาธิการก็เป็นหัวหน้าพรรคนั่งอยู่นั้น หัวหน้าพรรคอีกหลายพรรคก็นั่งอยู่ ท่านแจกจ่ายเงินทองให้แก่ลูกพรรคของท่านไปสมัครผู้แทนเท่าเทียมกันจริงไหม หรือว่าใครเสียงดีก็ให้มาก ใครเสียงไม่ดีก็ตัดมันไปเลย เวลามาติดต่อกันแรกเอาถะนะสมัครพรรคผมนะคุณบุญเกิดนะจะให้สามสี่แสน เห็นส่งไอ้บ๊อกรู้ที่ไหนก็ไม่รู้ครับ จากกรุงเทพฯ นี่ไปกล่าวว่ำนั่นก็คือ กรรมการสอบเสียงไปสู่มติครับ ไปสู่มติเสียงนายบุญเกิดดูที่ขอนแก่นนะสู่มติสามล้อบ้าง คนขายก๋วยเตี๋ยวบ้าง ไม่มีใครรู้จัก ไอ้คนนี้อย่างไร ๆ มันก็ไม่ได้เป็นผู้แทนแน่ ๆ ตัดลงไปเลยนะ ส่วนคนอื่นที่ว่าเสียงดีโอบอุ้มขึ้นแล้วอย่างนี้จะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาแห่งนี้ ไปภักดีต่อพรรคได้อย่างไร เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าเวลาที่เบอร์เดียวพรรคเดียวกันเรื่องอย่างนี้จะต้องหายไป ในสภาแห่งนี้ ไม่มีใครต้องส่งกรรมการไปว่าไปสอบดูซิว่าเสียงดีไม่ดีเป็นแต่เพียงว่าถ้าพรรคเราพอจะสู้เขาได้ทุ่มเต็มที่ สู้ไม่ได้ก็ให้ถอยมาทั้งพรรค อย่างนี้ครับก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในพรรคขึ้นมา

ประเด็นที่ ๓ นะครับ จะเป็นการประหยัดในการใช้จ่าย อันนี้มีสมาชิกผู้มีเกียรติกล่าวไปแล้ว กระผมจะพูดถึงค่าใช้จ่ายของรัฐบาล การพิมพ์บัตรและเลือกตั้งก็จะสิ้นชำหมายเลขก็จำนวนน้อยลง เพราะพรรคหนึ่งส่ง ๓ คน เบอร์เดียว กระผมว่าในเขตหนึ่ง ๆ ก็คงจะมีประมาณสักไม่เกิน ๑๐ หรือ ๑๕ หมายเลขนะครับ คนเลือกตั้งก็จะได้ง่ายขึ้น

ท่านประธานที่เคารพครับ ผลประโยชน์อีกอันหนึ่งที่กระผมก็อยากจะกราบเรียนให้ท่านประธานได้ทราบว่า ถ้าเลือกเป็นเบอร์เดียวพรรคเดียวแล้วก็จะทำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๑๐๓ (๗) ซึ่งบัญญัติให้เห็นความสำคัญของพรรคไว้เป็นอย่างดีว่าผู้แทนราษฎรนั้นจะพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ อันนี้กระผมต้องขออนุญาตต่อท่านประธานอ่าน (๗) ให้ท่านประธานและ也让ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ทราบอีกสักครั้งหนึ่งว่า รัฐธรรมนูญมาตรานี้ให้ความสำคัญของการเมืองไว้ขนาดไหน เพื่อให้เป็นการประกอบในการวินิจฉัยและตัดสินใจของท่าน ใน (๗) ให้ความสำคัญสมาชิกภาพของผู้แทนราษฎรไว้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อ “ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้นให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองตนที่เป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันทีลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ” ท่านประธานที่เคารพครับ คนที่ราษฎรเลือกตั้งเข้ามา แล้วทำไมจึงสิ้นสุดสมาชิกภาพโดยพรรคการเมืองให้ออก อย่างนี้รัฐธรรมนูญก็ยอมรับอยู่แล้ว ใช่ไหมว่า พรรคการเมืองมีบทบาทเหนือความเป็นสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎร มีบทบาทเหนือเสียงของราษฎรที่เลือกตั้งสมาชิคนั้นมาเมื่อเป็นอย่างนี้กระผมจึงเห็นว่า จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเลือกกันเป็นพรรคเพราะผู้ไปสมัครรับเลือกตั้งนั้นก็จะได้ไปอธิบายเป้าหมายนโยบายของพรรค ข้อดีอีกข้อหนึ่งนะครับ กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านได้ทราบว่า การบริหารบ้านเมืองนั้นจะต้องใช้นโยบายของพรรคเป็นเป้าหมาย และเป็นธงชัยในการบริหารประเทศ ในขณะเดียวกันในการหาเสียงของผู้แทนราษฎรทุกคนจึงจำเป็นจะต้องไปอธิบายไปชี้แจงนโยบายและเป้าหมาย ตลอดจนอุดมการณ์ของพรรคเมื่อเข้ามาบริหารประเทศแล้วประชาชนเขาจะได้พิจารณาตัดสินใจว่า พรรคการเมืองที่หาเสียงกับประชาชนนั้นได้ดำเนินการบริหารประเทศตามที่มาให้สัญญาไว้กับประชาชนหรือไม่ ประชาชนจะตัดสินใจถูกไม่ใช่ว่าอย่างทุกวันนี้ต่างคนต่างพูดเป็นผู้แทน แล้วจะทำอย่างไรอย่างนี้ เสร็จแล้วมาก็ละเทะอย่างเก่า กระผมก็ไม่ค่อยอยากเห็นสภาพการเมืองมันเป็นอย่าง

นี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าหากเลือกต่างคนต่างเบอร์กระผมมีสิทธิ์เข้าหน้าครับในสมัยหน้า แต่ถ้าพรรคเดียวเบอร์เดียวตัวกระผมผู้พูดเองอาจจะไม่มีสิทธิ์ แต่กระผมจะพูดเพื่อจะให้คนอื่นคนรุ่นหลัง ๆ ต่อมามาเข้าสู่สภาในระบบพรรค ทำให้รัฐบาลมีเอกภาพบริหารบ้านเมืองได้เข้มแข็งกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ กระผมจำได้ว่ามีหัวหน้าพรรคพรรคหนึ่งขอภัยที่ต้องเอ่ยนามท่าน คือ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ท่านไปหาเสียงที่ภาคอีสานนะครับ ท่านเคยโฆษณาว่า พรรคเลือกคนประชาชนเลือกพรรค นั้น ๑ ประเด็นนะครับ แล้วกระผมยังจำได้ว่า ในปี ๒๕๑๘ ๖๗ พลตรี ประมาณ อติเรกสาร ประธานกรรมการปัจจุบันนี้ ท่านก็เป็นรัฐบาลร่วมกันอยู่ ท่านมีคำขวัญเผยแพร่ไปยังประชาชน โฆษณาทุกวันแหละครับ ตอนนั้นบอกว่า เลือกพรรคนี้แหละดี เหมือนฟังดนตรีทั้งวง กระผมไม่ทราบว่าตอนนั้นอะไรทำให้หัวใจของท่าน ประธานกรรมการถึงเข้มแข็งเปลี่ยนแปลงไปเสียอย่างอื่นเดี๋ยวนี้กลับมาเป็นว่า เลือกแต่ละคนนั้นแหละดี เหมือนกับฟังดนตรีทีละชิ้นหรือว่าเหมือนฟังโซโล (Solo) กลองบ้าง เปียโนบ้าง ทรัมเป็ต (Trumpet) คงจะเป็นแบบนี้ กระมัง การที่ทำอย่างนี้กระผมก็ไม่เข้าใจว่าบ้านเมืองนี้จะเอาอะไรเป็นที่พึ่ง ปีกลาย ๒-๓ ปีพูดอย่าง พอมาวันนี้เปลี่ยนไปอีกอย่างหนึ่งเราจะเคารพหลักการหรือเราจะเคารพอะไรครับเมื่อเคารพหลักการ เมื่อมีหลักการแล้วก็น่าจะปฏิบัติตามหลักการ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็ขอกราบเรียนให้ท่านประธานได้ทราบว่าเหตุที่ประชาชนเดือดร้อนทุกวันนี้ก็เพราะมีพรรคการเมืองหลายพรรคมาบริหารประเทศ ไม่ได้คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชน ข้าวจะขายไม่ได้ก็ช่างมัน ประกาศโฆษณาไปอีกอย่างราคาหนึ่ง แต่ราคาขายอย่างหนึ่ง อ้ายจะขายไม่ได้ก็ช่างเขา โฆษณาไปอีกอย่างหนึ่ง นี่คือผลร้ายของการบริหารโดยพรรคการเมืองหลายพรรคนี้ เมื่อเป็นเช่นนี้ทำไมเราไม่ช่วยกันแก้ไขเสียเดี๋ยวนี้ เพื่อมีเลือกตั้งในปี ๒๕๒๖ จะได้มีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวเข้ามาเป็นรัฐบาล ส่วนอีกพรรคเป็นพรรคฝ่ายค้าน จะได้สู้กันเต็มที่ แล้วก็จะไม่แก่งแย่งกัน แล้วการแจกจ่ายทรัพยากรหรือเงินทองให้กับผู้สมัครจะได้เกื้อหนุนเท่าเทียมกัน ไม่ใช่เป็นอย่างที่ว่าคนไหนเสียงดีเอาไปเอาไปมาก ๆ น้อย คนไหนเสียงน้อยทิ้งตัดหางปล่อยัดไปเสียเลยนะ เพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียนว่าอย่างไรก็ตามกระผมขอล้อเลียนคำขวัญของท่านประธาน

กรรมวิธีการว่า อย่างนี้นะครับว่า เลือกพรรคนั้นแหละดีครับ จะได้มีรัฐบาลที่มั่นคง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไป เวื่ออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร เชิญครับ

เวื่ออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตราด) : ท่านประธานที่เคารพ ผม เวื่ออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด พรรคประชาธิปัตย์ ในการที่ผมขึ้นมาพูดนั้น บางท่านอาจจะสงสัย ผมได้รับความเมตตาจากอาจารย์สนิท ลีลา ซึ่งผมคนหนึ่งได้แปรญัตติไว้แต่ญัตติของผมได้ตกไป เนื่องจากว่าหนังสือฉบับนี้ไปที่บ้านที่กรุงเทพฯ แต่ตัวผมไปอยู่ต่างจังหวัดผมจึงไม่ได้มาชี้แจงในกรรมวิธีการญัตติผมจึงตกไป แต่ผมเองก็ยังมีคามนึกคิดและมีความเห็นไม่เห็นด้วยกับทางกรรมวิธีการ ผมจึงได้ขออาจารย์สนิท ลีลา ซึ่งอาจารย์สนิทก็ได้พูดไปครั้งหนึ่งแล้วอาจารย์สนิทก็ได้ให้ผมมาเป็นผู้อภิปรายแทน ท่านประธานที่เคารพครับ ผมก็คิดว่า ถ้าหากว่าพูดถึงมรรยาททางการเมืองที่จะมาอภิปรายในทางรัฐบาลนั้น ผมก็คิดคงเป็นไปได้ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย แม้แต่หัวหน้ารัฐบาลเองก็ได้บอกไว้แล้วว่า การที่จะลงมติในวันนี้ แล้วแต่สมาชิกสภาผู้แทนฯ จะเป็นผู้พิจารณา และทางวุฒิสมาชิกเองก็มีแนวโน้มว่าจะเห็นในการเลือกตั้งเป็นพรรคขึ้น เขาไม่มีผลประโยชน์อะไรและสำหรับตัวผมเองนั้น ผมก็ไม่มีผลประโยชน์ในการจะเลือกเบียร์หรือเบอร์เดียว เพราะเนื่องจากจังหวัดตราดนั้นมีผู้แทนราษฎรเพียงคนเดียว แต่เรามาพูดในหลักการในหลักความเป็นจริงถ้าหากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนมีจิตใจว่าง อย่าเอาผลประโยชน์ของส่วนตนมาพูดกันว่าถ้าเราสมัครเบอร์เดียววันนี้เราอาจจะเอาตัวรอดไม่ได้ ถ้าเราคิดถึงด้านนี้แล้ว เราก็คิดว่าทุกคนในจิตสำนึกของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ที่นี่ ผมเชื่อเหลือเกินว่าจะต้องมีคนเห็นส่วนใหญ่ว่าการเลือกเบอร์เดียวนี้เป็น การที่ถูกต้องตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย เพราะจะได้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑-๒๕๒๒ นี้ด้วย เพราะเหตุว่าในรัฐธรรมนูญนี้ระบุแล้วทุกคนต้องสังกัดพรรค เมื่อบทเฉพาะกาลออกไปแล้วทุกคนต้องสังกัดพรรค และพรรคการเมืองนั้นจะต้องมีสาขาพรรค จะต้องมีส่วนิกพรรคแต่ละภาค แต่ละแห่งไม่

ต่ำกว่า ๕ พันคน อันนี้ก็เป็นกำลังเสริมระบบพรรค ถ้าหากว่าเราจะมาแยกเบอร์การลงคะแนนนั้นเราก็คิดว่าเราจะไปกำหนดกฎเกณฑ์ในระบบพรรคการเมืองกันทำไม และท่านประธานที่เคารพเห็นไหมครับว่า การพัฒนาทางการเมืองนั้นเราจะเห็นได้ว่าประชาชนในสภาพการเมืองเวลานี้จะแตกต่างกับปี ๒๕๑๘ - ๒๕๑๙ ประชาชนจะรู้สึกหดหู่ ห่อเหี่ยว และว้าเหว ในระบบการเมืองเราจะต้องเสียบุคคลทางการเมืองไปคนแล้วคนเล่า คนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองและคนที่มีความคิดริเริ่มทางการเมือง คนที่มีหลักยึดมั่นในอุดมการณ์นโยบายของพรรคนั้นคงจะอยู่ในระบบการเมืองที่เห็นอยู่นี้ไม่ได้ เพราะเหตุว่าถ้าขึ้นไปบริหารประเทศนั้น ถ้าหากเราไม่ใช่ระบบการเมืองใครขึ้นไปก็ต้องถูกโจมตีและจะต้องเสียผู้เสียคน เพราะไม่มีนโยบายหลักของตัวเองที่จะเข้าไปใช้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเรามีนโยบายหลักนั้นจะใครก็ได้ที่เข้าไปบริหารประเทศถ้าหากว่าพรรคการเมืองทุกพรรคมีนโยบายหลักแน่นอนว่า ในการบริหารประเทศอย่างปัจจุบันนี้ผิดพลาด แต่ถ้าพรรคหนึ่งพรรคใดขึ้นไปบริหารประเทศแล้วจะใช้นโยบายในหลักในการแก้การปราบอาชญากรรมก็ดี การต่างประเทศก็ดี การเศรษฐกิจก็ดี เราก็สามารถที่จะมีกลไกของพรรคซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้ช่วยเหลือ และจะชี้ให้เห็นว่าอย่างสมมุติว่ากระทรวงมหาดไทยอย่างนี้ ถ้าหากว่าในพรรค มีนักวิชาการหรือมีการร่างนโยบายที่แน่นชัดไม่ใช่ร่าง ๒ - ๓ ใบเหมือนอย่างคราวปฏิรูป ปฏิวัติอย่างนั้น เราก็จะสามารถที่จะคัดตัวบุคคลที่พอมีบาร์มีบ้าง มีความรู้เชื่อถือ หรือมีความถนัดในด้านกระทรวงมหาดไทย เราก็จะได้ตัวบุคคลประเภทนั้นเข้าไปบริหารได้ โดยที่ยึดหลักในนโยบาย และในการโจมตีของฝ่ายค้านนั้นเราก็จะเห็นหน้าเห็นได้ว่าฝ่ายค้านก็จะไม่โจมตีได้ สมมุติว่าพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดอันนี้ผมขอสมมุติว่าถ้าหากว่ามีนโยบายแจ่มชัดว่า ถ้าพรรคนี้ขึ้นไปแล้วจงเลิกขายมุขโดยไม่ให้มีการด้อมเหล้า ไม่ให้มีการเล่นการพนัน ไม่ให้มีการเที่ยวกลางคืน เหมือนอย่างบทบัญญัติพระพุทธเจ้าเอามาเป็นนโยบาย ถ้าพรรคการเมืองนั้นไปเผยแพร่ต่อประชาชน ประชาชนเลือกเข้ามาสู่สภา จำเป็นเหลือเกินว่าพรรคการเมืองนั้นจะต้องทำตามนโยบาย ฝ่ายค้านจะบอกว่าผิดกับผลประโยชน์ คนที่เสียผลประโยชน์เสียไปไม่ได้ เพราะว่าเขาได้แจ้งนโยบายอย่างแจ่มชัด ประชาชนเข้าใจอย่างถ่องแท้ แต่ระบบการเมืองเมืองไทย ท่าน

ประธานที่เคารพจะต้องเป็นนักการเมืองอาวุโส เป็นนักการเมืองเก่าแก่ ท่านประธานต้อง
 ยอมรับอยู่อย่างหนึ่งว่าการหาเสียงเลือกตั้งในต่างจังหวัดนั้น ไปหาเสียงเลือกตั้งตัวใครตัวมัน
 ถึงแม้จะไปสมัครพรรคเดียวกัน เราก็ยังสังเกตเห็นแล้วว่าต่างคนต่างไปพูด ต่างคนต่างพูดแต่
 นโยบาย บางคนอยู่พรรคเดียวกัน แต่ไปพูดคนละแห่งคนละที่ นโยบายยังไม่เหมือนกัน
 แล้วท่านประธานเห็นไหมครับว่าแม้แต่พรรคเดียวกันไปสมัครผู้แทนราษฎร ในเบอร์เดียว
 กันแทนที่จะหอบหิ้วกันมาตักกีดกันด้วยกัน ได้ก็ไต่ด้วยกัน ไม่กระทำเช่นนั้น พอเสียง
 ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใกล้จะมีการเลือกตั้งลงคะแนนเสียง รู้ว่าตัวเสียง
 นี้ดี แต่เพื่อนนั้นเสียงไม่ดี ก็พยายามไปบอกกับชาวบ้านว่า ลงโหด ๆ ลงคะแนนโหด
 คือลงโหดหมายถึงว่า ให้ลงผมคนเดียวบัดคนนั้นออกไปเลย นี่หรือรับการเลือกตั้งที่เป็น
 การเลือกตั้งโดยระบอบประชาธิปไตย ซึ่งไปมอมเมาประชาชน อีกอย่างหนึ่งนะครับ
 ท่านประธานที่เคารพ ทุกคนจะพูด จะพยายามให้ข้อคิดว่าการเลือกตัวบุคคลนั้น ถ้าหาก
 ว่าให้มีการเลือกเป็นคณะหรือเป็นพรรคการเมืองแล้วจะมีการซื้อเสียงเลือกตั้งกันง่ายขึ้น ผม
 ว่าไม่จริง ถ้าหากว่ามีการเลือกตั้งเป็นพรรคแล้วจะมีการใช้จ่ายที่น้อยลง และคนที่สมัคร
 นั้นไม่จำเป็นจะต้องมีเงิน เพราะมีเงินสนับสนุนของพรรค โดยนโยบายของพรรค โดย
 การเผยแพร่เอกสารของพรรค และจะพูดเป็นเสียงเดียว และจะกระจายออกหาเสียง
 คนละจุดสองจุดเป็นกำลังที่แบ่งเบาภาระกันได้ดีที่สุด และที่เรียกว่าการจะเอาเงินไปซื้อ
 เสียงนั้น ผมก็คิดว่าถึงอย่างไรแล้วนักการเมืองที่จะไปซื้อเสียง พรรคการเมืองที่จะไปซื้อ
 เสียงก็จะได้เด่นให้เห็นแจ่มชัดจากประชาชนว่า พรรคนั้นเป็นพรรคที่ซื้อไม่ใช่อัดตัวบุคคล
 ว่าคนนั้นเอาเงินไปซื้อ ถ้าพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งที่เอาเงินไปซื้อ ประชาชน
 จะได้เริ่มเห็นทั้งประเทศว่าพรรคการเมืองนั้นเป็นแนวร่วมของพรรคคอมมิวนิสต์ เพราะว่า
 การเป็นแนวร่วมของพรรคคอมมิวนิสต์โดยทางอ้อมนั้นเพราะอะไร เพราะพรรคการเมือง
 นั้นไม่มีอุดมการณ์หรือไม่ได้ยึดมั่นในประชาธิปไตย กำลังจะไปทำลายล้างระบบการเมือง
 แบบประชาธิปไตย โดยต้องการให้ระบบอื่นเข้ามาปกครองประเทศ พรรคการเมืองนั้น
 ควรจะถูกทำลายด้วยมือของประชาชน และพรรคการเมืองอีกพรรคการเมืองหนึ่งจะขึ้นเนะ
 ให้ประชาชน แต่การใช้จ่ายเงินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นคณะเป็นพรรคนั้น ท่าน

ประธานที่เคารพ ต้องใช้น้อยอย่างที่สุดสมมุติว่าผมได้รับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมาคนเดียว
 นี้ใช้ ๖๕,๐๐๐ บาททั้งหมดในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่ถ้าหากว่ามี ๓ คน ผมก็ยังคงใช้
 ๖๕,๐๐๐ บาท ในการปิดโปสเตอร์โฆษณาหาเสียง ค่าใช้จ่ายน้ำมันรถอะไรทั้งหลายจิปาถะ
 ก็ยังคงใช้ ๖,๕๐๐๐ บาท ที่เราอาจมาเฉลี่ยกันได้ เราจะสังเกตเห็นได้ว่าคนสมัครสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรในกรุงเทพมหานครนั้นบางครั้งใช้เงินน้อยกว่าต่างจังหวัดเสียอีก มาถึง
 ขั้วถึงตัวบุคคล ท่านกรรมการหรือสมาชิกบางท่านที่ขึ้นมาชี้แจง หรืออาจจะพูดในเบื้องต้น
 แรก อาจจะคิดว่าพรรคการเมืองส่งไป แต่ตัวบุคคลนั้นประชาชนไม่ชอบ แล้วจะเลือก
 กันได้อย่างไร อันนี้ท่านประธานลองคิดซิครับว่า เขากำลังพูดถึงการบ้านหรือการเมือง
 ผมไม่เคยเชื่อเลยครับว่านักการเมืองที่จะไปสัมผัสกับประชาชนจนกระทั่งประชาชนรู้จัก
 การเมืองดีจนกระทั่งเกลียดไม่ลงคะแนนเสียงให้เป็นจำนวน ๒ แสน ๓ แสนคน เป็นไป
 ได้หรือท่านประธานลองคิดให้ดี มันเป็นไปได้ไม่ได้โดยทุกกรณี แต่ถ้าหากว่าตัวบุคคลดีไป
 อยู่พรรคไม่ดี การเมืองนั้นจะถูกกลืนคนที่ดีนั้นไปทันที ท่านประธานที่เคารพ เหมือน
 ระบบในวงการตำรวจ คนที่จบนายร้อยสามพรานมีความมั่นใจมากกว่ากลับออกไปนั้นจะ
 ปฏิบัติอย่างนี้ ๆ อย่างนักการเมืองบางคนเข้าพรรคจะต้องทำอย่างนั้น ๆ แต่แล้วคนดีเข้าไป
 อยู่ในพรรคอย่างนั้นจะถูกกลืนโดยปริยาย ผลสุดท้ายเราก็เสียนักการเมือง แต่หากว่า
 เราได้พรรคดีแต่คนไม่ดี คนดีที่อยู่ในพรรคที่มีคนดีมากก็อยู่ไม่ได้ หรือบางครั้งคนไม่ดี
 นั้นแหละครับ จะกลับเป็นคนดี เพราะเหตุว่าอยู่ในคนดีก็ปลูกฝังในความดี อุดมการณ์
 ทางการเมือง ยึดมั่นในการเมืองว่า นโยบายอย่างนี้เราเดินทางอย่างนี้ เราจะไปประสม
 ประสานกับพรรคอื่นไม่ได้ เราเดินสายกลางนะ เราจะไปร่วมกับนายทุนไม่ได้ แต่เรา
 ต้องยึดมั่นและเดินสายกลาง อะไรทำนองนี้ นี่แหละครับ คือว่าเราจะต้องได้คนดี พวก
 นั้นจะต้องถูกเราชักจูงให้มาเป็นคนชั่วจะกลับมาเป็นคนดี เพราะฉะนั้นคำที่เรียกว่า คนที่
 จะไม่มาเลือกตั้งนั้น ผมว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไร้เหตุผลอย่างสิ้นเชิง เป็นไปไม่ได้ เพราะ
 การเข้าใจของประชาชนที่จะมาเลือกตั้งการเมืองนั้น ผมมั่นใจเหลือเกินว่าประชาชนจะต้อง
 มาเลือกตั้ง ๑. ลักษณะการพูด ๒. นโยบายพรรค ๓. เอกสารที่เผยแพร่ออกไป
 ๔. โดยหวัหวัคคะแนน ๕. โดยผลประโยชน์ คนที่ประชาชนกำลังมาเลือกตั้งนั้นอาจจะมี

กลุ่มคนหนึ่งที่มีหัวคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรู้จักคนตั้งสองสามแสนคน กระผมไม่เชื่อ แต่ใช้โดยกลวิธีกลลวงของประชาชน โดยใช้หัวหน้าคะแนนออกไป พอมาเป็นผู้แทนราษฎรก็ช่วยหัวคะแนน หัวคะแนนก็กลับไปพูดกับประชาชนว่า ส.ส. คนนี้ดี ๆ ทำเข้ากับประชาชนได้ดี ช่วยประชาชนได้ดีทั้ง ๆ ที่บางทีก็ฝากลูกเข้าโรงเรียนบ้าง เอาเงินไปช่วยวัดบ้าง เอาไปทำถนนหลอก ๆ บ้าง เอาไปบริจาคบ้าง นั่นหรือคุณค่าความดีของคนดีกันเฉพาะตัวใครมีเงินใครก็ให้ได้ แต่ในระบบอุดมการณ์ทางการเมืองนั้นไม่มีเลย จะไปอยู่พรรคไหนก็ได้ พรรคการเมืองเมืองไทยตั้งขึ้นมาวันนี้ฟุ้งนี้ก็หยุดไปได้ เพราะไม่มีหลักนโยบายที่แน่นอนและมั่นคง ความว่าเหว่ของประชาชน ความที่ประชาชนจะพึงพรรคการเมืองระบบการเมืองนั้นก็เป็นที่ไปไม่ได้ ประชาชนก็ต้องการทางเลือกโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยการรับเงินไว้ก่อน เพราะผู้แทนราษฎรออกมาหาเสียงปาว ๆ ก็จะสร้างโน้มน้าวสร้างนี้ ตัวบุคคลใครรับจะไปสร้างได้ ผมไม่เชื่อ นอกจากจะไปโกหกประชาชนแม้แต่พรรคการเมืองเป็นระบบพรรคจะต้องแถลงนโยบาย จะต้องมีนักวิชาการ จะต้องมีสต๊าฟ (Staff) การทำงานของพรรคการเมือง และในการเลือกตั้งนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านเชื่อไหมว่าประชาชนที่มาเลือกตั้งนั้นถ้าถูกต้องทำนองคลองธรรมและประชาชนมีความรู้ในเรื่องระบบประชาธิปไตยแล้ว ประชาชนจะมาเลือกพรรคการเมืองด้วยแนวความคิดของพรรคการเมืองนั้น สมมุติว่ามีพรรคการเมืองหนึ่งไปเผยแพร่ระบอบการปกครองอย่างอื่นเป็นอย่างนั้น อย่างนั้น ๆ ประชาชนเห็นแล้วบอกไม่เลื่อมใส ไม่เห็นด้วยจนต้องการอย่างนี้ ต้องการอย่างนี้ ต้องการระบบพรรคการเมืองอย่างนี้ แต่วันดีคืนดีการบริหารประเทศของพรรคการเมืองอย่างนี้ล้มเหลว ก็มีนักการเมืองอีกระบบหนึ่งมีความคิดรองรับอยู่แล้ว เพราะว่าพรรคการเมืองที่ข้อเท็จจริงแล้วในเมืองไทยยังหาไม่ได้ จะต้องเป็นรัฐบาลเงาของรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา และจะต้องเผยแพร่ให้ประชาชนรู้ระบบพรรคการเมืองว่าจะเข้าไปแก้ไขอย่างไร ไม่ใช่เนักการเมืองดีแต่พูดปาว ๆ มาทำกันแก้ผ้าในกลางที่หาเสียงหรือพูดกันเรื่องส่วนตัวนั้น ระบบถึงขนาดหัวหน้าพรรคก็พูดกันขนาดนั้น และไม่ใช่มานั่งพูดเอาเรื่องซ้ำซ้ำห่มุแห่งเล็ก ๆ น้อย ๆ มาพูดกับประชาชน ใครจะจับผิดกับประชาชนนั้นเอามาพูดกันได้ง่าย สมมุติว่าผมอยากมีชื่อเสียง

โด่งดังสักคนหนึ่ง ผมก็ไปขยำข้าราชการสักคนใดคนหนึ่ง ที่ระบบที่เฮงชวยอยู่อย่างนี้ ผมก็ไปเอาข้อมูลอะไรมาตีแผ่กันอย่างนี้ อย่างนี้ ๆ ผมก็ชื่อเสียงโด่งดังแล้ว ใครก็ลงกันพื้พื้กัน ผมนี่เป็นคนเก่งกล้าสามารถ แต่ในขณะเดียวกันก็พ่ายเรือในอ่างวนเวียนว่าวายตายเกิดพอเป็นรัฐบาลก็พุดอย่างหนึ่ง พอเป็นฝ่ายค้านก็พุดอย่างหนึ่ง พอฝ่ายค้านกลับไปเป็นรัฐบาลก็พุดอีกอย่างก็กลับไปเวียนว่าวายตายเกิด คนที่เป็นเวรกรรมก็คือประชาชน เพราะฉะนั้นท่านยังจะยอมรับในการเลือกตั้งโดยการตัวใครตัวมันอย่างนั้นหรือ กระผมว่าเห็นถึงเวลาแล้วควรที่จะเลือกกันเป็นระบบพรรค ถ้าการเลือกระบบพรรคการเมืองนั้นจะ เป็นการ บังคับไปในตัวว่าการที่ออกไปหาเสียงของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้น ผู้แทนราษฎรจะพุดเน้นถึงนโยบายพรรคมากกว่าตัวบุคคล เพราะเหตุว่าต่างคนก็ต่างจะออกกระจายไปเผยแพร่ เวลาได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเรียบร้อยแล้ว ต่างคนก็อยู่ในเขตเดียวกัน เป็นพรรคเดียวกัน มีสาขาพรรคเดียวกัน ประชุมร่วมกันเดินออกไปไหนก็พุดกับประชาชนเป็นเสียงเดียวกัน ไม่ใช่ว่าเขตหนึ่งมีอยู่ ๓ พรรค เวลาออกไปชาวบ้านไอนี้ไม่เคยมาเลย ไอนั้นไม่เคยทำไอนั้นเลย ไอนี้ไม่ทำอะไรเลย ก็ใครจะทำอะไรก็ไม่รู้แต่ว่าประชาชนฟังไม่ไหว เพราะต่างกัน ต่างคนต่างใจมตักกัน และในสภาพความเป็นจริงท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานก็รู้สึกสภาพสังคมเมืองไทยเวลานี้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีความอึดอัดใจขนาดไหนเวลาจะมาทอดกฐิน ผ้าป่า หรือจะมีอะไร จะสร้างโบสถ์สร้างอะไรประชาชนก็มาหาผู้แทนราษฎร และก็พยายามเร่งเร้าผู้แทนราษฎรว่าควรจะออกก่อนที่จะสมัครผู้แทนนะ ผมก็คิดว่าคนจน ๆ อย่างผมหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ยากจนอีกหลายคนก็คิดท้อแท้ใจ ว่าเราไม่มีโอกาสสนองตอบ แต่ถ้าเราเป็นระบบพรรคการเมืองนะครับ ท่านประธานที่เคารพ เราก็สามารถจะพุดออกไปได้ว่าเรา ๓ คนนี้ เราเฉลี่ยโดยพรรคและพรรคมีนโยบายว่าเราควรจะทำบุญขนาดนี้เราควรจะทำศาสนชนในขนาดนี้ เราก็สบายอกสบายใจ พรรคการเมืองส่วนหนึ่งของกรรมการกลางก็จะได้ช่วยกรรมการสาขาโดยส่งเงินของกรรมการกลางนั้นไปสนับสนุน มีองค์กร มีพิมพ์ดีด มีเลขาฯ มีสำนักงานมีอะไร ใครมาเล่าเรื่องราวร้องทุกข์คนนี้นักการเมืองคนหนึ่งออกเผยแพร่ประชาธิปไตยกับประชาชน ไปพุดกับประชาชนในด้าน

ประชาธิปไตยในสมาชิกของพรรคที่มีตัวมีอยู่ในเขตเลือกตั้งนั้น อีกคนหนึ่งอาจจะอยู่สำนักงาน อีกคนหนึ่งอาจจะมาทำหน้าที่กรรมการ แต่อีกคนหนึ่งที่เป็นสัมพันธกับประชาชนก็บอกกับประชาชนได้ว่าคนนั้นเขาไปทำอย่างนั้น แต่พรรคเขาส่งให้ผมนำตัวแทน เพราะอย่างไรแล้วเขาไม่เห็นว่าไอ้คนพวกนี้ต้องถูกควบคุมด้วยกลไกของพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นผมก็คิดว่า ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การลงคะแนนเสียงแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นผมคิดว่าเป็นการที่ลงคะแนนที่เรียกว่าแตกต่างกับอภิปรายไม่ไว้วางใจนะครับ การแก้ไขนั้นผมคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรมีอิสระเสรีภาพตามสมควร และถ้าหากเราจะพูดถึงมรยาทว่าฝ่ายรัฐบาลนั้นต้องเป็นอย่างนั้น ผมเชื่อเหลือเกินว่าทางวุฒิสมาชิกเองเป็นจำนวนมากจะต้องเห็นด้วยในการเลือกตั้งเป็นระบบพรรค เพราะเขามีเจตนาธรรมอย่างแน่วแน่มาตลอดในการเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญผมจึงขอกราบท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรว่า ถ้าหากหลังจากการกระทำชี้แจงแล้วถ้าผมได้มีโอกาสได้พูดอีกสักครั้งหนึ่ง ผมจะขอขอบคุณ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อกับครับ ท่านผู้แปรญัตติ คุณพจน์ เชิญครับ ดิดใจใหม่ครับ

(นายพินิจ จันทรสุรินทร์ ได้ยกมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญ คุณพินิจครับ ผู้รับมอบ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปางขอขอบพระคุณท่านประธานที่ได้อนุญาตให้กระผมได้มาอภิปรายแทนคุณพจน์ เกิดผล ซึ่งได้รับมอบอำนาจไว้แล้ว ตามมาตรา ๙๐ ซึ่งแก้ไขในมาตรา ๕ ในมาตรา ๙๑ ซึ่งกระผมได้ขอแก้ไขดังนี้ คือ ขอให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้เลือกสมาชิก ๑ เสียงต่อ ๑ คน หมายความว่า วันแรมวัน โหวต (One man one vote) กระผมอยากจะขอประธานกราบเรียนเบื้องต้นสักนิดหนึ่งว่าตามที่สภาได้รับหลักการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนั้นนั้นก็เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีการแบ่งเขตแล้วก็แบ่งเบอร์ตามที่ได้รับหลักการไปแล้ว กระผมคิดว่าเท่าที่กรรมการได้ทบทวนนั้นชอบด้วยเหตุผล กระผมอยากจะใคร่ขอประธานกราบเรียนว่า การที่ให้มีการลง

คะแนนเสียงเดียวและต่อ ๑ เขตนั้น กระผมคิดว่าจะเป็นการเหมาะสมและเหมาะสม นับตั้งแต่นั้นได้มีการปฏิวัติมีการเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้งมาตลอด กระผมเอาที่ต้องพูดตั้งนั้นก็เนื่องมาจากกระผมได้เลือกตั้งแบบรวมเขตแล้วแบ่งเขตมาแล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ จนกระทั่งถึงครั้งสุดท้ายนี้ซึ่งก็ได้แข่งขันกับท่านประธานด้วย กระผมคิดว่าที่กระผมต้องพูดในเรื่องหลักการนั้น กระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า ในการที่เราจะออกกฎหมายหรือกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นแม่บทในการบริหารราชการแผ่นดินนั้น ก็ย่อมที่จะหมายถึงการที่จะให้อำนาจและความมั่นคงแห่งชาติ การที่กฎหมายรัฐธรรมนูญจะออกไปนั้นย่อมเป็นแม่บทที่จะใช้บังคับให้เกิดความมั่นคงดังที่กระผมได้กราบเรียนแล้ว กล่าวคือ ๑. กฎหมายนั้นจะต้องไม่ขัดต่อระเบียบขนบธรรมเนียมประเพณีของประชาชนทั้งชาติ การที่มีผู้แปรญัตติบางท่านได้เสนอว่าน่าจะได้มีการเลือกตั้งเป็นคณะนั้น กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนดังนี้ การที่เราจะออกกฎหมายฉบับใดก็ตามที่จะบังคับให้ประชาชนทั้งชาตินั้นได้ปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งขัดต่อวิสัยที่ได้ประพฤติดำเนินการมาแล้ว แม้แต่การเลือกตั้งที่แล้ว ๆ มา ดังปี ๒๕๑๒ เราก็มีการรวมเขต ก็ทำความยุ่งยากความลำบากใจให้กับประชาชนเป็นอย่างมากยิ่งพอต่อมาก็มีการแบ่งเขต เมื่อปี ๒๕๑๘ แล้วก็มีการยุบสภา และเลือกตั้งในปี ๒๕๑๙ จนกระทั่งมีการปฏิรูปการปกครองการเลือกตั้งในขณะนั้นที่ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนฯ ไม่สังกัดพรรคเกิดความวุ่นวายอย่างสมาชิกบางท่านได้อภิปรายไปแล้วนั้น กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนว่า ขณะนั้นเมื่อมีการเลือกตั้งครั้งใด กฎหมายพรรคการเมืองไม่เคยคลอดสักครั้งเดียว กฎหมายพรรคการเมืองไม่เคยคลอดมาบังคับให้สมาชิกต้องสังกัดพรรค แม้แต่ข้อบังคับก็ต้องใช้ข้อบังคับเก่าของนิติบัญญัติตลอดมา เมื่อปี ๒๕๒๒ นี้เอง ข้อบังคับของสภาแห่งนี้จึงได้เกิดแล้วพระราชบัญญัติ พรรคการเมืองจึงได้คลอดออกมาในปี ๒๕๒๒, ๒๕๒๓ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าการที่สมาชิกพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่เกิดความสับสนอลเวงสับสนอลหม่านกันไม่รู้เดี๋ยวก็ไปสังกัดพรรคโน้นพรรคนั้น เพราะว่าไม่มีกฎหมาย ไม่มีพระราชบัญญัติพรรคการเมืองบังคับ บัดนี้พระราชบัญญัติพรรคการเมืองได้เกิดมาแล้ว ได้คลอดมาแล้วได้ใช้บังคับแล้ว จึงเป็นหลักการและเหตุผลที่รัฐบาลได้เสนอต่อสภาฯ เมื่อได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อให้ใช้บังคับได้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง เพราะฉะนั้น

เมื่อมีพระราชบัญญัติพรรคการเมืองแล้ว สมาชิกที่สังกัดพรรคย่อมจะต้องออกไปไม่ได้ตาม มาตรา ๑๐๓ (๗) อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้ว กระผมใคร่ขอประทาน กราบเรียนว่า การที่มีสมาชิกได้กล่าวว่ายากจะให้ประชาชนเลือกเพื่อให้พรรคแข่ง พรรค การเมืองจะแข่งไม่ได้ นอกจากท่านผู้มีเกียรติต้องการที่จะรวมพรรครวมพวกให้มีสมาชิก มาก ๆ นั้น กระผมเข้าใจ แต่ในประเด็นที่พรรคจะแข่งได้นั้นประชาชนจะรู้สึกว่าการ เลือกพรรคมีความสำคัญอย่างไรนั้นต้องให้มีขั้นตอนในการศึกษาเป็นเบื้องต้น การศึกษา นั้นอย่างไรครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ประเด็นสำคัญที่ว่าเมื่อพรรคในขณะนี้ สมมุติว่าเรา ให้มีการเลือกตั้งเป็นเรียงเบอร์เบอร์เดียว เราจะสังเกตเห็นว่า สมมุติว่าในจังหวัดลำปางของ กระผม ซึ่งกระผมกับท่านประธานแน่นอนเขาต้องเลือกท่านประธานในฐานะที่เป็นนัก กฎหมายผู้อาวุโสแน่นอนจังหวัดลำปางต้องเลือกกระผมในฐานะเป็นผู้แทนนักพัฒนา ๒ คนมา ต่อไปนี้ ๒ คนนี้จะต้องแข่งขันในจังหวัดนั้น ผลประโยชน์จะตกกับประชาชน ครับ แล้วจะเป็นการโฆษณาพรรคให้เขาศึกษา สมมุติว่าท่านประธานอยู่พรรค ก. กระผม อยู่พรรค ข. ประชาชนจะได้ศึกษาละครับใน ๔ ปีนี้ ๔ ปีที่จะถึงนี้ เขาจะได้ศึกษาว่า พรรค ก. ดีไหม พรรค ข. ดีไหม ซึ่งอีก ๔ ปีต่อไปข้างหน้าเขาจะต้องเลือกพรรคแน่ เราจะรวมกันอย่างไรก็ตาม ให้ ๒ พรรคนั้นแข่งขันในการทำความดีในจังหวัดนั้น ๆ การที่ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางคนบอกมีการแก่งแย่งทำบุญอะไร มันนอกประเด็น แล้วไม่ใช่ เรื่องของระบบพรรค ถ้าหากว่ามีระเบียบวินัยและรักษาระบบของพรรคการเมืองตัวเองแล้ว ว่าความมีระเบียบจะเกิดขึ้นอยู่ที่มรรยาทของสมาชิก อยู่ที่การศึกษาของสมาชิกที่จะศึกษา ระบบของพรรคของตัวเอง การที่เราให้การศึกษากับประชาชน ซึ่งสามารถที่จะเลือกพรรค ของตัวเองในจังหวัดได้นั้นย่อมจะต้องแสดงถึงนโยบายของพรรค ความดีของตัวบุคคลใน พรรคนั้น เขาจึงจะต้องเลือกพรรคของตัวเองในอนาคตได้ การที่ได้มีรัฐบาลคณะหนึ่งจะ ให้การศึกษากับประชาชนมีถึง ๑๒ ปีนั้นก็ยาวเกินไปครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ แต่ถ้า หากว่ามีระยะเวลาให้เขาศึกษาเพียง ๓ ปี ๔ ปี ในระยะเวลาจำกัด กระผมคิดว่าคงจะพอ สมควรที่จะชี้ให้บังชัดได้ว่า สามารถที่จะดูนโยบายของพรรคไหน ท่านผลิตสินค้าออกมา โฆษณาปาว ๆ บอกว่าสินค้าชนิดนี้ดีนะ แต่ว่าท่านให้เลือกได้อย่างนี้ อย่างอื่นเลือกไม่ได้

สินค้านิดนี้ดิฉันยังไม่ได้ทดลองเลย ยังไม่มีการทดลองเลยครับ ท่านผู้มีเกียรติ ยังไม่ได้ทดลองว่าสินค้านี้จะดีหรือไม่เอาไปให้เขา บอกอันนี้ดี ตราอันดี ๆ แต่ไม่สามารถที่จะพิสูจน์ได้ว่าของนั้นดีแค่ไหน แล้วก็ให้ประชาชนเลือก ท่านลองคิดสิครับรัฐธรรมนูญจะประกาศใช้ก็ใช้ระยะเวลาเพียง ๕-๖ เดือนเท่านั้นพอไหมสำหรับการประชาสัมพันธ์กับประชาชนว่าเลือกดี แล้วมีไหม ขณะนี้พรรคการเมืองยังจดทะเบียนไม่ถูกต้องเลย มีแต่เพียงพรรคเดียวเท่านั้นที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าในการที่จะให้ประชาชนนี้ได้เลือกเป็นพรรค กระผมเข้าใจว่ายากมาก เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะขอในฐานะได้มีสมาชิกบางท่านที่ได้เคยแปรญัตติขอให้เลือกเป็นคณะก็ได้ถอนไปแล้ว เนื่องจากได้ออกไปสัมผัสกับประชาชนว่าไม่สามารถที่จะทำให้เขาเลือก เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะให้มีการแข่งขันกันในระหว่างพรรคในขณะที่เรามีการศึกษา การรวมพรรคหรือรวมพวกเพื่อให้แข็งในเรื่องรัฐบาลนั้น กระผมคิดว่าไม่ใช่สาระสำคัญ เนื่องจากในรัฐธรรมนูญในพระราชบัญญัติพรรคการเมืองก็ได้บังคับไว้ว่า ถ้าพรรคการเมืองใดไม่สามารถที่จะส่งสมัครรับเลือกตั้งได้ไม่เกิน ๒๐ ท่านให้ยกสมาชิกในพรรคของตนเองนี้ไปรวมกับพรรคอื่น พรรคตนเองยังไม่ถึง ๒๐ นั้นให้เลิกพรรคไปได้เสีย ดังนั้นเป็นต้น เพราะฉะนั้นการที่พรรคการเมืองใดก็ตามถ้าหากไม่มีความสามารถที่จะส่งสมาชิกถึง ๑๕๐ คนอย่างต่ำนะครับ ต่อไปนี้จะต้องไม่ต่ำกว่า ๑๕๘ คน ท่านประธานที่เคารพ ท่านลองคิดดูเฉพาะค่าสมัคร ๘ แสนแล้ว เฉพาะพระราชบัญญัติที่ไม่เคยบังคับไว้ให้ใช้เงินไม่เกินตามพระราชบัญญัติเลือกตั้งสมาชิก ๓ แสน ๕ หมื่น ในสมัยนี้ไม่ได้แล้ว ๑๖๐ คน คนละ ๕ แสนเป็นเงินตั้ง ๘๐ ล้าน หรือจะต้องมีเงินประมาณ ๑๐๐ ล้านที่จะสามารถจัดดำเนินการได้สำหรับความมั่นคงนั้นเมื่อสัปดาห์ที่แล้วกระผมพ่วงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแห่ง จังหวัดลำพูน ได้อภิปรายว่า ได้มีโครงการ พี แอล โอ หรือ พี แอล จี นี้กระผมจำไม่ได้ชัดว่าเขาจะเข้ามาเพื่อจะหาฐานในทางรัฐสภานี้โดยการลงทุนโดยการทุ่มเงินจำนวนหนึ่งกระผมขอประทานอนุญาตว่า ถ้าหากว่าเขาลงทุนเพียง ๖๐๐ ล้านนี้เขาก็จะสามารถที่จะเข้ามามีบทบาทในสภานี้ได้ กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนอย่างนี้ถ้าในเขตหนึ่ง ๓ คน คนละ ๓ ล้านก็ ๙ ล้านต่อ ๑ เขต ถ้าหากส่งสมาชิก ๑๕๐ คนก็ ๔๕๐ ล้าน ยังเหลือเงินบริหารพรรค

อีก ๑๕๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นก็น่าจะเป็นห่วงอย่างยิ่งสำหรับในประเด็นนี้ อีกประเด็นหนึ่งถ้าหากเรารวมพรรคแล้ว กระผมก็ศึกษารัฐธรรมนูญว่าเมื่อถ้าหากว่ามีการเลือกตั้งในเขตหนึ่ง ๓ ท่าน สมมุติว่าพรุ่งนี้จะมีการลงคะแนนเลือกตั้ง แต่วันนี้ นาย ก. ถูกยิงตายแล้ว แต่พรรคนี้ได้เข้าไปครบ แต่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนได้เสีย ๒ คนตามรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งทั่วไป กระผมก็ไปดูรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๒๑ มาตรา ๑๐๔ จะดูว่าจะใช้บังคับกันใหม่ ก็ใช้ไม่ได้อีก ก็เพราะเหตุว่าในการเลือกตั้งจะต้องเลือกตั้งซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านนั้น เพราะฉะนั้นกระผมดูมาตรา ๑๐๔ แล้วเป็นไปไม่ได้ ท่านประธานที่เคารพ กระผมก็ยังมองไม่ออกว่าในการที่จะให้เลือกตั้งเป็นคณะนั้น ในการออกเสียงเป็นคณะนั้นรัฐสภาจะลำบากมากในกฎหมายในทางรัฐธรรมนูญก็บังคับไว้ จะอาศัยมาตราจาก ๑๐๔ ก็ไปดูมาตรา ๙๕ ก็สังกัดพรรค เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ในเรื่องนี้กระผมอยากจะขอประทานกราบเรียนท่านประธานได้โปรดสังเกตว่า ในเรื่องความมั่นคงแห่งชาตินั้นในการที่เราจะปล่อยให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนั้น เราดูลำดับในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ มาเรารวมเขต ๆ แล้วมาแบ่งเขตแล้วก็เลือกหลาย ๆ เบอร์ อันนี้ก็ใกล้ความจริงกับที่สากลเขาทำกันคือ วันแมน วันโหวต นะครับ เลือกกันไปเลย แข่งกันไปเลยครับในเขตนั้น เขตหนึ่ง ๑ เขตคนเดียวต่อคน เสียงต่อ ๑ เสียงต่อ ๑ คน เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าเรื่องนี้จะเป็นเรื่องที่จะช่วยให้ประชาธิปไตยตั้งท่านผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้ว

อีกประการหนึ่ง กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนว่า ในการที่จะสร้างพรรคแข่งได้นั้นมันต้องมาจากฐาน มาจากฐานข้างล่างไม่ใช่เอามาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องให้การศึกษาต้องมีสมาชิกให้ฐานขึ้นมาเป็นพรรคการเมืองได้ เพราะฉะนั้นการที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้อภิปรายไปแล้วนั้นหมายความว่า รวมเอาข้างบนออกจะให้พรรคแข่งก็หมายความว่า อยากจะมีพวกมากเข้ามามีพวกมาก แต่ฐานไม่แข็ง ประชาชนไม่ถึงประชาชนไม่เข้าใจนะครับ ที่มีผู้ว่าเลือกพรรคนั้น เลือกพรรคหมายความว่าบุคคลใดก็ตามอยู่พรรคไหนก็ให้ทราบนโยบาย เข้าใจนโยบายพรรคนั้นก็ให้เลือกพรรคนั้นได้ ไม่ใช่หมายถึงเลือกคณะ หมายถึงเลือกพรรคนั้น แต่ถ้าหากว่าคอยดูในจังหวัดนี้มี ๓ พรรค

เอามาดูซิว่า ลองดู ๓ พรรคในจังหวัดนี้ ให้ประชาชนในจังหวัดนั้นเขาแข่งขันกันแต่ละพรรค แต่ต่อไปนี่ท่านจะเลือกทั้งคณะ มีโอกาสแล้วครับ ประชาชนเข้าใจ ยิ่งการศึกษาทุกวันนี้ดีขึ้น ก็ดูแต่วันนี้เราเรียกร้องให้กระทรวงศึกษาธิการ เรียกร้องให้มหาวิทยาลัยได้รับนักศึกษามากขึ้น ก็แสดงว่าการศึกษาคือขึ้น แต่การศึกษาของท่านนั้น การศึกษาในทางประชาธิปไตยนั้น มันต้องใช้ระยะเวลา ใช้ระยะเวลา ขอให้มึระยะเวลา ไม่ต้องเท่าไหน เท่ากับปริญญาตรีนี่เถอะครับ ขอเวลา ๔ ปี ท่านประธานที่เคารพ กระทบอยากขอประธาน กราบเรียนว่าขอให้ประชาชนได้ศึกษาอย่างมากที่สุด ๔ ปีรับท่านประธาน อยากจะให้เขาได้ศึกษาว่าพรรคต่าง ๆ ที่จะไปแสดงต่อไปนี้ ในปี ๒๕๒๖ นี้ ในระยะ ๖ เดือน อย่างท่านก็คงทราบเราฝึกใคร ๖ เดือนออกไปไม่ชำนาญหรอกครับ ให้ระยะเวลาศึกษา ๖ เดือนนั้นมันไม่ถ่องแท้ ยิ่งนโยบายเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการทหาร จะให้เขาศึกษาได้อย่างไรกับประชาชน ขอให้เขามีเวลา ๔ ปีที่เขาจะศึกษานโยบายของพรรคการเมืองนั้น กระทบว่าสมาชิกซึ่งจะเป็นตัวแทนของพรรคสามารถที่จะออกไปชี้แจงและโอกาสต่อไปนี้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด

ท่านประธานที่เคารพ กระทบในฐานะกรรมการการต่างประเทศของสภาผู้แทนราษฎร กระทบตระหนักดีในเรื่องนี้ ก็เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่จะคลอดออกไปนั้นนั้น ที่จะแก้ไขออกไปนั้นนั้น ทั้งทุตทหารและทุตการค้าได้ถามกระทบเองว่า ถ้าหากรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขที่รัฐบาลเสนอนี้ ถ้าแพ้วจะอย่างไร เขาถามอย่างนี้ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นรัฐธรรมนูญที่สร้างความมั่นคงแห่งชาติ เดียวนี้ต่างประเทศจับตามองดูว่าที่รัฐบาลเสนอรัฐธรรมนูญอย่างรอบคอบมาอย่างนั้นนั้น รอบคอบแค่ไหนเพียงใด เพราะฉะนั้นกระทบขอประธานกราบเรียนว่า กระทบนี้เป็นนักการเมืองมาตั้งแต่เป็นสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกเทศบาลและเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และก็เคยมีการเลือกตั้งแข่งขันมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ กระทบยังจะต้องเล่นการเมืองต่อไป กระทบก็ยังจะดูบทบาทและทำที่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งจะต้องสร้างความมั่นคงแห่งชาติให้ได้ จึงขอประธานกราบเรียนว่า ในการที่จะเลือกตั้งแบบวันแหม่นวันไหวดอย่างนี้จะทำให้สากล จะทำให้ทั่วโลกเขาเข้าใจประชาธิปไตยของประเทศไทยดีขึ้น กระทบจึงขอประธานกราบเรียน

ว่า ที่กระผมได้ขอแปรญัตติแก้ไข มาตรา ๙๑ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสัทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนคนละ ๑ เสียงต่อ ๑ คน ครั้งละ ๑ คนเท่านั้น เพราะฉะนั้น กระผมจึงขอประทานกราบเรียนว่า อยากจะขอให้ประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแห่งสภาฯ ขอได้โปรดพิจารณาถึงความสำคัญในเรื่องความมั่นคงแห่งชาติเป็นสำคัญด้วย สำหรับกระผมเองไม่ห่วง เพราะเคยเลือกตั้งทั้งรวมเขตและแบ่งเขตมาแล้ว ดังที่กระผมได้กราบเรียนมาแล้วตั้งแต่เบื้องต้นด้วยความขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อกันนะครับ พลเอก เกรียงไกร บุญชูบรรจง เชิญเลยครับ

พลเอก เกรียงไกร บุญชูบรรจง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เกรียงไกร บุญชูบรรจง สมาชิกวุฒิสภา กระผมเป็นกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อย ซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๕ แห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช .... ฉบับนี้ไว้ ความมุ่งหมายของกระผมที่สงวนคำแปรญัตติไว้ก็เพื่อต้องการให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นคณะหรือเป็นพรรค ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้บัญญัติไว้แล้วในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้งนี้กระผมใคร่ขอประทานอภิปรายเหตุผลสนับสนุนการสงวนความเห็นของกระผม ดังต่อไปนี้ ท่านประธานครับ การเลือกตั้งเป็นคณะ หรือเป็นพรรคนั้นนะ ถ้าจะกล่าวก็เช่นเดียวกับที่ท่านสมาชิกได้เรียนไว้แล้ว คือเป็นการพัฒนาการเลือกตั้งออกไปอีกขั้นหนึ่ง บทบัญญัตินี้ได้มีกำหนดไว้แล้ว แต่กำหนดให้กระทำในคราวเลือกตั้งที่จะถึง คือ บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๑ ได้บัญญัติไว้แล้ว ให้มีการเลือกตั้งเป็นคณะ แต่ว่าในบทเฉพาะกาลระบุว่า ให้กระทำในคราวเลือกตั้งคราวถัดไปคือในปี ๒๕๒๖ การเลือกตั้งเป็นรายบุคคลนั้นเราทำกันมาหลายครั้งแล้ว การเลือกตั้งก่อนครั้งสุดท้าย เมื่อปี ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙ กฎหมายเลือกตั้งระบุว่า ให้ผู้สมัคร สมัครโดยสังกัดพรรค แต่ให้เลือกตั้งเป็นรายบุคคลได้ ก่อนการเลือกตั้งทั้งทางราชการและพรรคการเมืองก็ได้พยายามโฆษณาว่า ให้เลือกกันเป็นพรรค แต่ว่าบทบัญญัติของการเลือกตั้งกลับอนุญาตให้เลือกเป็นรายบุคคล ขอบกพร่องมันเกิดขึ้นตรงนั้นนะ

ครับท่านประธาน ก็ปรากฏว่าประชาชนได้เลือกพรรคการเมืองเข้ามาสู่สภาเป็นจำนวนมาก กระผมจำตัวเลขไม่ได้ รู้สึกว่าจะเป็นสัก ๒๐ หรือ ๓๐ พรรคอะไรแบบนั้นนะครับ แล้วเมื่อปี ๒๕๑๘ ก็มีรัฐบาลรวมพรรคเกิดขึ้น โดยอยู่ใต้การนำของท่านนายกรัฐมนตรีท่านหนึ่ง ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคการเมือง ซึ่งมีเสียงไม่มากนักท่านนายกรัฐมนตรีผู้นั้น ท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถมาก ท่านพยายามที่จะบริหารราชการแผ่นดินมาเป็นเวลาประมาณ ๑ ปี ท่านก็ไปไม่ไหว ท่านก็จำเป็นต้องยุบสภา เพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ ในเหตุผลที่ท่านได้แถลงต่อประชาชนทางวิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงนั้น ท่านก็บอกว่า พรรคการเมืองมากเกินไปและรัฐบาลไม่สามารถที่จะบริหารราชการแผ่นดินไปในสภาพเช่นนี้อีกต่อไปได้ สาเหตุที่คณะรัฐบาลนั้นจำเป็นต้องยุบสภาค็เป็นไปตามที่ท่านแถลงไว้ ซึ่งกระผมเชื่อว่าเป็นความจริง ท่านประธานครับ ถ้าหากว่าเราจะได้ศึกษาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเรามาตั้งแต่ต้น ซึ่งเราได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นเวลาถึง ๕๐ ปีแล้ว ท่านประธานจะสังเกตเห็นได้ค่อนข้างจะชัดเจนทีเดียวว่า การเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเราในเวลานี้คงวนเวียนอยู่ในวัฏจักรของการไร้เสถียรภาพทางการเมืองอยู่ตลอดเวลา ตรวจทางสถิติกันจริงๆ แล้ว รัฐธรรมนูญที่เรามีกันมาหลายฉบับ ไม่มีฉบับใดเลยที่จะมีอายุถึง ๔ ปี อันนี้กระผมไม่นับรัฐธรรมนูญปี ๒๕๗๕ และธรรมนูญการปกครองแผ่นดินชั่วคราวนะครับ ถ้าเป็นรัฐธรรมนูญถาวรไม่เคยมีฉบับใดเลยที่มีอายุได้ถึง ๔ ปี สาเหตุมาจากอะไร สาเหตุสำคัญก็คือว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น พรรคการเมืองเป็นหัวใจ พรรคการเมืองเป็นกระดูกสันหลัง ทุกคนยอมรับในหลักการนี้ทั้งนั้น แต่มีการดำเนินการทางนิติบัญญัติบ้างไหมที่จะทำให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งไม่มี ไม่มีเลยกฎหมายพรรคการเมืองที่เพิ่งออกไปเมื่อเร็วๆ นี้ ความตั้งใจที่ต้องการจะให้พรรคการเมืองนั้นมีรากหยั่งไปถึงประชาชน เพราะอันนี้เป็นความจริงที่ทุกคนเห็นได้ คือพรรคการเมืองที่ไม่มีรากถึงประชาชนแล้วก็ไม่มีทางที่จะอยู่ได้ละครับ เหมือนกันกับต้นไม้ที่ไม่มีราก เพราะฉะนั้นทางกฎหมายพรรคการเมืองก็พยายามที่จะให้พรรคการเมืองนี้มีรากหยั่งไปถึงประชาชนจริง ๆ แต่ท่านประธานคงจะจำได้ว่ากฎหมายพรรคการเมืองฉบับนั้นได้ถูกแก้จนหลวมคลอนไปหมด ถูกแก้โดยสภาแห่งนี้จนหลวมคลอนไปจำนวนสมาชิกของพรรคการเมืองตั้งความปรารถนาให้มี

มาก ๆ จะได้ไปถึงประชาชนจริงทั่วทั้งพระราชอาณาจักร ก็ถูกกลดลงไป การประชุมใหญ่ของพรรคก็อยากจะให้มีการเข้าร่วมจากประชาชนที่เป็นสมาชิกของพรรคอย่างแท้จริงก็ถูกตัดทอนลงไป เปรียบเหมือนได้แก้ไขกรอบต่างๆ ที่ได้วางไว้สำหรับพรรคการเมืองนั้นจนหลวมคลอนไปหมด ถ้าจะดูเหมือนกับการปลุกบ้านเรียกว่าให้ปลุกกันโดยมีกติกาน้อยเหลือเกิน ที่เขาให้ชั้นเนื้อขนาดเท่านี้หนุเท่านี้หนุก็ไม่ชั้น เอาตะปุดอกก็ได้ ที่ให้ตอกตะปุกก็ไม่ต้องตอกตะปุกก็ได้ เอาไม้พาดกันไว้เฉย ๆ ก็ได้เป็นอย่างนี้ครับ แล้วท่านประธานจะไปหวังให้พรรคการเมืองเข้มแข็งขึ้นมาได้อย่างไร มีกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ละครับที่ได้วางรากฐานเกี่ยวกับพรรคการเมืองไว้อยู่ค่อนข้างจะแน่นหนาพอสมควร ซึ่งท่านสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว กระผมไม่มีความจำเป็นที่จะมากล่าวซ้ำให้เป็นการเยิ่นเย้อและเสียเวลาอีก แต่อยากจะสรุปว่ามีหลายจุดในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ชี้ความสำคัญของพรรคการเมือง เพื่อให้พรรคการเมืองนั้นมีความเข้มแข็งให้เป็นรากฐานหรือให้เป็นกระดูกสันหลังของประชาธิปไตยได้จริงๆ เพราะว่าถ้าพรรคการเมืองไม่เข้มแข็งการเมืองในรัฐสภาที่ไม่มีเสถียรภาพ เมื่อไม่มีเสถียรภาพก็ต้องแก้ปัญหาก็แก้ปัญหาก็แก้ปัญหาก็ได้ ๒ อย่าง แก้ตามบทคือว่า ยุบสภา หรือแก้นอกบท คือวิธีการอย่างอื่น ๆ ถ้าเวลากะทันหันเรียกว่าปัญหานั้นใหญ่โต ไม่สามารถจะแก้ตามบทได้ วิธีการแก้นอกบทซึ่งเราไม่มีความปรารถนาจะเห็นกันเลยก็จะเกิดขึ้น พอแก้นอกบทกันไปทีหนึ่งต้นไม้อายุประชาธิปไตยที่เราพยายามปลูกฝังก็จะเหี่ยวเฉาไป ต้องมาเริ่มต้นกันใหม่แล้วผลคืออย่างไรครับ ผลคือประชาชนมองระบอบประชาธิปไตยด้วยความอดทนระอาใจเกิดความเบื่อหน่ายและเกิดความสิ้นหวัง คือระบอบประชาธิปไตยเป็นที่พึ่งให้แกเขาไม่ได้ อันนี้ละครับเป็นจุดที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้เห็น เพราะฉะนั้นจึงได้วางบทบัญญัติเกี่ยวกับพรรคการเมืองไว้ค่อนข้างจะแน่นหนาทีเดียว บทบัญญัติที่วางไว้สำหรับพรรคการเมืองนั้น เช่น พรรคการเมืองจะต้องส่งผู้เข้ารับสมัครเป็นกลุ่มก้อนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยวิธีรวมเขต และให้เลือกเป็นคณะ เมื่อได้รับเลือกเข้ามาอยู่ในสภาแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะต้องปฏิบัติงานในกรอบต้องมีระเบียบมีวินัยหากต้องพ้นจากพรรคการเมืองไปตามบทบัญญัติแล้ว ก็เป็นอันว่าพ้นจากสมาชิกภาพไปด้วย

นี้เป็นข้อเงื่อนไขต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ ด้วยความประสงค์อย่างเดียวกันคือให้พรรคการเมืองฝ่ายประชาธิปไตยของเรามีความเข้มแข็งพอที่จะสู้กับพรรคการเมืองนอกกฎหมาย ซึ่งเขาพยายามทำลายล้างประชาธิปไตยอยู่ทุกเมื่อเชื่อวันให้ได้ เพราะว่าประชาธิปไตยนั้นเป็นหลักชัยของประเทศชาติ เป็นหนทางเดียวที่เราจะรักษาสถาบันที่เรารักษวงแหวนให้อยู่คู่กับชาติไทยตลอดชั่วฟ้าดิน เป็นที่เข้าใจกันดีว่าลัทธิการเมืองหรือพรรคการเมืองนอกกฎหมายพรรคนี้ ซึ่งกระผมอาจจะกล่าวคือพรรคคอมมิวนิสต์นั้นเขารู้ตัวดีว่าเขาไม่อาจสู้กับประชาธิปไตยที่เข้มแข็งได้ แต่ถ้าประชาธิปไตยอ่อนแอก็เป็นเหยื่อของเขา ซึ่งเขาอยากให้เป็นอย่างนั้น คอมมิวนิสต์นั้น ถ้าประชาธิปไตยอ่อนแอเท่าใด การเมืองชาติเสถียรภาพเท่าใด เขาอยากจะมีประชาธิปไตยแบบนั้น เพราะว่าเราสามารถจะแทรกแซงบ่อนทำลายและโค่นล้มได้โดยง่าย กระผมคิดว่าเป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนที่จะต้องช่วยกันเพื่อจรรโลงประชาธิปไตยที่มีระเบียบวินัย เพื่อจรรโลงประชาธิปไตยที่เข้มแข็งเพื่อต่อสู้กับพรรคการเมืองฝ่ายนอกกฎหมายนั้นให้จงได้ การเลือกตั้งนั้นนับว่ามีบทบาทสำคัญอยู่มากที่จะทำให้พรรคการเมืองในสภา หรือพรรคการเมืองฝ่ายประชาธิปไตยนั้นมีความเข้มแข็ง และรัฐธรรมนูญนั้นได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อวัตถุประสงค์อันนี้ รัฐธรรมนูญปัจจุบันระบุให้การเลือกตั้งรวมเขตและเลือกเป็นพรรค หรือคณะ ซึ่งการรวมเขตนั้นขนาดเขตละจังหวัด ซึ่งก็นับว่ากว้างใหญ่ เป็นการยากที่พรรคการเมืองจะหาผู้รับสมัครเลือกตั้งให้ได้ถึงคณะละ ๘ คน ๑๐ คน เพราะฉะนั้นในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๔ ก็ได้ผ่านวาระที่ ๒ ไปแล้วว่าให้ลดเขตลงเหลือเพียงเขตละ ๓ คน เป็นการแบ่งเขต แต่ว่าการที่จะแก้ไขการเลือกตั้งจากการเลือกเป็นคณะเป็นการเลือกรายบุคคลนั้น กระผมใคร่ขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่า จะเป็นการโค่นล้มเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ลงไปเกือบจะสิ้นเชิง เพราะว่า การเลือกตั้งเป็นรายบุคคลนั้น จะทำให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งดำเนินการได้อย่างเสรี การส่งคนเข้ารับสมัครก็ไม่ต้องมีกติกากะไร เขตเลือกตั้ง ๓ คน จะส่งคนเดียวกันก็ได้ ๒ คนก็ได้ ส่งเต็ม ๓ คนก็ยังได้ เพราะฉะนั้นผลจะออกมาว่าในเขตเลือกตั้งหนึ่งซึ่งมีผู้แทนราษฎร ๓ คนนั้น อาจจะมาจาก ๓ พรรคก็ได้ แล้วท่านประธานคิดหรือว่าการเมืองในสภา หรือว่าการบริหารราชการ

แผ่นดินของรัฐบาลซึ่งจัดตั้งจากสภานั้นจะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปไม่ได้ครับ สภาอย่างนี้ก็จะเกิดขึ้นแล้วซ้ำอีกตลอดไป เพราะว่าเราไม่ได้แก้ที่ต้นเหตุ เราไปแก้ที่ปลายเหตุ เป็นการแก้ปลายเหตุที่ไม่มีทางที่จะแก้ปัญหาหลักของชาติบ้านเมืองได้ พรรคการเมืองไม่สามารถจะควบคุมลูกพรรคของตนให้อยู่ในกรอบระเบียบวินัยได้ ทุกคนก็จะถือว่าตัวข้าพเจ้าใหญ่ ตัวข้าพเจ้าได้รับเลือกตั้งมา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าใหญ่ พรรคจะมาบังคับบัญชาหรือสั่งให้ทำอย่างโน้นอย่างนี้ไม่ได้ ความรู้สึกจะเกิดขึ้นตั้งแต่เป็นสมาชิกพรรค คือเป็นสมาชิกไปอย่างนั้น เพื่อจะให้ ได้สมัครในนามของพรรค แต่ใจจริงนั้นไม่ได้ศรัทธาในพรรคนั้นเลย ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกของพรรคนั้นด้วยความศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรค เข้าเป็นสมาชิกของพรรคเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เพื่อจะมีชื่อเข้ารับเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นเมื่อได้รับเลือกตั้งขึ้นมาแล้ว ท่านจะเห็นเรื่องที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ซากๆ อยู่ต่อหน้าสายตานี้จะเกิดขึ้นอีก การหาเสียงก็จะต่างคนต่างทำ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวแล้ว หัวหน้าพรรคก็ดี คณะกรรมการบริหารพรรคก็ดีไม่มีน้ำยา บังคับบัญชาท่านสมาชิกที่อยู่ในสภาไม่ได้ เพราะท่านเก่งเสียแล้ว ท่านเข้ามาด้วยฝีมือของท่านต่างหาก พรรคก็ไม่มีอะไรมาช่วยเหลือท่าน ผู้สมัครพรรคเดียวกันก็มีความเห็นแตกแยกกันมาตั้งแต่เริ่มแรก ตั้งแต่ตอนหาเสียง ตั้งแต่ตอนเตรียมการ ก็แตกแยกกันมาเรื่อย แล้วก็จะมีลักษณะลูกโดดลูกโยนอะไรขึ้น กระผมไม่ทราบรายละเอียด มีท่านสมาชิกอภิปรายกันเยอะเยอะ ประชาธิปไตยนะครับท่านประธานย่อมยึดถือการทำงานเป็นคณะ ประชาธิปไตยไม่ยึดถือตัวบุคคลครับ ใครยึดถือตัวบุคคลกระผมว่าคนนั้นเป็นเผด็จการ ไม่ใช่ประชาธิปไตย ประชาธิปไตยย่อมถือการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นคณะ เราน่าจะสอนประชาชนของเราได้ว่า การเลือกตั้งเข้าไปแต่คนเดียวมันทำอะไรให้ท่านไม่ได้ ท่านต้องเลือกเข้าไปเป็นคณะ ถึงจะทำงานให้ท่านได้ ประชาชนเข้าใจถึงการ ทำงานเป็นคณะ กระผมมีความเห็นเป็นอย่างนั้น เช่นเขามีการลงแขกช่วยกันเกี่ยวข้าว อะไรอย่างนี้เป็นต้น เขารู้ว่าการทำงานเป็นกลุ่มเป็นก้อนได้ผลดีกว่าการทำงานตัวใครตัวมัน กระผมคิดว่าเป็นการไม่ยากเลยที่จะแก้ไขในเรื่องนี้ โดยทำความเข้าใจกับประชาชน แต่ก็ต้องมีบทบัญญัติทางนิติบัญญัติ เพื่อให้ประชาชนต้องทำตามนั้นด้วย อันนี้กระผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่าสถาบัน

นั้นเป็นสิ่งที่จะต้องดำรงอยู่ตลอดไป ตัวบุคคลนั้นเชื่อมได้ ทำลายได้ หมดยุติได้ตามสภาพ-
 การณ์ ไม่อยู่คงทนถาวร เราจะต้องทำให้ประชาชนทั้งหลายได้เข้าใจ กระผมคิดว่าไม่ยากเลย
 ที่จะทำให้เขาเข้าใจในเรื่องนี้ การเปลี่ยนแปลงการเลือกตั้ง จากการเลือกตั้งเป็นคณะที่
 กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาเป็นการเลือกตั้งเป็นรายบุคคลหรือเรียงเบอร์นั้นเปรียบ
 เสมือนการออกแบบอาคารอย่างดีไว้เรียบร้อยแล้ว แต่เวลาจะสร้างขึ้นมาจริง ๆ ท่านบอก
 ไม่เป็นไร เจาะน้ำไหลผ่านใต้อาคารนั้นได้ก็แล้วกัน แล้วท่านประธานคิดว่าอาคารนั้นจะ
 อยู่ได้ หรือว่าออกแบบไว้ว่าต้องมีเข็ม ๓ ต้น ๕ ต้น แต่จะสร้างจริง ๆ บอกว่าเข็มต้น
 ใหญ่ไม่ต้องใส่หรือเอาออกเสียก็ยังได้ แล้วท่านประธานคิดหรือครับว่ามันจะไปได้
 กระผมมองไม่เห็นเลยว่าจะไปได้ ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ พรรคการเมืองในสภาก็อย่างเดียวก
 กันเป็นไปไม่ได้ อยู่ไม่ได้ ไม่สามารถจะทำงานสนองนโยบายที่ไปสัญญาแก่ประชาชน
 ไปได้ กระผมใคร่จะขอถือโอกาสนี้กราบเรียนท่านประธานเพื่อหยิบยกเอาข้อดีของการ
 เลือกตั้งเป็นคณะ หรือเป็นพรรค ซึ่งกระผมได้ส่งความเห็นไว้มาเสนอต่อท่านประธาน
 และก็หยิบยกเอาข้อดีแย้งต่าง ๆ นานา ซึ่งมีท่านผู้มีเกียรติได้พูดในสภานี้ก็ดี หรือที่มี
 ความเห็นในสื่อมวลชนโดยมีผู้ไปเขียนไว้ก็ดี เพื่อนำมาเรียนต่อสภานี้เพื่อให้ท่านลองชั่ง
 น้ำหนักดูว่าอะไรหนักอะไรเบา ท่านจะได้ตัดสินใจได้ข้อดีของการเลือกตั้งเป็นคณะนะครับ
 ท่านประธาน มีอยู่ถึง ๖ ข้อ คือ

ประการที่ ๑ นี้เป็นเรื่องความมั่นคงของชาติบ้านเมือง คือเจตนารมณ์ต้องการ
 จะให้พรรคฝ่ายประชาธิปไตยนี้เข้มแข็งพอจะสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์ได้ เพราะว่าพรรค
 คอมมิวนิสต์นั้นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่ต้องการ การเมืองในระบอบรัฐสภาจะ
 ดำเนินไปได้อย่างมีเสถียรภาพ รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศถึงแม้ว่าจะประสมพรรคก็จะ
 ประสมกันเพียงพรรค ๒ พรรคเท่านั้น นโยบายก็คงจะกลมกลืนไปกันได้ ไม่ต้องแตกแยก
 กันในวงการรัฐบาล ราชการของแผ่นดินก็จะไปได้โดยราบรื่น และข้อสำคัญที่สุดซึ่งเป็น
 ความปรารถนาของประชาชนทั้งประเทศ กระผมคิดว่าอย่างนั้น คืออยากให้เห็นสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาร่วมกันบริหารบ้านเมืองนั้น เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความยึดมั่น

ในอุดมการณ์ และทำงานร่วมกันเป็นชุดอย่างมีประสิทธิภาพ อันนี้เป็นผลดีประการที่ ๑ นะครับ

ประการที่ ๒ การปฏิบัติของพรรคการเมืองต่าง ๆ จะสามารถสร้างศรัทธาให้กับประชาชนได้ พรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาก็มีความเป็นปึกแผ่นในตัวของตัวเอง เพราะว่าได้เป็นปึกแผ่นมาตั้งแต่ก่อนการเลือกตั้งแล้ว สามารถจะสร้างสรรค์ทำงานให้เกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองได้อย่างแท้จริง และสามารถทำงานตามคำมั่นสัญญาที่ให้กับประชาชนได้ ประชาชนจะเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นชุด เห็นคุณค่าของการเลือกตั้งเป็นชุด แล้วก็เห็นคุณค่าของประชาธิปไตยว่าสามารถจะทำให้ประเทศชาติอยู่มั่นคงได้จริง ๆ เพราะผู้สมัครซึ่งสังกัดพรรคต่าง ๆ นั้นจะต้องระมัดระวังการกระทำของตนเองตั้งแต่เริ่มสมัคร หรือก่อนการสมัครก็ตาม ต้องแสดงคุณธรรมความสามารถและความจริงใจให้ประชาชนเห็น โดยถือเอาพรรคเป็นที่ตั้งหรือเอาส่วนรวมเป็นที่ตั้ง พรรคต่าง ๆ ที่แสดงออกจะไม่มีมีการพุดกันถึงเรื่องตัวบุคคลหรือพุดแต่น้อย ส่วนใหญ่ก็จะพุดกันถึงโครงการและงานที่ตนจะทำให้แก่ประชาชน นี่เป็นข้อดีประการที่ ๒

ประการที่ ๓ ในลักษณะที่เป็น การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเพียงแค่ ๓ คนต่อเขตนี้ กระผมคิดว่าพรรคการเมืองทุกพรรคมีโอกาสที่จะหาตัวบุคคลไปลงบรรจุในเขตเลือกตั้งได้ ปัญหาเรื่องรวมเขตแบ่งเขตเป็นอันยุติไปแล้ว จากการอภิปรายในวันก่อนมีข้ออ้างว่าพรรคการเมืองบางพรรคอาจจะส่งนักเลงหัวไม้เข้ามาสมัครรับเลือกตั้งในขณะนั้น กระผมว่าประชาชนเขารู้ นะครับ คนรับเลือกตั้งเพียง ๓ คน เขาอ่านออกแน่นอน แล้วถ้าพรรคการเมืองไหนทำอย่างนั้นนะครับท่านประธาน เราจะไว้วางใจให้บริหารราชการแผ่นดินของบ้านเมืองได้อย่างไร ประชาชนย่อมไม่เลือก ประชาชนย่อมเข้าใจว่าเอาคนหัวไม้คนนักเลงมาเป็นผู้แทน จำนวนมันน้อยครับ ตรวจสอบได้นอกจากนั้นกระผมก็เห็นว่าพรรคการเมืองแม้จะเป็นพรรคเล็กก็มีขีดความสามารถที่จะหาคนเข้ามาได้ เพราะไม่ได้หามาหาเพียงเขตละ ๓ คนเท่านั้น

ประการที่ ๔ ในเรื่องค่าใช้จ่าย ท่านสมาชิกหลายท่านได้พุดแล้ว กระผมก็เรียนเป็นข้อสรุปว่าค่าใช้จ่ายมันน่าจะลดลง กระผมพุดถึงการใช้จ่ายในการทำโปสเตอร์ก็ดี

การใช้จ่ายในการไปหาเสียงด้วยการปราศรัยต่อประชาชนก็ดี เหล่านี้จะทำกันไปเป็นชุดเป็นกลุ่ม แล้วค่าใช้จ่ายมันต้องลดลงไปมาก แทนที่จะต่างคนต่างทำก็ช่วยกันทำเป็นคณะนะครับ ทุกคนที่ไปสมัครก็ต้องรักกันนะครับ ถ้าอิจฉาริษยากัน ซึ่งเหลี่ยมชิงคูกัน ประชาชนเขารู้แล้วก็ป๊วไปเองทั้งคณะ กระผมคิดว่าอย่างนั้น ป๊วไปหมด

ประการที่ ๕ ครับท่านประธาน การเลือกตั้งเป็นคณะจะเปิดทางให้ประเทศของเราหรือชาติของเราได้มีนักการเมืองรุ่นหนุ่มขึ้นมา นักการเมืองรุ่นหนุ่มนั้น ถ้าเลือกตั้งเป็นรายบุคคลแล้วเขาสู้ไม่ได้นะครับ สู้ท่านที่แก่อาวุโสหรือว่าชำนาญการไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่เขามีความสามารถและมีความตั้งใจที่จะเข้าร่วม แต่ว่าก็ไม่มีโอกาส จะถูกกีดกันออกไปหมด แต่ถ้าเลือกตั้งเป็นคณะแล้วเขามีโอกาส ถ้าเขาไปอยู่ในคณะที่มีคนดีหรืออยู่ในพรรคที่ประชาชนเลื่อมใสศรัทธา เขาจะได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเอง แล้วก็กระผมคิดว่าเป็นการสร้างความสำคัญทางการเมืองให้แก่ักการเมืองทุกคนด้วย และ

ประการที่ ๖ นะครับ เป็นผลดีที่สำคัญก็คือว่า เราสามารถพัฒนาพรรคการเมืองของเราได้รวดเร็วยิ่งขึ้น แทนที่จะปล่อยให้การพัฒนาเป็นไปตามบุญตามกรรมหรือตามธรรมชาติ เราไม่มีเวลาแล้วครับท่านประธาน เวลาเราเหลือน้อย เราจะต้องปลุกปั้นประชาธิปไตยของเราให้เข้มแข็งพอที่จะสู้กับอีกฝ่ายหนึ่งได้ เพราะอีกฝ่ายหนึ่งคอยจ้องอยู่ทุกโอกาส ความเข้มแข็งของพรรคการเมืองที่เป็นผลดีต่อประชาธิปไตยเพียงใด กระผมเห็นจะไม่ต้องกล่าวถึงนะครับ แต่ว่าความเข้มแข็งของพรรคการเมืองเป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติบ้านเมืองโดยแท้

สำหรับข้อโต้แย้งหลายเรื่องที่กระผมได้สดับตรับฟังมา รวมทั้งฟังจากในคณะกรรมการมามีอยู่ ซึ่งกระผมจะได้กราบเรียนต่อสภาฯ ข้อแย้งที่ ๑ แย้งว่า อาจจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปแล้วเมื่อกี้ มีสมัคร ๓ เกิดเสียไปเสีย ๑ คนในวันเลือกตั้ง จะทำอย่างไรกัน อะไรอย่างนี้ กระผมกราบเรียนว่า ข้อความที่กระผมได้แปรญัตติ ได้กำหนดข้อแก้ไขในเรื่องนี้ไว้แล้ว เพราะฉะนั้นท่านไม่ต้องเป็นห่วงในปัญหานี้

ข้อโต้แย้งอีกอย่างหนึ่งที่ว่า จะมีการทำร้ายกันเพื่อจะแย่งกันเป็นผู้แทนราษฎร ถ้าหากว่ามีการเลือกตั้งเป็นพรรคหรือเป็นคณะ และกระผมว่าเหตุการณ์นั้นไม่น่าจะเกิดในเมื่อเรามีกระทรวงมหาดไทยทั้งกระทรวง ซึ่งสภานี้ก็ให้ความไว้วางใจไปแล้ว เรามีกรมตำรวจทั้งกรม แล้วเราก็มีประชาชนที่เป็นผู้มีศีลธรรมนั้นตั้งก่อนประเทศ กระผมคิดว่า ถ้าหากว่าฆ่ากันได้เป็นผักเป็นปลาทุกวันทุกคณะถูกฆ่าหมดแล้ว การเลือกตั้งทำไม่ได้ครบ ท่านประธาน บ้านเมืองเป็นกลียุคอย่างนั้นจะไปจัดการเลือกตั้งได้อย่างไร ต้องแก้เรื่องนี้เสียก่อน เพราะฉะนั้นข้อโต้แย้งอันนี้กระผมจึงเห็นว่าไม่มีน้ำหนัก ข้อโต้แย้งประการที่ ๒ มีการแย้งว่าเป็นการบังคับให้ประชาชนต้องไปเลือกคนที่เขาไม่ชอบ อันนี้ก็อยู่ที่การประชาสัมพันธ์ครบถ้วน ท่านประธาน กระผมคิดว่าควรจะมีขี้แจงของจริงให้ประชาชนเข้าใจว่าเลือกเข้าไปเฉพาะคนที่ท่านชอบนั้นทำงานให้ท่านไม่ได้หรอกครับ ต้องเลือกคณะของเขาเข้าไปด้วย จึงจะทำงานให้ท่านได้ ต้องชี้แจงให้เขาเข้าใจว่าคำมั่นสัญญาต่าง ๆ ที่ไปให้ไว้กับประชาชนนั้น เข้าไปจริง ๆ ทำอะไรไม่ได้ ถ้าเลือกเข้าไปคนเดียว ทำไม่ได้ไม่มีทางก็เป็นคำมั่นสัญญาที่เลื่อนลอยและโกหกประชาชนอยู่ตลอดเวลา ประชาชนเขารู้แน่ครับ กระผมคิดว่าเขารู้ เพราะฉะนั้นเราประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจวิธีการเลือกตั้งที่ถูกต้อง เป็นวิธีการเลือกตั้งที่จะทำให้ระบอบประชาธิปไตยนี้ช่วยความเป็นอยู่ของประชาชนได้จริง ๆ อันนี้กระผมคิดว่าประชาชนจะเข้าใจ

อนึ่ง ก็มีคำแย้งว่า การเลือกตั้งเป็นรายบุคคลได้ทำมาหลายหนแล้วก็เรียบร้อยดี จะมาเปลี่ยนแปลงให้มันยุ่งยากทำไม กระผมรับครับว่าการเลือกตั้งมันอาจจะเรียบร้อย แต่การเมืองในสภาหลังจากการเลือกตั้งเป็นอย่างไร กระผมไม่จำเป็นจะต้องมาเรียน ผลที่เราต้องการมันอยู่ที่การเมืองในสภา หลังการเลือกตั้งครับ เราอยากให้มีรัฐบาลที่เข้มแข็ง มีเสียงส่วนใหญ่ในสภาทำอะไรจะได้ทำได้เรียบร้อยรวดเร็ว ไม่มีใครคอยมาดึงแข้งดึงขามีเสียงกล่าวกันว่า การเลือกตั้งเป็นพรรคจะทำให้พรรคนี้มีการเผด็จการโดยพรรค กระผมมองไม่เห็นว่าการมีประชาธิปไตยที่เป็นระเบียบวินัยนี้จะเป็นการเผด็จการด้วยพรรคอย่างไร ในเมื่อพรรคแต่ละพรรคก็ได้รับ อาณัติจากประชาชน อย่างบางประเทศข้าง ๆ บ้านเรานี่เอง พรรคการเมืองที่ครองอำนาจหรือเป็นผู้ปกครองประเทศได้รับการเลือกตั้งเกือบทั้งหมดไม่มี

ฝ่ายค้านเลย แล้วท่านจะไปหาว่าเขาเผด็จการได้อย่างไร เขาได้รับมอบหมายจากประชาชน อำนาจนั้นเขาได้รับมอบหมายมาแล้วเขาทำได้เต็มที แล้วบ้านเมืองเขาเป็นอย่างไรท่าน เห็นไหมครับ เขาเจริญรวดเร็ว จะทำอะไรก็ทำได้ก่อนไม่มีใครมาคอยตั้งแข่งตั้งขากันอยู่ อย่างนี้ ของเรางานมันช้าเพราะว่าหลายพรรคเกินไป รัฐบาลก็ต้องคอยเกรงใจทางโน้น เกรงใจทางนี้เลยเป็นอันไม่ได้ทำอะไรกัน เรื่องบางเรื่องที่ควรจะทำเสียตั้งแต่เมื่อ ๕ ปีที่แล้วก็เพิ่งมาคิดกัน เป็นอย่างนี้ครับ บางท่านกล่าวเป็นการเปรียบเทียบเลยว่า ก็จากที่นี้ ไปบางลำภูถนนหนทางใกล้ ๆ ทำไม่ไม่เดิน จะไปเดินอ้อมทำไม จะไปเดินอ้อมเพื่อไป เลือกลงเป็นพรรคให้ยุ่งยากทำไม ท่านหมายความว่าอย่างนั้นก็เดินตรง ๆ ไปว่าสะดวกแล้ว เคยเดินแล้ว ธรรมดาอยากจะเรียนว่า ท่านเดินนะไม่เคยถึงเลยนะครับ ท่านเดินมาตั้ง ๑๐ กว่าหนแล้วไม่เคยถึงเลย ท่านเดินไม่เคยถึงที่หมายเลย ธรรมดาจะบอกให้ท่านไปถูกกับ ระเบิดกลางทางบ้าง ท่านไปถูกซุ่มยิงกลางทางบ้าง ท่านเดินแตกแถวไปในถนนหมดไม่ เหลือ ไม่ถึงครับ ถ้าไปเป็นพรรคท่านเดินอย่างมีระเบียบ ท่านเดินอย่างเป็นขบวน นัก เล่งซุ่มยิงทั้งหลายไม่กล้าหือครับ ธรรมดาอยากจะเรียน ไม่กล้า ไม่มีเงื่อนงำที่ใครจะมา ทำอะไรท่านได้ ท่านเป็นระเบียบเรียบร้อย ท่านไป ไม่มีใครจะมายุ่งกับท่าน การเลือก ตั้งเป็นคณะนี้แหละครับจะทำให้ท่านเดินไปในถนนด้วยความเป็นระเบียบ ไม่แตกแถว แล้วท่านก็จะมีพลัง

ข้อโต้แย้งข้อที่ ๓ นะครับ เกี่ยวกับเรื่องการใช้เงินซื้อเสียง ที่พูดกันมาทั้งใน สภานี้ ทั้งนอกสภา ก็ว่ามีพรรคหรือองค์กรต่างประเทศพยายามที่จะซื้อสภา ธรรมดาถ้า เราพูดถึงเรื่องนี้นะครับ ธรรมดาคิดว่าไทยเรานี้เลือดแรงนะครับ รักษาชาติบ้านเมืองมาตั้ง หลายร้อยปีแล้วครับ ไม่เคยเป็นข้าใคร เพราะฉะนั้นถ้าใครจะมาคิดซื้อละก็ธรรมดาที่คิด ผิดนะครับ คิดผิด ก็เชิญทุ่มเงินลงมากี่ล้านก็แล้วกัน เงินอาจจะเอา สิทธิจะขายหรือไม่ขายอีก เรื่องหนึ่ง ธรรมดาว่าอย่างนี้นะครับ และที่ว่ามีองค์กรนอกประเทศพยายามที่จะใช้เงิน ซื้อพรรคการเมือง ก็คงจะปิดเป็นความลับไม่ได้ถ้ามีจริง ๆ แต่ในฐานะที่ธรรมดาได้ทำงาน ทางด้านข่าวมาและก็คลุกคลีอยู่กับการข่าว ธรรมดาขอกราบเรียนจริง ๆ ว่า ธรรมดายังไม่ ได้รับข่าวเรื่องอย่างนี้เลย ธรรมดานับถือน้ำใจคนไทยนะครับ ธรรมดา นับถือว่าคนไทยเรานี้

มีวิจักษณ์ญาณอย่าไปนี้กว่าคนไทยเราโง่งเง่า คนที่พูดเรื่องว่าจะเอาเงินซื้อราษฎรได้ กระผมคิดว่าคนนั้นยังขาดความนับถือหน้าใจคนไทยด้วยกันอยู่มาก และกระผมเห็นว่าถ้าจะใช้เงินซื้อเสียงกันจริง ๆ ละก็จะเลือกเป็นแบบพรรคหรือแบบรายบุคคลก็ซื้อได้ทั้งนั้น เรื่องนี้ไม่ใช่ปัจจัยครับ ไม่ควรจะยกขึ้นมาเป็นเหตุผล ท่านจะเดินทางนี้หรือท่านจะเดินทางนี้ซื้อได้ทั้งนั้นละถ้าจะซื้อนะครับ ก็เห็นการเลือกตั้งซ่อมก็มีข่าวกันฮือฮาว่ามีการใช้เงินใช้ทองจริงแท้ใจไม่ทราบ เห็นไหมครับ เลือกตั้งเป็นรายบุคคลนะครับที่เลือกกันมานั้นนะกว่าซื้อกันมาเหมือนกัน

ท่านประธานครับ ตั้งแต่เราเปลี่ยนแปลงการปกครองมาจนถึงบัดนี้ ๕๐ ปีแล้ว บ้านเมืองเราวนเวียนอยู่ในวัฏจักรของการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดเวลาเลย ไม่มีเวลาใดเลยที่เราจะมีเสถียรภาพ เว้นแต่เวลาที่เราไม่ใช้รัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง รัฐธรรมนูญฉบับนี้ นะครับ ได้รับรู้ความเป็นจริงข้อนี้ ว่าการที่เราไม่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาประชาธิปไตย เป็นเพราะเราไปดูที่ตัวบุคคล รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยอมรับรู้ นะครับว่าเราเสียหาย เพราะว่าเราไปมองตัวบุคคล เราไม่ได้มองการทำงานเป็นชุด ซึ่งเป็นยอดปรารถนาของประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นจึงได้ส่งเสริมให้พรรคการเมืองได้มีบทบาทอย่างแท้จริงในการจรรโลงประชาธิปไตยแบบรัฐสภาซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การที่พรรคการเมืองจะแสดงบทบาทได้เพียงใดนั้น ควบคุมลูกพรรคได้ดีเพียงใด มีการทำงานเป็นชุดเพียงใด การเลือกตั้งนี้ นะครับ เป็นจุดสำคัญ การเลือกตั้งนี้จะต้องเริ่มให้มีลักษณะเป็นชุดเป็นคณะมาตั้งแต่การเลือกตั้งทีเดียว แล้วนั่นแหละความปรารถนาของเราที่อยากให้เห็นพรรคการเมืองที่มีการทำงานเป็นชุดเป็นปีกเป็นแผ่น ไม่ทะเลาะเบาะแว้งแทงหลังกันเอง จะเป็นจริงขึ้นมาได้ สาระสภารณ์ได้สอนให้เรา รู้แล้วว่า การเลือกตั้งแบบตัวใครตัวมันนั้นก็คือ การเริ่มต้นของความล้มเหลว แล้วทำไมเราไม่คิดจะพัฒนาเปลี่ยนแปลงประชาธิปไตยของเราให้หลุดจากวัฏจักรเก่า ๆ เสียที กระผมขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อกับครับ คุณसानนท์

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สานนท์ สายสว่าง วุฒิสมาชิก ได้แปรญัตติร่วมกับ พลเอก เกรียงไกร บุญชู บรรจง ไว้

และเหตุผลของการเลือกตั้งจะเอาอย่างเรียงคนเรียงเบอร์หรือจะเลือกเป็นคณะ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติของสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านได้พูดมีเหตุมีผลหนักแน่น มากมายหลายประการ กระผมในฐานะร่วมเป็นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน ก็อยากจะกราบเรียนสรุปสั้น ๆ ว่า ระหว่างคณะกรรมการร่างนั้นได้พิจารณากันมากในปัญหาที่ซึ่งตามหลักแล้วการเลือกตั้งควรจะมีผู้ใดไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง แต่เมื่อใคร่ครวญพิจารณาแล้วว่า เอ๊ะ ถ้าไปบัญญัติไว้เป็นการแก้ไขง่าย ก็ควรจะมีผู้ใดการเลือกตั้งไว้ที่สำคัญไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ เจตนารมณ์ในโครงสร้างก็คือว่าเราได้วิพากษ์กันว่าในระบบประชาธิปไตยที่จะมั่นคงและถาวรนั้นเอาอะไรเป็นหลัก ที่ประชุมก็เห็นว่าพรรคการเมืองนี้สำคัญมากต้องเอาเป็นหลักให้ได้ และจะต้องมีมากพรรคหรือน้อยพรรคในประเทศไทยเรา ซึ่งมีประชากรไม่เท่าไร แล้วก็ไม่ใช่เป็นประเทศใหญ่ ปรากฏการณ์ที่แล้งมามากพรรคเหลือเกิน ถ้ามากพรรค ความคิดความอ่านในอุดมการณ์ประชาธิปไตยก็แตกแยกกันมากมาย ตั้งแต่ ๕๐-๕๐ พรรค ฉะนั้นระบบประชาธิปไตยมันต้องมีความคิดเห็น แนวความคิดเห็นเสียงข้างมากที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนเป็นส่วนใหญ่ เป็นกรอบเป็นกำที่จะมาบริหารประเทศชาติก็ควรจะมีพรรคการเมืองให้น้อยพรรค เมื่อหลักการลงอย่างนี้ เราก็คงต้องเขียนบทบัญญัติบังคับไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญว่า ๑. พรรคการเมืองจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายพรรคการเมือง ต้องมีสมาชิกของพรรคการเมืองทุกภาคของประเทศ เอาเป็นเรื่องแรก และจะสมัครรับเลือกตั้งก็ต้องส่ง ๕๐ เปอร์เซนต์ของที่นั่ง มีท่านกรรมการบางท่านขอ ๗๕ เสียด้วยซ้ำไป แต่เมื่อพิจารณาแล้วว่ารุนแรงไปก็เหลือแค่ ๕๐ เปอร์เซนต์ ก็นี่เป็นวิธีการจะพยายามให้พรรคเหลือน้อย เท่านั้นยังไม่พอ จะบังคับอีกว่าต้องสังกัดพรรค แต่ก่อนเราก็เคยให้สังกัดพรรค พอสังกัดพรรคเสร็จแล้วไม่พอใจในพรรค ย้ายพรรค เราก็คงต้องมาเขียนเอาสิ่งที่เกิดมาแล้วมาแก้ว่าย้ายไม่ได้ ถ้าออกจากพรรคต้องสิ้นสมาชิกภาพ ซึ่งท่านผู้มีเกียรติได้พูดไปแล้วเราก็คงต้องเกิดมีระเบียบวินัยขึ้น ฉะนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่แล้งมานี้พยายามเขียนเอาสิ่งที่ปรากฏการณ์ที่แล้งมาแก้ ที่นี้เราก็คงมาถึงบทที่ว่าเลือกตั้ง เราเลือกเป็นตัวบุคคล ๆ อย่างนั้น ก็อย่างผู้มีเกียรติว่าแล้งมานั้นก็เป็นที่ลักษณะหัวแหลกหัวแตก เราก็คงพยายามหลอมกันว่า เอ๊ะ ถ้าเลือกเป็นคณะเสียเลย พรรค

จะได้มันคงถาวรขึ้น แล้วแนวความคิดก็มาเป็นกลุ่มเป็นก้อนขึ้นมิติหรือ ก็อภิปรายกันมากมายในที่ประชุมก็เห็นว่าเราควรจะไปเปลี่ยนโครงสร้างเลือกเป็นคณะ แล้วต้องส่งให้ครบคณะด้วยพรรคนี้ นี่เป็นอีกวิธีหนึ่ง คือจะหาคนส่งแต่ละเขตให้ครบคณะนี้ ไม่ต้องสรรคนดีในเขตนั้นเข้าไปส่ง ก็ทำให้พรรคนี้ย่อยลง ในการที่เราจะส่งให้ครบคณะต้องหาคนดี ไม่ใช่เอาใครก็ได้ส่งเดชไปอย่างนี้ จะเลือกเป็นบุคคลก็จ่อมที่โน่นคนหนึ่งเขตนี้คนหนึ่งเขตนี้คนหนึ่ง เมื่อได้ขึ้นมา เราเห็นว่าวิธีอย่างนั้นมันทำให้พรรคอ่อนแอ ก็เลยต้องขอให้เป็นคณะ ที่นี้การเลือกบุคคลส่งเป็นคณะนี้ ไม่ใช่ว่าจะได้หาได้ง่ายๆ คนดี ที่ประชาชนเขาคัดเลือกเอาเข้ามาในรัฐสภา จึงมาในรูปแบบเพื่อเราจะพัฒนาพรรค ที่นี้เราเห็นว่าระบอบประชาธิปไตยนั้นเราได้ตั้งรัฐบาล ซึ่งตามรัฐธรรมนูญที่แล้วมา เราเห็นว่าล้มลุกคลุกคลานไปไม่ได้นาน เอ๊ะ ทำอย่างไรถึงจะให้ได้นานก็ต้องให้พรรคมันใหญ่มันคงและมีน้อยพรรค ถ้าจำเป็นผสมก็อย่างที่พลเอก เกรียงไกร กุญชร ให้มันน้อยที่สุดท่านเห็นแล้วไหมละครับ พรรคที่ผสมกันมากๆ บริหารประเทศที่แล้วๆ มากก็ดี ปัจจุบันก็ดี นโยบายแต่ละพรรคก็ขัดแย้งกันในคณะรัฐมนตรี แล้วตลอดความคิดความเห็นหรือการลงมติการอะไรก็เกิดขัดแย้งสนับสนุนรัฐบาล แต่เวลาเอาเข้าจริงๆ ก็แทงหน้าแทงหลังกันร้อยแปดพันประการ ล้วนแต่เป็นภาพพจน์ที่ไม่ค่อยจะสวยงามทั้งสิ้น ที่นี้กระผมขอสรุปเลย เพราะพูดมากก็ไปซ้ำประเด็นของสมาชิกผู้มีเกียรติท่านพูดไปแล้ว ประเด็นสำคัญเราพูดมานักหนาว่าให้สามัคคีกันนะประเทศชาติถึงจะไปรอด ถ้าไม่สามัคคีไปไม่รอด นั่นเป็นนามธรรม แต่พอเราให้เป็นรูปธรรมขึ้น ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มาทำหน้าที่สำคัญของประเทศชาติ เป็นตัวแทนของประชาชน ถ้าเสียงข้างมากได้จัดตั้งรัฐบาลให้มีความสามัคคีกลมเกลียวในการที่จะทำงานกัน ในรูปธรรมเราไม่เอาแล้ว ให้การเลือกเป็นพรรค เบอร์เดียวนี้เป็นรูปธรรมครับ บังคับไม่ให้คนต้องแตกแยกสามัคคีกันในการหาเสียง บอกไม่เอาละ ตัวใครตัวมันดีกว่า พอหาเสียงใหม่ๆ เราก็บอกกับพรรค บอกว่าจ่ายผมมาครึ่งหนึ่งก่อน พรรคจ่ายไปเท่ากัน จ่ายไม่เท่าไม่ได้ครับ ถ้าเลือกตัวคนเรียงคนเรียงเบอร์นี้เกิดเรื่องครับ แล้วเขาจะมีแววมองไปว่าเสียงใครดี เสียงไม่ดีไปสู่มุมๆ ไว้พอใครดีจ่ายทุ่มไป พอไม่ดีตัดออกทีเดียว สมาชิกพรรคแตกกันหมดครับ ไม่ได้หลอมสามัคคีกันเลย

พอต้น ๆ เวลาหาเสียงต่อหน้าก็ต้องเลือกผม แล้วต้องเลือกคนนั้นด้วยนะ พรรคเดียวกัน แต่คนละเบอร์ แล้วอย่างว่าแหละครับ นาย ก. ที่ขู่ ๆ ว่า ข. ลอยลำแน่ ลงอิวเบอร์เดียว นะ อย่างนั้นอิวไปไม่รอด ท่านคิดซิเนี่ยมันลักษณะหักหลังกัน ลักษณะแตกความสามัคคีกัน ลักษณะไม่ได้หลอมความกลมเกลียวกัน แล้วเงินทองก็ต้องทุ่มกันแล้ว เเท่าไรเท่ากันแล้ว แล้วจะแก้อันนี้ก็คือว่า ถ้าเราหาเสียงรวมกัน อีกคนหนึ่งมีชื่อเสียงดีในอีก ๒ อำเภอ อีกคนหนึ่งชื่อเสียงดี ๒ อำเภอ เขตเดียวกันก็ช่วยกัน เบอร์เดียวกัน ตกตกด้วยกัน ได้ ได้ด้วยกัน อย่าไปคิดถึงตัวคนว่าเราจะไม่ได้เป็นผู้แทนครับ คิดว่าให้พรรคเรามามาก เป็นรัฐบาล คนเราที่อยู่ในพรรคไม่ได้เป็นผู้แทนก็ยังมีสิทธิ์มีเสียง ออกความคิดเห็น เห็นในพรรค เพื่อจะบริหารประเทศชาติให้มันเจริญก้าวหน้าตามนโยบายของพรรค งาน ไม่ใช่อยู่ในรัฐสภานะครับ ในระบบพรรคอยู่ที่พรรคครับ ดำแดงที่ว่าที่พรรคเสียงว่าอย่างไร ในพรรคเนี่ยมันเป็นสัตยาบันให้ปฏิบัติไปตามกฎหมายเท่านั้น ในพรรคนี้สำคัญมากครับ กฎหมายอะไรจะทำอะไรต้องอยู่ในพรรคว่ากันเด็ดขาด คนจะเป็นผู้แทนไม่เป็นผู้แทน กรรมการบริหารพรรคสมาชิกซึ่งมีหน้าที่ในพรรคเนี่ยมีความสำคัญครับ เราแบ่งหน้าที่ พรรคกันเช่นนั้น เดียวนี้เราถือกันในระยะบอว่าไม่ได้อยู่ในพรรคต้องเป็นผู้แทน ถ้าไม่ใช่ผู้แทนไม่มีความสำคัญ แล้วจะพูดเลยประเด็นอีกสักหนึ่งไม่ได้นะ นาย ก ๆ นี้ต้อง มาจากเลือกตั้ง ถ้าไม่เลือกตั้งแล้วมันไม่ใช่ระบอบประชาธิปไตย กระผมจะเอาไว้อภิปราย ในเวลารัฐธรรมนูญนั้นจะเข้ามาว่ากลไกมันไปได้อย่างไร ฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียน ด้วยความเคารพว่า กระผมก็เคยเลือกตั้งแบบตัวใครตัวมัน แล้วกระผมก็โดนหักหลังมา แล้ว กระผมเป็นผู้ใหญ่ กระผมก็ต้องบอกว่าเอากระผมต้องเอาคนนั้นด้วย เพราะว่าลง ได้พรรคเดียวกัน พออีก ๓ วันคนนั้นไปบอกว่า นายसानนท์ ไม่ต้องหอรอลอยลำ ลง อิวเบอร์เดียว กระผมโดนมาแล้วครับ แล้วหลายท่านที่อยู่พรรคเดียวเขตเดียวกันก็จะโดน อย่างกระผม แล้วจะปล่อยให้ความแตกแยกเกิดอย่างนี้หรือครับ แล้วกินใจกระทั่งเข้ามา อยู่ในพรรคยังชี้หน้าด่ากัน มีอะไรยังมาทะเลาะกัน ผลที่สุดเราหลอมความสามัคคีของนัก การเมืองที่จะมารับผิดชอบต่อประเทศชาติเสียตั้งแต่การเลือกตั้งให้รวมกัน ใจรักกัน ให้ หาเสียงร่วมกัน ใช้เงินน้อยของพรรค เพราะไปปลิวอย่างเดียว โฆษณาอย่างเดียวกัน

นี่เป็นเจตนาของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ แต่นี่เอาเถอะครับ เราไม่รวมเขตละ เราแบ่งเขตก็ตกลงไปแล้ว ทำไมรัฐธรรมนูญต้องเขียนว่ารวมเขต ก็อยากให้ประชาธิปไตยว่าเป็นผู้แทนเสียงข้างมากของผู้แทนจังหวัดนั้น ไม่ใช่ผู้แทนเขตนั้นของจังหวัดนั้น เอาเมื่อแบ่งก็แบ่ง แบ่งเขตก็จะเอาอีกแล้ว บอกไม่เอา เรียงคนเรียงเบอร์ เอาอย่างเดิมอีก ก็มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคนสำคัญก็บอกว่าไปบังคับราษฎรเขาทำไมก็ติดอยู่แล้ว กฎหมายอะไรบ้างครับในประเทศไทยไม่บังคับประชาชน เราก็อ้างไปบอกว่าประชาชนในประเทศไทยสิทธิ์ในการเลือกตั้งไม่เท่าเทียมกัน ประชาชนถูกกระทำไม่ลงคะแนนได้คนเดียว เพราะมีผู้แทนคนเดียว จังหวัดอื่นผู้แทนหลายคนทำไมลงได้หลายคนหลายเบอร์ พุดกันในความไม่เป็นธรรม เราก็ตองหาทางแก้ ถ้าเลือกเป็นคณะลงได้คนเดียวเบอร์เดียว ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก็อภิปรายบอก ก็อยากลงหลายเบอร์ก็จะไปเลือกอยู่ถูกกระทำไม่ละ ย้ายไปอยู่จังหวัดที่ผู้แทนมากๆ ซิ พุดอย่างนั้นมันไร้เหตุผล บ้านอยู่นั้น เกิดที่นั่น พ่อแม่ที่นั่น มีอาชีพที่นั่น จะย้ายมาเพื่ออย่างนั้นมันไม่ชอบ . . . .

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ขอประท้วงครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม พินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง ขอประท้วงสมาชิกผู้มีเกียรติวุฒิสมาชิก ขออนุญาตเอ่ยนาม คุณसानนท์ สายสว่าง บอกว่า สภาแห่งนี้ได้ออกกฎหมายบังคับประชาชน การออกกฎหมายเพื่อบังคับประชาชนฝ่ายนี้ทำไม่ได้ จงจำไว้ครับ พี่น้องประชาชนทั้งหลาย นายसानนท์ สายสว่าง บอกว่า สภาแห่งนี้ได้ออกกฎหมายบังคับประชาชน เพราะฉะนั้นขอให้คุณसानนท์ สายสว่าง ถอนครับ

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กฎหมายทุกฉบับถ้าออกไปแล้วไม่บังคับให้ประชาชนประพฤติปฏิบัตินี้จะเป็นกฎหมายหรือครับ ไม่มีกฎหมายฉบับไหนออกไปแล้วไม่ให้ ประชาชนไม่ต้องประพฤติไม่ต้องปฏิบัติ ตามกฎหมายแล้วมีบทลงโทษด้วย แล้วกฎหมายออกจากรึครับ สภาผู้แทน ฯ ร่างกฎหมายอาญาเพิ่มโทษอีกตั้งหลายอย่างครับ นั่นมีบทลงโทษไม่บังคับหรือครับ และที่จะให้เลือกเรียงคนเรียงเบอร์นั้นไม่ใช่บังคับหรือครับ และอีกฝ่ายหนึ่งบอกให้เลือกเป็นคณะไม่ใช่บังคับหรือครับ แล้วท่านจะให้กระผมถอน กระผมถอนในสิ่งที่มันเป็นแล้วมันสิ่งที่มันเป็นไปแล้วและ

กำลังเป็นอยู่ และจะเป็นต่อไป ถอนได้อย่างไรครับ มีกฎหมายอะไรครับที่ไม่บังคับประชาชนนะครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ กระผมก็เคารพท่าน ท่านเป็นผู้แทนประชาชน ท่านมีสิทธิ์ที่ประท้วง กระผมก็มีสิทธิ์ที่จะชี้แจง ก็ให้ประชาชนที่เคารพ ผู้ฟังก็โปรดวินิจฉัยว่ามีกฎหมายอะไรบ้างที่ไม่บังคับท่าน บังคับให้เสียภาษีบำรุงที่ดิน บังคับให้เสียภาษีเงินได้ บังคับให้เป็นทหารเมื่ออายุ ๒๐ ขึ้นไป สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้บังคับทั้งนั้น ขอประทานโทษท่านผู้แทนลำปางที่เคารพ มันบังคับเพื่อประโยชน์ส่วนรวม บังคับเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ บังคับเพื่อประโยชน์ดีของประชาชนส่วนใหญ่ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่เราจะต้องบังคับ เพราะฉะนั้นกระผมขอประทานกราบเรียนที่เคารพว่า ในการที่เราจะให้ลงเป็นคณะนี้เทียบเคียงกับลงเรียงเบอร์เรียงคนแล้วผลมันในทางการเมืองมันดีกว่า เว้นแต่เราจะเห็นแก่สิ่งที่เราฟังจะมีฟังจะได้เราก็เห็นว่า เอ๊ะ อันนี้ดีแน่ เพราะมันเกี่ยวกับตัวเรา เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าถึงบอกอย่าไปยึดตัวเราของเราเข้า เราไปยึดตัวเราของเราเข้า แล้วมันก็ยุ่ง เพราะฉะนั้นก็ขอฝากไว้ด้วยความเคารพ

กระผมขอกราบเท้าที่เคารพว่า ในชั้นกรรมาธิการมีกรรมาธิการบางท่านอภิปรายถึงขนาดว่า วุฒิสมาชิกไม่ได้เลือกตั้ง เรื่องอะไรถึงจะมาเขียนกฎหมายเลือกตั้งให้พวกกระผมซึ่งลงเลือกตั้ง ซึ่งเราได้ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญครับ เราถูกเลือกเป็นกรรมาธิการโดยรัฐสภาเลือกเข้าไป แล้วเราได้ปฏิญาณแล้วเราจะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญครับ แล้วรัฐธรรมนูญได้มีบัญญัติไว้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วเราก็ต้องทำหน้าที่ของเรา แม้แต่เราไม่ได้ลงเลือกตั้งด้วย และท่านมาตำหนิว่า เอ๊ะ ไม่ได้ลงแล้วมีหน้าที่อะไรจะมาเสนอเขียนอย่างโน้นเขียนอย่างนี้ ขอกราบเรียนด้วยความเคารพเราปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญครับ เพื่อไม่ให้เสียเวลาก็ขอยุติ เพราะว่า แหม ท่านผู้แทนหลายท่านอภิปรายดีเหลือเกินครับในเหตุผลตรงกับที่กรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญเขาได้อภิปรายกันด้วยครับ ชักตัวอย่างง่าย ๆ สักท่าน ๒ ท่าน คุณสนธิท ลีลา อย่างนี้ คุณณัฐอย่างนี้ แล้วอีกหลายท่านตรงกับที่เขาอภิปรายกันเมื่อร่างเลยครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณบุญเกิด นาคดี ครับ

นายบุญเกิด นาคดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่
 เคารพ กระผม นายบุญเกิด นาคดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสุรินทร์ กระผม
 เป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ซึ่งกระผมไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมาก ในการ
 แก้ไขมาตรา ๙๑ โดยมาตรา ๙๑ เดิมนั้นบัญญัติว่า การเลือกตั้งนั้นให้เลือกตั้งเป็นคณะ
 หรือเป็นพรรค แต่กรรมาธิการเสียงข้างมากมาเปลี่ยนเป็นให้เลือกเป็นบุคคล เป็นราย
 บุคคล กระผมขอสงวนคำแปรญัตติเอาไว้ และขอแก้ไขมาตรา ๙๑ ให้เป็นดังนี้ “มาตรา
 ๙๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะ และให้มีเลขหมายประจำคณะแต่
 ละคณะเพียงเลขเดียวในเขตเลือกตั้งนั้น” ท่านประธานครับ กระผมจะอธิบายเหตุผลและ
 ข้อเท็จจริงประกอบคำแปรญัตติของกระผมดังต่อไปนี้ ในเบื้องต้นกระผมขออ้อนให้ท่าน
 ประธานได้รับทราบถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งได้มี
 บทบัญญัติรับรองอย่างชัดเจน อย่างเช่นกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๔ ได้บัญญัติว่า
 ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปนั้นตัวผู้สมัครยังจะต้องสังกัดพรรคการเมือง และยังมีบัญญัติพิเศษ
 ต่อไปอีกว่าใน (๓) ของมาตรา ๙๔ นั้นพรรคการเมืองซึ่งตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไป
 สมัครสังกัดนั้นจะต้องส่งผู้สมัครเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศ ก็
 แสดงว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องการให้เราพัฒนากลไกระบบประ-
 ชาธิปไตย ก็เพราะกลไกระบบประชาธิปไตยนั้นก็คือพรรคการเมือง รัฐบาลใดก็แล้วแต่
 เมื่อขึ้นมาคุมบังเหียนบริหารประเทศ จะต้องเป็นรัฐบาลซึ่งมีเสียงข้างมาก รัฐบาลนั้น จึงจะมี
 เสถียรภาพ รัฐบาลที่มีเสียงข้างมากนั้นจะต้องเกิดจากระบบพรรคการเมือง พรรคการเมือง
 ซึ่งมีเสียงข้างมากนั้นจะต้องมาจากเจตจำนงหรือจุดประสงค์ของประชาชนศรัทธาพรรคการ-
 เมืองนั้น เมื่อพรรคการเมืองซึ่งมีเสียงข้างมากได้เข้ามาบริหารประเทศก็จำเป็นจะต้องบริหาร
 ประเทศตามนโยบาย คำว่า “นโยบาย” ก็คือ คำสัญญาาระหว่างพรรคการเมืองนั้นกับ
 ประชาชน เมื่อพรรคการเมืองนั้นมีเสียงข้างมากบริหารประเทศแล้ว พรรคการเมืองนั้นก็
 จะมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชาติซึ่งขาดตกบกพร่อง อย่างเช่น เศรษฐกิจก็ดี สังคมก็ดี
 คณะบริหารนั้นเป็นเอกภาพของพรรคการเมืองนั้นแต่พรรคเดียว พรรคการเมืองนั้นจำ

เป็นจะต้องบริหารประเทศจนสุดฝีมือ ฝ่ายบริหารจะไม่มีที่แก่งแย่ง จะไม่มีที่อิจฉา จะไม่มีที่ริษยา อีกตัวสมาชิกพรรคการเมืองนั้นก็ต้องควบคุมฝ่ายบริหารซึ่งเป็นคณะของตัวเองนั้นให้บริหาร ประเทศตาม นโยบายควบคุม ความประพฤติ ของฝ่ายบริหารนั้น ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ถ้าฝ่ายบริหารนั้นละเมิดประพฤตินไปในทางมิชอบ ตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งสังกัดพรรคการเมืองนั้นก็ใช้บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๓ (๗) คือขับออกจากการเป็นสมาชิก สิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นนี้แหละ เป็นเจตนาธรรมซึ่งน่าจะควรรับฟังซึ่งสภานี้ควรรับฟัง กระผมขอทำความถึงสภานิติบัญญัติซึ่งยกร่างกฎหมายนี้ขึ้นมา สมาชิกสภานิติบัญญัตินั้นท่านก็เป็นคนไทย ท่านได้เฝ้านั่งลงดูการเล่นเกมส์ของตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในช่วงระยะเวลา ๕๐ ปีที่ผ่านมา ความบกพร่องต่าง ๆ นั้นอยู่ที่ตรงไหน จะว่าเป็นจากตัวแม่บทคือกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือมิได้ อันนี้ประเด็นว่ากระผมจะพูดถึงกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ ว่าเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดนั้นมาเปรียบเทียบกับให้ท่านฟังอีกครั้งหนึ่ง มันก็มาตกอยู่ที่กลไกคือตัวระบบพรรคการเมือง ถ้าหากว่าเราเลือกตัวบุคคลเข้ามาแล้วนั้น ท่านประธานที่เคารพ การที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายชุดหลายสมัยที่ผ่านมา บางคนก็เอาคุณงามความดีส่วนตัวไปพูดหาเสียงกับประชาชน ประชาชนศรัทธาว่าคนนั้นมีคุณงามความดีจริงก็เลือกเข้ามา บางคนก็ทุ่มเทเงินทองเพื่อซื้อสิทธิ์ซื้อเสียงจากประชาชน ประชาชนก็เลือกบุคคลนั้นเข้ามา เขาเลือกเข้ามาในฐานะที่คนนั้นมีคุณงามความดี เขาเลือกเข้ามาในฐานะที่คนนั้นให้สินจ้างรางวัลเขา เขาไม่ได้เลือกมาในนามพรรคการเมืองแต่ประการใดทั้งสิ้น พอที่นั่นพอเวลาเข้ามารวมกลุ่มกันแล้วต่างคนก็ต่างถืออิทธิ ต่างคนก็ต่างดีมาจากคนละที่ ความวุ่นวายต่าง ๆ ก็เกิดขึ้น เสถียรภาพของรัฐบาลซึ่งจะบริหารประเทศเสียงข้างมากนั้นก็ไม่มี ท่านประธานที่เคารพครับ จงย้อนไปดูกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ ก็ได้รับทำการเลือกตั้งเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ ท่านประธานในสมัยนั้นก็ได้อิงมาเล่นการเมืองด้วย กระผมจำไม่ผิด ท่านประธานนั้นอยู่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อปี ๒๕๑๗ นั้นเอง พรรคกิจสังคมมี ๑๘ เสียงเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล แต่โดยความที่มันเกิดขึ้นกระผมได้กราบเรียนท่านในเบื้องต้นว่า พรรคการเมืองใดมีเสียงข้างมากเป็นพรรคการเมืองซึ่งจัดตั้งเป็นรัฐบาลนั้น กิจสังคมมี ๑๘ เสียงก็

ไม่สามารถที่จะเป็นพรรคการเมืองซึ่งมีเสียงข้างมาก ก็จำเป็นต้องรวบรวมพรรคการเมืองต่าง ๆ ท่านประธานคงจำได้ ๑๖ พรรคการเมืองรวมกันแล้วได้ ๑๓๕ เสียง เพราะเมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๑๘ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศ ๒๖๙ คน เสียงเกินครึ่งก็คือ ๑๓๕ เสียง ลูกร้อยพ่อพันแม่เหมือนจับปูใส่กระด้ง รัฐบาลนี้แทบจะไม่มีเวลาและโอกาสในการบริหารประเทศ คนนี้จะเอาอย่างนี้คนนี้จะเอาอย่างนั้น ผลสุดท้ายเป็นอย่างไรมูลที่สุดท้าย ๆ หนะ นายกรัฐมนตรีสมัยนั้น จึงประกาศยุบสภาเพื่อคืนอำนาจนี้ให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนเลือกระบบพรรคการเมืองขึ้นมาใหม่ เราก็มีการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๑๘ เสร็จเรียบร้อยก็มีเหตุการณ์อันหนึ่งเกิดขึ้น คือการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน มาปี ๒๕๒๒ ปีนี้ในสภาแห่งนี้ท่านเห็นว่า การบริหารรัฐบาลปัจจุบันนี้ที่ผิดพลาดที่แก้ไขปัญหอะไรไม่ได้ นั่น เพราะเป็นเรื่องขัดแย้งขัดขาอิจฉาริชยาซึ่งกันและกัน พรรคการเมืองหนึ่งนั้นไปคุมเศรษฐกิจ ถ้าหากว่าเศรษฐกิจของไทยนั้นแก้ไขได้ พรรคการเมืองนั้นจะต้องมีเสียงรุ่งโรจน์ ถ้าหากเลือกตั้งในสมัยหน้าประชาชนเขาก็จะแซ่ซ้องสรรเสริญเลือกพรรคการเมืองนั้น ย้อนมาดูพรรคการเมืองซึ่งไม่ได้ไปแก้ไขเศรษฐกิจเป็นอย่างไรท่านประธาน ก็พยายามขัดแย้งขัดขา ทำอย่างไรพรรคการเมืองนั้น มันจะแก้ไม่ได้เราจะเอาไว้อย่างไร เวลาเลือกตั้ง มันเป็นเรื่องจักรวณเวียนกันอยู่อย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ผลประโยชน์นั้นไม่ได้เกิดขึ้นแต่ประการใด เราจะเห็นว่ารัฐบาลซึ่งมาบริหารประเทศปัจจุบันประชาชนได้วิพากษ์วิจารณ์เหลือเกินว่ารัฐบาลไม่มีสมรรถภาพในการแก้ปัญหาไม่ว่าด้านใด ๆ จนทางสื่อมวลชนได้ขนานนาม ๆ หนะ รัฐมนตรีต่าง ๆ ว่าเป็นรัฐมนตรีไม่ประดับอย่างนี้เป็นต้น นี่เพราะอะไร เพราะเรามีรัฐบาลรวมหลายพรรค ต่อไปนี้ครบบางท่านก็ได้อภิปรายว่าเราจะเลือกบุคคลนั้นก็เหมือนเลือกพรรคเช่นเดียวกัน เพราะแต่ละคนนั้นสังกัดพรรคการเมือง จริงอยู่ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นสังกัดพรรคการเมือง แต่พอเลือกไปแล้วนั้นไม่เป็นเอกภาพ ลงแยกกัน ดังเช่นกรณีจังหวัดสุรินทร์ในเขต ๑ ของกระผมมีผู้แทนลงได้ ๓ คน พรรคการเมืองลง ๓ พรรค ท่านก็ไปเลือกเอาคนดีของพรรคการเมืองเจาะเลือกเอาพรรคละคน ๆ เพียงเขตเดียวเท่านั้นได้ ๓ คน ๓ พรรค เขตเลือกตั้งทั่วประเทศ ๑๐๐ กว่าเขตนั้นมันจะแยกขนาดไหน ท่านประธานมันจะไม่เหมือนกับปี ๒๕๑๘ อย่างนั้น ถ้า

มันไม่ดีแล้วหนทางที่เราเคยเดินมา และมันก็ไม่ได้แก้ไข ปัญหาบ้านเมืองได้แต่ ประการใด เหตุใดเราจึงอยากจะเล่นเกมในรูปแบบเก่าอีก กระผมเองก็ไม่ทราบ กระผมเรียนตั้งแต่ เบื้องต้นว่ามาตรา ๙๔ นั้นได้บังคับให้ตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมือง ตัว พรรคการเมืองในมาตรา ๙๔ นั้นก็ยังบังคับต่อไปอีกว่า ถ้าท่านจะตั้งเป็นพรรคการเมือง ท่านต้องส่งสมาชิกออกหาเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้แทนทั่วประเทศ ท่านก็ไม่อุทธรณ์ ท่าน ก็ไม่ฎีกา ท่านเห็นด้วย ถ้าท่านจะให้เลิกบุคคลนั้นทำไมไม่แก้มาตรา ๙๔ เอาไว้ทำไม ให้เขาสังกัดพรรคการเมืองทำอะไร

อีกประการต่อมา เจตนารมณ์อันแน่วแน่ซึ่งกระผมเห็นด้วยกับบทบัญญัติของ กฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ในวรรคสองนั้นได้บัญญัติว่า ตัวสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกตั้งมาทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ แต่บทบัญญัติในมาตรานี้ ได้ชี้ให้เห็นว่าการจะเสนอร่างพระราชบัญญัติใด ๆ นั้นจะต้องได้รับคำอนุมัติยินยอมจาก พรรคการเมืองนั้น และมีสมาชิกในพรรคการเมืองนั้นรับรองไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน ท่าน ประธานที่เคารพครับ สมัยก่อนนั้นเราเลือกบุคคลเข้ามาแล้วมันวุ่นวาย จะเป็นสื่อมวลชน กิติ จะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนก็ตีว่าผู้แทนราษฎรที่เขาเลือกนั้นมาขายเนื้อมา ขายตัว ถ้าบทบัญญัติกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ อย่างกรณีการเสียงข้างมากเสนอ ออกมาอย่างนี้ถ้าผ่านสภาไปแล้ว พอเสร็จสิ้นการเลือกตั้งในปี ๒๕๒๖ นั้น ที่นี้ไม่ใช่ ผู้แทนจะขายตัวละครับ ที่นี้พรรคการเมืองจะขายตัวครับท่านประธาน เพราะพรรคการเมืองใด ๆ ถ้าหากว่าประชาชนเจ้าของประเทศเลือกมาไม่ครบ ๒๐ คนนั้นต้องสลายตัว เพราะมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่ได้ บทนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐ- ธรรมนูญนั้นอยากมาพัฒนาระบบพรรคการเมือง มาหล่อหลอมพรรคการเมืองให้มีประสิทธิ ภากรวบรวมคนดีต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้นเข้ามาสู่พรรคการเมือง และแสดงความคิดเห็นตัว เองนั้นในระบบพรรคการเมือง เพื่อบริหารประเทศให้มีประสิทธิภาพ ผลประโยชน์นั้นตก เป็นของประชาชน

วันนี้กระผมได้ฟังท่านสมาชิกวุฒิสภากิติ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กิติ อภิปรายสนับสนุนให้เลือกเป็นคณะหรือเป็นพรรคการเมืองนั้นก็มาหลายท่าน แต่กระผม

ขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ดี ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ถึงแม้เราจะเป็นสมาชิกรัฐสภามาจากคนละสถานะ แต่บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ นั้นเราทุกคนที่หนึ่งนี่เป็นผู้แทนปวงชน เป็นผู้แทนของประชาชนคนไทยตั้ง ๔๘ ล้าน วันนี้เรามาชี้ให้ประชาชนเจ้าของประเทศเลือกเดินในเส้นทาง ๒ แพร่ง เส้นทาง แพร่งหนึ่งนั้น เป็นเส้นทางจะให้ประชาชนเลือกเดินในรูปเลือกเป็นตัวบุคคล เส้นทางเส้น นี้เราเคยให้ประชาชนเดินมาแล้วหลายครั้งซึ่งเป็นเส้นทางซึ่งขรุขระ เบ็บหลุมเป็นบ่อมีกับ ระเบิดฝังเอาไว้ ถ้าเกิดท่านบัญญัติให้ประชาชนเลือกเดินในเส้นทางนี้ อุบัติเหตุจะต้อง เกิดขึ้นอย่างแน่นอน มองไปข้างหน้าในเส้นทางเส้นนี้เราจะเห็นแต่รถเกะระ จะเห็นแต่ ปีนกลตั้งจังก้า กระทบคิดว่าถ้าเราจะบัญญัติให้ประชาชนเจ้าของประเทศเดินเส้นทางเส้นนี้ ประชาธิปไตยในอนาคตนั้นคงจะถึงแก่การอวสาน อีกเส้นทางเส้นหนึ่งนั้น เป็นเส้นทาง ซึ่งเราจะให้ประชาชนเลือกเดินในทางเลือกเป็นคณะหรือเลือกเป็น ระบบพรรคการเมือง เส้นทางเส้นนี้ เป็นเส้นทางซึ่งปูไปด้วยคอนกรีตลาดยาง ๒ ข้างทางนั้นประดับไปด้วย ดอกไม้ นานาพันธุ์ ส่งกลิ่นหอมตลบอบอวล ประชาชนเจ้าของประเทศคงจะเดินไปสะดวง สบาย มองไปข้างหน้าเราเห็นรัฐธรรมนูญที่สว่างบรรเจิดจ้าและมั่นคงถาวรคอยรับ เราอยู่ข้างหน้า วันนี้เป็นวันซึ่งเราจะได้ตัดสินใจว่าจะให้ประชาชนเจ้าของประเทศเลือก เดินทางเส้นใด เสียงของวุฒิสมาชิกนั้นเหมือนเสียงสวรรค์ ถ้าท่านพิจารณาให้เดินไปใน เส้นทางใดนั้น ทางนั้นคงสำเร็จแน่นอน ท่านประธานที่เคารพครับ ที่กระผมกล่าวมา วันนี้ที่กระผมกล่าวในฐานะที่กระผมเองเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย กระผมไม่มีเบื้อง หน้าเบื้องหลังแต่ประการใด ในการกล่าวอภิปรายครั้งนี้เหตุและผลซึ่งกระผมได้กราบเรียน ต่อสมานี้ ถ้าหากว่าขาดตกบกพร่องประการใด ถ้าหากว่าเป็นความถูกต้องอย่างไรก็ขอให้ ท่านสมาชิกรัฐสภานั้นได้โปรดใช้วิจารณญาณแล้วใช้สิทธิ์ของท่านนั้นให้ถูกต้องให้ได้มา ซึ่งความบริสุทธิ์ยุติธรรมที่สุด กระผมขอกราบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็ขอพักนะครับ ขอเริ่มเวลาบ่าย ๒ โมง

พักประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมต่อเมื่อเช้านี้ นะครับ พิจารณามาตรา ๕ ต่อไป ต่อไปก็เป็นคุณธรรมคุณลัทธิ กรรมวิธีการครับ

นายธรรมคุณ ลัทธิ (กรรมวิธีการ) : ขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมคุณ ลัทธิ สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอกราบเรียนว่า นอกจากเหตุผลข้อเท็จจริงที่ กระผมจะได้กราบเรียนต่อไปในการที่กระผมในฐานะกรรมวิธีการข้างน้อยได้สงวนคำแปรญัตติไว้ กระผมก็ใคร่ขอกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ขอถือเอาคำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องหลายท่านที่ได้อภิปรายไปก่อนแล้ว ซึ่งมีเหตุผลสาระสำคัญที่ดีมาก ซึ่งกระผมต้องขอความกรุณาเอ่ยนามมา อย่างเช่น คุณบุญเกิด นาคดี คุณสนิท ลีลา คุณณัฐ ชาตวัฒนศิริ แล้วท่านพลเอก เจริญ ดิษฐบรรจง เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งของคำอภิปรายของกระผม และสำหรับเหตุผลที่กระผมจะกราบเรียนต่อไปในเรื่องการสงวนคำแปรญัตตินั้น กระผมขอกราบเรียน ๒ ประการใหญ่ ๆ ประการแรก ก็คือเหตุผลที่กระผมได้แปรญัตติในมาตรานี้ไว้ในเรื่องถ้อยคำก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิของผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งว่าจะมีสิทธิ์ได้อย่างไร ส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองหรือหน้าที่ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีสิทธิ์ หรือว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไรในเมื่อเกิดเหตุอะไรขึ้นมานั้น กระผมได้ขอแปรไว้อีกมาตราหนึ่ง แล้วสำหรับประการที่ ๒ เกี่ยวกับเหตุผลที่กระผมขอสงวนไว้ในเรื่องให้เลือกเป็นพรรค แทนที่จะเลือกเป็นบุคคล หรือที่เราเรียกกันง่าย ๆ ว่า เรียงเบอร์นั้น กระผมอยากจะกราบเรียนเหตุผลใหญ่ ๆ เท่าที่จะไม่ให้ซ้ำกับที่ผู้อภิปรายไปแล้วดังนี้ คือในระบอบประชาธิปไตยที่ดี ซึ่งไม่ว่าจะเป็นของต่างประเทศหรือแม้แต่ประเทศไทย โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐสภาแล้วกระทำการไปภายในพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น กระผมเห็นว่าฐานรองรับที่สำคัญก็คือ ประชาชน ในการที่จะเข้าถึงประชาชนเพื่อยังประโยชน์สุขให้แก่เขาได้เต็มที่แท้จริงต้องมีระบบแบบแผนงานที่ดีควบคู่ไปกับสถาบันที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนต้องมีกฎหมาย ขอบบังคับหรือระเบียบวินัย คำสั่งที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือต้องมีกฎหมายที่สำคัญรองรับซึ่งในที่นี้คือกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายพรรคการเมือง กฎหมายเลือกตั้ง

และอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นกรอบชี้แนวทางปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้องหรือฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการ ในการนี้กลไกสถาบันสำคัญที่สุดประการหนึ่งก็คือ พรรคการเมือง ในการที่จะดำเนินการก่อตั้งและจะปฏิบัติอะไรได้นั้นก็ต้องมีกฎหมายรองรับ เช่น กฎหมายพรรคการเมืองและสมาชิกของพรรคการเมืองนี้ ก็หมายรวมถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ก็จัดเป็นกลไกที่สำคัญรัฐธรรมนูญปัจจุบันที่ระดมก็ได้มีส่วนร่วมในการร่างมาแต่ต้นจนได้ออกใช้ตลอดตลอดมาจนถึงปัจจุบันก็เกือบ ๔ ปีแล้วนี้ แม้จะมีคำกล่าวโจมตีกันมามากกว่าเป็นพันเน่าบ้าง พันปลอมบ้าง แต่ก็ได้วางรากฐานมีบทบาทบัญญัติให้รัฐบาลและรัฐสภาได้ปฏิบัติหน้าที่มาโดยตลอด และอาจอยู่รอดตลอดไปได้ถึง ๔ ปีนี้ ก็ได้กำหนดแม่บทใหญ่ไว้สอดคล้องกันเพื่อสร้างระบบพรรคการเมืองที่ดีมีระเบียบวินัยและอื่น ๆ เพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยได้ก้าวหน้าต่อไป กระทบเห็นว่า ท่านประธานครับ ในการจะสร้างเสริมให้ระบอบพรรคการเมืองได้เป็นปีกแผ่นมันคงนี้จำเป็นต้องสร้างค่านิยมที่ดีทางประชาธิปไตยขึ้นมาใหม่ ค่านิยมที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปควรเป็นค่านิยมที่วัดได้จากศักดิ์ศรีชื่อเสียงการทำงานของ พรรคการเมืองเป็นหลักสำคัญเป็นอันดับแรกเช่นเดียวกับที่เราจะไปซื้อสินค้าก็ต้องดูตราหือหรือชื่อเสียงของบริษัทหรือแหล่งกำเนิดเป็นสำคัญ ไม่ใช่ดูแต่ตัวสินค้าเราเคยปฏิบัติกันมานั้น เราถือค่านิยมในทางที่จะวัดความสำคัญของตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้ที่เป็นผู้แทนแล้วเป็นใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิ์ออกเสียงก็ดี ประชาชนทั่วไปก็ดี หรือแม้แต่รัฐบาลเองก็ตาม บางครั้งก็ดูความสำคัญของสมาชิกสภาผู้แทนฯ เหล่านี้ ดังนั้นการที่มาหลงติดผูกพันอยู่กับศักดิ์ศรีของผู้สมัครหรือผู้แทนเป็นส่วนบุคคลนี้ กระทบเห็นว่า เป็นสิ่งที่ผิดทิศผิดทาง ควรจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องและเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันที่ควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ท่านประธานครับ พวกเราก็ได้เห็นกันอยู่ทุกคนไม่ว่าในรัฐสภานี้ แม้แต่ประชาชนทั่วไปว่า นับแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึงปัจจุบันนี้ มีความไม่เหมาะสมหลายประการที่ทำให้ระบบประชาธิปไตยต้องเป็นในลักษณะลุ่ม ๆ ดอน ๆ ล้มลุกคลุกคลาน และเกิดเหตุแทรกซ้อนมีวิกฤตการณ์ทางการเมืองหรือในทางการความมั่นคง และก็มี การแก้ไขสถานการณ์เหล่านี้ที่เกิดจากความไม่เหมาะสมอยู่เนื่อง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เกิดจากผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบ

ประชาธิปไตย ซึ่งมีมูลเหตุมาจากการเลือกเป็นตัวแทนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ในด้านประชาชน เช่น มีการซื้อขายบัตร มีการซื้อขายเสียง หรือซื้อบัตรเหลือง บัตรประจำตัว หรือในด้านของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเอง ซึ่งเราก็ต้องยอมรับความจริงว่าในปัจจุบันนี้เมื่อระบบพรรคการเมืองยังไม่แข็งแรง ไม่มีปีกแผ่น ก็มักจะมีการเปลี่ยนพรรคกันบ่อยๆ ถ้าเราไปถามธนาคารจะรู้ว่าผู้ใดที่ได้ผ่านการใช้ประโยชน์จากธนาคารเหล่านั้นมาก ในการที่จะเปลี่ยนพรรคกันอยู่เรื่อยๆ ดังนั้นเรื่องนี้กระผมจึงเห็นว่ามันควรจะได้มีการแก้ไขทัศนคติหรือพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะประชาชน ซึ่งเป็นฐานของระบบการเมืองระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐสภา นี้ กล่าวคือต้องแก้ไขตัวแปรตัวนี้ จากการนับถือค่านิยมของผู้แทนราษฎรหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งมาเป็นนับถือค่านิยมของพรรคการเมือง ทำไมกระผมจึงกราบเรียนดังนี้ ก็เพราะพรรคการเมืองนั้นกว่าจะก่อตั้งขึ้นมาได้ต้องทำด้วยความยากลำบาก ต้องมีกฎหมายรับรอง และในการปฏิบัติงานนั้นก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เหมือนกับธุรกิจนั้นเราย่อมเชื่อถือบริษัทจำกัด ซึ่งจดทะเบียนถูกต้องสามารถตรวจสอบความสมบูรณ์ความเป็นไปในการดำเนินงานหรือในทางทรัพย์สินได้ดีกว่าที่เราจะติดต่อกับธุรกิจของเอกชนซึ่งไม่รู้หัวนอนปลายเท้า วันนี้เปิดยกป้ายชื่อขึ้นที่นี้ รุ่งขึ้นอาจจะปิดไปเปิดใหม่ก็ได้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นเรื่องที่กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ความสำคัญในการที่จะต้องเลือกเป็นพรรคการเมืองนั้นควรจะได้เริ่มต้นเสียทีหนึ่ง การที่จะให้พรรคการเมืองได้เริ่มต้นก้าวหน้าไปนั้น ก็ได้มีผู้ที่ถกเถียงอยู่หลายประการ ประการแรกก็ว่ายังไม่ควรจะเริ่มต้นนี้ เพราะว่ายังมีความไม่เหมาะสมหลายประการ ควรจะขอต่อไปอีก ๔ ปีบ้าง ต่างๆกระผมเห็นว่าในเรื่องนั้นนี้ ปัจจุบันนี้เป็นเวลาที่เหมาะที่สุด เพราะว่าเราได้อยู่กันมาเกือบจะ ๔ ปีแล้ว เป็นนิมิตอันดีทั้งของรัฐบาลของรัฐสภา และของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราก็ควรจะเริ่มในสิ่งใหม่เสีย สิ่งเหล่านั้นนั้นไม่ยากเกินไปที่จะมองเห็น ไม่ได้เป็นการเสี่ยงภัยอย่างชนิดที่จะต้องหลับตาทำไป อันนี้ท่านจะเห็นได้จากระบบการครองชีพของเรา ที่เราเปลี่ยนจากเมื่อก่อนเราออกลูกใช้หมอต้าแย ถ้าไปพูดถึงผ้าท้องเอาลูกออก คนจะไม่กล้าเสี่ยงเลยนะครับ ขนาดให้หมอกุ้ง ๆ มารับรอง บางทีหมอนั้นเป็นสามีเอง เป็นพี่น้องเอง คนใช้ก็ยังไม่ค่อยเชื่อ แต่ปัจจุบันนี้เราจะเห็นได้ว่าการผ่าท้องเอาลูกออกนี้เป็นของธรรมดาไม่ต้องทำในกรณีฉุกเฉิน ในกรณีที่คนไข้มีอาการที่ไม่สามารถจะออกลูกได้ตามปกติ

แต่ว่าแม้แต่ผู้หญิงบางคนที่เราต้องการ รักษาความสวยงามหรือต้องการเหตุผลบางประการ อาจจะเพื่อรักษาเสน่ห์ตัวไว้ให้คงเดิม ก็ยอมฝ่าท้อออกก็ยังมีได้ เพราะฉะนั้นทำไมเราซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้มิเกียรติ เราก็ดูต่างคนต่างก็ได้ผ่านบทบาทในการสมัครรับเลือกตั้งกันมา โดยเฉพาะพวกท่านนี่ก็หลาย ๆ สมัย ท่านก็ยอมจะรู้ว่าถ้าหากว่าจะเปลี่ยนมาเป็นให้เลือกเป็นพรรคเสีย มันก็ไม่ยากเกินกว่าที่จะมองเห็นนะครับ เพราะฉะนั้น กระผมก็นึกว่าเราก็น่าจะลองได้ สำหรับการที่จะทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งได้มีสิทธิ์การเมืองนี้มาเลือกในทางพรรคนี้ บางท่านเห็นว่าเป็นการจำกัดสิทธิ์เสรีภาพเป็นการบีบบังคับเขา ซึ่งอย่างกระผมก็เห็นด้วยกับท่าน สถานที่ต้องขอกรุณาเอ่ยชื่อเมื่อเข้าท่านได้ ได้ตอบสมาชิกสภาผู้มิเกียรติไปแล้วว่า บางครั้งเราก็ต้องออกกฎหมายบังคับประชาชนเพื่อให้ปฏิบัติตามในสิ่งที่เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม รัฐธรรมนูญก็เช่นกัน ถ้าจำเป็นเราก็จะต้องวางกรอบเพื่อให้ถือปฏิบัติเหมือนอย่างเด็กที่จะสอนเดิน ถ้าเราไปเกรงใจจะไม่ให้หกล้มไม่รู้จักตั้งไข่เสียทีก็จะเดินไม่เป็นจนแล้วจนรอดเช่นเดียวกับเด็กที่หัดว่ายน้ำเหมือนกัน เราไม่จับโยนลงไป ในน้ำเมื่อไรแก่กว่าว่ายน้ำไม่เป็นอยู่นั่นเอง แล้วอันนี้ก็เป็นเรื่องที่กระผมก็อยากจะกราบเรียนว่า ประชาชนนั้นจะมีสิทธิ์ทางการเมืองนั้น ก็ควรจะได้มีสิทธิ์และก็เลือกพรรคการเมืองเสียเดี๋ยวนี้ เพราะฉะนั้นการเลือกพรรคการเมืองนี้ก็ไม่ได้ถูกจำกัดสิทธิ์อะไร จริงอยู่ท่านบอกว่าบางครั้ง ถ้าพรรคการเมืองส่งเข้ามามีหลายท่านและอาจจะเป็นคนไม่ดี ประชาชนก็ต้องเลือกไป เพราะถ้ามีคนดีอยู่บางคนสองคน พฤติการณ์นี้มันก็นึกไม่พ้น ถ้าเป็นเรื่องส่วนบุคคล ในการคัดเลือกเป็นรายบุคคลท่านก็จะนึกไม่พ้น และบางครั้งก็ต้องหนักใจ ถ้าบางครั้งมีทั้งพี่ทั้งน้อง บางทีมีทั้งสามีภรรยา นี้ก็มีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าเป็นคนดีจริง ก็อาจจะได้ทั้งสามีภรรยา หรือแถมลูกด้วย แต่ถ้าเป็นคนไม่ดี บางทีทั้งทีก็อดได้ เพราะฉะนั้นก็เช่นเดียวกัน ถ้าในพรรคนี้ส่งคนไม่ดีเข้า ก็เห็นการเสี่ยงของพรรคนี้เอง นี่เป็นข้อเท็จจริงส่วนบุคคล เราไม่น่าจะนำมาปนกับในเรื่องของกฎหมาย เช่นเดียวกับเราจะออกกฎหมายอาญาควบคุมการหนีภาษี ถ้าเราจะมานั่งเขียนว่า ออกไปตำรวจจับไม่ได้ หรือจับได้เขาให้สินบนก็ไม่ผิด แต่นี่กฎหมายฉบับนี้ก็ออกไม่ได้ นี่ก็ไม่เป็นการสมควรที่รัฐสภานี้จะพิจารณาไปในรูปนั้น เพราะฉะนั้นใน

เรื่องนั้น กระผมกราบเรียนว่าอย่างสมาชิกสภาที่ท่านเอ่ยว่าบางคนก็อยู่ในจังหวัดเล็ก ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงก็เลือกได้คนเดียว ออกเสียงได้คนเดียว แต่ในเขตจังหวัดใหญ่ก็เลือกได้ บางจังหวัดก็ ๑๐ คน นี่ท่านก็ยอมรับแล้วว่าเป็นเรื่องเสียเปรียบ ท่านก็หาทางแก้ ถ้าท่านให้ระบบนี้ได้ลองใช้ดู คือให้เลือกเป็นพรรค ท่านจะเห็นได้ว่าจะแก้ความเสียเปรียบได้ทันที คือการเป็นพรรคนั้น เราก็จะออกเบอร์ให้แก่พรรคเพียงเบอร์เดียว เพราะฉะนั้น พรรคนี้ถ้าเขตที่แบ่ง ๓ คนหรือเขตที่ ๑๐ คน หรือถ้าท่านไปรวมเขต ๒๐ กว่าคน ถ้าเป็นพรรคท่านก็เลือกเบอร์เดียวนั่นเอง ก็เหมือนคนเกาะภูเก็ทที่เลือกได้เบอร์เดียว ได้คนเดียวเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจะตัดความเสียเปรียบ จะไม่มีการกล่าวอ้างกันได้ว่า ทางภูเก็ทเลือกได้คนหนึ่ง ทางจังหวัดใหญ่เลือกได้หลายสิบเสียงมีสิทธิ์ที่พิจารณาได้ อันนั้นก็ตัดปัญหาไปได้เหมือนกัน นี่ก็เป็นผลดีประการหนึ่งที่ทำให้เลือกเป็นพรรค สำหรับบางท่านที่เกรงในเรื่องระบบของการลอบฆ่าสังหารกัน ได้มีการพูดคุยกันในชั้นกรรมาธิการตลอดจนในชั้นสภา กระผมอยากจะกราบเรียนย้ำว่า ถ้าในระบบเลือกเป็นพรรคนี้ ถ้าเราใช้สมมุติแบบจะเห็นได้ว่า จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างมาก ที่ท่านกลัวว่าถ้าคนสำคัญของพรรคถูกฆ่าไป จะทำให้พรรคนี้ต้องดับ หมายความว่าสมาชิกทั้งหมดหนทางที่จะได้รับเลือก อันนี้ก็กระผมว่าเป็นข้อเท็จจริงอีก ก็เช่นเดียวกับกลุ่มบุคคล ถ้าไม่เลือกเป็นพรรค เลือกเป็นรายบุคคลก็เช่นเดียวกัน ถ้าเขาสังหารคนสำคัญเสีย คนที่เหลือก็ไม่มีโอกาสจะเข้าเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตาม การเลือกเป็นพรรคยังได้เปรียบ เพราะว่าถ้าเราใช้สมมุติแบบคือถ้าประชาชนเลือกพรรคเลยไม่ได้เลือกตัวบุคคลนะครับ ถ้าเกิดมีการล้มหายตายจากขึ้น พรรคนั้นอาจจะส่งคนเข้ามาได้เลย ไม่ต้องเลือกตั้งซ่อมก็ได้ในระบบพรรคที่สมมุติแบบก็ถือคนในพรรคนั้นนะให้เขาตัดสินใจกันเอง หัวหน้าพรรคส่งเข้ามาก็เป็นที่ยอมรับ นี่จะทუნความลำบากในนานาประการไปได้ เพราะฉะนั้นปัญหานี้ก็กระผมคิดว่าเป็นเรื่องของผลดีอยู่บ้าง

ในเรื่องการซื้อนั้น กระผมก็อยากจะกราบเรียนว่า การซื้อขายนั่นไม่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นในระบบพรรค ในระบบรายบุคคลก็จะมิอยู่ และอย่างที่หลายท่านก็กล่าวไป กระผมอยากจะเทียบง่าย ๆ ว่า ถ้าเราทำเป็นพรรคแล้ว บัตรประจำตัวก็ดี ใบโฆษณาที่ดี

ที่หาเสียงก็ดี ใบเตียวอย่างสมมุติว่าในเขตนั้น ๑๐ คน ถ้าแบ่งเขตเป็น ๑๐ คนเราก็จะเห็นได้ว่าพิมพ์ใบเตียว และใครจะเอาติดตัวไปใน ๑๐ คนนี้ ๙ คนที่เหลือก็ตามไปด้วยทั้งนั้น ไม่ว่าคุณจะไปแจกที่ไหนก็ตามไปได้หมดมันจะไม่มีการที่จะต้องพิมพ์มา ๑๐ ใบ และต่างคนก็เอาไป ๑๐ เท่า และก็ไปสิ้นเปลือง ๑๐ ครั้ง ซึ่งอันนี้ก็จะเป็นเรื่องผลทางประหยัดที่กระผมอยากจะกราบเรียนย้า

ในประการสุดท้ายนั้นที่กระผมอยากจะกราบเรียนปัญหาของการสร้างเสริมระบบพรรคการเมืองให้มั่นคงนี้ กระผมเห็นว่าในการเลือกเป็นพรรคนั้นก็เหมือนกับระบบที่แต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีเกียรติเข้าไปเป็นรัฐมนตรีหรือแต่งตั้งบุคคลภายนอกเข้าไปเป็นคณะรัฐมนตรีบางครั้งเราไม่จำเป็นต้องเลือกผู้เชี่ยวชาญในกระทรวงนั้น เราถือว่าไปคูนโยบาย เพราะฉะนั้นเช่นเดียวกันถ้าระบบเลือกเป็นพรรค ท่านจะได้ผู้แทนปวงชนโดยแท้จริงตามมาตรา ๑๐๖ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ กล่าวคือว่าพรรคย่อมเห็นความสำคัญของการที่จะให้ใครมาลงสมัครที่เขตนี้ ส่วนความรับผิดชอบของเขาที่จะให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนในท้องที่ในเขตนั้นนั้นเป็นความรับผิดชอบของพรรค ซึ่งเขาอาจจะถ่ายเทเงินถ่ายเทกำลังความสามารถหรือทรัพยากรอื่นมาช่วยในแต่ละเขตได้อย่างสบาย คือเขามีศูนย์ไม่ว่าในด้านอะไร สมองหรืออะไรทุกอย่างเหมือนกับระบบบริษัทใหญ่ๆ ที่เขามีสาขาทั่วประเทศเขาย่อมทำได้เปรียบกว่าบริษัทเล็ก ๆ หรือธุรกิจเล็ก ๆ ในแต่ละท้องถื่น แล้วก็การเป็นผู้แทนปวงชนนั้นท่านจะได้สมบูรณ์แบบอย่างเต็มที่ คือพรรคนี้เขาจะรับรู้ความทุกข์ยากปัญหาต่างๆ ทั่วประเทศและจะแก้ไขได้ แต่ถ้าท่านเลือกโดยระบบบุคคลนี้ท่านจะได้ผู้แทนเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์ หรือเฉพาะในบางท้องที่ยิ่งถ้าแบ่งเขตอย่าง ขอประทานโทษ กระผมขอใช้ภาษาอังกฤษที่ท่านใช้อยู่คือวันแมนวันโหวต นั้นนะครั้นก็จะเห็นได้เลยว่ายิ่งแคบหนักเข้าไปจะรู้เฉพาะในกลุ่มนั้นเท่านั้นเอง ในพื้นที่นั้นเท่านั้นเอง แล้วท่านจะไปให้มันสมประโยชน์กับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ ที่ว่าเป็นผู้แทนปวงชนได้อย่างไร เพราะฉะนั้นอันนี้ขอความกรุณาว่า ถ้าจะแก้ไขให้แก้ให้สอดคล้องกับมาตราอื่นที่เรามีอยู่แล้ววัตถุประสงค์รากฐานของเราโครงสร้างของเรามีอยู่อย่างไร กรุณาอย่าแก้ไขเฉพาะมาตรานี้ มาตรานี้ โดยเราคำนึงถึงเงื่อนไขความจำเป็นส่วนตัวของเราเข้าไป ผลประโยชน์นั้น

กระผมรับรู้ว่ามันจำเป็นโดยเฉพาะแก่ท้องถิ่น แต่ถ้าเลือกเป็นพรรคแล้วท่านไม่ต้องห่วงผลประโยชน์ของชาติ งบประมาณของชาติจัดสรรได้เหมือนอย่างรัฐบาลปัจจุบันอยู่ที่จ่ายเงินสร้างงานในชนบทออกไป เพราะรับรู้ในท้องถิ่น เพราะฉะนั้นอันนี้ก็จะเห็นได้ว่่าก็คือว่า ท่านผู้แทนทั้งหลายนี้เป็นผู้แทนปวงชนแล้วก็ถือว่าอยู่ในพรรคเดียวกัน คือพรรครัฐบาล ท่านก็มีสิทธิ์ที่จะเอาไปใช้ได้ทั่วประเทศ แต่ถ้าไปถือว่าท่านได้รับเลือกมาเป็นส่วนบุคคลแล้วไม่ใช่คนของพรรครัฐบาลแล้ว ท่านก็จะไม่ได้รับเงิน จะได้รับเงินเฉพาะในบางกลุ่มที่เข้ามาอยู่ในคณะรัฐมนตรีท่านนั้นอันนี้จะเสียหายแก่ท่านอย่างไร ขอความกรุณาท่านคิดดูนะครับ

ประการสุดท้ายที่กระผมอยากจะกราบเรียนสรุปก็คือว่า รัฐธรรมนูญมีหลายมาตรานะครับ ตั้งแต่แรกมานะครับ และก็ไม่ใช่เฉพาะมาตรานี้ มาตราข้างหลังก็ยังมีอีกที่มีบทบาทญัตติที่สอดคล้องกันอยู่ แล้วก็ทั้งหมดนั้นนั้นก็สร้างบทบาทญัตติขึ้นมาเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางระบบพรรคการเมือง เพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นไปโดยปึกแผ่นโดยมีรัฐสภาที่ดีบริหารงานไปให้ตลอด ถ้าเราได้พรรคการเมืองที่เป็นปึกแผ่นระบบใช้ไปที่เป็นปึกแผ่น สิ่งแทรกซ้อนต่าง ๆ จะเกิดได้ยาก เงื่อนไขทางการเมืองจะสร้างขึ้นได้ยาก ท่านก็จะมี ความมั่นคงถาวร ท่านก็จะนอนใจในเสถียรภาพของท่านได้ต่างหากที่ท่านจะให้ความมั่นใจแก่รัฐบาลนี้ ซึ่งก็จะมีเสถียรภาพได้ก็โดยตัวท่านก็มีความมั่นคงในตัวท่าน ถ้าเมื่อไรท่านยังไม่แน่นอนในตัวท่าน เลือกมาโดยส่วนบุคคลก็ย่อมจะมีพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นแล้วก็อาจจะพลอยทำให้รัฐบาลนี้ต้องสั่นสะเทือนไปด้วย ถ้าตัวท่านเองท่านก็เขย่าตัวท่านเองอยู่ตลอดเวลา กระผมก็กราบเรียนสรุปว่า การเลือกโดยระบบพรรคนี้จึงเป็นสิ่งที่ถูกต้องและน่าจะได้รับความคิดเห็นสนับสนุนครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ทางท่านประธานกรรมาธิการมีอะไรจะชี้แจงเชิญครับ

พลตรี ประมาณ อติเรกสาร (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม พลตรี ประมาณ อติเรกสาร เป็นประธานกรรมาธิการและใคร่ขอกล่าวในนามของกรรมาธิการซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ในที่นี้

เพื่อจะชี้แจงให้กับรัฐสภาได้รับทราบถึงเหตุผลในการที่ได้มีการอภิปรายในปัญหาต่าง ๆ นั้นสำหรับในปัญหาในมาตรา ๕ ที่เรากำลังพิจารณากันอยู่นั้น ได้มีท่านผู้แปรญัตติได้กล่าวไว้เป็นหลายขั้นตอนด้วยกันมีรายละเอียดมากแต่อย่างไรก็ตามเมื่อสรุปลงไปแล้ว ก็จะแลเห็นว่าก็มีอยู่ในประเด็นที่ว่า ต้องการที่จะให้มีการพัฒนาพรรคให้มีความมั่นคงแข็งแรงขึ้น อันนี้เป็นหลักใหญ่ซึ่งทุกท่านที่ผู้แปรญัตติได้แปรญัตติไปแล้วนั้นในการพัฒนาพรรคเพื่อความมั่นคงนั้นก็ได้อำหนดไปว่าควรที่จะเลือกตั้งเป็นคณะหรือว่าเป็นพรรค หรือจะใช้เบอร์เดียว ส่วนที่กรรมาธิการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการพัฒนาพรรคนั้น เราควรที่จะได้ให้มีการเลือกตั้งโดยวิธีการที่เรียกว่า เป็นไปตามบุคคลหรือที่เรียกว่า เรื่องเบอร์กันไปก็มีความขัดแย้งกันอยู่ในประเด็นนี้ ผมจึงใคร่อยากจะขอกราบเรียนกับท่านประธานว่าในการที่ผมจะชี้แจงไปนั้น ถ้ายังมีข้อที่ไม่ครบสมบูรณ์ ก็จะได้ขอให้กรรมาธิการคนอื่นได้กล่าวชี้แจงเสริมเพิ่มเติมต่อไปอีกด้วย สำหรับในเรื่องนี้ผมใคร่อยากจะขอเรียนต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายว่าในการที่เราจะพัฒนาพรรคนั้นท่านได้กล่าวว่า มีประการหนึ่งก็คือว่า ต้องการที่จะให้มีพรรคที่น้อยลงไม่ให้มีพรรคมากขึ้นมาอย่างแต่ก่อน ถ้าท่านผู้มีเกียรติได้พิจารณาจากรัฐธรรมนูญที่ดีและจากพระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่ดี เราก็จะแลเห็นว่าความมุ่งหมายอันนั้นก็มีอยู่แล้ว ทางรัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดไว้แล้ว และทางพระราชบัญญัติพรรคการเมืองก็ได้กำหนดเอาไว้แล้ว แต่ตามรัฐธรรมนูญที่ยังไม่ได้ใช้นั้นเพราะเรามีบทเฉพาะกาล เราจะแลเห็นว่าในเรื่องของการที่จะให้มีพรรคที่น้อยนั้นผมอยากจะเรียนต่อทุกท่านได้กรุณาพิจารณา ดู อย่างเช่นในมาตรา ๘๔ ก็ได้มีบอกไว้ในรัฐธรรมนูญว่าผู้สมัครจะต้องสังกัดพรรคในมาตรา ๘๕ ว่า การเลือกตั้งนั้น พรรคจะต้องเป็นผู้ส่งและจะต้องส่งไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่จะเลือกตั้งนั้น นี่ก็เรียกเป็นการพัฒนาพรรคอันหนึ่ง แล้วยิ่งกว่านั้นในพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนั้นยังได้กำหนดอย่างแน่นอนไว้ว่า พรรคนั้นหรือพรรคการเมืองที่จะส่งเข้าไปเลือกตั้งนั้นจะต้องถูกเลิกหรือถูกยุบพรรคไปโดยพระราชบัญญัติของพรรคการเมือง มาตรา ๘๖ (๓) ซึ่งบัญญัติว่า ถ้าพรรคการเมืองใดไม่ส่งหรือส่งผู้สมัครเข้าไปไม่ครบตามจำนวนกึ่งหนึ่ง ก็จะต้องเลิกพรรคไป เพราะฉะนั้นเราจะแลเห็นว่าทั้งรัฐธรรมนูญที่ดี พระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่ดีนั้นได้มี

การบัญญัติไว้ในกรณีที่ควบคุมไม่ให้พรรคการเมืองนั้นมีมากหรือมีเพื่อจนเกินสมควรแล้ว แต่ละพรรค ถ้าท่านได้พิจารณาพระราชบัญญัติพรรคการเมืองดูแล้วก็จะแลเห็นพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนั้นได้มีข้อที่จำกัดหรือว่าบ่งให้พรรคการเมืองทั้งหลายที่จะตั้งขึ้นนั้นจะต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพ เพราะฉะนั้นจึงจะเห็นได้ว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เราได้มีเครื่องมืออยู่แล้ว เป็นแต่เพียงว่าอย่างเช่นตามรัฐธรรมนูญตามที่ผมได้กราบเรียนไปแล้วนั้นเราก็ยังไม่ได้ใช้ เพราะมีบทเฉพาะกาลขึ้น แต่ว่าถ้าเราได้แก้รัฐธรรมนูญนี้ไปตามที่ได้กล่าวแล้วเราก็จะสามารถใช้ได้ทันทีที่จะควบคุม และโดยเฉพาะก็คือเรามีพระราชบัญญัติพรรคการเมืองซึ่งพรรคทั้งหลายกำลังดำเนินการอยู่แล้ว สำหรับในปัญหาซึ่งมีการกล่าวว่สมาชิกพรรคการเมืองนั้นหรือว่าผู้แทนนั้นที่เขามีความยุ่งเหยิง มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายพรรคกันไปต่าง ๆ ทำให้เกิดความวุ่นวายทำให้ค่านิยมของพรรคก็ดี หรือของสมาชิกก็ดีนั้นไม่เป็นที่ติงัก ก็ใคร่อยากจะเรียนว่าในต่อไปนี้ตามมาตรา ๑๐๓ ในรัฐธรรมนูญ (๓) นั้นก็ได้กำหนดไว้ว่า สมาชิกต่อไปนี้เราจะได้ควบคุมกันได้เต็มที่ เพราะว่าไม่สามารถจะย้ายพรรคไปได้ ถ้าย้ายพรรคก็ต้องหมดสภาพจากการเป็นผู้แทนราษฎรหรือแม้แต่พรรคการเมืองลงมติให้ออกจาก พรรคก็ต้องหมดสภาพเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปทันที เพราะฉะนั้นเราจะแลเห็นว่าควบคุมสมาชิกให้อยู่ในระเบียบวินัยนั้นได้มีบทบัญญัติไว้อย่างรัดกุมแล้ว เป็นแต่เพียงเรายังไม่ได้ใช้เท่านั้น เพราะฉะนั้นปัญหาในเรื่องนี้ผมจึงใคร่ขอกราบเรียนบรรดาท่านสมาชิกทั้งหลายว่า ในกรณีที่เราจะควบคุมให้พรรคน้อยลงก็ดีหรือควบคุมให้สมาชิกของพรรคการเมืองทั้งหลายอยู่ในระเบียบวินัยก็ดีนั้นเป็นสิ่งที่เราจะกระทำได้และมีเครื่องมือคือทั้งพระราชบัญญัติพรรคการเมืองก็ดี และในรัฐธรรมนูญก็ดีเป็นเครื่องกำหนดไว้แล้ว ที่นี้สำหรับในเรื่องนี้นอกจากจะกำหนดตามที่ผมได้กล่าวไว้ผมก็อยากจะขอเรียนว่า ในการควบคุมสมาชิกพรรคนั้นถ้าเราดูตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ แล้วจะกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ถึง ๗ ประการผมขอกล่าวว่ ไม่อ่านรายละเอียดนะครั้นจะยืดยาว ในมาตรา ๙๗ ก็กำหนดเอาไว้มีถึง ๓ ประการด้วยกันคือ ข้อห้ามในมาตรา ๑๐๓ ก็กำหนดความสิ้นสุดของการเป็นสมาชิกภาพไว้ถึง ๑๑ ประการด้วยกัน จะแลเห็นว่าอย่างที่กระผมได้กราบเรียนไว้แต่ข้างต้นแล้วว่า

สมาชิกพรรคการเมืองหรือพรรคการเมืองต่อไปนี้จะอยู่ในระเบียบวินัยเป็นอย่างดีซึ่งสามารถที่จะควบคุมกันได้จะไม่มีการอื้อฉาวหรือมีเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป ที่นี้ก็มาพูดถึงประเด็นที่ว่า จะเลือกตั้งเป็นเบอร์เดียวหรือหลายเบอร์ผมขอเรียนพูดกันอย่างง่าย ๆ นะครับว่า จะควรประการใด ผมอยากจะเรียนชี้แจงว่า การเลือกเบอร์เดียวคือหมายความว่า เลือกทั้งพรรค นั่นคือ กาเบอร์เดียวก็ได้ทั้งหมดเลยอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นไม่มีที่ ๒ ที่ ๓ กันละ มีแต่ที่ ๑ อย่างเดียว ในการต่อสู้การเลือกตั้งนั้นผมคิดว่าทุกท่านก็คงพอที่จะมองเห็นภาพว่าการต่อสู้ในการเลือกตั้งนั้นจะเป็นอย่างไร บางท่านอาจจะได้กล่าวว่าการเลือกตั้งจะมีการทำร้ายกันมีอะไรกันนั้นเป็นเรื่องที่มีตำรวจก็แล้ว มีมหาดไทยที่คุมดูแลอยู่แล้ว แต่ผมก็อยากจะยกตัวอย่างให้เห็นว่าในทางการเมืองนั้นถ้าท่านได้ดูประวัติศาสตร์แล้ว คุณลองดูขาดนั้นเพราะอะไร กำหนดช่องที่เพชรบุรีถูกยิงตายนั้นเรื่องอะไรพรรคของผมไปสมัครเลือกตั้งที่พัทลุงต้องหนีขึ้นรถไฟมาทันทีเพราะถูกไล่ยิง อย่างนี้เป็นต้น นี่ผมเอาข้อเท็จจริงซึ่งเราได้เคยดูมาแล้วนะครับมาเล่าให้ท่านที่เคารพทั้งหลายได้รับทราบว่าเป็นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มันอาจจะเกิดขึ้นได้เสมอ ผู้ที่บอกว่ามีมหาดไทยก็ดี มีตำรวจแล้วก็ดีอะไรสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผมก็ไม่เถียงเราต้องมี แต่ว่าเมื่อเกิดขึ้นแล้วใครคือคนที่รับเคราะห์นะครับ ถึงตำรวจจับได้เคราะห์ที่โดนไปแล้วนั้นก็ไม่ใช่คืนชีพขึ้นมาได้นะครับเป็นสิ่งที่เราไม่ปรารถนาสัก สำหรับในเรื่องการใช้จ่ายก็ดีที่กล่าวบอกว่าจะทำให้ใช้จ่ายน้อยลงไปในนั้นผมว่าลงได้เลือกตั้งกันเบอร์เดียวแล้วก็หมายความว่า ไม่มีที่ ๒ ที่ ๓ เพราะฉะนั้นแต่ละคนที่ลงไปแล้วจะต้องใช้เงินเท่าที่มีครับแล้วมีเท่าไรก็มีเท่าที่ใช้คือเอาไปจนหมดตัวละครับ ผมขอเรียนให้ท่านที่เคารพทั้งหลายได้รับทราบถึงสภาพของผู้ซึ่งได้เคยกำลังประสบนะครับว่า ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มันก็ขอได้รับความเห็นใจด้วยว่า ทำไมในการเลือกตั้งเบอร์เดียวหรือหลายเบอร์นั้นจะเป็นอย่างไร อาจจะมีบางท่าน บอก เฮ้ย จะเป็นผู้แทนทั้งทีกลัวอะไรกับการเลือกตั้ง ถูกครับคนที่มิพระดีก็อาจจะไม่กลัวครับ แต่อย่างไรก็ตามมีอยู่สิ่งหนึ่งที่ผมใคร่อยากจะขอกราบเรียนกับบรรดาท่านที่เคารพว่า ในการเลือกตั้งนั้นทุกท่านต้องการที่จะเห็นพรรคเป็นพรรคที่ดีมีค่านิยมเราก็เหมือนกันละครับ เหมือนกับชายของเราที่ต้องพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพของของนั้นออกไปชายแต่คนชื่อนั้นคือใครคือประชาชน ประชาชนเป็นคนเลือกพรรคแต่

ละพรรคที่เข้าไปนั้นก็เท่ากับเหมือนเสนอขายของออกไป ประชาชนเป็นคนเลือกซื้อ เราจะบังคับเขาให้ซื้อพรรคโน้นพรรคนี้หรืออย่างนั้นแต่เพียงอย่างเดียวคือหมายความว่า ไม่ให้เขามีโอกาสเลือก ประชาชนนั้นย่อมจะมีสิทธิและเสรีภาพ สิทธิและเสรีภาพอันว่าที่นี้เป็นสิทธิเสรีภาพเฉพาะตัวครับ เพราะฉะนั้นการลวงล้าหรือการไปจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเฉพาะตัวนี้จึงเป็นสิ่งที่ไม่สมควร ได้มีท่านสมาชิกท่านหนึ่งได้กล่าวถึงการเลือกตั้งในคราวปี ๒๕๑๙ ว่าเมื่อผมไปอยู่ในรัฐบาลก็ได้มีการโฆษณาว่าให้เลือกพรรคจะดีเหมือนดนตรีฟังทั้งคณะ อะไรต่าง ๆ นั้น จริงครับ เราได้โฆษณาเพื่อให้เลือกพรรคคือให้เลือกกันไปอย่างนั้นแต่ที่เราเรียงเบอร์ไว้ ๑ - ๒ - ๓ - ๔ อะไรต่าง ๆ เป็นเบอร์ไว้โดยที่เรายังเคารพอยู่ในสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เรานับถือและเคารพในสิทธิเสรีภาพของประชาชน เราแนะนำเขาไป แต่เขาจะเอาหรือไม่เอาเป็นสิทธิของเขาที่เขาจะเลือกใครก็ได้ที่เขาชอบ หรือเขาจะเลือกทั้งพรรคทั้ง ๓ คน ๒ คนอะไรก็ตามแต่ที่เขาจะเลือก อันนี้เป็นสิทธิเสรีภาพที่เราเคารพ แต่ว่าเราก็แนะนำ ที่นี้มีบางท่านบอกว่าในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้การที่เราจะเสนอคนเข้าไปใครไม่ดีเราก็ควรจะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ เขาก็จะไม่ได้เลือก อย่างนี้ทำไม่ได้ครับเราจะไปบอกว่าคนโน้นไม่ดีคนนี้ไม่ดีจะเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น ถ้าทางราชการจะไปประชาสัมพันธ์ไม่ได้ เพราะจะต้องวางตัวเป็นกลาง นี้ละครับ เพราะฉะนั้นในการที่ประชาสัมพันธ์ใด ๆ ก็ตามเราจะไปประชาสัมพันธ์ว่าคนนั้นไม่ดีหรือพรรคนี้ไม่ดี หรือคนในพรรคนี้ไม่ดีอย่างที่กล่าวว่าคนไม่ดีแล้วก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้ทราบได้นั้น จึงเป็นสิ่งที่จะไม่สามารถจะทำได้ ผมจึงใคร่ขอกราบเรียนอย่างนี้เพราะเกี่ยวกับความเป็นธรรมในการเลือกตั้งนี้ครับ เท่าที่ผมกราบเรียนมานี้ก็เป็นแต่เพียงสรุปย่อ ๆ คงจะมีอีกหลายประการที่ทางกรมการอื่น ๆ จะได้ชี้แจงต่อไป สำหรับของ ผม ขอเรียนให้ทราบเท่านั้นว่า ที่เรายังอยากจะให้เรียงเบอร์ไม่ซ้ำเบอร์เดีวนั้น เพราะเรามีการเคารพต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนี้เป็นหลัก ผมขอกราบเรียนครับ

นายสมักร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมักร สุนทรเวช กรรมาธิการ กระผมอยากจะขออนุญาตท่านประธานกราบเรียนไม่มาก

หอรอกครับ อยากเรียนตรงนี้ครับว่า ตลอดที่ได้นั่งฟังตั้งแต่เข้ามาแล้วนี่นะครับ ก็ได้เห็น
 เจตจำนงของผู้ที่ได้เสนอความเห็นว่าจะไรดีกว่าอะไรอย่างไร โดยสรุปแล้ว ฟังแล้ว ท่าน
 ประธานก็คงจะได้เห็นชัดทีเดียวครับว่าทุกคนอยากจะมีสภา อยากจะให้ระบบการเมือง
 ของเราดี กระผมขอกราบเรียนนะครับว่าคนที่ต้องการอย่างนี้มี ๒ พวก พวกหนึ่งคือ
 พวกที่เป็นนักวิชาการ พวกที่คิดอ่านแล้วอยากจะทำว่าสร้างระบบให้ดีเสียทีหนึ่ง อีกพวก
 หนึ่งคือ พวกที่เป็นตัวปฏิบัติการ คือสมาชิกที่ลงไปอยู่ในสนามเลือกตั้งจริง ๆ พวกนี้
 กระผมรับประกันได้ว่าไม่มีใครเลยที่เดียวครับว่าอยากจะชวนเอาคนเลวเข้าสภา ไม่มีใคร
 เลยที่เดียวครับอยากจะมาแสดงความเลวในสภา แต่สภาพรรคที่มันปรากฏตลอดมานั้น
 เราพูดได้ว่าเมื่อก่อนนี้ไม่ค่อยดีเท่าไรนัก แต่ตลอดเวลาจนกระทั่งมาถึงบัดนี้ปีที่ ๕๐ นั้น
 กระผมเองก็มาที่หลังนะครับ อยู่มาแค่ ๓ สมัยเท่านั้น แต่กระผมแน่ใจว่าสภาที่กระผมได้
 เคยอยู่ เคยดูมานั้นมีลักษณะความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นตลอดมา ที่นี้กระผมยังไม่แน่วาง
 ไปถึงตรงเหตุที่จะโต้เถียงกันหอรอกครับ อยากจะกราบเรียนตรงความตั้งใจที่จะทำให้สภานี้
 แหละครับว่า ใคร ๆ ก็คิดกันเสมอว่า ถ้าทำให้สภาก็ต้องทำระเบียบวินัยอะไรต่าง ๆ ให้
 ไว้ ก็มาคิดกันเรื่องพรรคการเมือง กระผมอยากกราบเรียนท่านประธานครับว่า เรื่อง
 พรรคการเมืองนี้ว่ากันตามจริงแล้วนี่มันเป็นเรื่องของธรรมชาติโดยแท้จริงทีเดียวครับ สร้าง
 กำหนดกฎเกณฑ์อะไรไม่ได้ แต่เราพยายามกันอยู่ กำลังจะสร้างกำหนดกฎเกณฑ์ว่าทำ
 อย่างไรถึงจะให้มีการเมืองน้อย ให้มีการเดียว ๒ พรรคไม่ได้เด็ดขาดนะครับ ต้องไป
 ตามสภาพ เมื่อก่อนเราเคยลองแล้ว ใครจดทะเบียน ๑,๐๐๐ คน ตั้งพรรคได้ เวลานั้นมีคน
 จดทะเบียน ๕๒ พรรค แปลว่ามันง่ายจด ๕๒ พรรคครับ ปี ๒๕๑๘ มีสมัครรับเลือกตั้ง ๕๒
 พรรค แล้วก็ได้รับเลือกตั้ง มา ๒๒ พรรค จะเห็นได้ว่าพอเปลี่ยนมาปีเดียวเท่านั้นละครับ
 จากวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ ถึงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๙ ปีกว่าๆ ยุบสภาเมื่อ ๑๒ มกราคม
 ปี ๒๕๑๙ และพอ ๓ เดือนหลังจากนั้นเลือกตั้ง วันที่ ๔ เมษายนนั้น เราได้คำตอบ จาก
 ๕๒ พรรค มันลดลงไปเหลือ ๓๙ พรรค สมัครรับเลือกตั้งจากที่ได้มา ๒๒ ลดเหลือ ๑๙ ดู
 เหมือนว่าลดไม่มาก แต่ท่านประธานลองนึกถึงตัวเลขย้อนหลังซิครับว่า เมื่อ ๒๕๑๘ ที่
 ได้มา ๒๒ พรรคนั้นได้มาเป็นเบี้ยหัวแตกหัวแตกหมด ประชาธิปไตยที่ว่าได้มากที่สุดได้

๗๑๐

๗๒ ถัดไปก็พรรคธรรมสังคมนี่ได้ ๔๕ พรรคชาติไทยได้ ๒๘ พรรคเกษตรสังคมนี่ได้ ๑๘ พรรคกิจสังคมนี่ได้ ๑๘ สังคมชาตินิยมได้ ๑๖ พรรคสังคมนำประเทศไทยได้ ๑๕ พรรคพลังใหม่ได้ ๑๒ พรรคของคุณแคล้ว นรปติได้ ๑๐ มีพรรคสันติธรรมได้ ๘ มีพรรคประชาไทยได้ ๖ มีพรรคไทยได้ ๔ แล้วก็มีพรรคที่เรียกว่าต่ำ ๔ ได้ ๓ ได้ ๒ ได้ ๑ ได้ ๑ ได้ ๑ จะเห็นได้ว่า ๒๒ พรรคเป็นเบี้ยหัวแตกหัวแตกนั้น เพราะอะไรครับ เพราะเวทีการเมืองเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้นเราไม่รู้หัวรู้หางไม่รู้อะไรเลยนะครับ บรรยากาศปลุกกระดมกันทั้งข้างนอกข้างใน เสรีจเรียบร้อยพอเลือกตั้งก็ได้มาอย่างนั้น แต่พอชั่วเวลา ๑ ปียุบสภา แล้วเลือกตั้งใหม่ทันที สมาชิกจาก ๒๖๙ เปลี่ยนเป็น ๒๗๙ สมาชิกสมัคร ๓๙ พรรคก็จริง แต่ได้มา ๑๙ พรรคก็จริง แต่ปรากฏว่าได้พรรคการเมืองใหญ่ ๆ เข้ามาทันที พรรคประชาธิปไตยเปลี่ยนจาก ๗๒ ได้ ๑๑๔ พรรคชาติไทยจาก ๒๘ เป็น ๕๖ พรรคกิจสังคมนำจาก ๑๘ เป็น ๔๕ มีแต่พรรคธรรมสังคมนี่ลดจาก ๔๕ เหลือ ๒๘ แล้วก็พรรคเกษตรสังคมนำลงไปเหลือ ๙ พรรคสังคมนำชาตินิยมเหลือ ๘ จะเห็นได้ว่าพรรคการเมือง ๖ พรรคเป็นพรรคการเมืองที่มีทัศนคติความเห็นอย่างเดียวกันทั้งนั้นนะครับ ได้ ๖ เป็นกลุ่มเป็นก้อนใหญ่โต นอกนั้นหลบไปอย่างไรครับเหลือ ๓ เหลือ ๒ เหลือ ๑ เหลือ ๑ เหลือ ๑ เหลือ ๑ เป็นเบี้ยหัวแตกหัวแตก ซึ่งไม่ต้องไปนับเลยมีพรรคการเมืองใหญ่ ๖ พรรค ๕ พรรคจับมือกัน พรรคกิจสังคมนำหัวหน้าพรรคไม่ได้รับเลือกตั้งก็เลยไม่มีโอกาสที่จะแสดงฝีมืออีก ก็เลยกลายเป็นว่าเรามีพรรคฝ่ายค้านขึ้นโดยอัตโนมัติ แล้วก็ยังมีพรรครัฐบาล ๕ พรรคนั้นถูกต้องเรียบร้อย ถ้าหากว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในคราวหลัง ๆ ไม่ไปยุบเฉย ๆ เราเลือกตั้งทุกครั้ง ปฏิวัติก็ได้ แต่เลือกตั้งทุกครั้ง ปฏิวัติแล้วเลือกตั้ง ๆ คนไทยตามทันครับ แล้วก็เล่นเกม การเมืองนี้ทันแน่นอน แต่ว่าบังเอิญเรามีทั้งปฏิรูปมาหนหนึ่ง ปฏิวัติมาหนหนึ่งก็สะดวก เมื่อท่านนายก ๆ เกรียงศักดิ์เปิดโอกาสให้ กระผมก็เห็นว่าเที่ยวนี้ก็เห็นเครื่องแสดงให้เห็น รัฐธรรมนูญแม้ใครจะว่าครึ่งซีกครึ่งใบ แต่ก็ได้เห็นกันแล้วครับว่าครึ่งหนึ่งที่ทำไว้เพื่อใช้ได้ เรามีสมาชิก ๓๐๑ มีวุฒิสภา ๒๒๕ ใครจะเชื่อครับว่าเราทำงานร่วมกันมาได้จะขึ้นปีที่ ๔ แล้วนี่จะหมดอายุแล้ว หมดสมัยนี้ก็ครบ ๔ ปีแล้ว พูดได้ว่าประชุม ๔ สมัยไม่มีใครคิด แต่นั่นเพราะว่าระบบที่สร้างไว้ดีพอสมควร

แต่ถ้าเมื่อระบบสร้างไว้ดีพอสมควรนั้น เพราะอะไรครับ การเลือกตั้งมาจากการเลือกตั้งปี ๒๕๒๒ ซึ่งมาจากเลือกตั้งปี ๒๕๑๘, ๒๕๑๙ ระบบเป็นอย่างไรนี้ แล้วเราก็กำเนินการกันมา แต่ว่ามันเกิดอะไรขึ้นละครับ สมาชิกสภาส่วนกระผมต้องว่าส่วนใหญ่ พรรคกิจสังคม กิติ ชาติไทยกิติ ประชาธิปัตย์กิติ แม้แต่ประชากรไทยซึ่งนอก ๆ รัฐบาลกิติ เราเกิดความเห็นคล้อยตามกันได้อย่างไรครับว่า ถ้าใช้รัฐธรรมนูญตามที่เขียนไว้มันจะเกิดปัญหา เราไม่ได้กล่าวว่าจะต้องเป็นหนุตะเกาที่ไปทดลอง แต่เรามองเห็น กระผมเคยพูดในตอน ที่ระเบียบวาระที่ ๑ นะครับว่า ของบางอย่างมองเห็นว่ามันไม่น่าจะเป็นไปได้ และถ้าไปถึงตรงนั้นแล้วจะยุ่งยาก ก็เลยจัดการขอแก้ไขเสีย เมื่อแก้ไขก็ทำกันตามระบบระเบียบ แล้วก็ เป็นความกรุณาของรัฐบาลที่ได้มีเมตตียอมให้เรื่องนี้เสนอมาในนามของรัฐบาล ท่าน อาจารย์คึกฤทธิ์ท่านเสนอไว้ก่อนนั้นเป็นฝ่ายค้าน เมื่อท่านเป็นรัฐบาลท่านก็ร่วมด้วย นักการเมืองฝ่ายค้านอย่างกระผมก็เข้าร่วมกฎหมายฉบับนี้ด้วย ปัญหาก็คือว่าเกิดมีคนจะเอา ชนกะคานในความเห็นของตัวเลยจัดการแบ่งภาคทีเดียว นาน ๆ ท่านวุฒิสมาชิกจะเข้ามา มีบทบาทแสดงความเห็นสักที คุณเหรียญกิติ คุณसानนท์กิติ ท่านเป็นคนที่สนใจเรื่องนี้ จริง ๆ ไป ๆ มา ๆ ก็เลยคิดกันบอก อ้อ คุณเหรียญกับคุณसानนท์คงเป็นตัวแทนของวุฒิสมาชิก กระมัง ก็เลยพูดจากกันไปเลือนเบือนไปตลอด ซึ่งกระผมก็พยายามที่สุด เรื่องนี้ว่าไม่ให้เกิด บรรยากาศอย่างนี้ เพราะอะไรครับ เพราะเหตุว่าเรื่องนี้จะต้องพูดกันด้วยเหตุด้วยผลทั้งหมด นี้ละครับ กระผมขอเรียนได้ว่า ไม่ได้ต้องการจะหักล้างความเห็นอย่างคุณเหรียญท่าน แต่ กระผมแน่ใจว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องโต้วาทีที่จะเอาชนะกันด้วยคารมคมคายหรือว่าบางครั้งเอา ข้างเข้าดู แต่เรื่องนี้เราจะโต้กันด้วยประสพการณ์ แล้วสิ่งที่เรามองเห็น กระผมอยากจะเริ่มต้นเช่นคุณเหรียญท่านบอกว่า เลือกอย่างนี้จะได้มันคงดี มาเป็นแผง ๆ นี้ละจะได้ตั้งรัฐบาล ได้แข็งแรงดี กระผมอยากกราบเรียนละครับ ก่อนจะพูดกันเรื่องนี้อ่าลิมนะครับว่า เวลานี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เราได้สร้างทำนบไว้ ๒ อันแล้ว แล้วดีแล้วด้วยคือ ๑. ต้องสังกัดพรรค กฎหมายพรรคการเมืองที่เขารุนแรงมากซึ่งไม่เคยมีมาก่อน ที่แล้วมาสังกัดพรรคก็อย่าง นั้น ๆ บังคับให้มีอย่างนั้น แต่ว่าไม่ได้มีบทลงโทษกันรุนแรง เทียนี่ละครับจะเป็นครั้งแรก แปลว่าเราบังคับแล้วว่ามีมาเดียว ๆ ไม่ได้ อีสระกระโดดกระเดกมาไม่ได้ เมื่อเข้าอภิปรายกัน

ทำนองว่าเลือกคนเดียวเดี๋ยวนี้คือเลือกอิสระอีกไม่ใช่ นะครับ เลือกในนามพรรคครับ ต้อง
 สังกัดพรรคนี้บังคับเลย ต้องสังกัดพรรค แล้วกำแพงที่ ๒ ที่ท่านประธานกรรมาธิการได้
 กล่าวเมื่อสักครู่นี้ก็จะสมัครไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง สภาใหม่นี้จะมี ๓๒๑ ต้องสมัคร ๑๖๑ แปล
 ว่าอย่างน้อยที่สุดควรจะได้คนมามากพอที่แม้จะจัดรัฐบาลเองไม่ได้ก็ควรจจะร่วมรัฐบาลได้ ถึง
 บังคับเห็นใหม่ครับว่า บังคับพรรคการเมืองไว้ ๒ ชั้น ๑. ต้องสังกัดพรรค ๒. ต้องสมัครครึ่ง
 หนึ่ง เพราะตอนที่ ๓ คุณเหรียญท่านบอกว่า ประธานโทษที่ออกนามนะครับ ท่านบอกว่า
 ได้ไปเป็นแผงๆ นี้จะได้แข็งแรง ตั้งรัฐบาลได้แข็งแรงดี กระทบอยากขอกราบเรียนท่าน
 สมมุติพรรคกิจสังคมชนะเลือกตั้งได้มา ๓๐ แแผง แผงละ ๓ คน ชนะมา ๓๐ แผง ๓๐ จังหวัด
 แผงละ ๓ คนได้ ๙๐ คน กับกิจสังคมชนะมา ๗๒ จังหวัด ได้ ๓ บ้าง ๒ บ้าง ๑ บ้าง ได้มา ๙๐
 คน กระทบอยากจะเรียนถามว่าไอ้ ๙๐ คนที่ได้มาจาก ๓๐ แผงกิจสังคมเหมือนกันกับ ๙๐
 คน ซึ่งได้มา ๗๒ จังหวัด ๙๐ คนเหมือนกัน ตัวเลข ๙๐ นี้มันผิดแปลกกันตรงไหน ได้
 มาจาก ๓๐ แผง ๙๐ กับได้มาจาก ๗๒ จังหวัด ๙๐ คนนั้นมันผิดตรงไหน ถ้ากิจสังคมจะ
 เป็นแกนตั้งรัฐบาลมันตัวเลข ๙๐ นะ ท่านมาจากแผงมันแข็งแรงกว่าอย่างนั้นหรือ สมาชิกผูก
 พันกันดีกว่า หรือว่ามาจาก ๗๐ จังหวัดดีกว่า ถ้าเอากันจริงๆ กระทบว่ามาจาก ๗๒ จังหวัด
 นั้นจะเป็นดีกว่าพรรคกิจสังคม เพราะมีตัวแทนอยู่ทุกจังหวัด ได้เป็นแผงมา ๙๐ กับได้
 เล็กบ้าง น้อยบ้าง มาจาก ๓๐ แผง กระทบอยากกราบเรียนว่า นี่คือประเด็นที่เราอยาก
 จะชี้ให้เห็น ที่นี้เถียงกันไปเถียงกันมา เหมือนกับว่า ดี สมัครรับเลือกตั้งนี้เป็นมาด้วย
 กันจะได้ไม่หักหลังกันจะได้ลดค่าใช้จ่าย กระทบอยากจะบอกว่า คนที่พูดอย่างนั้นไม่เคย
 สมัครรับเลือกตั้ง แน่นนอนครับ สมัครรับเลือกตั้งพรรคเดียวกัน ๓ เบอร์ ไม่เคยมีใครไป
 พิมพ์ใบปลิวคนละใบ นายสมัคร ๑ เบอร์ ได้วันนี้ หมอบุญเทียม ๑ เบอร์ พลตรี สนิท
 ติดกันคนละใบ ไม่มีใครทำครับ ต้องแผ่นเดียวกันเบอร์เดียวกันเราประหยัดอยู่ตั้งแต่แรก
 ต้องอยู่แผ่นเดียวเบอร์เดียวกัน และใครขึ้นไปทำเบอร์เดียวละก็เขาไล่ออกจากพรรค ไป
 หาเสียงเดี่ยวทีวนี้ละก็ โดนไล่ออกจากพรรคละ เข้าพรรคการเมืองไหนไม่ได้เลย ออก
 เลยครับ พันเลย เรื่องอย่างนี้ขอเรียนครับว่า คนที่จะไปหาเสียงเดี่ยวนั้นต้องลักลอบทำแล้ว
 ทำกันไม่ได้หรอกครับ เริ่มต้นต้องด้วยความสมัครสมาน ไม่ต้องเลือกเป็นแผงก็ต้องสมัคร

สมานอยู่แล้ว ทีนี้ทำอะไรครับ มีการซื้อเสียง เอาละครับ ยอมรับกันว่า สมมุติว่ามี
 การซื้อเสียง ท่านบอกว่าจะได้ประยุทธ์ดี กระผมอยากทราบเรียนว่า เมื่อก่อนนี้เบอร์ ๑
 เบอร์ ๒ เบอร์ ๓ จะรักใคร่ชอบคอหรือไม่ก็ตามแต่ ก็อดไม่ได้หรอกครับ เฮ้ย เบอร์ ๑
 เบอร์ ๑ ร้อยหนึ่ง เบอร์ ๒ ก็ยิ่งลูกโหดเบอร์ ๑ ร้อยหนึ่ง เบอร์ ๓ ก็ยิ่งลูกโหดต่างคนต่าง
 ไปยิ่งลูกโหดกันมาได้บ้างไม่ได้บ้างแล้วแต่ แต่ต่อไปนี้แหละครับ ๓ เบอร์นี้ใช้เบอร์เดียว
 ต้องสมัครสมานสามัคคีกันแน่ ต้องเอาเงินมารวมกัน แล้วเบอร์เดียวเดี๋ยวนี้นี้ไม่ใช่เป็น
 เบอร์ละร้อยมันจะเป็นเบอร์ละ ๓๐๐ ก็เบอร์ละ ๑๐๐ บาท มันยังรับเงินกันมือสั้นแล้ว
 ถ้าเป็นเบอร์ละ ๓๐๐ นี้จะสั้นขนาดไหนครับ อย่างนี้ถ้าใครหิ้วเงินมานี้ทำไมจะไม่ได้ละครับ
 พรรคเล็ก ๆ จน ๆ จะทำได้ไหมครับว่า จ่ายเบอร์ละ ๓๐๐ พรรคที่เขาชอบเงินมาได้แน่
 ท่านบอกว่าเลือกกันอย่างนี้แหละพรรคคอมมิวนิสต์มันจะได้เข้ามาไม่ได้ กระผมบอกท่าน
 เลือกอย่างนี้แหละครับ จะเปิดช่องให้พรรคคอมมิวนิสต์เข้ามา หอบเอาเงินเข้ามา แล้วก็
 ต้องดูหัวดูหาง กระผมบอกว่าที่เถียงกันตลอดว่า บังคับไม่บังคับนั้น พูดยกง่าย ๆ แค่นี้
 ก็เห็นครับ ไม่ต้องไปอ้างอะไรให้มันรุงรังพันเต เลือกบอกว่า ๑ เบอร์ ๓ คน นี้แหละ
 ครับบังคับ แต่ว่าถ้า ๓ เบอร์เลือก ๑ ก็ได้ ๒ ก็ได้ ๓ ก็ได้ ตามใจชอบนี้แหละครับไม่
 บังคับ แต่ว่ากระผมมีว่าสมัครรับเลือกตั้งมี ๓ เบอร์เราห้ามไหมครับ ว่าไม่ให้เลือกทีเดียว
 ๓ เบอร์ ไม่ได้ห้าม รักกันชอบกัน ดีทั้งพรรค ดีทั้ง ๓ คน เลือกไปเลย ๓ เบอร์ แต่ดี
 แค่ ๒ คน เอา ๒ เบอร์ ๓ คน คนนี้ดีคนเดียว เอาคนนี้ กระผมบอกว่าเปิดช่องให้
 ราษฎรเขาเป็นคนวินิจฉัยครับ เราบังคับพรรคการเมืองมา ๒ ชั้นแล้ว ต้องสังกัดพรรค
 หนึ่ง ต้องสมัครเกินกว่าครึ่งหนึ่ง นั่นบังคับพรรคบังคับได้ ไปบังคับประชาชนทำไมละ
 ครับ ให้สิทธิ์เขาว่าใน ๓ เบอร์นี้เธอชอบทั้ง ๓ เธอเลือกเลย หรือเธอมีความตั้งใจดี
 บอก พรรคนี้นี้ใครลงก็ให้ทั้งนั้น เลือกทั้ง ๓ เบอร์เลย ก็กลงไป ๓ เบอร์เท่านั้น แต่
 ว่าถ้าบังเอิญว่า ไอ้คนนี้แย่ ๒ คนนี้ใช้ได้ กาแค่ ๒ เบอร์ ไอ้คนเลวจะได้ไม่เข้าสภา
 จะไปขัดเยียดให้ประชาชนเขาต้องเลือกอย่างนั้นทำไม นี่เป็นเหตุผลที่กระผมเชื่อว่า เพื่อน
 สมาชิกทั้งสภาจะรู้ว่า ถ้าจะตัดสินกันวันนี้ก็ตัดสินด้วยเหตุอย่างนี้ครับ ไม่ได้ห้ามเลือก
 ๓ เบอร์นี้ครับ ไม่ใช่เลือกเรียงเบอร์แล้วต้องเลือกได้ที่ละเบอร์เท่านั้น ไม่ใช่เลยครับ

ชอบทั้ง ๓ ใส่ทั้ง ๓ ชอบแค่ ๒ ใส่ ๒ ชอบ ๑ ใส่ ๑ ไม่ชอบไม่ต้องเลือกเลย กระผมขอเรียนนะครึ๊บว่า มีที่เลือกตั้งมากมาย กระผมจะไม่ยกตัวอย่าง เดียวจะว่ากระผมได้ มีที่มากมาย ซึ่งบางนั้นคนนั้นลง ต้องได้เสมอ แต่ว่าถ้าลงคนนั้นแล้ว เขาจะเอาคนนั้นด้วยคนนั้นด้วย เพราะเขารู้ว่า ใ้ส่วนประกอบ ๓ คน หรือว่าใน ๓ พรรคนั้นจะได้ประโยชน์กับเขา เขาจะเลือกอย่างนี้ แต่ว่าถ้า ๓ พรรคมันทะเลาะกันไม่ได้ประโยชน์ เขาจะเลือกพรรคเดียว หรือถ้ามันแย่งทั้งหมด เขาจะไม่เลือกเลย เป็นไปได้ครึ๊บเรื่องนี้เชื่อเกียรติประชาชนบ้างซึ่ครึ๊บ กระผมอยากกราบเรียนนะครึ๊บว่า ที่อ้างกันนั้นอ้างกันหนาว่า เป็นอย่างโน้น เป็นอย่างนี้ กระผมขออ้างนิดเถอะครึ๊บ ที่เลือกกันเป็นแพ่งอย่างนี้ ในโลกนี้ เคยมีเลือกกันอยู่ ๒ ประเทศ ทั้งหมด ๑๕๒ ประเทศ เลือกกัน ๒ ประเทศ ประเทศที่เลือกกำลังนี้เลือกอย่างว่านี้ครึ๊บ เดียวนี้เป็นคอมมิวนิสต์ตะวันออก คือเซโกสโลวะเกียกับโรมาเนียนี้แหละครึ๊บ เลือกให้เป็นแพ่งอย่างนี้ กระผมอยากกราบเรียนนะครึ๊บว่า เรื่องทั้งหมดที่นั้งเถียงกันหมดนี้อยากกราบเรียนว่า ประเด็นสำคัญที่สุดอยู่ตรงนี้ อยู่มาตรา ๕ ที่ว่ากันนี้ กระผมอยากกราบเรียนว่า ท่านสมาชิกซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่จะมาจากการแต่งตั้งก็ดี พวกกระผมเองที่จะมาจากการเลือกตั้งก็ดี เรามีเจตจำนงตรงกันเลยอยากให้ทุกอย่างดี อยากให้ทุกอย่างเป็นไปได้โดยเรียบร้อย และแน่นอนครึ๊บ กระผมเป็นตัวที่จะต้องถูกทดลอง ที่ได้แสดงความเห็นอะไร ไปอย่างไรบ้างนั้น เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าเรื่องนี้มันต้องใช้เวลา พรรคการเมืองนั้นกระผมขอเรียนเลยครึ๊บ ให้เก่งให้ดีอย่างไรก็ตามแต่ ถ้าพฤติกรรมของพรรคไปอย่างโน้นอย่างนี้ถ้าอะไรต่าง ๆ มันก็เสื่อมเสียลงไปได้ครึ๊บ เวลานี้เราตะล่อมห้อมหอบเข้ามาเวลานี้มีใครพูดถึง ๕๐ พรรคใหม่ครึ๊บ ไม่มีเลยครึ๊บ เวลานี้จัดทะเบียนเสร็จก็พรรคครึ๊บ จัดทะเบียนเสร็จเรียบร้อยแล้วนี้มี ๒ พรรคเท่านั้น กำลังยื่นอยู่เท่าไรครึ๊บ มี ๑๗ เท่านั้น จะยื่นได้หมดหรือไม่ยังไม่ทราบได้ เห็นใหม่ครึ๊บว่า เรื่องที่จะให้มีพรรคเหมือนกับ ๒ พรรคแบบเดโมแครตกับรีพับลิกัน จะให้เหมือนกับเลเบอร์กับคอนเซอร์เวทิฟ เป็นได้ครึ๊บ แต่ที่อเมริกาเขาใช้เวลา ๒๐๐ ปีสำหรับประชาธิปไตยของเขา ที่อังกฤษใช้ ๔๐๐ กว่าปีสำหรับประชาธิปไตยของเขา ของเรา ๕๐ ปีมาได้ แค่นั้นกระผมก็ภาคภูมิใจ กระผมได้พบผู้แทนจากไอร์แลนด์เมื่อวันก่อนคุยกัน กระผมบอกกระผมพอใจ

ของกระผมว่า ๕๐ ปีกระผมมาไกลแค่นี้ กระผมแน่ใจว่าคนไทยเรารู้ประชาธิปไตย เข้าใจประชาธิปไตย แต่โอกาสที่จะได้เป็นผู้เล่นให้จบเกมจบกระดานนั้นไม่ค่อยจะมี มีคนนัดมาพลิกกระดานเสมอ เดียวนี้คนที่พลิกกระดานก็ไม่พลิกแล้ว เพราะรู้ว่าไม่มีประโยชน์ พลิกไปก็เสียหายเปล่า ๆ ก็กลั่นใจใช้วิธีตกลงกันกลางกระดาน ซึ่งเราก็กำกันมาแล้ว สภาที่ผ่านมาจะขึ้น ๔ ปีปีนี้เป็นสภาที่กระผมอยากจะพูดว่าเป็นสภาที่ให้บทเรียนกับทุกคนครับ เพราะฉะนั้นการที่คนที่นั่งอยู่ในสภาส่วนหนึ่ง ซึ่งกระผมอยากจะพูดว่าเป็นส่วนมากด้วย ได้แสดงความเห็นว่าสิ่งที่จะทำต่อไปข้างหน้า นั้น น่าจะยุ่งยาก น่าจะมีปัญหา กรณีที่จะเลือกเป็นแพ่ง วันสมัครแล้วตายไป ๑ เป็นอย่างไร ตาย ๒ เป็นอย่างไร ตาย ๓ เป็นอย่างไร จะต้องเลือกตั้งซ่อมที่ๆ ที่คนนั้นยังไม่เป็น ส.ส. เป็นอย่างไร เรื่องอย่างนี้เป็นความยุ่งยากที่กระผมได้อุปมาอุปไมยวันนั้นกระผมบอกว่าการเลือกตั้งนั้นต้องการความสะดวก ที่บอกไว้ว่าไปบางลำภูนั้นก็ยกตัวอย่างนี้ก็ขึ้นง่าย ๆ แหละครีบว่า บอกกันง่าย ๆ ว่าไปถนัดนี้ ๆ เลี้ยวนี้ก็ถึง เท่านั้นแหละครับ ถ้าไปยกย้ายถ่ายเทอย่างอื่น กระผมหมายความว่ากลัวว่าคนจะคุ้นเคยก็อุปมาอุปไมยเปรียบเทียบไว้ไม่ใช่ว่าเรื่องถึงหรือไม่ถึง กระผมขอเรียนนะครับว่า วันนี้สิ่งที่กระผมพูดนั้นบางทีคนที่เป็เพื่อนกระผมอาจจะไม่ชอบ แต่กระผมอยากจะแสดงความจริงใจในเรื่องการเมืองไว้ที่นี้สักนิด วันนี้กระผมคิดว่าเมื่อก่อนนี้กระผมเคยอยากจะได้เวทีประชาธิปไตย ซึ่งมีอิสระเสรีภาพที่เรียกกันว่าประชาธิปไตยเต็มใบจะทำอะไรกันเต็มที่ กระผมคิดว่าถ้าเวทีอย่างนั้นพรรคการเมืองเล็ก ๆ อย่างพรรคกระผมการต่อสู้ทางการเมืองโดยไม่ใช้ปัจจัยอย่างพรรคกระผม กระผมอาจจะต้องตะโกนโหวกเหวกอยู่ริมถนนหรือว่าอยู่ตู้แถวสนามหลวง อาจจะไม่มีความหมายในสภา แต่ว่าด้วยเวทีที่เราเรียกกันว่าครึ่งใบ ครึ่งซีก ครึ่งเสี้ยว หรือที่กระผมเรียกว่า น้ำครึ่งแก้วดีกว่าไม่มีน้ำในแก้วเลยนั้น พรรคการเมืองเล็ก ๆ อย่างกระผมเกิดได้ เวทีสภานั้นแสดงให้เห็นได้ว่ากระผมสามารถจะทำพรรคการเมืองแข็งแรงให้ดูได้ ใครเมื่อสักครู่เมื่อตอนเช้าพูดว่าพรรคการเมืองไม่มีระเบียบวินัย กระผมว่าทำไมมองข้ามหัวกระผมไปได้ละครับ พรรคของกระผมนี้เป็นตัวอย่างให้เห็นว่ามีระเบียบวินัยครับ กระผมไม่ได้ส่งซ้ายหันขวาหัน กระผมไม่ได้มีเผด็จการในพรรค แต่กระผมแสดงให้เห็นว่าพรรคการเมืองที่ดิ้นนี้ที่มีคนออกปากชม ถ้า

เขาไม่มีอคติ มีครับ แล้วถ้ามันเริ่มต้นที่พรรคของกระผมได้พรรคหนึ่ง มันก็ต้องเริ่มต้นที่พรรคอื่นได้ ที่คนอื่นเขายุ่งยากอยู่อาจจะเขาใหญ่มากเกินไป อาจจะเขามีคนมากเกินไป หรือเขามีปัญหาค้างค้ำอยู่ กระผมอาจจะใหม่มาหน่อยยังไม่มีเรื่องอะไรต่าง ๆ แต่เราก็กเริ่มแล้วอย่างไครครับ พรรคการเมืองที่ดีมีระเบียบ พรรคการเมืองพูดกันเป็นเรื่องเดียวกัน ๆ มีแล้วนี้ครับ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถ้าหากว่ากระผมมีโอกาสที่จะแสดงให้เห็นอย่างนั้น ถ้าเลือกตั้งเที่ยวหน้าพรรคการเมืองอย่างกระผมต้องไปล้มลุกคลุกคลาน เพราะไม่มีเงินหัว เป็นถุง ๆ มาจ่ายคะแนนละ ๓๐๐ อย่างนั้นกระผมก็ไม่มีโอกาสกลับเข้ามาอีก กระผมบอกแล้วครับว่าเรื่องนี้พูดนะมันมีส่วนได้ส่วนเสียของสมาชิกทั้งนั้น ไม่ได้เกิดประโยชน์กับคนพั่งอยู่ทางบ้านหรือครับ ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ถ่ายถอดให้ แต่ที่พูดไว้แบบนี้เพื่อจะให้รู้เสียว่านักการเมืองอย่างกระผมก็ยินดีที่ว่ามีเวทีเท่านี้ก็ยินดีเล่นด้วย แต่ถ้าเวทีจะถูกเปลี่ยนแปลงเพราะจะถูกใช้เป็นที่หุ้หนุ้เกาหุดลองว่าอย่างนี้ดี ลองอย่างนี้ดีกว่า กระผมอยากกราบเรียนว่า ช่วยกรุณาให้ธรรมชาติมันเปลี่ยนแปลงเถอะครับ อย่าเอาเกณฑ์ไปบังคับ เพราะว่าถ้ามีความเปลี่ยนแปลงในการเลือกตั้งครั้งนี้เราอาจจะไม่ได้เห็นสภาที่มีลักษณะที่ดีกว่าสภานี้ไปครับ ขอขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ คุณผัน

นายผัน บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อับลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ผัน บุญชิต จากอับลราชธานี พรรคกิจสังคม กระผมขอขอบคุณท่านประธาน ที่ให้กระผมได้อภิปรายในฐานะที่กระผมเป็นผู้เสนอแก้รัฐธรรมนูญฉบับหนึ่งร่วมกับท่านอาจารย์คึกฤทธิ์และท่านสมาชิกพรรคกิจสังคม และรัฐสภาแห่งนี้ ได้มีมติให้รวมพิจารณา และกำลังพิจารณาร่วมกับร่างของรัฐบาล ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด และใช้เป็นหลักบริหารประเทศ เพราะฉะนั้นการแก้ไขจะต้องทำโดยรอบคอบละเอียดและพิถีพิถัน ท่านประธานที่เคารพ เมื่อแก้แล้วให้สามารถปฏิบัติได้ นี่คือหลักของกฎหมาย อย่างไรก็ตามการอภิปรายในวันนี้การออกความเห็นในวันนี้ การแสดงใด ๆ ในวันนี้จะจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ฟังท่าทีสมาชิกผู้แปรญัตต์ได้อภิปรายในนัดที่แล้ว ในนัดนี้และฟังกรรมาธิการเสียงข้าง

น้อยอภิปรายแล้ว กระผมเห็นเจตนาดีของท่านในการที่จะให้มีการเลือกตั้งชนิดรวมเบอร์ หรือเรียกว่าเบอร์เดียว แต่กระผมขอกราบเรียนว่านั่นคือความฝันของท่านกลางอากาศ ที่ กระผมกล่าวอย่างนี้ท่านประธานที่เคารพ เพราะพรรคการเมืองในประเทศไทยนั้น ขณะนี้ เพิ่งจะเริ่มต้นมีการจดทะเบียนกันก็พรรค และบางพรรคพอจะเริ่มจดทะเบียนก็ทะเลาะ เบาะแว้งกันเสียแล้ว นี่ละครับท่านประธาน จะเอาประชาชน ๔๗ ล้านไปแขวนไว้กับ ความไม่แน่นอน ความไม่มีอุดมการณ์ และไม่แจ้งชัดในนโยบายอย่างนั้นหรือ กระผมว่า เป็นการเสี่ยงอย่างมาก กระผมขอกราบเรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติในรัฐสภาด้วยความ เป็นห่วงอย่างยิ่งว่าเราอย่าเสี่ยงเลย การแก้รัฐธรรมนูญอย่าสุกเอาเผากิน ควรจะรอบคอบ ควรจะละเอียดพอสมควร นี่แหละคือความปรารถนาของกระผมที่เรียนต่อรัฐสภาแห่งนี้ ท่านประธานที่เคารพ การเลือกตั้งรวมเบอร์หรือเรียกว่า เบอร์เดียวนั้น ท่านสมาชิกที่เป็น กรรมการเสี่ยงข้างน้อยได้บรรยายสรรพคุณว่าดีหลายประการ กระผมอยากจะประทาน กราบเรียนว่า การเลือกตั้งชนิดนั้นจะส่งเสริมความยุ่งยากสับสนสิ้นเปลืองและทำให้ประชา- ชนเบื่อหน่าย กระผมอยากจะประทานกราบเรียนท่านผู้แปรญัตติในมาตรา ๕ พรรคท้ายว่า พอสรุปได้ว่าการตายเกิดขึ้นในระหว่างหาเสียงเลือกตั้ง และถ้าพรรคนั้นชนะการเลือก- ตั้งให้นำมาตรา ๑๐๔ แห่งรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ คือเลือกตั้งซ่อมแทนผู้ที่เสียชีวิตใน ระหว่างหาเสียง ท่านประธานที่เคารพ ผู้ที่เสียชีวิตในระหว่างหาเสียงจะมาปรับกับมาตรา ๑๐๔ ได้อย่างไร มาตรา ๑๐๔ นั้นเลือกตั้งซ่อมผู้ที่เป็นผู้แทนแล้ว ผู้ที่เป็นผู้ แทนแล้วถึงเลือกตั้งซ่อมแต่อย่างไรก็ตามเถอะ ถ้าหากว่าท่านสมาชิกมีความเห็นอย่างนั้นว่า เรานุโลมกันได้ กระผมก็ว่าได้ รัฐสภานี้ออกกฎหมายอย่างนั้นได้ ถ้าหากว่าจะใช้เสียง ข้างมากถูกลู่ถูกลงกันไปโดยไม่ระลึกรั้งความจริง อย่าลืมว่ากฎหมายที่ออกอย่างนั้นขัดกับความ เป็นจริง เขายังไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎร จะเลือกตั้งซ่อมได้อย่างไร สมมุติว่าเลือกตั้ง ซ่อมเปลืองค่าใช้จ่าย ท่านประธานที่เคารพครับ เลือกตั้งไปหยก ๆ มีการตายเกิดขึ้น เลือกตั้งซ่อมแล้วราษฎรจะเกิดความเบื่อหน่าย เรื่องอะไรละก็เลือกตั้งไปเมื่อกี่มาแล้วเลือกตั้ง ซ่อมอีกแล้ว เสียเวลาทำมาหากิน สมมุติว่าจะเลือกตั้งในเดือนเมษายน ซึ่งถัดจากนั้นอีก ๖๐ วันนะครับ ท่านประธาน ๖๐ วัน สมมุติว่าเลือกตั้งเสร็จแล้ว ต่อไปก็เป็นฤดูกาลทำ

นา มาเลือกตั้งซ่อมอีกแล้ว เรื่องอะไร ก็เลือกตั้งไปหยก ๆ มาเลือกตั้งซ่อมอีกแล้ว นี่แหละครับ สับสนยิ่งยากอย่างยิ่งอย่าทำเลยครับ ตัวอย่างท่าน ขอโทษ คุณธรรมนุญ ลัดพลี ท่านบอกว่าไม่ต้องซ่อมหรอก เราเลื่อนขึ้นไป ไปกันใหญ่ครับ ผู้อยากเป็นผู้แทน ช่างผู้แทนอีกแล้วครับ เพื่ออยากจะเป็นผู้แทน เพราะจะได้เลื่อนขึ้นไป ทำไม่ได้ครับ ยุ่งยาก สับสนเหลือขนาด กระทบมองเห็นภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคตแล้ว กระทบถึงอยากจะทำกรรมาธิการต่อรัฐสภาแห่งนี้ด้วยความเคารพ และข้อที่ว่าประชาชนเบื่อหน่าย คือว่าเลือกตั้งแล้วเลือกตั้งอีก เมื่อประชาชนเบื่อหน่ายเขาไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งอะไรจะเกิดขึ้น ระบบประชาธิปไตยมาจากการเลือกตั้ง ใช้การเลือกตั้งเป็นหลัก เมื่อประชาชนไม่ไปเลือกตั้ง ระบบประชาธิปไตยจะยืนอยู่หรือ ระบบอื่นจะเข้ามาแทนที่ที่ท่านป้องกันคอมมิวนิสต์นี้แหละคอมมิวนิสต์นี้แหละจะเข้ามา เมื่อประชาชนไม่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งประชาธิปไตยจะล้มลง ระบบอื่นก็จะเข้ามาแทน กระทบเป็นห่วง ห่วงด้วยความเคารพ ท่านประธานที่เคารพ มีท่านที่อภิปรายในนัดก่อนบอกว่า พรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค นั้นแหละคือระบบประชาธิปไตย กระทบไม่เถียง จริงที่สุด แต่ว่าในประเทศไทยเราจะใช้ได้หรือในขณะนี้ ถ้าต่างประเทศอย่างสหรัฐ ฯ อย่างอเมริกาเขามีเขตเลือกตั้งเพียงเขตละคน เขาทำได้ เขาทำได้แต่ของเราเป็นอย่างไร มติลงไปแล้วว่าเลือกตั้งเขตละ ๓ คน เขตละ ๓ คน ของไทยเราไม่เหมือนใคร และไม่มีใครเหมือน ก็ทำไมเราจะไปเอาลอกแบบของเขา มาลอกแบบมาต้องลอกให้ทั้งหมด จะลอกแบบมาครึ่ง ๆ กลาง ๆ ใช้ไม่ได้ ท่านประธาน แต่อย่างไรก็ตามเถอะในระบบ ๓ คนนี้ ไม่ใช่ว่าไม่ใช่เลือกพรรค คือเลือกพรรค เลือกพรรคเหมือนกัน แต่ว่าพรรคนั้น ๓ คน เรามารวมเบอร์เสีย เลือกพรรคเหมือนกัน เรามาแบ่งเบอร์เสีย เพื่อสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้สิทธิ์ เพื่อไม่ให้มาบังคับเขา ถ้าบังคับเขาให้เลือกตั้งอย่างโน้นอย่างนี้จะขัดกับมาตรา ๒๔ แห่งรัฐธรรมนูญว่าประชาชนไทยเรามีสิทธิ์เสรีภาพในการเมืองทำไมจะไปบังคับให้เขาเลือกคนที่เขาไม่ชอบ จะใช้ได้ทีไหนละครับ ถ้าเขาชอบทั้ง ๓ คน เลือกพรรคนี้ กระทบได้มีโอกาส ได้ไปเยี่ยมราษฎรในเขตเลือกตั้งของกระทบ ในเขต ๒ ซึ่งมีอำเภอเดชอุดม อำเภออำนาจ อำเภอนาจะหลวย อำเภอบุญศรี อำเภอพิบูลมังสาหาร อำเภอโขงเจียม และกิ่งตากสม มีเสียงทักท้วงทันทีว่า ทำไมไปเอาอย่างนั้น ท่านผู้แทนผัน ทำไมไปเอาอย่างนั้น กระทบ

ว่ายัง ยังจะสู้กันอยู่ กระผมนี้แหละจะไปสู้ เขาบอกว่าสู้กับวุฒิสมาชิกหรือเปล่า กระผมบอกวุฒิสมาชิกท่านให้เกิดเกียรติ ท่านเป็นผู้แทนอย่างเดียวกับกระผม ท่านจะใช้พิจารณาญาณ โดยรอบคอบไม่ต้องเป็นห่วงหรือ ไม่ได้สู้กับท่าน เราร่วมมือกับท่าน และนั่งมาอยู่ในสภานี้ ๕ ปีแล้วร่วมกับวุฒิสมาชิก ไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้น กระผมชี้แจงกับประชาชนอย่างนั้น ประชาชนก็บอกเอา ถ้าอยากจะให้ตีจริงลงประชามติทั่วประเทศ กระผมมาดูรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ บอกอำนาจอธิปไตยมาจากปวงชน ถ้าหากว่าจะมีประชามติ กระผมชอบ กระผมอยากจะกราบเรียนรัฐสภาแห่งนี้ลองหยั่งเสียงดูทั่วประเทศ ซึ่งเป็นอำนาจของเขาว่าเขาพร้อมไหม ถ้าหากว่าประชามติทั่วประเทศลงความเห็นว่าจะเลือกตั้ง เลือกพรรคเบอร์เดียวชนะ กระผมจะลาออกจากผู้แทนทันที กระผมหวังเหลือเกินว่า ๙๙ เปอร์เซ็นต์ กระผมไปหยั่งเสียงดูแล้ว ประชาชนมีความเห็นอย่างนี้ ประชาชนบอกว่าจะเลือกตั้งพรรค เลือกทั้งคน ขอให้โอกาสเขาบ้างซิ เลือกทั้งพรรคอย่างพรรคกิจสังคมนี้ เขาชอบเขาว่าพรรคกิจสังคมนั้นจะดีใหม่ ถ้าไม่ดีเขาก็ไม่เลือกให้เขาตัดออกบ้าง นี่คือความปรารถนาของเขา กระผมขอประทานกราบเรียนต่อท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะประทานกราบเรียนต่อไปว่าการทำความเข้าใจกฎหมายนั้น ท่านผู้แปรรูปกติบางท่านเพียงแต่อ่านมาตรา ๕ มาตราเดียวก็ทำความเข้าใจเอาเลยว่ามาตรา ๕ นั้นให้เลือกแบบตัวใครตัวมัน ไม่จริงครับ การทำความเข้าใจกฎหมายเราจะต้องดูหลายมาตรา ไม่ใช่ดูมาตราเดียว เราจะต้องดูต่อไปว่ามาตรา ๙๕ ไม่ใช่ตัวใครตัวมันเสียแล้ว ต้องสังกัดพรรค และพรรคต้องส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง พรรคที่ส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องเป็นพรรคที่ส่ง พรรคที่ส่ง

(นายชัย ชิดชอบ ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายผัน บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อับลราชธานี) : อ้อ มีคนประท้วงหรือไม่มีน้า กระผมพูดด้วยเหตุด้วยผล เห็นยื่นหนังสือบอกว่าจะประท้วง ท่านประธานที่เคารพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เดียวก่อนครับ คุณชัย ชิดชอบ ยกมือประท้วงนั้นประท้วงเรื่องอะไร

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ประท้วงตามข้อบังคับข้อ ๔๗ ท่านประธานที่เคารพ ผู้อภิปราย กระผม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์พรรคประชากรศาสตร์ คือว่าผู้แปรญัตตินะครับกับทางฝ่ายคณะกรรมการวิสามัญนะครับยังชี้แจงกันไม่ละเอียดรอบคอบพอเพียงที่จะวินิจฉัยได้ปรากฏว่าท่านสมาชิกที่อภิปรายเมื่อสักครู่นี้ ในรายละเอียดไม่ได้แปรญัตติไว้ กระผมสงสัยก็ขอประท้วงให้ท่านประธานวินิจฉัยให้ถ่องแท่ว่าก่อนที่จะชี้ใครนั้นกรุณาพิจารณาให้รอบคอบก่อน เพื่อให้ผู้แปรญัตตินี้ได้เกิดความมั่นใจครับท่านประธานขอขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถูกต้องแล้วครับ คุณพัน พุดได้ เชิญครับ

นายพัน บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอขอบพระคุณครับไม่มีอะไรสำหรับท่านชัย ชิดชอบ สมัยผมไปเป็นหัวหน้าศาลนั้น ท่านเป็นกำนันและพิพาทเรื่องที่ดิน ผมก็ไปชี้ขาดให้เดินไปถึงที่ของท่านนั้นแหละ แย่งบ่อหินกัน แล้วก็บอกว่าอย่าเอาเลย ให้เป็นทางเสีย ท่านก็ชอบแล้วตอนหลังต่อมาท่านก็บอก ให้อีตั่วให้เป็นทางนั้นอีกฝ่ายหนึ่งมันเอาทางเสียแล้วท่านหัวหน้าศาล นี่ละครับ ไม่มีอะไรหรอกครับ สำหรับท่านชัย ชิดชอบ นี่กระผมก็พินความหวังให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ทราบเท่านั้นเอง

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ที่นี้เป็นรัฐสภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่เอาแล้วครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญ เชิญ คุณพันพุดครับ

นายพัน บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานกราบเรียนต่อไปว่า พรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรคที่กระผมได้ประทานกราบเรียนเบื้องต้นมานั้น

(นายชัย ชิดชอบ ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ประทับอีกแล้วครับ คุณพินันท์ก่อน
ครับ เอาประทับว่าไป ประทับว่าอย่างไรครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : กระผมเสียใจครับ
ท่านประธานครับ กระผมเคารพ ท่านประธาน ทั้งพ่อทั้งอา กระผมเคารพมากนะครับ
ท่านประธาน คือว่าท่านเป็นหัวหน้าศาลท่านก็ออกแล้วครับ เดี่ยวนี้เป็นผู้แทนด้วยกัน
ครับ แล้วก็ท่านมาพูดนี้ครับ ท่านไม่ใช่หนักกฎหมายแล้วอย่างนี้กระผมขาดความเลื่อมใส
ศรัทธา ขอให้ท่านประธานได้ร้องขอนะครับ นี่กระผมให้เกียรตินะครับ คือท่านผัน
บุญชิต นี่ท่านเคยเป็นหัวหน้าศาลก็จริง แต่ว่าความเป็นธรรมนั้นอาจจะลดน้อยถอยลง
โดยท่านมาพูดที่สภาแห่งนี้ กระผมขอให้ท่านประธานได้ร้องขอให้คุณพินันท์ถอนคำพูด
เมื่อสักครู่ครับ เพราะเรามาพูดเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่พูดเรื่องส่วนตัว ท่าน
ประธานครับ ขอความกรุณา ถ้าอย่างนั้นกระผมจะยืนอยู่อย่างนี้ให้ท่านนะหัวปักออกไป
ครับ ให้เป็นนายจำคนที่ ๒ กระผมก็ยอมครับ

นายพินันท์ บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ท่านประธานที่
เคารพ ถ้าหากว่าเป็นการกระทบกระเทือน กระผมก็ขออภัยคุณชัย ชิดชอบ ไว้ ณ โอกาสนี้
ไม่ได้มีเจตนาเป็นอย่างอื่น เพื่อที่จะให้สภานี้ได้ครึกครื้นเพราะว่าหลายครั้งแล้ว ท่านก็ประ-
ทับกระผมความจริงออกไปแล้วก็ไม่มีอะไรกันหรอกครับท่านประธาน กระผมขอประทานคราบ
เรียนต่อไปว่าพรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค ซึ่งเป็นประเด็นสุดท้ายนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็ต่อไปเลยครับสั้น ๆ รวบรวมหน่อยครับ

นายพินันท์ บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ก็คือว่าใน
ต่างประเทศเขานั้นนะครับ เหมาะสำหรับต่างประเทศ ของไทยเราไม่เหมาะ คือว่า
ต่างประเทศนั้นสาขาพรรคองค์กรของพรรคกระจายไปทุกหมู่บ้าน เมื่อจะเลือกตั้งบุคคล
เขาก็แข่งขันกันมาจากหมู่บ้านจากตำบลชนะตำบลแล้วก็มาสู้กันที่อำเภอ ชนะที่อำเภอมาสู้
กับจังหวัด ตัวแทนของจังหวัดนั้นแหละคือตัวแทนของพรรค นี่ประชาชนเลือกพรรค
ถูกต้องของเขา แต่ของเราละมาจากยอด ๆ ให้ไปหาดูว่าใครเสียงดี เสียงดีก็ทาบตาม
บางพรรคจะให้ท่านนี้ท่านนี้ มันไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นเบื้องบนเลือกอย่างนี้ควรจะให้

ประชาชนเขาเลือกทั้งพรรคเลือกทั้งตัวบุคคล นี่แหละครับท่านประธานในโอกาสที่กระผม อภิปรายมา ก็มีการประท้วงกันบ้างอะไรกันบ้าง กระผมไม่ได้ว่าอะไร แต่กระผมขอฝาก สมาชิกผู้มีเกียรติแห่งรัฐสภาแห่งนี้ด้วยความเคารพว่า ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ นั้น ขอให้หอบคอบอย่าได้สูกเอาเผากิน ประเทศไทย ประชาชนทั้ง ๔๗ ล้านคนไม่ใช่หนูตะเภา ที่จะมาทดลองยาขณะนี้ กระผมขอขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างยิ่งที่ให้โอกาส กระผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านกรรมาธิการเชิญสักคนหนึ่งครับ คนใดคนหนึ่งที่เกี่ยวข้องมากครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ใครจะขอ ประธานต่อเพื่อนสมาชิกทั้งหลายว่า กฎหมายฉบับนี้ที่กำลังแก้ไขกันอยู่เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากก็อยากจะขอเวลาท่านสมาชิกทุกฝ่ายได้โปรดให้ความสนใจ และก็พิจารณาใคร่ครวญให้รอบคอบว่าเราจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง แล้วจะเดินทางใด นับว่ามีความสำคัญอยู่เป็นอันมากนะครับ ใครจะขอประธานกราบเรียนต่อท่านสมาชิกผู้แปรญัตติ ซึ่งเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขอประธานกราบเรียนว่า กระผมเองมีความเคารพในความคิดเห็นของผู้แปรญัตติทุกประการ แต่ความคิดเห็นมันไม่ตรงกันก็อยากจะขอทำความเข้าใจในฐานะที่กระผมอยู่ในสภานี้มา ๑๐ สมัย ก็ไม่น้อยกว่า ๓๕ ปี ก็อยากจะขอประธาน กราบเรียนว่า ประสพการณ์ที่อยู่ในสภานี้มานานนั้นก็พอจะรู้ว่า การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร นั้นควรจะเดินทางใด ขอประธานกราบเรียนว่า ทุกคนมีความเห็นตรงกันอยู่ที่ว่าทำอย่างไรสภาผู้แทนราษฎรของเราจะได้คนดีมีฝีมือเข้ามาสู่สภา เราได้พยายามค้นคว้าหาวิธีการต่าง ๆ จนแล้วจนรอดเราก็ได้เท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ มีกรรมาธิการบางท่าน กล่าวอ้างว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญที่เป็นมาแล้วยังไม่สามารถจะได้คนดีมีฝีมือเข้ามาสู่สภานี้เท่าที่ควร ก็จะหาทางแก้ไขต่อไปด้วยการให้เลือกเป็นคณะเลือกเป็นทีม กระผมก็ใคร่จะขอประธานกราบเรียนว่า เมื่อเข้านี้เองมีผู้ใหญ่นั่งอยู่ในสภานี้พบกระผมแล้วก็บอกกับกระผมว่า เลือกเป็นพรรคคนนั้นแหละดี จะได้ฟังดนตรีทั้งคณะ กระผมเลยต้องเสียเวลาทำความเข้าใจกับท่านผู้นั้น บอกว่าฟังดนตรีต้องฟังทั้งคณะนะถูกต้อง แต่เรื่องของการ

เลือกตั้งผู้แทนราษฎรมันฟังทั้งคณะไม่ได้ มันคนละเรื่องเอามาเทียบกันไม่ได้ กระผมก็
 เลยกยกตัวอย่าง อย่างวันก่อนนี้นะครับ ไม่ต้องฟังทั้งคณะละครับ พอท่านสมหมาย
 กำลังจะพูด คุณประเทืองจะพูด ไม่ทั้งคณะหรอก เพียง ๒ คนเท่านั้นจะพูดพร้อม
 กัน ประธานยังต้องใช้ค้อน เพราะฉะนั้นในสภานี้มันเป็นคณะไม่ได้มันต้องว่าทีละคน
 เพราะฉะนั้นจะเอาคนตรีทั้งคณะมาเทียบไม่ได้ครับ กระผมก็ชี้แจงให้ท่าน ท่านก็เลย
 เข้าใจว่า อ้อ ทีมาใต้ที่บอกว่า เลือกทั้งพรรคนั้นละดีจะได้ฟังดนตรีทั้งคณะ มันคนละ
 เรื่องนะครับ ใครจะขอประธานกราบเรียนต่อไปครับ กระผมลงจด ๆ มาเมื่อ
 เองว่าการเลือกตั้งทีมนี้เป็นผลเสียหายอย่างไร ท่านกรรมาธิการบางท่านก็มองเห็นว่าถ้า
 เลือกทั้งทีมแล้วก็จะพัฒนาสภาผู้แทนฯ ให้ดีขึ้น ขอประธานกราบเรียนท่านสมาชิกทั้ง
 ๒ ฝ่ายให้ทราบ ว่า ถ้ามีการเลือกตั้งทีมเมื่อใดนะครับสภานี้จะทรุดลงไปเท่านั้น คนดี
 จะออกจากสภานี้มากที่สุด ใครจะขอประธานกราบเรียนง่าย ๆ แต่เพียงว่า ในการเลือก
 ตั้งแต่ครั้งถ้าเลือกเป็นทีมขอให้ท่านสมาชิกได้โปรดระลึกไว้ด้วยว่า คนดีมีฝีมือนั้นไม่ใช่
 ไปอยู่กองกันอยู่ที่ทีมหนึ่งไม่เชื่อพรรคกิจสังคมส่ง ๓ คนแล้วคนดีไปอยู่ที่นั่นทั้งหมด คนดี
 อาจจะไปอยู่พรรคชาติไทยบ้าง คนดีอาจจะไปอยู่พรรคประชากรไทยบ้าง คนดีก็อยู่ทั่ว ๆ ไป
 แต่ถ้าหากเลือกเป็นทีมจะเอาทีมกิจสังคมก็เอาทั้งทีมเลย เราก็เสียคนดีซึ่งอยู่ในพรรค
 ชาติไทยซึ่งสมัครด้วย แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง แต่ถ้าหากให้เขาเลือกเจาะตัวบุคคลไปเมื่อใด
 เขาจะได้มองดูเลยเชียวครับว่า พรรคกิจสังคมส่งมา ๓ คนนี้ดีหมดไหม อ้อ ดีคนเดียว
 เอา ๑ อีก ๒ คนขึ้นมา ไม่เอา พรรคประชากรไทยส่งมา ๓ ดีกี่คน ดี ๒ เอาหมดทั้ง ๒
 ให้เขาพิจารณาพื้นที่ทั้งตัวบุคคลและทั้งพรรค ใครขอประธานกราบเรียนต่อท่านประธานให้
 ทราบไว้ด้วยว่า ถ้าหากว่าเราจะพูดกันว่าการเลือกตั้งคราวนี้เราจะถือระบบพรรคเป็นเกณฑ์
 ว่าพรรคไหนดีเอาพรรคนั้น ถ้าอย่างนั้นจริงไม่ต้องประกาศชื่อครับ พรรคกิจสังคม พรรค
 ชาติไทย พรรคประชากรไทย พรรคเกษตรสังคม สมัครจังหวัดไหนก็เอาแต่ชื่อพรรคไป
 ไม่ต้องบอกคน พรรคไหนดีเอาไป เมื่อชนะแล้วก็ไปเลือกตัวเอาเอง นี่เลือกพรรคโดยตรง
 แต่ของเราไม่อย่างนั้นเราจำเป็นจะต้องเสนอคนเข้าไปด้วยเพื่อให้มีการพิจารณาทั้งพรรคดี
 หรือไม่ดี คนของพรรคนั้นดีหรือไม่ดี ให้พิจารณาทั้ง ๒ คน ทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้ง ๒ อย่าง

พิจารณาคนด้วย ถ้าพรรคดีแต่คนไม่ดีเราก็ไม่เอา ถ้าคนดีพรรคไม่ดี เราก็ไม่เอา ให้เรามีโอกาสเลือกนะครับ นี่ก็เป็นเหตุผลประการหนึ่ง กระทบก็ใครจะขอหยิบยกตัวอย่างอีกนิดหนึ่งนะครับอย่างที่ท่านสมาชิกผู้แปรญัตติพูดว่า ถ้าเลือกเป็นทีมทีมก็เบอร์เดียวจะได้พรรคใหญ่พรรคเดียวเป็นรัฐบาล แล้วถ้าเป็นรัฐบาลพรรคเดียวแล้วละก็ จะไม่มีการแทงข้างหลังกัน ท่านก็อ้างเอาเหตุผลเมื่อเร็ว ๆ นี้มาพูดว่าแทงข้างหลังกัน ถ้าจะแทงข้างหลังกันละก็อย่าว่าแต่คนละพรรคเลย พรรคเดียวกันก็แทงกัน แล้วคราวนี้ ใครจะมั่นใจว่าพรรคเดียวไม่ได้แทงกัน เพราะฉะนั้นกระทบถึงบอกว่าไอ้การแทงข้างหลังหรือไม่แทงข้างหลัง พรรคเดียวหรือคนละพรรคมันแทงกันได้ทั้งนั้นถ้าจะแทงกันนะครับ แล้วขอประทานกราบเรียนให้ทราบว่าการเลือกตั้งเป็นทีมนี้ที่ท่านบอกว่าจะทำให้เกิดพรรคใหญ่พรรคเดียวแล้วสามารถเป็นรัฐบาลได้พรรคเดียวนี่ผิดเหตุผล ผิดจริง ๆ ครับ อะไรเป็นหลักประกันถ้าเลือกทั้งทีมแล้วละก็ จะได้พรรคใหญ่พรรคเดียวเป็นรัฐบาลเอาอะไรมาวัดครับ กระทบยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างนี้เองละครับ เอาละ ถ้าเลือกเป็นทีมเอาจังหวัดหนึ่งไม่ต้องแบ่งเขตละ อุบลราชธานี พรรคประชากรราษฎร์เอาไปแน่นอน ศรีสะเกษ พรรคประชากรราษฎร์เอาไป สุรินทร์ พรรคประชากรราษฎร์เอาไป บุรีรัมย์ ก้าวไกล ไปสุพรรณบุรี พรรคชาติไทยเอาไป ไปจังหวัดนครสวรรค์ พรรคกระทบอาจจะเอาไปนะครับ มันก็เลยไม่แน่ว่าพรรคไหนจะใหญ่สักพรรคหนึ่ง มันก็เฉลี่ยกันไป จังหวัดนั้นพรรคนั้นเอาไป จังหวัดนี้พรรคนี้เอาไป จังหวัดโน้นพรรคโน้นเอาไป มันก็เฉลี่ยกันอยู่ไปนั่นเองละครับ พรรคประชากรราษฎร์ของคุณปิยะณัฐก็อาจจะได้ ๔-๕ จังหวัด ๔-๕ จังหวัดก็ได้ผู้แทน ๓๐-๔๐ คนก็ยังใหญ่ไม่ได้ เพราะฉะนั้นปัญหาที่ว่าถ้าเลือกเป็นทีมแล้วจะมีพรรคใหญ่เกิดขึ้น ไม่เป็นหลักประกันที่แน่นอนครับ พรรคจะใหญ่ หรือไม่ใหญ่ ไม่ใช่เลือกเป็นทีม มันอยู่ที่ว่าพรรคนั้นมีระเบียบวินัยดีหรือไม่ ถ้ามีระเบียบวินัยดี อย่างพรรคประชากรไทยต่อไปอาจจะใหญ่ อาจจะใหญ่ที่สุดก็ได้ครับ เพราะฉะนั้นมันอยู่ที่ชื่อเสียงของพรรค อยู่ที่คุณภาพของพรรค อยู่ที่นโยบายของพรรค อยู่ที่การปฏิบัติของพรรคมันจะใหญ่หรือไม่ใหญ่ อย่างกิจสังคมนี่เริ่มเปิดจาก ๑๘ คน แต่อาจจะหัวหน้าพรรคดี ชื่อเสียงดี มีวินัยดี อีกครั้ง ๔๕ อีกครั้ง ๘๐ อีกครั้งข้างหน้าอาจจะ ๑๒๐ อีกครั้ง ๑๖๐ พรรคเดียวเป็นรัฐบาล ไม่จำเป็นต้องเป็นทีมครับ ให้

เขาพัฒนาตัวของเขาเองนะครับ พรรคไหนไม่ดี คุณภาพไม่ดีก็ลดลงไป ๆ ลดลงไปจนกระทั่งไม่ไหวก็ไปอยู่กับพรรคอื่น มันจะเป็นอย่างนั้น นี่แหละครับจึงขอประทานกราบเรียนว่า การที่ไปตั้งสมมุติฐานในทางที่ไม่ถูกต้องนะครับมันก็ผิดไปหมดครับ ว่าถ้าเลือกเป็นพรรคแล้วจะได้พรรคใหญ่พรรคเดียวเป็นรัฐบาล กระทบอยากจะทำอย่างง่าย ๆ แต่เพียงว่า การตั้งสมมุติฐานที่ผิดนี้มันก็ผิดเรื่อยไป อย่างยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างจังหวัดกระบี่ ครูประชาบาลคนหนึ่งแก่ปวดศีรษะเป็นโรคประสาท ปวดหัวอยากจะนอนหลับนอนไม่หลับเป็นเดือน ไปหาหมอดีที่ร้านบอกว่ามียานอนหลับใหม่ บอกมี บอกเม็ดหนึ่งหลับได้ก็ชั่วโมง บอกว่าเม็ดหนึ่งหลับได้ ๕ ชั่วโมง โอ้ วันนั้นวันศุกร์ จะไปตื่นเอาวันจันทร์จะกินก็เม็ด นับไปนับมาได้ ๑๕ เม็ด บอกดีเอามา ๑๕ เม็ด กลับไปบ้านกินหมดเลย หวังว่าจะไปตื่นวันจันทร์เช้า มันเม็ดละ ๕ ชั่วโมง พอรุ่งขึ้นเช้าเมียไปปลุก ตัวแข็งทื่อ นี่สมมุติฐานที่มันผิด เม็ดละ ๕ ชั่วโมง กินทีเดียวไปตื่นเอาวันจันทร์เลยไม่ตื่นเลย เพราะฉะนั้นปัญหาที่พูดกันไว้ว่า ถ้าหากว่ามีการเลือกตั้งเป็นทีมแล้วก็จะได้พรรคการเมืองใหญ่เป็นพรรคเดียวเป็นรัฐบาล มันเป็นสมมุติฐานที่ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นจึงขอประทานกราบเรียนว่า อะไรที่จะยกตัวอย่างมา มันก็ต้องให้ถูกเหตุผล อย่างท่านอาจารย์คึกฤทธิ์เคยพูดในสภานี้เมื่อ ๓๔ ปีมากระทบยังจำได้ว่าการตั้งสมมุติฐานที่ผิดก็ผิดเรื่อย ในสมัยรัฐบาลหลวงธำรงไปพูดอย่างนั้นอย่างนั้น อาจารย์คึกฤทธิ์ท่านบอกว่า นี่สมมุติฐานนี้มันไม่ถูก ไปคิดบัญญัติไตรยางค์จนเกินไป ท่านยกตัวอย่างว่าเรือกำปั่นลำหนึ่งแล่นไปสิงคโปร์ใช้เวลา ๗ วัน ถ้าเรือกำปั่น ๗ ลำแล่นใช้เวลากี่วัน นักเรียนตอบวันเดียวครับ ผิดเลย มันก็ต้องใช้ ๗ วันอยู่นั่นเอง มันก็จะล่าแล่นก็ตาม นี่สมมุติฐานมันผิดอย่างนี้ก็ผิดเรื่อยไป เพราะฉะนั้น ท่านประธานที่เคารพ กระทบจึงขอประทานกราบเรียนว่า กรณีอย่างนี้มันไม่สามารถที่จะทำให้พรรคใหญ่เป็นรัฐบาลได้พรรคเดียวหรอกครับ

อีกประการหนึ่งครับที่พอลคนได้ก็คือว่า ในกรณีที่จะมีการเลือกเป็นทีมนี้ ที่กระทบว่าคนดีจะหนีไปหมด ด้วยเหตุผลดังกราบเรียนมาแล้วว่าคนดีเฉลี่ยไปอยู่พรรคอื่น พรรคนี้บ้าง แต่ถ้าเลือกเป็นทีม ทีมนี้ ได้ทีมอื่นไม่ได้เลย คนดีของทีมอื่นก็ออกไป กระทบขอยกตัวอย่างง่าย ๆ นะครับ เอาเรื่องจริงมาว่ากันเลยก็ได้ครับ ในการเลือกเป็นทีมนี้มีการพ่วงกันไว้ หัวหน้าทีมเก่งคนเดียวพ่วงลูกน้อง ๒ คน อย่างกระทบในขณะนี้ก็

มีคนมาติดต่อขอพ่วงว่าจะไปพ่วงด้วยที่นครสวรรค์ได้ไหม กระทบก็บอกว่าไปพ่วงนะพ่วงได้ แต่พรรคกระทบมันจนนะ เขาบอกว่า เอาไหมละจะเอาเงินบำรุงพรรค ๔ ล้าน นี่บอกตรง ๆ เลยว่าเป็นอย่างนั้น แล้วกระทบก็บอกว่าถ้าไปกับกระทบก็คงจะได้ เพราะเขาเลือกกระทบแล้วคุณก็ได้ด้วย เลือกกระทบคนเดียว อาเสียคนนั้นได้ด้วย คนไม่รู้จักเลยครับ แต่พลอยได้เป็นผู้แทนนครสวรรค์มันยุติธรรมหรือครับ เลือกเบอร์เดียว หัวหน้าทีมเบอร์เดียวแต่ลูกน้องพลอยพ่วงไปได้ มันจะยุติธรรมหรือครับ คนไม่รู้จักแต่ก็เป็นผู้แทนนครสวรรค์ได้ มันถูกต้องหรือไม่ เหมือนกับว่าไปแต่งงานกับภรรยาต้องได้น้องภรรยาด้วย มันถูกต้องหรือครับ มันไม่ถูกต้องครับ ก็เลือกกระทบ แต่ว่าในทีมกระทบอีก ๒ คนคนไม่รู้จักพลอยได้ไปด้วยนี่มันถูกต้องไหนครับ นี่เป็นเหตุผลอันหนึ่งนะครับ กระทบจึงบอกว่าการเลือกเป็นทีมมันผิดไปหมด

อีกประการหนึ่งครับ ที่ประสบการณ์เห็นชัด ๆ เลยครับ ถ้าเลือกเป็นทีมนะครับก็หมายความว่า ถ้าหัวหน้าทีมได้แล้วลูกน้องพลอยได้ไปด้วย เอาละได้แล้ว ผลเสียจะตามมา คืออย่างนี้ครับ หัวหน้าทีมนั้นเหนื่อยตายเลยครับ เยี่ยมราษฎรเรื่อยทุกวัน ๆ เยี่ยมไปเถอะกลัวจะแน่นเสียงจะตก กลัวคราวหน้าจะไม่ได้ แต่ลูกทีมไม่ต้องหาเสียง ไม่ต้องไปเยี่ยมราษฎรหรอก ไม่ต้องรับผิดชอบอะไรเลย ปล่อยเถอะหัวหน้าทีมได้ฉันพลอยได้ไปด้วย รวมความว่าผู้แทนในเขตนั้น ๓ คน เยี่ยมราษฎรอยู่คนเดียว ดูแลทุกข์สุขประชากรคนเดียว ใ้อ ๒ คนไม่ต้องทำอะไรเลย เขาพลอยได้อยู่กับพวกอยู่เรื่อยไป หัวหน้าทีมได้ก็ได้ด้วย มึงตกก็ตกด้วย กระทบว่ามันไม่ถูกต้องเลยครับ เพราะเหตุนี้แหละ กระทบถึงบอกว่าเป็นทีมมันไม่ถูกต้องด้วยกันทั้งนั้น กระทบถึงอยากจะให้ราษฎรเขามีโอกาสเลือกให้เขาพิจารณาตัวบุคคลว่าคนนี้ดีหรือไม่ดี ให้พิจารณาทั้งตัวบุคคลทั้งพรรค และถ้าเขามีความรับผิดชอบว่าถ้าเลือกเป็นตัวบุคคลถ้าไม่ดีราษฎรไม่สนใจ คราวหน้าไม่ได้ เขาจะได้กระตือรือร้นระหว่างเป็นผู้แทนราษฎรไปเยี่ยมเยียน ไปดูแลทุกข์สุข ไปฟังเหตุผลต่าง ๆ เอามาเสนอต่อสภา ถ้าไม่ดีเขาก็ไม่เลือกคราวหน้า นี่เป็นอย่างนั้นนะครับ ก็อยากจะให้คนเกิดความสำนึกในความรับผิดชอบ แต่ถ้าเป็นพวกเป็นทีมแล้ว ความสำนึกในความรับผิดชอบจะไม่เกิดขึ้น มันจะเกิดแต่หัวหน้าทีมคนเดียวที่สำนึกในความรับผิดชอบ

และที่ยิวเยียมราษฎร ดูแลทุกข์สุขราษฎร ความต้องการของรัฐธรรมนูญ ความต้องการของสภานี้ต้องการให้สภาเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน เพราะต้องการให้ผู้แทนทุกคนในทีมนี้มี ๓ คน ก็ต้องการให้ทั้ง ๓ คนนั้นแหละเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน ดูแลทุกข์สุขของประชาชน แต่เราไม่เอาอย่างนั้น เรากลับมาถอยหลังเข้าคลอง เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพครับ ในความที่กระผมมีประสบการณ์มากก็อยากจะขอประธาณกราบเรียนว่า ถ้าเราเลือกเป็นทีมนะครับ ในสภานี้เราจะไม่เห็นหน้ากันเป็นส่วนใหญ่ทีมนี้ได้อีกทีมก็หมดไป ทีมนี้ได้อีกทีมก็หมดไป เราอยากจะเห็นหน้ากันอยู่อย่างนี้ ซึ่งก็คุ้นเคยกันอยู่แล้ว มีความเข้าใจกันอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อเราอยากจะเห็นหน้ากันเยอะ ๆ อย่างนี้ และเห็นกันมาก ๆ อย่างนี้ก็ต้องลงคะแนนเบอร์ใครเบอร์มัน ถ้าเป็นทีมพวกเรา ก็ออกไปหมด อย่างนี้เป็นต้นนะครับ

อันดับสุดท้ายครับท่านประธาน กระผมขอยกตัวอย่างนิดเดียวอันเดียวครับว่า ถ้ามีการเลือกเป็นทีมเมื่อใดนะครับ นักเลงโตและนายทุนจะเข้าสภามากที่สุด กระผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ในขณะนี้เกิดแล้วครับ จังหวัดนครสวรรค์ของกระผม เขตหนึ่งจะมีอำเภอตากาลี ดากฟ้า ไพศาลี หนองบัว ๔ อำเภอ อ้าวสมมุติกระผมจะลงเขตนี้ แน่นอน อำเภอหนองบัวมีนักเลงโตอยู่คนหนึ่ง ชื่อนายชม กระผมสู้ไม่ได้ กระผมแพ้ อ้าวแก้สมัคร แก้วมาเอาตากาลีกคนหนึ่ง นักเลงโตตากาลีสื่อผดุง กระผมก็สู้ไม่ได้อีก เพราะคนลงคะแนนให้นักเลงโตที่หนองบัวให้นายชม นายชมได้คะแนนเต็มเปี่ยมเลย ไอ้นักเลงโตตากาลีสื่อนายผดุงดันไปได้คะแนนเต็มเท่ากับนายชมอีก คนไม่รู้จักสักคนหนึ่งครับท่านประธาน ดันไปได้คะแนนเท่ากับเขา นี่มันเรื่องอะไรยุติธรรมหรือครับคนไม่รู้จักแต่ได้คะแนนเท่ากัน นายชมได้คะแนนหมื่นหนึ่ง นายผดุงมนุษย์ไม่รู้จักเลย อำเภอหนองบัวได้คะแนนหมื่นเหมือนกัน มันอะไรกันครับท่านประธาน กระผมถึงบอกว่ามันไม่ยุติธรรมเลย คนไม่มีใครรู้จักกลับได้คะแนนเท่ากันเหมือนกันไปหมด อย่างนี้มันไม่ยุติธรรมครับ กระผมจึงขอฝากท่านประธานและขอกราบเรียนท่านวุฒิสมาชิกว่า พวกกระผมเป็นผู้ปฏิบัติ การซึ่งจะต้องไปออกสนาม เรามีความเห็นพ้องต้องกันเป็นส่วนใหญ่อยากจะว่าเบอร์ใครเบอร์มัน เพื่อให้ทุกคนได้มีการกระป๋องระเปร่าให้ประชาชนได้วินิจฉัยถูกต้องว่าคนนี้ดีคน

๗๒๘

นี้ไม่ดี ไม่ใช่คนที่ดีฉันจะเอา แต่ว่าเอาคนนี้แล้วต้องพ่วงเอาคนไม่ดีเข้าไปด้วยอย่างนี้ไม่มีความยุติธรรมเลย สถานที่เราจะเลาะต่อไปในที่สุด จึงขอประทานกราบเรียนท่านประธาน และขอวิงวอนสถานที่ด้วยความเคารพว่า ขอให้เป็นอย่างที่เป็นมาแล้วเถอะครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายอัมพล จันทระเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานครับและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ ขอเชิญคุณชะโลม คุณชะโลมอยู่ข้างหน้าครับ

ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ มาตรานี้กระผมว่าทั้งกรรมาธิการและท่านผู้แปรญัตติได้อภิปรายมาพอสมควรแล้ว กระผมว่าควรจจะลงมติได้เนะครับ ผมขอเสนอปิดอภิปรายเฉพาะมาตรา ๕ มาตรานี้ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ก็ไม่มีผู้ขอเปิดครับ มีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีผู้ขอเปิดครับ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นชอบให้ปิดอภิปราย

พลเอก เกรียง ดิษฐบรรจง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ เมื่อที่ประชุมเห็นสมควรให้ปิดอภิปรายแล้วกระผมขออนุญาตใช้สิทธิในการที่จะกล่าวเรียนสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ก่อนหน้าที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้ละคะแนนชี้ขาดในประเด็นเรื่องสำคัญ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อกระเทือนถึงการดำรงอยู่ หรือความล้มเหลวของโครงสร้างทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ กระผมใคร่ขอกราบเรียนสรุปตามสิทธิของผู้สงวน

ความเห็นอีกครั้งหนึ่งเพื่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้พิจารณาใคร่ครวญด้วยความสุขุมรอบคอบ กระผมใคร่ขอทบทวนว่า

นายอัมพล จันทระเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอประท้วง เนื่องจากว่าท่านที่ลุกขึ้นมาอภิปรายนั้นได้ทำผิดข้อบังคับ ทั้งนี้และทั้งนี้ก็เนื่องจากว่าท่านสมาชิกได้ลุกขึ้นเสนอปิดการอภิปรายแล้ว ควรที่จะดำเนินการต่อไป ท่านประธานไม่ควรที่จะเปิดโอกาสให้สมาชิกผู้นั้นลุกขึ้นมาอภิปราย เพราะมันเป็นการผิดข้อบังคับการประชุม กระผม อัมพล จันทระเจริญ ส.ส. มหาสารคาม ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มีผู้ประท้วง จะมีอะไรชี้แจงใหม่ว่าชอบด้วยข้อบังคับที่จะอภิปรายได้ ผมว่าก็ลงมติไปเลยดีกว่าครับ

พลเอก เกรียง ดิษฐบวรจ (กรรมาธิการ) : กระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า ตามสิทธิ์ของผู้แปรญัตตินั้น เมื่อได้ปิดอภิปรายแล้ว จะได้รับอนุญาตให้กล่าวสรุปอีกครั้งหนึ่ง ผู้อภิปรายก่อนจะได้รับการอนุญาตให้กล่าวสรุปอีกครั้งหนึ่ง กระผมขอใช้สิทธิอันนั้นครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : จะใช้สิทธิอันไหนครับ เดียวนั่งก่อนนั่งก่อน เพราะทางโน้นยังเถียงอยู่ คุณนั่งก่อนซิครับ จะใช้สิทธิอันไหนครับ เชิญครับ ใช้สิทธิตามข้อบังคับข้อไหนพิจารณา

พลเอก เกรียง ดิษฐบวรจ (กรรมาธิการ) : ข้อ ๕๔ นะครับ แล้วก็เมื่อที่ประชุมมีมติให้จะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษาอยู่ ข้อ ๕๔ นะครับ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน อภิปรายชี้แจงได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้าย กระผมว่ากระผมขอใช้สิทธิถูกต้องแล้วนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของการที่ เอาว่าเลยครับ เชิญ ๆ มีเหตุผลก็ชี้แจง

นายอัมพล จันทระเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายครับ กระผม นายอัมพล จันทระเจริญ

หรือนายกกล้วย ลูกมหาสารคาม ผู้แทนราษฎรจากมหาสารคาม กระผมขออาศัยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาในข้อ ๕๔ ครบถ้วนประธาน ขอประทานกราบเรียนอ่านให้ท่านฟังครับ “ข้อ ๕๔ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้วห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีกนอกจากในกรณีที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน อภิปรายชี้แจงได้อีกครั้งหนึ่งเป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติ” แต่ในขณะที่เดียวกันนั้นท่านประธานครับ ได้มีผู้ขอแปรญัตติไว้เป็นส่วนมาก ถ้าหากให้อีกคนหนึ่งขึ้นมาพูดแล้วสมาชิกท่านอื่นที่ขอแปรญัตติจะมีต้องอาศัยวิธีการเช่นนี้ขึ้นมาพูดอีกหรือครับ มันเป็นการผิดข้อบังคับ ท่านประธานครับอย่าตีอรรถและฝันข้อบังคับการประชุมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผมก็คิดว่าเขาว่าถูกแล้วนะครับ ที่ผมว่าลองอ้างข้อบังคับให้คุณ คือเพราะว่าทางนี้เขาหักท้วงก็ถูกแล้ว ก็เห็นว่าไม่ควรละครับ กรุณายุติเถอะครับ เอาลงมติละครับ ตัดใจอย่างไรหรือไม่ครับในการลงมตินี้ ถ้าไม่มี ผมจะได้ถามมติไปเลย เชิญครับ

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมธรรมนุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา กระผมได้เสนอแปรญัตติไว้ ขอให้มีการลงคะแนนเป็นการลับ แล้วเป็นเอกสิทธิ์เพราะในครั้งที่แล้วมานั้นกระผมก็ได้ยกให้เป็นคราว ๆ ที่ว่าให้ลงไปเปิดเผย กระผมคงสงวนไว้ในคราวนี้ ซึ่งกระผมก็ได้เคยกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาและท่านประธานที่นั่งอยู่ในปัจจุบันนี้แล้วว่า ในคราวนั้นกระผมขอสงวนเอกสิทธิ์อันนี้ให้ลงคะแนนเป็นการลับเฉพาะในมติดังนี้ครับ ที่ว่าจะแก้หรือไม่แก้จากร่างของกรรมาธิการครับ กระผมขอยืนยันเอกสิทธิ์อันนี้ครับผม ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : สำหรับวิธีการลงคะแนนก็ใช้วิธี

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ เพื่อความรวดเร็ว กระผมขอความกรุณาให้ทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาแจกซองพร้อมกระดาษให้แก่สมาชิกทุกท่าน แล้วทุกท่านก็เขียนเครื่องหมายสุดแต่จะตกลงอาจจะเห็นว่าเห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยแล้วก็เอาไปคืนให้แก่ทางคณะกรรมการที่ข้างหน้า หรือจะเป็น

ว่าแก้หรือไม่แก้ ก็สุดแล้วแต่ที่ประชุมครับ คือให้ที่นั่นโดยใส่ตะกร้าเดียวกันทั้งของวุฒิสมาชิกกับของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามคำแนะนำที่ดีของกระผมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรครับ คุณปิยะนัฐ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมปิยะนัฐ วัชรภรณ์ จากจังหวัดศรีสะเกษ บังเอิญเพิ่งจะมีการลงคะแนนลับในวาระที่ ๒ ครั้งนี้เป็นครั้งแรกซึ่งกระผมเองก็ค่อนข้างจะต้องมาเป็นนักศึกษาใหม่เหมือนกับรัฐมนตรีที่ไปศึกษางานในกระทรวง คือบังเอิญเรื่องที่จะต้องลงมติดังนี้มีหลายประเด็นด้วยกันแล้ว การลงคะแนนลับนั้นจำเป็นจะต้องใช้เวลาพอสมควร กระผมอยากจะหารือท่านประธานช่วยกรุณาใช้ข้อบังคับ ข้อ ๖๓ กำหนดประเด็นที่จะให้ลงมติเพื่อให้รวบรวมถ้าเป็นไปได้ถ้าลงครั้งเดียวได้ก็จะสะดวกมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผมก็เลยขอทำความเข้าใจก่อนนะครับ ท่านผู้เสนอคือทางสมาชิกวุฒิสภา มติเฉพาะตอนแรกนี้ใช้ใหม่ครับว่าเห็นตามคณะกรรมการหรือเห็นตามผู้ที่แก้ไข เท่านั้นครับ

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : ใช่ครับผม คือขอให้ออกมติไว้เท่า
 นั้นเองนะครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครั้งเดียว ส่วนจะแก้ไขตามใครนั้นไม่
 รับแล้ว ถ้าอย่างนั้นละก็สันนิษฐานเดียว

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : เอาอย่างไรนะครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คืออย่างนี้ครับ ผมก็จะได้ถาม

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ตามร่างของรัฐบาลหรือว่าจะเอา
 แบบมีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ใช่ครับ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : เอาแบบนี้ใช่ใหมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ใช่ครับ

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาครับ กระผม
 ธรรมนุญ ลัดพลีครับ สมาชิกวุฒิสภา คือร่างรัฐบาลนั้นส่งเข้าไปในสภาแล้วครับเวลานี้
 เป็นเรื่องของสภา เพราะฉะนั้นต้องใช้คำว่า “ตามร่างที่คณะกรรมการเสนอเข้ามาหรือว่า
 แก้ไข” ครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ใช่ ๆ

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมธิการ) : ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เหมือนกันครับ แต่ว่าใช้คำถูกต้องแล้ว
 ก็ใช้ร่างคณะกรรมการถูกต้อง เดี่ยวนะครับย้ำอีกทีนะครับ ข้อ ๖๐ นะครับ

นายประยูร สุรนิวงศ์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
 ขอรื้อที่ท่านสักเล็กน้อยนะครับ ในประเด็นที่จะมีการลงคะแนน กระผมขอกราบเรียน
 ท่านประธาน ในการที่จะลงมติในประเด็นว่าจะมีการแก้ไขหรืออะไรทำนองนั้น กระผม
 เกรงว่าท่านสมาชิกผู้ลงคะแนนอาจจะมีความสับสน เพราะฉะนั้นเอาของจริงเลยว่าคนละ
 เบอร์หรือพรรคละเบอร์ หรือพูดง่าย ๆ ว่า แยกเบอร์หรือรวมเบอร์

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่ได้ครับ

นายประยูร สุรนิวงศ์ (กรรมธิการ) : ประเด็นนี้นะครับ มันไม่ได้มีประ-
 เด็นอื่นเลยในประเด็นที่เราจะลงกันนี้ คือลงประเด็นว่าแยกเบอร์หรือรวมเบอร์เท่านั้น
 ไม่มีประเด็นอื่นเลย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่ได้หรอกครับ ไม่ตรงกับตามข้อ
 บังคับ ไม่เป็นไรครับเข้าใจแล้วครับ เข้าใจแล้วครับ ถูกต้องแล้ว เดี่ยว ๆ ไม่ใช่อย่างนี้
 ครับ ไม่ใช่เหมือนที่ท่านพูด เข้าใจแล้ว เอาละครับ คือข้อยุติเราก็กำหนดไว้ว่าดังนี้ที่
 จะลงมตินะครับ กำหนดว่าท่านผู้ใดเห็นอย่างไร คือ ร่างของคณะกรรมการนี้หรือว่าจะ
 มีการเห็นตามผู้ที่แก้ไข ถ้าเห็นตามคณะกรรมการก็ขอให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) แต่ว่า
 จะมีการแก้ไขก็ขอให้เขียนเครื่องหมายกากบาท (x) นะครับ ประเด็นมีเท่านี้ครับจะได้รวดเร็ว
 เร็วขึ้นครับ แล้วผมก็ขอตั้งกรรมการเลยครับ คุณปิยะณัฐยกมือว่าอย่างไร

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ถ้าจะลองใช้ข้อ บังคับข้อ ๖๑ (๓) ใช้เบี้ยสีน้ำเงิน กับเบี้ยสีแดงนี้ เวลานั้นคะแนนจะสะดวกกว่า ง่ายกว่า นะครับ ถ้าเห็นด้วยจะลงสีอะไรก็ได้แล้วแต่ เพื่อให้สะดวกในกรณีกรรมการจะไปนับคะแนน นะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ในตอนนี้หรือ แต่ว่าผมก็ได้พูดไว้แล้ว นะครับว่าใช้โดยวิธีนั้น

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : ลับซึครับ ข้อบังคับ ข้อ ๖๑ เปิด ดูก่อนซิครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เดี่ยวคุณปิยะณัฐ ไม่เป็นไรครับ ถ้าจะ เอาเหมือนกับคุณปิยะณัฐว่า จะลองดูสักครั้งหนึ่งก็ได้

นายธรรมบุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม ธรรมบุญ ลัดพลี ครับ สมาชิกวุฒิสภา คือกระผมกราบเรียนเสนอว่าให้ใช้ของ และกระดาษมา และเขียนเร็วที่สุด คืออย่างท่านสมาชิกหลายคนก็ยังไม่กล้าที่จะเสี่ยงที่จะ ไปเลือกเป็นพรรค เพราะฉะนั้นเราก็อย่าไปเสี่ยงที่จะเลือกเป็นเบี้ยเลยครับ วิธีนี้เป็นวิธี ที่ใช้กันบ่อย ๆ แล้วละครับ เพราะถ้าเป็นเบี้ยแล้วถือไปหรือจะใส่ถุง หรือจะอะไร เดี่ยว ไปหล่นหาย หรืออะไร หรืออย่างคราวที่แล้วขนาดบัตรว่าไม่ไว้วางใจ ยังไปเปลี่ยนเป็น ไว้วางใจได้ กระผมอยากจะกราบเรียนยืนยันตามเดิมนะครับ ให้เป็นใส่ซองแล้วก็กากบาท (x) หรือกาเครื่องหมายถูก (✓) แล้วก็ไปส่งให้ข้างหน้าเดินไปเลยไม่ต้องเรียกชื่อหรือครับ เร็วกว่ามากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : กระผมเองก็เพิ่งมาศึกษาบางอย่าง ว่าแต่กระผมเคยเห็นเขาลงคะแนนอย่างนั้นครับ เบี้ยเขาไม่แจก เขาวางเอาไว้ตรงนั้นแหละ ครับ แล้วใครต้องการจะใช้เบี้ยอะไรก็ไปหยิบหยอดใส่ตู้ ใส่กล่องอะไร กระผมว่าสะดวก ทุกประการเลยนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เตียวครับ คุณธรรมนุญว่าอย่างไร

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : คือกระผมก็ไม่อยากให้เสียเวลาที่ประชุมครับ แต่ว่าถ้าไปเดินหยิบเบียดตรงนั้นมันไม่ลับครับ หยิบขึ้นมาก็เห็นแล้วละครับ เบียดสีน้ำเงิน หรือเบียดสีแดง นี่ลงคะแนนลับครับ เพราะฉะนั้นขอความกรุณาลับเลยครับ ลับเลย คือเอาใส่ซองมาเขียน แล้วใครจะไม่ลับก็เฉพาะตัว ข้างเคียงจะแอบดูก็เรื่องของท่านละครับ แต่ว่าไปถึงที่นั้นก็ใส่ซองไปลงที่นั่น ให้ลับเลยครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เอาละครับ ถ้าจะให้ลับจริง ๆ ก็อย่างคุณธรรมนุญว่าก็ได้ ไม่เป็นไรครับ นั่นมันลับนะครับ ที่นี้ผมก็ขอตักกรรมการเลยครับ เป็นวิธีการแจกซองของละครับ เอา เจ้าหน้าที่แจกซองก็แล้วกันครับ

(เจ้าหน้าที่ได้นำซองใส่แผ่นกระดาษสำหรับลงคะแนนแจกให้แก่สมาชิก ในที่ประชุมโดยทั่วกัน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ขอตักกรรมการ สำหรับสภาผู้แทนราษฎรก็ขอ คุณจรัส พัวช่วย คุณชัย ชิดชอบ คุณณรงค์ บุญสิทธิ์ คุณผดุงศักดิ์ อุดรพิมพ์ ทางด้านวุฒิสภาก็ขอความกรุณา พันเอก ชาญ สะท้อนดี พันเอก บวร งามเกษม คุณวิมล ศิริไพบุลย์ คุณเหม สู่โลมาน เขียวครับ กรุณาหน่อยนะครับ ๘ ท่านจะได้รวดเร็วเข้า คณะกรรมการที่ตรวจนับคะแนนที่ขอทบทวนชื่อ เตียวนะครับมีปัญหาอะไร ขอพูดถึงเรื่องกรรมการก่อน เพราะฉะนั้นผมทบทวนก่อนนะครับ คือ ๑. คุณจรัส พัวช่วย ๒. คุณชัย ชิดชอบ ๓. คุณณรงค์ บุญสิทธิ์ ๔. คุณผดุงศักดิ์ อุดรพิมพ์ ทางด้านวุฒิสภาก็ ๑. พันเอก ชาญ สะท้อนดี ๒. พันเอก บวร งามเกษม สำหรับพันเอก บวร งามเกษมนะครับ ก็ขอเปลี่ยนเป็น พลตรี บรรจง จารุวรรณ ครับ ต่อไป ๓. คุณวิมล ศิริไพบุลย์ ต่อไป ๔. คุณเหม สู่โลมาน กรุณาทั้ง ๘ ท่านนะครับ กรุณาหน่อย

(คณะกรรมการตรวจนับคะแนนเข้านั่งประจำที่เพื่อทำการตรวจนับคะแนน)

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ จังหวะนี้คือจังหวะของความสับสนนะครับ กระผมขอกราบเรียนว่า ทุกคนกำลังจะเขียน กรุณาทบทวนนะครับว่า ถ้าเห็นตามที่กรรมาธิการก็ขีตถูก (✓)

ถ้าไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการจะขอแก้ไขก็กากบาท (x) ต้องทบทวนนิดหนึ่งครับ ถ้าท่านทบทวนเสร็จแล้ว กระทบอยากจะขอตรงนี้นิดหนึ่งว่าที่เหลืองข้างหลังนี้มันง่ายและมันเร็วนะครับ ท่านประธานเสร็จอันนี้กรุณาอย่าเพิ่งเลิกนะครับ กระทบคิดว่าก็ทำเสียให้จบวันนี้เพราะวันศุกร์ก็ไม่มีประชุม เพราะฉะนั้นก็ต้องนับอีก ๑๕ วันถึงจะลงมติได้ วันนี้เป็นโอกาสที่กระทบไม่คิดว่าสุดท้าย แต่เป็นโอกาสที่เราควรจะทำงานให้จบ เพราะ ๒ มาตราหลังง่ายแล้วครับ ขอเรียนท่านประธานว่าประเด็นพอนับคะแนนเสร็จ ท่านประธานลุกไปไปอีกเสียเวลาอีกครับ.

นายอำนาจ ยศสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับกระทบอยากจะให้ท่านประธานทบทวนอีกครั้งว่า เราจะลงมติก่อนอย่างไรครับ ประเด็นยี่สิบสองครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ประเด็นก็มีว่า คืออย่างนี้ครับ สำหรับท่านที่เห็นให้เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการ ที่เสนอเข้ามานี้ก็ให้เขียนเครื่องหมายถูก (✓) สำหรับท่านที่เห็นว่าควรจะต้องแก้ไขก็กากบาท (x) หรือจะแก้ไขอย่างไรก็ว่ากันไป ท่านกรรมการทางด้านวุฒิสภา เชิญคุณเหม สุลโสมาน ครับ

นายสนั่น สหายสว่าง (กรรมาธิการ) : เรียกชื่อยังช้าใหญ่ครับ คือจะให้เจ้าหน้าที่เดินมาเก็บหรือจะเรียกชื่อไปใส่หรือต่างคนต่างเดินไปใส่ ขอเรียนด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เฉพาะกรรมการอีกท่านหนึ่ง ก็คือ พลตรี บรรจง จารุวรรณ กรุณาหน่อยครับ เชิญ แล้วจะได้เรียกชื่อมาแต่ละท่านครับ

นายอำนาจ ยศสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระทบอยากทบทวนอีกนิดเดียวครับ ท่านประธานครับ ก็หมายความว่าท่านสมาชิกผู้ใดเห็นสมควรว่าจะเลือกเป็นพรรคเอาเบอร์เดียวให้กากบาท (x) ใช่ไหมครับ แต่ถ้าหากท่านสมาชิกคนใดเห็นสมควรว่าจะเลือกเป็นรายบุคคล เลือกใครก็ได้ให้ขีดเครื่องหมายถูก (✓) ใช่ไหมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : อย่างนี้ครับ ผมจะย้าให้ฟังอีกทีหนึ่งแล้วไม่ย้าต่อไปแล้วครับ สำหรับท่านที่เห็นตามร่างของคณะกรรมาธิการที่เสนอมานี้ให้

๗๓๖

เขียนเครื่องหมายถูก (✓) ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขก็เขียนกากบาท (x) เท่านั้น
ครับ ตามรายชื่อ เสร็จแล้วหรือยังครับ จะได้อ่านรายชื่อ พุดอะไรอีกครับคุณเซาวริน
ครับ เชิญ

ร้อยตำรวจโท เซาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตำรวจโท เซาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ส.ส. ราชบุรี
พรรคประชาธิปัตย์ กระผมขอประทานกราบเรียนเสนอนั้นนะครับ ให้เจ้าหน้าที่เดิน
เก็บไปเลยดีกว่าครับ เพื่อประหยัดเวลาเช็คเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เจ้าหน้าที่เดินเก็บจาก
สมาชิก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : กิติรวดเร็ว แต่ว่าจะมีการขัดข้องไหม
ครับ กลัวว่าจะมีท่านผู้ใดขัดข้อง

นายปิยะ อังกินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) : ท่านประธาน
ครับ คือว่าถ้าลงคะแนนลับตามข้อบังคับต้องเรียกชื่อนะครับ จะให้เดินไปไม่ได้ครับ ผิด
ข้อบังคับครับ

นายถวิล จันท์ประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม ถวิล จันท์ประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี พรรค
ประชาธิปัตย์ กระผมขอให้เจ้าหน้าที่มาเก็บตามโต๊ะได้ครับ เพื่อประหยัดเวลา กระผม
เห็นทำเรื่องคะแนนเสียงนี้เป็นวัน ๆ มาทีไรแล้วนะครับ ทั้งวันเลย อันนี้ขอให้รวบรัดเร็ว ๆ
เข้าเถอะครับ มันช้าเหลือเกินนะครับ ประชาชนเขาอยู่ที่บ้าน เขาต้องการฟังเสียงนะครับ
ต้องการรู้รวดเร็วว่าเป็นอย่างไร เรียงเบอร์หรือแยกเบอร์ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คือว่ามีผู้เสนอมีความเห็นว่าควรจะได้
เก็บนะครับ เจ้าหน้าที่ไปเดินเก็บ ขัดข้องไหม จะขัดข้องว่ามากี่เชิญเลย

นายภิญญา ช่วยปลอด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม ภิญญา ช่วยปลอด จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคกิจสังคม
เพื่อให้เป็นการถูกต้อง เพราะการลงมติวันนี้เป็นการลงมติลับ และเพื่อให้สบายใจทุก
ฝ่าย กระผมว่าเรียกชื่อแล้วไปส่งกันดีกว่าครับ ท่านประธาน โดยให้ท่านเลขาฯ เรียก

ให้เร็วหน่อย เรียกกันเป็นรายชื่อ อย่างที่ระยษนาน เพราะว่าการลงมติในรัฐธรรมนูญ
 มาตรฐานนี้เป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างยิ่ง กระผมจึงขอเสนอให้เรียกชื่อแล้วเดินไปยื่นบัตรที่ตัว
 เองกาถูก (✓) หรือกาผิด (x) ขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คืออย่างนี้ครับ เมื่อต้องการอย่างนี้ก็เอา
 ครับเหมือนที่เคยมาแล้วกัน เอาละครับ เป็นอันยุติครับ ช้าหรือเร็วไม่สำคัญ เรียกชื่อไป
 แล้วจะได้หมดปัญหา เชิญครับ อ่าเนเลยครับ

(เลขาธิการรัฐสภาได้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้นำแผ่นกระดาษ
 ออกเสียงลงคะแนนมาใส่ลงในภาชนะที่จัดไว้ในที่ประชุมเป็นรายคนจนครบ)

นายสมส่วน ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่าน
 ประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม สมส่วน ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรจากจังหวัดนครราชสีมา พรรคสยามประชาธิปไตย กระผมอยากจะขอทราบเรียน
 ท่านประธานรัฐสภาว่า แจกซองไปทั้งหมดเท่าไร และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาเท่าไร
 และวุฒิสมาชิกมาเท่าไร กระผมอยากจะขอทราบเรียนให้ท่านประธานได้กรุณาแจ้งให้ที่
 ประชุมได้ทราบด้วย ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณสมส่วนถามเมื่อกี้นะครับ ผมก็
 ได้รายละเอียดแล้วครับจะเรียนให้ทราบ ท่าน ส.ส. มาประชุม ๒๗๕ วุฒิสมาชิกมาประชุม
 ๑๘๔ รวม ๔๕๙ แล้วก็ของทั้งหมด ๕๒๖ ซองจ่ายไปจริง ๔๑๓ ซอง

(คณะกรรมการตรวจนับคะแนนได้ทำการตรวจนับคะแนนเสร็จแล้วเสนอผลต่อ
 ประธาน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผลของการตรวจนับคะแนนตรวจนับเสร็จ
 เรียบร้อยแล้วปรากฏผลดังนี้ ไม่เห็นควรแก้ไข ๒๖๒ ที่เห็นควรแก้ไข ๑๔๗ ก็เป็นอันว่าเป็น
 ไปตามร่างที่เสนอมานี้ ผมก็เห็นว่าร่างที่ยังค้างอยู่นี้อีก ๒ มาตรา มีคนแปรญัตติเพียง ๑๐
 กว่าท่าน ๑๐ กว่าท่านที่แปรญัตตินี้ก็สงสัยว่าจะตั้งใจบ้าง ไม่ตั้งใจบ้าง แต่ว่าการประชุม
 ต่อไปก็ต้องใช้เวลาเห็นจะเป็นชั่วโมงกว่า ผมจะเลิกไปดิ้อ ๆ บางที่ท่านสมาชิกอาจจะ
 ประสงค์จะให้เสร็จเสีย แต่ถ้าหากว่าท่านสมาชิกยังประสงค์จะให้ประชุมต่อไปเวลาประชุม

ถึงมิดค้ำ ก็มีท่านสมาชิกบ้าง เจ้าหน้าที่บ้าง ก็ร้องอุทธรณ์ว่าการกลับบ้านลำบาก หารถยากครับ ที่นี้ผมก็คิดว่าอยากจะถามสักนิดหนึ่ง ไม่ใช่จะว่าอะไรครับ ท่านจะให้ต่อก็คือถ้าไม่ต่อก็คือได้ประชุมพิเศษในนัดหน้าอีกนัดหนึ่ง ผมจะได้หารือท่าน ประธานรัฐสภาประชุมพิเศษเอาเลยให้เสร็จไป ถ้าเห็นอย่างนั้นผมก็จะได้เลิกเดี๋ยวนี้ เพราะเราก็เคยมานานแล้ว เอ้า คุณสมาน เชิญครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ กระผม สมาน ชมภูเทพ ส.ส. จังหวัดลำพูน ความจริงผมก็แปรญัตติไว้ในมาตรา ๖ เหมือนกัน ผมคิดว่าถ้าฝืนว่าจะมีการพูดคุยกันก็อาจจะยืดเยื้อกันมากพอสมควร ตั้งแต่มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๙ จนกว่าจะจบสิ้น ผมคิดว่าจะไม่ใช่เฉพาะผมคนเดียว อาจจะมีหลายท่านอยากจะชี้แจงหรือว่าอภิปราย ในการที่ตัวเองแปรญัตติไว้จะนั้นผมเห็นว่าการที่ท่านประธานเสนอมานั้นก็เห็น ควรแล้วว่าจะอาจจะ มีการนัดประชุม นัดพิเศษอีกครั้ง หนึ่งนะครับ สำหรับวันนี้ผมก็คิดว่าท่านได้พิจารณาได้เหมาะสมแล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : กิริสีกว่าจะมีเสียง เชิญข้างหลังสุดละครับ เชิญครับ

นายพลศักดิ์ สุดสนธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลศักดิ์ สุดสนธิ์ ส.ส. หนองคาย การแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ยังเหลือไม่กี่มาตรา ถ้าหากกระทำการยื่นเยื่อไปก็จะเสียเวลา ฉะนั้นผมจึงขอให้มีการประชุมต่อไป คงจะไม่มีใครอภิปรายอีกมากมายนัก เพราะมาตราที่สำคัญก็ผ่านไปแล้วครับ ผมขอยืนญัตติ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิยกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ให้ประชุมต่อไปใช่ไหมครับ ผมว่าเห็นจะไม่ต้องเป็นญัตติลงคะแนนเสียง ประชุมต่อไปก็ได้ไม่ว่าครับ คือผมหารือมาเท่านั้นเอง ถ้าจะเอาเสียงส่วนมากจะเอาต่อไป ก็ประชุมต่อไปนะครับ ไม่เป็นไรก็ประชุมต่อไป แต่ว่ามันเคยมานานแล้ว ขอพัก ๑๐ นาที

พักประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เปิดประชุมต่อไปนะครับ ต่อไปนี่ก็เป็น การพิจารณาในมาตรา ๖ มาตรานี้ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติไว้ ถ้าท่านผู้แปรญัตติตั้งใจ ก็เชิญครับ โปรดยกมือขึ้น ถ้าไม่ตั้งใจก็จะได้ผ่านไป เฉพาะแปรญัตติตอนแรกนะครับ เดี่ยว ๆ คุณสมานเดี๋ยวนะครับ มีไหมครับ

(นายศิริ หุ่นทอง ไต่ถามมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ นายศิริ หุ่นทอง

นายศิริ หุ่นทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : ท่านประธานรัฐสภา ที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ กระผม ศิริ หุ่นทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุทัยธานี พรรคสยามประชาธิปไตย กระผมต้องขอขอบคุณท่านประธานซึ่งกระผม เพิ่งจะได้มีโอกาสได้มาพิจารณากฎหมายร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ขอโทษ เถอะครับท่านประธาน กระผมได้มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฉบับ นี้ ซึ่งถ้าจะพูดกันแล้ว ท่านประธาน กระผมเองได้เล่นการเมืองมา ๔ ครั้ง ปรากฏว่า รัฐธรรมนูญนั้นกระผมเองไม่มีโอกาสที่จะได้มาแสดงความคิดเห็นเลยมีแต่ ขอโทษเถอะ ครับ คนเล่นไม่ได้ทำครับ คนทำไม่ได้เล่น ปรากฏว่าเขาสร้างมาให้เล่นทั้งนั้นครับ ฉะนั้นก็มีโอกาสมาแสดงเฉพาะมาตรา ๖ ครับ ซึ่งในการเลือกตั้งทั่วไปเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ต้องเป็นพรรคการเมือง ที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งนั้น กระผมก็เป็น “๕๐ คน ในการเลือกตั้งครั้งนั้น และในแต่ละเขตเลือกตั้ง พรรคการเมืองจะต้องส่งสมาชิกลงสมัคร จำนวนเท่าใดก็ได้” ฉะนั้นเฉพาะมาตรานี้ กระผมเห็นว่า ท่านประธานที่เคารพ พรรค การเมือง ท่านประธาน ก็ขอโทษเถอะครับ เคยอยู่มาหลายพรรค กระผมก็อยู่มาหลาย พรรค แต่เมื่อลงสมัครครั้งใดก็มีการที่กล่าวพาดพิงหรือโจมตีกันมาตลอดว่าชายตัวบ้าง หรือว่ายายพรรคบ่อยบ้าง ในทำนองนี้ ฉะนั้นกระผมอยากจะเห็นประสิทธิภาพของพรรค การเมือง เมืองไทย ซึ่งจะได้ไม่โกหกประชาชนหรือหลอกลวงประชาชนเป็นการตบตา ประชาชนอยู่เรื่อย ๆ เพราะว่าพรรคการเมืองนั้นท่านประธานครับ ท่านจะเห็นว่าเวลามี

การเลือกตั้งครั้งใด ท่านจะเห็นว่า พรรคการเมืองต่าง ๆ ก็มีนโยบายที่เขียนกันไว้สวยหรู แต่นโยบายนั้นไม่ได้ใช้เลย ผู้ที่เข้ามาบริหารประเทศชาติจะเห็นว่านโยบายเป็นนโยบายที่ หลอกหลวงประชาชนมาตลอด ท่านประธานแม่แต่ ขอโทษเถอะครับ เวลาหาเสียงแต่ละ พรรคก็โจมตีกัน ด่ากัน ต่าง ๆ นานาให้ประชาชนเบื่อระอาไปมาก ตามที่บางพรรคก็ได้ บอกว่า เลือกพรรคถึงจะดี ฟังดนตรีทั้งคณะ พรรคก็เลือกกันอย่างดี ๆ หนึ่งนั้นละครับ แต่ เวลาได้เวลาหาเสียง โจมตีกัน แต่เมื่อได้กันมาแล้วก็รวมกัน เมื่อรวมกันแล้วก็อย่างทุกวันนี้ ครับ และตุ้มเป๊ะอย่างทุกวันนี้ครับ นโยบายไม่ได้เคยใช้เลยที่ไปหาเสียงมากับประชาชน ฉะนั้นกระผมอยากจะเรียนท่านประธานว่า ท่านเห็นไหมครับท่านประธาน พรรคนั้น ขอ โทษเถอะครับโกหกผู้สมัครผู้แทนครับ ผู้สมัครผู้แทนไปโกหกหวัคະແນ่นครับ หวัคະແນ่น ไปโกหกประชาชนอย่างทุกวันนี้ครับ กระผมเห็นว่านโยบายนั้นมันไม่ได้ใช้ตามที่ได้แถลง ไว้ในสภากิติ แม้แต่รัฐบาลก็ไม่ได้ใช้ จะเห็นได้อย่างทุกวันนี้ ปัญหาเศรษฐกิจเราแก้ไม่ได้เลย ชาวไร่ชาวนา ผลผลิตขายไม่ได้ แต่รัฐบาลก็ประกันไว้เท่านั้นเท่านี้ ก็ไม่ได้ตาม ราคาประกัน แต่เศรษฐกิจสินค้าของพ่อค้ามันขึ้นสูงลิบลิ่ว อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้ว่า ประชาชนเป็นใหญ่ครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณศิริ ขอก่อนนะครับ

นายศิริ ทุ่งทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : ประชาธิปไตยเป็น หลัก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ขอให้เกี่ยวกับประเด็นนี้โดยตรงครับ

นายศิริ ทุ่งทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : ครับ ปัจจุบันนี้ เราจะเห็นได้ว่าข้าราชการเป็นใหญ่ ประชาธิปไตยไม่มีหลักครับท่านประธาน เวลานี้เรา เห็นได้ไหมครับว่า เรามีรัฐธรรมนูญมากี่ฉบับ แล้วเรามีพรรคการเมืองมีมากี่พรรคครับ ท่านประธาน กระผมจำได้ตั้งแต่พรรคแนวรัฐธรรมนูญ พรรคสหชีพ พรรคเสรีมนังคศิลา พรรคสหภูมิ พรรคสหประชาไทย พรรคแนวร่วมประชาธิปไตยมากันตลอดไม่รู้ว่่ากี่พรรค แล้ว แต่ที่นี้การสมัครผู้แทนนั้นแหละครับที่กระผมว่าทำไมจะต้องให้ผู้สมัครต้องส่งลูกพรรค ถึงกิ่งหนึ่ง อันนี้กระผมไม่เข้าใจว่าการส่งกิ่งหนึ่งนั้นเราต้องใช้เงินครับตามกฎหมายเลือกตั้ง

คนละสามแสนห้าหมื่นที่พรรคจะต้องส่งเป็นเงินถึง ๕๐ ล้านบาท ท่านประธานเงิน ๕๐ ล้านบาท ท่านหัวหน้าพรรค ขอโทษเถอะครับ จะเอามาจากไหนหรือใครจะเป็นคนออก ก็ปรากฏว่าพรรคแต่ละพรรคนะครับ เว้นแต่เวลานี้พรรคสยามประชาธิปไตยครับยังไม่มี นายทุนขุนศึกขึ้นมากครับ เราเห็นว่าแม้แต่พรรคใหญ่ ๆ ที่ไปสมัครกันหรือว่าส่งผู้สมัคร มีแต่เอา นายทุนขุนศึกหรือพ่อค้าเข้ามาอยู่เบื้องหลังแล้ว มากดหัวประชาชนหรือกดหัวผู้สมัคร อยู่ตลอดเวลา กระผมจึงไม่เห็นด้วย และถ้าเห็นอย่างปัจจุบันทุกวันนี้การสร้างความแตกแยก ไม่ใช่ผู้แทนราษฎรครับ มีแต่นายทุนที่ลงทุนมาให้พรรคการเมืองครับท่านประธาน กระผมถึงว่าอยากจะให้ส่งหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิก จึงได้แปรญัตตินี้ไว้เพราะว่าเป็นการเริ่มแรกครับ ท่านประธาน ที่จะได้ส่งสมัครกันครั้งนี้ แล้วรัฐธรรมนูญเรา ท่านประธานก็จะเห็นได้ว่ามัน ล้มลุกคลุกคลาน ประชาธิปไตยเราล้มลุกคลุกคลานมัน เพราะอะไร เลือกตั้งทีหนึ่งตั้งพรรคทีหนึ่งครับ เพราะอะไรครับ ก็เนื่องจากการปฏิวัติรัฐประหารมาตลอด เฉพาะกระผมเองนั้นครับจะเอาอย่างไรก็ได้ท่านประธาน ไม่มีพรรคก็ได้ แต่ทีนี้อยากจะให้พรรคการเมืองมั่นคง ท่านประธานผู้เสนอทำไมไม่เอา ๓ พรรค กระผมอยากเห็นความจริงนั้นอยากมี ๓ พรรคครับ คือ พรรคฝ่ายค้าน พรรครัฐบาล พรรคอิสระครับ จะได้ไม่ยุ่งเหยิง นี่ก็อีกแหละครับท่านประธาน กระผมว่าพรรคการเมืองครั้งนี้ครับ กฎหมายบอกไว้แล้วว่า เมื่อครั้งที่แล้ว ๆ มาหาว่าสมาชิกชายตัวครับ ต่อไปข้างหน้าครับจะหากล่าวกันแล้วครับทีนี้ไม่ต้องสมาชิกชายตัว พรรคการเมืองจะชายตัวครับท่านประธาน เพราะว่าไม่ได้สมาชิกตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กระผมจึงมีความเห็นว่านโยบายต่าง ๆ นะครับ ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งประเทศนี้แหละครับแล้วก็ใครครับท่านประธาน ทำให้ประชาธิปไตยเน่าเฟะ ใครครับก็หัวหน้าพรรคต่าง ๆ ที่มีเงินนี้แหละครับ ไปทำลายประชาธิปไตยไปส่งเสริมให้ประชาชนเสียหายแล้วการเลือกตั้งแต่ละครั้งกระทรวงมหาดไทยได้กล่าวไว้ว่า ผลการเลือกตั้งจะได้ท่านนี้เปอร์เซ็นต์ท่านนี้เปอร์เซ็นต์ มีไหมครับ ท่านประธาน ไม่เคยได้เลยแล้วหาว่าประชาชนไม่ใช่ประชาธิปไตย เพราะว่าเขาเอือมระอาเต็มทีครับท่านประธาน เขาเอือมระอากับการเลือกตั้ง เพราะว่าการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้นขอโทษเถอะครับ ประชาธิปไตยกระผมอยากให้เห็นให้มัน สะอาดผุดผ่อง อย่างที่ท่าน

กรรมวิธีการได้แสดง แต่นั่นแหละครับผู้ใหญ่อย่างนั้นครับที่ไปทำให้ประชาธิปไตยล้มเหลว และทะเลาะมันมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองนี้ครับ ฉะนั้นหัวหน้าพรรคการเมืองนี้กระผมเชื่อเหลือเกินว่าถ้าส่งตามจำนวนสมาชิกที่กำหนดไว้จะต้องใช้เงินถึง ๕๐ ล้าน เงิน ๕๐ ล้านนั้น ท่านกล้าเสียสละเองไหมครับ ก็จะไปเอานายทุนขุนศึกหรือพ่อค้ามาอยู่เบื้องหลัง แล้วการเข้ามาแล้วพวกนี้แหละครับ ทำให้สมาชิกแตกแยกความสามัคคีกันมาตลอด แล้วนโยบายเมื่อมาเป็นรัฐบาลแล้วกระผมไม่อยากจะเห็นว่าประชาธิปไตยนั้นล้มเหลวหรือรัฐธรรมนูญนั้นล้มเหลว รัฐธรรมนูญนั้นดีอยู่เสมอครับ แต่ผู้บริหารประเทศเท่านั้นครับ รัฐบาลเราทุกวันนี้ยอมรับกันไหมครับว่าคนที่มาจากผู้แทนราษฎรนั้นได้เป็น รัฐมนตรีว่าการไหมครับ นโยบายได้ใช้ไหมครับท่านประธาน ได้ใช้ไหม ปรากฏว่ารัฐมนตรีที่เป็นผู้กำหนดนโยบายเป็นรัฐมนตรีว่าการนั้นมาจากข้าราชการประจำ มาจากข้าราชการบำนาญ ผู้แทนราษฎรที่มาจากเลือกตั้งเป็นแค่รัฐมนตรีช่วย แล้วนโยบายต่าง ๆ จะสนองประชาชนได้อย่างไรครับท่านประธาน กระผมอยากเห็นว่าบ้านเมืองกระผมนั้นใฝ่ฝันประชาธิปไตยมาตั้งแต่เป็นผู้ใหญ่บ้าน อายุตั้งแต่เป็นผู้ใหญ่บ้านใฝ่ฝันมาจนทุกวันนี้เป็นเวลาสี่สิบกว่าปีแล้วครับ ท่านประธาน ไม่เห็นว่ามันจะเบื่อกับหรือว่าสะอาดสักครั้งหนึ่ง จึงท้อแท้ใจว่าการเลือกตั้งนั้นเหมือนจะต้องไปหลอกลวงประชาชนเข้ามาแล้วนโยบายที่ทำไม่ได้ กระผมจึงน้อยใจถึงต้องได้ออกจากพรรคคนนั้นไปพรรคนี้ เพราะต้องการหาความยุติธรรม หาความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ต้องการหาความเป็นธรรมให้กับประชาชน เพราะหวังใยประชาชนที่เขาเลือกตั้งมาครับท่านประธาน ฉะนั้นกระผมเองจึงอยากจะเห็นประชาธิปไตยบริสุทธิ์และประชาธิปไตยที่อยากจะพัฒนาให้มันก้าวหน้า เฉพาะมาตรา ๖ นี้ กระผมเองขอประธานโทษเถอะครับท่านประธาน ก็ขอสงวนไว้ครับ ให้คณะกรรมการได้พิจารณาและก็สมาชิกในสภานี้พิจารณาอีกครั้ง ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณสมาน

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : กระผม สมาน ชมภูเทพครับ ส.ส. จากลำพูน ท่านผู้เป็นประธานครับ ที่กระผมแปรญัตติได้ตัดจำนวนของพรรคทั้งหมดที่จะส่งเข้าอย่างน้อยก็ครั้งหนึ่ง ซึ่งกระผมเดิมทีแรกนั้นกระผมก็คิดว่าเป็น

การที่บีบบังคับให้พรรคการเมืองต้องส่งในปริมาณเท่านี้ แต่เหตุผลในมาตรา ๕ ที่กระผมได้แปรญัตติในตอนนั้นก็คือคิดว่าคงจะมีการเลือกเบอร์เดียว แล้วกระผมถึงได้แปรญัตติมาตรา ๖ เตรียมสำรองไว้เป็นฐานรองรับไว้ ถ้าหากมีการแก้ไขเป็นเบอร์เดียว เมื่อกฎหมายได้มีการลงมติกันเป็นที่แน่นอนแล้วว่าเป็นรายเบอร์ เพราะฉะนั้นการแปรฯ ของมาตรา ๖ ของกระผมนะครับ ก็จะไม่ประสานกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อผลประโยชน์ของรัฐธรรมนุญที่ถูกต้อง กระผมก็จึงขอถอนครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับ เชิญคุณพานิช

นายพานิช สัมภวคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พานิช สัมภวคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กระผมได้แปรญัตติไว้ในมาตรา ๙๕ ซึ่งมีข้อความว่า “ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิ์สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ ต้อง

(๑) เป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีได้ในการเลือกตั้งครั้งนั้น และ

(๒) เป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งที่พรรคการเมืองส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง และจะส่งได้คณะเดียวในเขตเลือกตั้งหนึ่งเขต” ที่กระผมได้แปรญัตติไว้นี้ก็เพื่อจะเน้นและกำชับให้เห็นความสำคัญของพรรคการเมืองซึ่งได้จำกัดเอาไว้ว่าจะต้องพึงกระทำอย่างไร ในการที่เลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) นั้น ก็หมายถึงว่า การที่จะมีคุณสมบัติในการที่จะสมัครรับเลือกตั้งได้นั้น ข้อ ๒ นั้นหมายถึงว่าจะต้องเป็นสมาชิกพรรค กล่าวคือว่าบุคคลที่ไม่เป็นสมาชิกพรรค สมัครอิสระย่อมสมัครไม่ได้ ในข้อ ๑ ที่กระผมได้ระบุไว้ นั้นก็ตรงตามที่คณะกรรมการได้กำหนดเอาไว้แล้ว กล่าวคือว่ากึ่งหนึ่ง หมายถึงว่าจะต้องส่งสมัครกึ่งหนึ่ง เช่น ๓๒๐ ก็จะต้องส่งสมัคร ๑๖๐ เป็นการบังคับไว้โดยกฎหมาย ที่นี้สำหรับในข้อ ๑ นี้ มีปรากฏอยู่ชัดเจนแล้ว แต่ที่กระผมเพิ่มเติมไปนั้นคือ ในข้อ ๒ ซึ่งกระผมได้กราบเรียนไว้ต่อท่านประธานเมื่อสักครู่นี้แล้ว ในข้อที่ว่า เป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งเป็นทั้งคณะครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ฯ ที่จะพึงมีได้ใน

เขตเลือกตั้ง อย่างเขตเลือกตั้ง ๓ คนนั้น อย่างเช่น ในจังหวัดเพชรบุรีของกระผม พรรคต้องส่งทั้ง ๓ คน ไม่ใช่ว่าส่งคนหนึ่งหรือส่งเพียง ๒ คน เว้นไว้ ๑ คน อย่างนั้น ไม่ได้เป็นการบังคับ เหตุผลที่สนับสนุนการแปรญัตติของกระผมนี้ก็ด้วยว่าต้องการที่จะให้พรรคที่ส่งนั้นให้เห็นว่าพรรคมีความสามารถที่จะส่งได้ ไม่ใช่ว่าพรรคหนึ่งส่งได้เพียงคนเดียว เป็นการบังคับไว้เลยว่าต้องส่งได้ถึง ๓ คน หมายความว่าส่งไปไม่ครบจำนวนย่อมไม่ได้ ทั้งนี้ในเรื่องที่ว่า ส่งได้คณะเดียวในเขตเลือกตั้ง ๑ เขต ก็หมายถึงว่า ส่งได้ทีมเดียวในเขตนั้น ถ้าส่งหลายทีมไม่ได้ เช่นว่าพรรคจะส่งเพื่อเหลือเพื่อขาด ๖ คน รวมเป็น ๒ ทีม ย่อมทำไม่ได้ กระผมจึงอยากจะจำกัดเอาไว้ในข้อ ๒ นี้ เพิ่มเติมเพื่อเน้นให้เห็นว่ากฎหมายบังคับไว้ให้พรรคการเมืองจะต้องกระทำอย่างไร เพื่อทั้นนี้ให้เกิดความมั่นคงแข็งแรงขึ้นในระบบประชาธิปไตย สร้างระเบียบขึ้นให้ปฏิบัติต่อกันกระผมจึงกราบเรียนไว้ให้สภานี้ได้โปรดพิจารณาคำแปรญัตติของกระผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับ คุณเชวงศักดิ์ ตัดใจใหม่ครับ เชิญเลยครับ ถ้าตัดใจ

นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อับลราชธานี) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม เชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ จากอับลราชธานี สังกัดพรรคสยามประชาธิปไตย กระผมได้แปรญัตติไว้ในมาตรา ๖ ซึ่งแก้ไขมาตรา ๙๕ กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระผมได้พิจารณาหลักการเดิมตามร่างของคณะกรรมการเสียงส่วนมาก โดยกำหนดวิธีการเลือกตั้งทั่วไป โดยกำหนดสิทธิ์ของพรรคการเมือง ที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิ์สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) แห่งรัฐธรรมนูญไว้ว่า จะต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกลงสมัครได้มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น ๆ นี่คือการกำหนดของทางร่างเดิมของรัฐบาลที่ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ แล้วกระผมก็ได้มาแปรญัตติให้มีการเลือกตั้งแต่ละเขตให้เขตหนึ่ง ๆ มีการส่งสมาชิกของพรรคลงสมัครตามจำนวนสมาชิกในเขตนั้น ๆ ซึ่งเป็นการแปรญัตติให้สอดคล้องกับมาตรา ๕ ซึ่งกระผมได้แปรญัตติไว้แล้ว แต่ท่านผู้เป็นประธานครับ เมื่อกระผมได้มาฟังความเห็นของสภาส่วนใหญ่ ซึ่งสมาชิกทั้งฝ่ายวุฒิสมาชิกและ

ฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ปรากฏว่าทางสภานี้ได้รับหลักการในการแยกเขตเรียงเบอร์ไปแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้คำแปรญัตติของกรรมในมาตรา ๖ ซึ่งมุ่งที่จะให้กฎหมายกำหนดการเลือกตั้งเป็นพรรคจึงไร้ประโยชน์โดยสิ้นเชิง กรรมจึงมาพิจารณาว่าเพื่อให้กฎหมายรัฐธรรมนูญสอดคล้องต้องกันและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม กรรมจึงไม่ติดใจขอถอนครับท่านผู้เป็นประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ขอบคุณมากครับ ก็ผ่านไปแล้วนะครับ ต่อไปก็คุณชัย ชิดชอบ เชิญเลยครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กรรม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดพรรคประชากรศาสตร์ ท่านประธานที่เคารพ กรรมได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๖ ซึ่งกรรมได้ขอแปรในวรรคสองของมาตรา ๙๕ ดังนี้ “ในแต่ละเขตเลือกตั้งที่พรรคการเมืองส่งสมาชิกพรรคเข้าสมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองนั้นต้องส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะให้ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้ง” นั้น ท่านประธานที่เคารพ ถึงมาตรา ๕ ผ่านไปแล้วก็ตาม จะเป็นการเรียงเบอร์ กรรมก็เห็นว่าเพื่อให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ใช้เป็นบรรทัดฐานในการที่จะให้สภาผู้แทนราษฎรมีบรรทัดฐานของพรรคการเมือง พรรคการเมืองนั้นเมื่อจะส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่พึงจะส่ง คือว่าในเขตสมมุติว่าในจังหวัดบุรีรัมย์ของกรรมท่านประธาน ในเขตของกรรมเขต ๑ ซึ่งมีอำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอคูเมือง อำเภอพุทไธสง อำเภอสตึก ๔ อำเภอนี้พรรคประชากรศาสตร์ควรจะส่งสมัครทั้ง ๓ คน อย่างนี้ถึงจะได้ก็ให้ได้ทั้ง ๓ หรือได้ ๑ ก็ไม่เป็นไรมันไม่ขัด แต่ควรจะส่งทั้ง ๓ เพื่อเป็นบรรทัดฐานต่อไปในอนาคต กรรมจึงขอแปรญัตติตั้งที่กรรมกราบเรียนมาข้างต้น แต่ถ้าสมมุติว่าจะส่งเพียงคนเดียว กรรมว่ามันเป็นการบั่นทอนเหมือนกับแก้กันลอย ๆ มันไม่เป็นบรรทัดฐาน ในเรื่องของกฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ เพราะว่าเป็นแม่บทใหญ่ในการที่จะทำให้ประชาธิปไตยหรือการปกครองประเทศชาติเดินไปในทางที่ถูกต้อง ท่านประธานครับ กรรมจึงมีความเห็นว่าตามที่เสนอแก้มานั้น คือในมาตรา ๙๕ ที่ตัวร่างเดิมของสภานี้ ในการเลือกตั้งทั่วไป

พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งหมดที่จะพึงมี ในการเลือกตั้ง ครั้งนั้น กระผมไม่เห็นด้วยครับ เพราะว่ามันขาดตอนครับ ท่านประธาน เหมือนจะแบ่งว่า เพราะเราสังกัดพรรคการเมือง พรรคการเมืองนั้นต้องมีบรรทัดฐานในการที่จะดำเนินการในการเลือกตั้งเพื่อครองเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เพื่อจัดตั้งรัฐบาล ไม่คลอนแคลนเหมือนปัจจุบันนี้ท่านประธาน ด้วยเหตุผลดังกระผมกราบเรียนนี้ กระผมจึงมีความเห็นว่าควรส่งให้เต็มจำนวน ส่วนเขตอื่นก็ไม่เป็นไรนะครับมันไม่เกี่ยวข้อง เพราะเราถือว่าได้ส่งเกินกึ่งหนึ่งตามกฎหมาย แต่ว่าในเขตเลือกตั้งนั้นควรส่งให้เต็ม กระผมก็มีความเห็นอย่างนี้ท่านประธาน ซึ่งกระผมได้กราบเรียนชี้แจงมานี้ก็หวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งรัฐสภานี้คงจะให้ความเห็น ขอบดังที่กระผมกราบเรียนมานี้ เพื่อให้ประชาธิปไตยคงอยู่ต่อไปในอนาคต ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับทางด้านท่านวุฒิสภา ท่านยังสงวนไหมครับติดใจอีกไหมครับ

พลเอก เกรียงกู ดิษฐบรรจง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ เนื่องจากในมาตรา ๖ นี้กระผมได้แปรญัตติและสงวนความเห็นไว้ในหลักการที่จะให้พรรคการเมืองส่งสมาชิกเข้ารับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งเป็นคณะให้ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้นแล้วต้องส่งสมาชิกเข้ารับสมัครรับเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในการเลือกตั้งครั้งนี้ เนื่องจากรัฐสภาได้ลงมติในมาตรา ๕ ซึ่งเป็นบทสำคัญไปแล้วว่า ให้มีการเลือกตั้งแบบเรียงเบอร์ เพราะฉะนั้นข้อความที่กระผมได้แปรญัตติไว้จึงไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ กระผมขอถอน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปอีกท่านครับ คุณธรรมนุญ ลัดพลี

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมธรรมนุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา ความจริงแม้ว่ามาตรา ๕ ที่กระผมได้สงวน แล้วที่ได้ลงมติไปให้เลือกเป็นรายบุคคลนั้นจะเป็นมาตราที่กระผมได้สงวนไว้ โดยมีข้อความที่เป็นอิสระจากมาตรา ๙๕ เพราะว่ามาตรา ๙๕ นี้เป็นเรื่องของพรรคและเป็นเรื่องของอำนาจ

หน้าที่ตลอดจนผลที่จะเกิด ถ้าหากว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม
อย่างไรก็ตามเนื่องจากการที่จะสงวนนี้ ต่อไปนั้นก็อาจจะเป็นอุปสรรคในการพิจารณาร่าง-
พระราชบัญญัติทั้งหมดเป็นส่วนรวม กระผมก็จึงไม่ตั้งใจในมาตรานี้ แล้วก็ขอถอนเช่นกัน
ครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณसानนท์ สายสว่าง ครับ

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมาธิการ) : ด้วยความเคารพมติของสภา เมื่อเสียง
ข้างมากซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ซึ่งแก้ไขตามที่พลเอก
เหรียญได้ชี้แจงก่อนแล้ว ผมก็ไม่ตั้งใจ ขอถอนด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณบุญเกิดละครับ ก็คงไม่ตั้งใจอีกนะ
ครับ

นายบุญเกิด นาคดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ กระผม นายบุญเกิด นาคดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสุรินทร์ กระผมได้
ขอแปรญัตติในมาตรา ๕ แต่เมื่อมติในที่ประชุมนั้นกระผมแพ้ ในมาตรา ๖ ที่กระผมได้
ขอสงวนไว้วันนั้นก็เป็นอย่างนั้นว่าขัดข้อง กระผมเองจำเป็นจะต้องยอมรับและต้องขอถอนครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มาตรา ๖ นี้ก็คงมีสงวนไว้ ๒ ท่าน คือ
คำแปรญัตติที่สงวนไว้ก็มีของคุณศิริ ท่งทอง และของคุณพานิช สัมภวคุปต์

นายศิริ ท่งทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ศิริ ท่งทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี พรรคสยามประชาธิปไตย
เมื่อคณะกรรมการเสียงส่วนใหญ่เห็นอย่างนั้นกระผมเองก็ได้แสดงความคิดเห็นแล้วครับ
กระผมก็ขอถอนครับท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณพานิชก็คงจะถอนได้กระมังครับ
หรืออย่างไรครับ หรือยังติดใจอยู่ เราจะไม่ต้องลงคะแนน จะได้รวดเร็วเข้า คุณพานิช
ครับ ถ้าอย่างนั้นก็มีความจำเป็นที่จะต้องลงคะแนนกันทีละประเด็น

นายพานิช สัมภวคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผมก็ขอถอนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถ้าอย่างนั้นก็เป็นอย่างนั้นว่าเราก็ผ่านมาตรานี้ไปโดยไม่มีการลงคะแนนเสียง ต่อไปครับ หรือมีใครตั้งใจอะไรใหม่ก็บอกเสียเลย คุณชัย

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานครับ กระผมไม่ถอนครับ เพื่อให้เป็นประวัติศาสตร์ของรัฐสภาแห่งนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่ถอนนะครับ ผมก็ขอมติที่ประชุมจะขอมติว่าท่านผู้ใดเห็นไปตามร่างของคณะกรรมการ

นายธรรมนุญ ลัดพลี (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ในการที่จะขอมตินี้ กระผม ธรรมนุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา ได้ขอเอกสิทธิ์ในการลงคะแนนไว้เป็นลับ แต่เพื่อความสะดวกในการที่จะได้พิจารณาไปโดยรวดเร็วในมาตรานี้ กระผมไม่ตั้งใจครับ ได้ปรึกษากับท่านสมาชิกผู้ร่วมร้องขอแล้วก็เห็นควรจะให้เปิดเผยครับผม ถ้าจะมีการลงมติก็ขอให้กระทำเป็นเปิดเผยได้ครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ขอบคุณมากครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็นไปตามร่างที่ทางคณะกรรมการเสนอมานี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๘๙ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังที่คุณชัย ชิดชอบ เสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คือเห็นควรเป็นไปตามร่างของคณะกรรมการมี ๑๘๙ ที่เห็นว่าควรแก้ไขมีเพียง ๒ ก็พิจารณาในมาตราต่อไปนะครับ มาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไขต่อไปก็มีมาตรา ๘ ในมาตรา ๘ ก็มีท่านผู้แปรญัตติ ยังตั้งใจไหมครับท่านผู้แปรญัตติ คือผมจะไม่เรียกชื่อ ถ้าตั้งใจโปรดยกมือขึ้น ถ้าไม่ตั้งใจก็แล้วไป มาตรา ๘ นี้ไม่มีท่านผู้ใดตั้งใจนะครับ ตั้งใจไหมครับ เชิญครับคุณทรงธรรม

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ

สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคสยามประชาธิปไตย ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นกระผมใคร่จะพูดกับประธานเสียก่อนว่า เนื่องในโอกาสที่กระผมได้กลับไปเยี่ยมราษฎรมีราษฎรมาพูดกับกระผมว่าทำไมสภาผู้แทนราษฎรมาพูดแต่เรื่องของตัวเองเกี่ยวกับการเลือกตั้งข้าวขายไม่ออก อะไรขายไม่ออก ทำไมไม่เห็นมาพูดกัน กระผมขอพูดกับท่านประธานว่า เรื่องนี้เราพูดกันเต็มที่มาแล้ว ๓ วัน ๓ คืนในเมื่อวันพุธ พุธสัปดาห์ สุกร์ ทีแล้ว ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้แปรญัตติมาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๒๐๔ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในร่างของรัฐบาลนั้นได้ยกเลิก (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๐๔ แต่ (๔) และ (๕) ในร่างของรัฐบาลนั้นไม่ได้ยกเลิก กระผมก็ได้แปรญัตติขอยกเลิก (๔) และ (๕) คณะกรรมาธิการได้เชิญกระผมไปพบและชี้แจงให้กระผม แต่กระผมกับคณะกรรมาธิการก็ไม่สามารถจะตกลงกันได้ กระผมก็ได้ขอสงวนคำแปรญัตติมาอภิปรายในสภานี้ เพื่อให้บรรดาท่านสมาชิกทั้งหลายได้รับฟังว่า ท่านจะเห็นด้วยกับกระผมหรือไม่ หรือเห็นด้วยกับคณะกรรมาธิการ ท่านประธานที่เคารพ ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เราได้แบ่งอำนาจการบริหารประเทศออกเป็น ๓ อำนาจอยู่แล้ว คือ อำนาจนิติบัญญัติคือ รัฐสภา อำนาจบริหารคือรัฐบาล และอำนาจตุลาการคือทางศาล ท่านประธานที่เคารพ ฝ่ายนิติบัญญัตินี้หรือสมาชิกแห่งสภานี้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมฝ่ายบริหารคือฝ่ายรัฐบาล หน้าที่ของสภานี้คือการตรากฎหมาย คือการกลั่นกรองกฎหมาย และการควบคุมรัฐบาลอีกอย่างหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ ก็คือ การยื่นญัตติหรือการตั้งกระทู้ถาม หรือจะใช้มาตรา ๑๓๗ คือการไม่ไว้วางใจ และอีกมาตราหนึ่งเป็นหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๖ คือการเสนอกฎหมาย การเสนอกฎหมายนั้นก็เพื่อที่เราจะเสนอกฎหมายออกไปให้ฝ่ายบริหาร คือทางรัฐบาลนำไปใช้โดยสภานิติบัญญัตินี้จะเป็นผู้ออกกฎหมาย แต่ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานกราบเรียนกับท่านประธานได้อ่านมาตรา ๒๐๔ (๕) การทำงานของสภาถูกขัดขวางโดยมาตรา ๒๐๔ (๕) กระผมขอประทานอนุญาตอ่าน “การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำได้อต่อเมื่อมีคำรับรองของคณะกรรมาธิการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติ” ซึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งสามคน วุฒิสภาแต่งตั้งหกคน และสภาผู้แทน

ราษฎรแต่งตั้งแปดคน” ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๒๐๔ (๕) เป็นการขัดขวางการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้รับเลือกตั้งจากประชาชน จากพี่น้องชาวเชียงใหม่เป็นเวลา ๔ สมัย ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมไม่ได้ใช้เงินซื้อเสียง ก็หวังจะเข้ามาทำงานเพื่อเขาเป็นเวลา ๑๓ ปีที่กระผมนั่งอยู่สภานี้กำลังจะเข้าปีที่ ๑๔ ตั้งแต่สมัยที่ ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐธรรมนูญฉบับนั้นก็ป็นรัฐธรรมนูญที่กึ่งเผด็จการ กึ่งประชาธิปไตย ก็ยังไม่ได้กีดกันการทำงานของสมาชิกสภาอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ฉบับนี้เป็นเหตุให้ฝ่ายบริหารคือรัฐบาลก้าวล่วงเข้ามาครอบงำมาก้าวก้าวและครอบคลุมสภาซึ่งจะต้องทำงานเพื่อประชาชน ไม่มียุคใดสมัยใดที่จะออกกฎหมายรัฐธรรมนูญเข้ามาก้าวก้าวอำนาจนิติบัญญัติ มาก้าวก้าวอำนาจสภาอย่างยุคนี้สมัยนี้ โดยที่ท่านประธานที่เคารพ ดังที่กระผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญนั้นเป็นคนของรัฐบาล ๓ คน เป็นวุฒิสมาชิกซึ่งรัฐบาลทูลเกล้า ฯ เสนอชื่อมีพระบรมราชโองการ ฯ ๖ คน รวมแล้วเป็น ๙ คนนะครับ ท่านประธานที่เคารพ แต่ผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเลือกเข้ามาทั้งประเทศ ๓๐๑ คน รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ไปแค่ ๘ คน วุฒิสมาชิก ๖ คน รัฐบาล ๓ คน เป็น ๙ คน ผู้แทน ๘ คน ไปเลือกประธานเสีย ๑ คน เมื่อผู้แทนราษฎรเสนอกฎหมายเข้าไป สมมติว่าคะแนนเสียงมันเท่ากัน ๘ ต่อ ๘ แต่ประธานมีอำนาจชี้ขาด การเลือกประธานก็ต้องได้ฝ่ายรัฐบาลเป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ ท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานहरิน หงสกุล ได้ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ไปว่า “สภาแห่งนี้ ๓ ปีที่ผ่านมาก้าวหน้า ได้ผ่านกฎหมายมาแล้ว ๗๐ ฉบับ” กระผมมานับดูกฎหมายของผู้แทนราษฎรที่ออกไปใช้เป็นผลบังคับนั้นไม่ถึง ๒๐ ฉบับ ๓ ปีที่ผ่านมาทำงานกันอยู่ที่นี่ ส่วนมากกฎหมายที่ออกไปนั้นเป็นกฎหมายของรัฐบาลเกี่ยวกับกฎหมายเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างโน่นสร้างนี่ นี่แหละครับเป็นการขัดขวางมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองเพื่อประชาชนที่เลือกมา กระผมจึงอยากจะให้ยกเลิกมาตรา ๒๐๔ (๕) เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเลือกมานั้น ซึ่งเป็นผู้รู้ดีว่าประชาชนเขาต้องการอย่างไร รู้ดีว่ากฎหมายฉบับใดที่มันกดหัวประชาชนอยู่ ให้เสนอ

เข้ามาให้สภานี้เป็นผู้วินิจฉัย เพราะการจะพิจารณากฎหมายนั้น ท่านประธานที่เคารพ มีมติขั้นตอนอยู่แล้ว ต้องผ่านสภาผู้แทนราษฎรวาระแรก เสร็จแล้วต้องส่งคณะกรรมการ แล้วต้องมาพิจารณากันวาระ ๒ และต้องพิจารณากันวาระ ๓ และก็ต้องส่งวุฒิสมาชิกก็มีขั้นตอนัน ทุก ๆ คนที่นั่งอยู่ในสภานี้เป็นผู้มีวิจาร์ณญาณ เป็นผู้มีความนึกคิด ก็ย่อมจะเป็นผู้ที่พิจารณาว่าสมควรจะให้กฎหมายฉบับใดผ่านหรือไม่ผ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านประธานสภา ก็ควรจะเป็นประธานรัฐสภาด้วย ท่านประธานที่เคารพ ทุกวันนี้ นอกจากฝ่ายบริหารจะก้าวล่วงเข้ามาก้าวกายสภา ก้าวกายอำนาจของผู้แทนราษฎรโดยไม่ชอบแล้ว ฝ่ายบริหารก็ยังมี การเอารัดเอาเปรียบมัดมือชกสภาผู้แทนราษฎรอีก โดยการฉวยโอกาส ออกพระราชกำหนด เมื่อออกพระราชกำหนดแล้ว รัฐบาลก็ฉวยโอกาสนั้นมาขอรับการยินยอมจากสภา ทำไมละครับ ที่กฎหมายของผู้แทนราษฎรเสนอเข้าไปถูกคณะกรรมการ วิชาการวิสามัญยับยั้ง ไม่ว่าจะกฎหมายฉบับนั้นจะดีแค่ไหนเพียงใดก็ตาม กฎหมายนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งประเทศ หรือไม่ก็ตามถูกยับยั้ง แต่ที่รัฐบาลจะเสนอขึ้น ภาษีแก่ราษฎร จะเสนอการขึ้นภาษีเครื่องเขียน แบบพิมพ์อะไรต่าง ๆ ตลอดจนการ โฆษณาต่าง ๆ ก็ออกเป็นพระราชกำหนด พอผู้แทนราษฎรเห็นว่า เอ๊ะ รัฐบาลมัดมือชก ท่านประธานที่เคารพ ทำให้ราษฎรทั้งประเทศเดือดร้อน ผู้แทนราษฎรเสนอเป็นร่าง พระราชบัญญัติขอยกเลิกพระราชกำหนด คณะกรรมการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติ ไม่ยอมให้เข้ามารับการพิจารณา อย่างนี้แหละครับท่าน ประธานที่เคารพ กระผมคน สดุดทัยแล้วครับวันนี้ เพราะว่ากระผมแปรญัตติและขอสงวนเป็นคนสดุดทัย ขอได้ กรุณาให้กระผมได้พูดต่อไป เพราะว่าเรื่องนี้มันขมขึ้นเหลือเกินครับ มันปวดร้าวในหัวใจ เหลือเกินสำหรับคนเป็นผู้แทนราษฎรในยุคนี้และในสมัยนี้ที่ไม่สามารถจะมาทำงานเพื่อ ประชาชนได้ คณะกรรมการหลายท่านเป็นผู้แทนราษฎรท่านก็ไม่เอาด้วยกับกระผม แต่กระผมชิวครับ มันเข้าใจเหลือเกิน กระผมเคยเสนอกฎหมายดี ๆ เข้าไป แต่ปรากฏว่า กฎหมายฉบับนั้น ไม่ได้รับการเหลียวแลจากคณะกรรมการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติ กระผมจะยกตัวอย่างให้ท่านประธานเห็นง่าย ๆ ฉบับหนึ่งที่กระผมเสนอเข้าไป ท่าน ประธานที่เคารพ กระผมเสนอพระราชบัญญัติห้ามนำไม้ทุกชนิดออกนอกประเทศ โดยมี

หลักการและเหตุผลว่า ทั้งนี้เพื่อที่ไม่ต้องการให้ไม้ส่งออกนอกประเทศ ทุกวันนี้ประเทศไทยเรานั้นจะแห้งแล้ง ภูเขาไม้จะกลายเป็นภูเขาหัวล้าน จะเป็นทะเลทรายอยู่แล้ว ดังนั้นถ้าอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานเป็น ส.ส. ลำปาง ทุกคนที่เป็น ส.ส. ภาคเหนือรู้ถึงภัยอันตราย อันนี้เป็นสัญญาณอันตรายอย่างดีว่าถ้าหากว่ามีการปล่อยไม้ส่งออกแล้วต่อไปนี้ความแห้งแล้งจะเกิดขึ้น กระผมก็เสนอกฎหมายฉบับนี้เข้าไปเพื่อที่จะสกัดกั้นไม่ให้มีการนำไม้ส่งออก แต่คณะกรรมการวินิจฉัยก็ไม่ยอมรับและขณะเดียวกันนั้นรัฐบาลก็ออกคำสั่งห้ามนำไม้ส่งออก คำสั่งกับกฎหมายครบท่านประธาน รัฐบาลชุดนี้ไม่ใช่เป็นรัฐบาลที่อยู่คำฟ้า ๔ ปีถึงหรือไม่ถึง กระผมก็ไม่ทราบท่านประธานที่เคารพ แต่กฎหมายจะต้องเป็นกฎหมายตลอดไป ๕๐ ปี ๑๐๐ ปี กฎหมายก็ยังอยู่ รัฐบาลชุดไหนเข้ามาก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ท่านประธานที่เคารพ นี่อีกอันหนึ่งที่กระผมอยากจะขอความกรุณาจากท่านประธาน กระผมเสนอกฎหมายห้ามนำกระเทียมทุกชนิดเข้าประเทศไม่ว่าจะมาเพื่อการศึกษา มาเพื่อทำพันธุ์อะไรต่าง ๆ ก็เพราะว่าประชาชนในภาคเหนือค้ากระเทียม เสนอไปเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๒ ปราบกฏว่าคณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติไม่ยอมให้เอาเข้า แต่รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ประกาศเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ ห้ามกระเทียมเข้าหลังจากที่กระผมเสนอไปแล้ว ๔ เดือน เมื่อรัฐบาลเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่ดีแล้วทำไมไม่ไปห้าม นี่ก็แสดงว่ารัฐบาลออกคำสั่งห้ามตามกฎหมายของกระผม ที่รัฐบาลชุดนี้เกิดออกไปแล้วมีรัฐบาลชุดใหม่เข้ามาอาจจะยกเลิกคำสั่งนี้ได้ เพราะไม่ใช่กฎหมาย เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าเมื่อเป็นอย่างนี้กระผมอยากจะขอความกรุณาจากเพื่อนสมาชิกทั้งหลายว่า เป็นธรรมดาแล้วหรือยัง ท่านวุฒิสมาชิกที่เคารพ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๖ ท่านเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย วุฒิสมาชิกและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย วันนี้แหละครับกระผมขอกราบแทบเท้าทุก ๆ ท่าน ขอได้โปรดพิจารณาด้วยครับว่าสมควรแล้วหรือที่เราจะยั้งไว้ซึ่งมาตรา ๒๐๔ (๕) ที่ขัดขวางผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเขามอบความไว้น้ำใจเชื่อใจให้มาทำหน้าที่ปิดเป่าบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่เขา กฎหมายบางฉบับออกมาตั้งแต่ ๒๔๓๐ กว่าก็มีตั้งแต่กระผมยังไม่เกิด แต่กฎหมายฉบับนี้ก็ยังมีผลใช้บังคับอยู่การออกกฎหมายในยุค

นั้น แต่ไม่เหมาะกับยุคสมัยนี้ โลกเปลี่ยนแปลงความเจริญมันเจริญขึ้น แต่ผู้แทนราษฎรก็อยากจะแก้ก็แก้ไม่ได้ เพราะว่าติดขัดอยู่ที่คณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีจำนวน ๑๗ คน เป็นฝ่ายรัฐบาลเสีย ๓ เป็นฝ่ายวุฒิสมาชิกเสีย ๖ เป็นฝ่ายแทนราษฎร ๘ เพราะฉะนั้นกระผมขอฝากให้สภานี้ได้พิจารณาว่าเราจะให้ เขาครอบงำเรา อยู่ต่อไปหรือไม่ในเมื่อเราเป็นสภานิติบัญญัติซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งและเรามีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภาอันเป็นของเราโดยเฉพาะ เป็นเอกลักษณ์โดยเฉพาะเป็นสัญลักษณ์ โดยเฉพาะกระผมแปรญัตติดอนี้ขึ้นมา เพื่อรักษาคำศักดิ์ศรีของสภาเราไม่ให้ถูกฝ่ายบริหารมาครอบงำกระผมขอยืนยันว่า จะไม่ถอนครับถึงแพก็ขอยอมแพ้ววันนี้ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไป เชิญครวัญ ท่านผู้แปรญัตติ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดบุรีรัมย์ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อย กระผมมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่อภิปรายไปเมื่อกี้ คืออยากจะให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภานี้เป็นผู้ทำหน้าที่นิติบัญญัติโดยตรงในระบอบประชาธิปไตย แต่ที่กระผมเห็นแตกต่างไปจากสมาชิกท่านผู้มีเกียรติจากเชียงรายนั้นก็เพราะว่าในการยกเลิกมาตรา ๒๐๔ (๑) ได้ระบุไว้ในมาตรา ๙๔ (๓) ว่าให้สมาชิกสังกัดพรรคการเมือง เมื่อให้สมาชิกสังกัดพรรคการเมืองแล้วแต่ไม่ได้ยกเลิก (๔) และ (๕) ใน (๔) นั้นที่ไม่ให้นำมาใช้บังคับก็มีอยู่ ๒ มาตรา คือ มาตราหนึ่งคือมาตรา ๑๒๕ เฉพาะวรรคสอง โดยที่บอกว่า พรรคการเมืองจะเสนอกฎหมายไม่ได้ แล้วก็อีกมาตราหนึ่งคือมาตรา ๑๙๔ บอกว่า พรรคการเมืองจะแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ได้ กระผมอยากจะขอชี้แจง (๔) ก่อนว่า พรรคการเมืองที่ห้ามไม่ให้เสนอกฎหมายนั้นบอกว่า ถึงแม้ว่าจะมีมติให้เสนอกฎหมายได้ก็เสนอไม่ได้ ในมาตรา ๑๒๕ (๒) นั้นกำหนดว่า พรรคการเมืองจะเสนอกฎหมายได้นั้น ๑. พรรคจะต้องมีมติให้เสนอ ๒. จะต้อง มีสมาชิกสภาผู้แทน ฯ รับรอง คือสมาชิกผู้แทน ฯ ของพรรคการเมืองนั้นรับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน ถึงจะเสนอได้ อีกมาตราหนึ่ง คือ มาตรา ๑๙๔ คือไม่ให้พรรคการเมืองแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยที่เขียนไว้ว่า ถ้าพรรคการเมืองนั้น จะแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องมีสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรสังกัดพรรคการเมืองนั้นหนึ่งในสาม คือ จำนวน ๑๐๑ คน ซึ่งบทบัญญัติที่ห้ามไว้ในมาตรา ๒๐๔ (๔) นี้ในปัจจุบันนี้พรรคการเมืองของเราไม่มีใครที่มีเสียงถึง ๑๐๑ คนในพรรคเดียว เพราะฉะนั้นการแก้ไขก็มักจะมาจากหลายพรรคก็ปฏิบัติได้ เพราะฉะนั้นกระผมถึงเห็นว่าในมาตรา ๒๐๔ (๔) นั้นเมื่อเราบังคับให้พรรคการเมือง เป็นพรรคให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำเป็นต้องสังกัดพรรคตาม (๑) แล้วก็น่าจะให้พรรคการเมืองที่มีสมาชิกเกินกว่า ๒๑ คน เสนอกฎหมายได้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงไม่ยกเลิกมาตรา ๒๐๔ (๔) เพราะว่าปัจจุบันนี้ยังมีสมาชิกที่สังกัดพรรคไม่ถึง ๒๐ คนยังมีอยู่ จึงขอให้ใช้วรรคสองซึ่งอยู่ในคำแปรญัตติที่กระผมแปรญัตติเพิ่มเข้าไป “พรรคการเมืองใดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองนั้นเกินกว่ายี่สิบเอ็ดคน ห้ามมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๐๔ (๔) มาใช้บังคับ” ส่วนกรณีมาตรา ๒๐๔ (๕) นั้นกระผมก็เห็นว่าเกี่ยวพันกันระหว่าง (๔) กับ (๕) ใน (๕) นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอกฎหมายไม่ได้ต้องเสนอผ่านกรรมาธิการวิสามัญวินิจฉัยร่าง ซึ่งกระผมมองเห็นว่าคณะกรรมการวินิจฉัยร่างซึ่งสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดเชียงรายคือ คุณทรงธรรม ปัญญาดี ได้พูดไปแล้วหลายตอน กระผมใคร่จะขอสรุปอย่างนี้ครับว่า กฎหมายที่เสนอผ่านคณะกรรมการวินิจฉัยร่างนั้นผ่านเพียง ๑๗ คนนั้น แล้วก็คณะกรรมการวินิจฉัยร่าง ๑๗ คนเท่านั้นเป็นผู้วินิจฉัยกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้าพรรคการเมืองซึ่งต้องผ่านสมาชิกถึง ๒๐ คน คือไม่น้อยกว่า ๒๐ คนรับรองถึงจะผ่านกฎหมายได้ แล้วก็พรรคจะต้องลงมติด้วยว่าจะเสนอกฎหมายนั้นได้ต่อสภา กระผมก็เห็นว่าพรรคการเมืองได้กลั่นกรองแล้วก็ตรงกับที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ยกเลิกไปแล้ว คือ (๑) คือให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองแสดงว่าได้มีการกลั่นกรองแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าเมื่อมีการกลั่นกรองแล้วก็ไม่จำเป็น เพราะว่ามิใช่ผู้ที่กลั่นกรองก่อนที่จะเข้ามาสู่สภานี้แล้วก็ไม่จำเป็นจะต้องใช้ (๕) มาบังคับ แต่สำหรับพรรคการเมืองใดที่มีจำนวนสมาชิกไม่ถึง ๒๑ คน คือผู้เสนอ ๑ คน แล้วก็ผู้รับรองอีก ๒๐ คน เมื่อไม่ถึง ๒๑ คนก็ให้ใช้ (๕) นี้มาบังคับคณะกรรมการวินิจฉัยร่างที่ยังทำหน้าที่กลั่นกรองให้อีกชั้นหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดีใน (๕) นี้กระผมอยากจะฝากอย่างนี้ การที่มีคณะกรรมการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกิดขึ้นในจำนวน ๑๗ ท่าน

นั้น กระผมไม่เห็นด้วยอยู่ ๒-๓ ประการ ประการที่ ๑ ก็คือ ๑๗ ท่านนั้นไปทำหน้าที่วินิจฉัยกฎหมายเสียเอง แทนสมาชิกวุฒิสภาทั้ง ๕๒๖ ท่าน ซึ่งกระผมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะทำอย่างนั้น เพราะว่ากฎหมายที่จะเข้าสู่สภานั้นได้มีขั้นตอนในการที่จะพิจารณาได้มีขั้นตอนที่จะรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ แล้วก็เอามารับหลักการ แล้วก็มาแปรญัตติ แล้วถึงจะมาลงมติกัน มีหลายขั้นตอนเหลือเกินที่นั่น ประการที่ ๒ ก็คือ การเสียเวลา เพราะว่ากฎหมายที่เข้าสู่สภานั้นล่าช้าไปก็เพราะว่าไปติดคิ้วที่จะเข้าสู่คณะกรรมการวินิจฉัย ซึ่งประชุมเพียงอาทิตย์ละครั้ง ๑ ครั้ง ปีหนึ่งก็ประชุมไม่เกิน ๕๒ ครั้ง ประการที่ ๓ ที่สำคัญที่สุดก็คือสิ้นเปลืองเบี้ยประชุม กระผมอยากจะกราบเรียนให้ทราบว่า กระผมได้ไปติดตามเบี้ยประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัยนี้ ประชุมเดือนเดียวนะครับ เสียเบี้ยประชุมให้คณะกรรมการวินิจฉัยเมื่อครั้งที่ ๒๑ ๓๑,๕๐๐ บาท ได้โรงเรียนสำหรับนักเรียนประชาบาลไปเกือบครึ่งหลังแล้ว แล้วครึ่งหลังนี่อีกก็เกือบ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อครั้งนะครับ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า การที่สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุจะมองให้เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนนี้เสมือนหนึ่งไม่เอาใจใส่ในการใช้เงินโดยที่ไม่ประหยัด และประการสุดท้ายที่กระผมอยากจะกราบเรียนก็คือ การกระทบกระทั่งกันระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะกรรมการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติ แล้วบางทีก็โยงไปถึงท่านสมาชิกวุฒิสภาด้วย แล้วก็โยงไปถึงรัฐบาลด้วยว่ามาคุมกำเนิดการขออนอกกฎหมายของทางนิติบัญญัติ เรื่องทั้งหมดที่กระผมกราบเรียนมานี้กระผมก็อยากจะฝากไว้ว่า ไหน ๆ เราก็ให้สมาชิกสังกัดพรรคแล้ว ไหน ๆ เราก็อยากจะให้พรรคการเมืองเป็นพรรคที่เจริญเติบโตต่อไป อยากจะให้ประชาธิปไตยนี้เจริญรุ่งเรืองต่อไป รัฐบาลนี้ก็อาจจะเป็นรัฐบาลในสมัยครั้งนี้ก็คงจะไม่ได้ใช้บทบัญญัตินี้เท่าไร เพราะว่าเหลือเวลาประชุมสมัยนี้ก็ถึงสมัยสุดท้ายแล้ว แต่อยากจะให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญที่เราแก้ไขไปนั้นสมบูรณ์แบบ มองดูแล้วให้รู้ว่าอันนี้มันอยู่ในระบอบประชาธิปไตยไม่มีอะไรที่ไปขัดขวางวิธีการปฏิบัติของรัฐสภา กระผมมีข้อชี้แจงเพียงแค่นี้จึงได้สงวนคำแปรญัตติ ในฐานะคณะกรรมการเสียงข้างน้อยเพื่อให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติในรัฐสภาเป็นผู้วินิจฉัย ขอขอบพระคุณครับ

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ด้วยความเคารพความคิดเห็นของผู้แปรญัตติของทั้ง ๒ ท่าน ผมขอประทานกราบเรียนว่า คณะกรรมการนี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เขียนไว้ในบทเฉพาะกาลว่า ระหว่างบทเฉพาะกาลนี้สมาชิกจะเสนอกฎหมายต้องผ่านคณะกรรมการวินิจฉัยนี้ ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณากันว่า ที่แล้วมากฎหมายที่ท่านผู้แทนเสนอนั้นมีมากมาย กายกอง แล้วบางที่ก็รับรองกันโดยเกรงใจกัน พอเสนอให้ไปรับรองก็เซ็น แล้วบางที่ผู้เซ็นต้นนั้นก็มาแถลงคำในสภาไม่เห็นด้วย แล้วบางคนก็ท้วงบอกไม่เห็นด้วยทำไมรับรองไป แล้วบางที่กฎหมายที่เข้ามาในบางที่ก็เป็นกฎหมายชนิดที่เรียกว่ายังไม่สมควร แต่เป็นความคิดเห็นของท่านผู้นั้น ในระยะบทเฉพาะกาลนี้จึงมีคณะกรรมการนี้เพื่อกลับกรองเสียชั้นหนึ่ง เพื่อไม่ให้มีกฎหมายที่ยังไม่จำเป็นเข้าสู่สภา แล้วท่านผู้ทรงคุณวุฒิในการร่างรัฐธรรมนูญนั้นท่านได้แถลงว่า ในระบอบประชาธิปไตยนี้กฎหมายเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารซึ่งมีเสียงข้างมากในรัฐสภาตั้งเป็นรัฐบาล เพราะฉะนั้นกฎหมายที่จะออกบังคับประชาชนก็เป็นกฎหมายของเสียงข้างมาก คือฝ่ายรัฐบาลที่มีเสียงมากได้เป็นรัฐบาลจึงเป็นผู้มีสิทธิ์ที่ควรจะเสนอกฎหมายเป็นเครื่องมือในการใช้บริหารประเทศชาติ ฝ่ายค้านนั้นโดยปกติแล้วนี้เขาแถลงในที่ประชุมคณะกรรมการโดยมรรยาทแล้วจะไม่ยอมเสนอกฎหมายเลยเพราะถือว่าไม่ได้รับเสียงข้างมากมาจากประชาชน จึงงดการเสนอกฎหมายให้เป็นฝ่ายรัฐบาลเท่านั้น นี่เขาแถลงในที่ประชุมในระบอบประชาธิปไตย แต่ที่นี้เมื่อป้องกันไม่ให้มีกฎหมายเพื่อหรือคั่งค้างอยู่มากจึงเห็นว่าพรรคการเมืองที่มีเสียงมากพอสมควรเท่านั้น ควรจะเป็นพรรคการเมืองที่เสนอกฎหมายคือเรียกว่าแค่นั้น ก็เห็นว่า ๒๑ ท่าน ผู้เสนอ ๑ ท่าน ผู้รับรอง ๒๐ ท่าน เพราะระบอบประชาธิปไตยต้องอาศัยเสียงข้างมากพอสมควร แล้วต้องเป็นมติของพรรคเห็นว่าควรจะเสนอกฎหมายได้ พรรครับผิดชอบ จึงเสนอมาแล้วให้สมาชิกรับรอง พรรคอื่นซึ่งมีนโยบายไม่เหมือนกับพรรคนี้ไม่มีสิทธิ์ที่จะรับรองก็เป็นที่วิธีการที่แก้ที่ที่เป็นมา ซึ่งกฎหมายมากมายเหลือเกิน บางคนก็เสนอก็เซ็นกันแล้วก็เข้ามาแล้วคั่งค้าง ที่นี้ก็เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วในระยะ ๔ ปีซึ่งก็เหลืออีกไม่กี่เดือนก็จะหมดบทเฉพาะกาลนี้ ก็คงจะได้เสนอได้เต็มที่ตามสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแต่ท่านสมาชิก

สภาผู้แทนฯ ท่านได้รับมอบหมายท่านก็ทำหน้าที่ของท่านดีที่สุด แล้วในคณะกรรมการ
 นี้ในกระผมมีส่วนเป็นอยู่ด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านดอกเตอร์อนุวรรตน์ท่านก็เคย
 เป็นอยู่ด้วยและท่านลาออกเสียตอนท่านเป็นรัฐมนตรี แล้วไม่ใช่อยู่ดี ๆ นี้เราจะไปโมเม
 โมมะ เรามาดูอภิปรายด้วยเหตุด้วยผลมีบันทึกไว้เป็นหลักฐาน แล้วเรื่องใดเราเห็นว่าควร
 จะถามเจ้ากระทรวงหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องก็ถามไป ให้มีข้อขัดข้องอย่างไรบ้าง ตัวอย่างง่าย ๆ
 ครั้น เกี่ยวกับตั้งมหาวิทยาลัยนี้เราก็ต้องถามทบทวนไปว่า การตั้งมหาวิทยาลัยนี้ทบทวนมีความ
 เห็นอย่างไร ถ้าทบทวนเขาบอกว่า แหม ที่มีนี้ก็มากพอสมควรแล้ว ถ้าตั้งตามที่สมาชิกมา
 เสนอ ในประเทศไทยก็คงมีมหาวิทยาลัยราว ๆ ๓๐-๔๐ มหาวิทยาลัย แล้วก็อาจารย์ก็
 ไม่มี แล้วทั่วไปหมด ถ้าท่านไปดูหลักฐาน ไม่ต้องให้ผมจรรยาใน เสนอตั้งมหาวิทยาลัย
 กันนี้มากมายก่ายกองเหลือเกินเกือบ ๑๐ กว่าจังหวัด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มหาวิทยาลัย
 โคราซ มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราชบ้าง มหาวิทยาลัยสุรนารีบ้าง มหาวิทยาลัยจันทบุรี
 บ้าง มีมากมาย แล้วถามทบทวนทบทวนเขาก็ไม่เห็นด้วย สิ่งเหล่านี้ขอกราบเรียนด้วยความ
 เคารพ และที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบอกว่ากฎหมายป่าไม้ของท่านที่เสนอ ห้ามส่งไม้ออก
 นอกประเทศทั้งหมด กรรมการก็ไม่เห็นด้วย กรรมการก็ได้วินิจฉัย ๆ ถามกรมป่าไม้
 เขาบอก เอ๊ะ ถ้าห้ามอย่างนั้นแล้ว ไม้ยางพาราบักซ์ไต้ที่เราไม่ใช่กรีดยางแล้วเราจะตัด
 แล้วก็ส่งไปญี่ปุ่นก็ส่งไม่ได้ ประโยชน์ของประเทศชาติทางเศรษฐกิจมันก็เสีย เขาก็วินิจฉัย
 กัน แล้วไม้ที่ล้มหมอนอยู่ในป่าซึ่งจะทิ้งไว้มันก็ผุพัง เป็นไม้ดีบ้างไม่ดีบ้าง องค์การ
 ป่าไม้ก็ประมุขชาย ผู้ไปประมุขได้ชักลากมา ในประเทศก็ไม่ใช้ มันเสื่อมคุณภาพตั้ง ๑๐
 ปี ๑๒ ปี ผู้ประมุขได้ก็ต้องขออนุญาตต่อรัฐบาลส่งออก ถ้าลองปิดประตูไป กฎหมายไม่
 การยึดหยุ่นในอำนาจบริหารแล้ว ความเสียหายทางเศรษฐกิจมันก็ตกแก่ส่วนรวมของ
 ประเทศชาติ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่มีอยู่ที่จังหวัดตาก มีไม้ล้มหมอนอยู่ตั้ง ๑ หมื่นกว่าท่อน
 แล้วก็เกิดประมุข ประมุขกว่าจะชักลากออกมาได้นี้แสนจะลำบาก ต้องผ่านสิ่งทุกันดาร
 ต่าง ๆ แล้วเข้ามาแล้วเมืองไทยไม่ใช่ถือว่าเสื่อมราคา ไม้มันตากตั้ง ๑๐ กว่าปี แดกเข้าไป
 ตั้งเมตรสองเมตร ผลที่สุดก็ขออนุญาตส่งออกต่างประเทศ เศรษฐกิจของเราก็ยังเป็นผลดี
 อยู่ ซึ่งได้ส่งได้ แล้วดูเหมือนจะส่งไปยังประเทศจีน อันนี้ขอกราบเรียนด้วยความเคารพ

และอีกประการหนึ่งก็คือว่า ในหลักการที่จะแก้มาตราที่เราได้ใคร่ครวญกันในคณะกรรมการ
 ธิการด้วยความเห็นใจ เราอยากจะเลิก ไม่มีใครหรอกครับอยากจะไปทำงานอันนี้ครับ
 เพราะถูกต้องว่าอยู่เรื่อยครับ ถูกฝากอยู่เรื่อย ช่วยหน่อยนะกฎหมายของผม แต่เสียงข้าง
 มากเขาไม่เอาแล้วครับฝากมันก็ช่วยไม่ได้ ลักษณะมันเป็นอย่างนั้น เพราะระบอบ
 ประชาธิปไตยเราต้องโหวตกันครับ ที่นี้เราก็มาดูในหลักการที่แก้ไขร่างรัฐธรรมนูญฉบับ
 นี้ซึ่งเสนอสภา ในข้อ ๒ เขาเขียนไว้ว่าอย่างนี้ครับ หลักการแก้ไขเพิ่มเติมวรรคสามของ
 มาตรา ๑๓๙ และยกเลิก (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๐๔ เพื่อกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง หลักการเขียนไว้เท่านี้เองข้อ ๒ ที่นี้เราได้ยึดหลักการกัน
 อย่างนี้แล้วเราจะไปยกเลิก (๔) (๕) ทำได้ไหม กรรมการก็เห็นว่า เอ๊ะ เราจะทำนอก
 เหนือหลักการทำไม่ได้ เราจึงไม่สามารถที่จะรับคำแปรญัตติของท่านสมาชิกผู้มิเกียรติได้
 และทั้งท่านกรรมการด้วย แต่ก่อนท่านกรรมการท่านก็ยกเลิก (๔) (๕) เหมือนกัน
 ดอกเตอร์อนุวรรตน์ ขอประทานเอ๋ยชื่อ แล้วท่านมาคิดอีกที่ว่า เอ๊ะ อย่างนั้นพรรคที่
 ไม่ถึง ๒๑ คนมันก็แยชิ เสนอกฎหมายไม่ได้ท่านเลยกลับใหม่ ท่านไปเขียนเพิ่มเติมว่า
 ให้คงเอาไว้ เสนอได้ แต่ต้องผ่านคณะกรรมการนี้อย่างเดิม แต่ว่าพรรคใดที่สมาชิก
 เกินก็ไม่ต้อง ให้เสนอต่อสภานี้เลย มันก็ไปขัดกับหลักการที่เราตรวจดูว่าเขาไม่ได้อนุมัติ
 ให้แก้ไขใน (๔) (๕) เราก็หาทางออกก็อยากจะเลิก มันออกไม่ได้ก็ต้องทนไปจนกว่าหมด
 บทเฉพาะกาลนี้ ไม่ใช่คณะกรรมการที่อยากจะอยู่หรืออยากจะทำงาน แล้วปัญหาที่
 ดอกเตอร์ท่านพูดถึงเรื่องค่าใช้จ่าย ก็ไม่ได้มีใครไปเรียกร้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา
 ในการกำหนดของค่าใช้จ่ายของสมาชิกซึ่งมีมานานแล้วครับ แล้วสภาผู้แทนฯ ก็ได้เสนอ
 แก้ไขขึ้นมา และวุฒิสภาก็แก้ไขลงไปครับ แล้วอันนี้ก็ขัดแย้งกัน ซึ่งสภาผู้แทนฯ ให้
 เอาวันละ ๒๐๐ วุฒิสภาเอาวันละ ๑๐๐ ผลที่สุดมตินั้นก็ไม่พ้องต้องกันทั้ง ๒ สภาก็ถือว่า
 ยับยั้งก็ยังไม่ได้ ฉะนั้นขอประทานกราบเรียนด้วยความเคารพ ตัวเลขที่ดอกเตอร์
 อนุวรรตน์ท่านให้มานั้น กระผมก็ยังไม่ไปตรวจดู มันจะจริงก็ได้ ไม่จริงก็ได้ แต่
 ดอกเตอร์อนุวรรตน์ท่านเป็นคนละเอียด เราก็ไม่ได้เอานอกเหนืออะไร และดอกเตอร์
 อนุวรรตน์ก็เคยเป็น ก็คงได้ไปพอสมควร กระผมไม่ได้ว่าอะไรครับ ที่นี้มีปัญหาว่า เรา

แก้ได้ไหมครับ หลักการที่เขาว่า อย่างนี้ครับ ถ้าเราไปเลิกหลักการ อันนี้ต่อไปหลักการ เขียนมัดไว้ได้อย่างไร เราจะแก้ตามขอบใจก็ทำได้ ก็จะเสียวิธีการของรัฐสภา ในการที่จะ ดำเนินต่อไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็แล้วแต่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจะวินิจฉัย ถ้าล่วงเกินอะไร กับดอกเตอร์บ้างก็ขอประทานอภัยด้วย

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ และ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ ขอเรียนชี้แจงเพิ่มเติมอีกครั้ง หนึ่งครับ อันแรกที่ท่านกรรมาธิการसानนท์ สายสว่าง พุดไปเมื่อครั้ง ขอประทานโทษ ที่ต้องเอ่ยนาม บอกว่ากระผมเป็นรัฐมนตรีแล้วก็ต้องลาออก ความจริงการเป็นกรรมาธิการ วิสามัญวินิจฉัยร่างนั้นไม่จำเป็นต้องลาออก แต่ที่กระผมต้องลาออกนั้น เพราะกระผม ละอายใจตัวเอง เพราะกระผมไปประชุมครั้งหนึ่งได้เบียดประชุม ๑,๘๐๐ บาท กฎหมาย ลักษณะปกครองท้องที่ครั้งเดียวครับ แล้วกระผมก็แปลกใจว่าทำไมถึงได้มากอย่างนั้นก็ได้ ไปตรวจดู บอกว่า ถ้ามีหลายฉบับ ๆ ละ ๑๐๐ และมีฉบับเหมือนกัน ๑๘ ฉบับเลยได้ ๑,๘๐๐ บาท และที่สำคัญที่สุดที่พุดเมื่อครั้งที่ท่านสงสัยว่าที่กระผมพุด ๓๑,๕๐๐ บาทนั้น นะ อาจจะไม่จริง นี้ออกอากาศทั่วประเทศไทย กระผมขอยืนยันว่า จริงเป็นการประชุม เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔ มีกฎหมายเข้า ๒๑ ฉบับ มีขาดอยู่ ๒ ท่าน คือ คุณประยูร สุรนิวงศ์ กับอดีตผู้ว่า วิชิตขาดแล้วก็ได้ครั้งนั้น ๓๑,๕๐๐ บาท แล้วหลังจากนั้นยังมีอีกก็เกือบ ๔๐,๐๐๐ บาท กระผมก็ไม่อยากจะไปต่อล้อต่อเถียงกัน แต่ว่าไปเปิด ดูได้ครับ เพราะว่าค่าใช้จ่ายมีอยู่ที่กองคลัง รัฐสภา

ประการที่ ๒ ที่กระผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า เมื่อครั้งท่านกรรมาธิการ สานนท์ ก็ได้พุดแล้วว่าพรรคการเมืองที่เราให้สมาชิกสังกัดพรรคนั้นได้มีผู้ลั่นกรองแล้ว ที่กระผมแปรญัตติตัดออกครั้งแรก- เพราะว่าลึมนึกถึงไปว่ามีพรรคบางพรรคซึ่งมีสมาชิกไม่ ถึง ๒๑ ท่าน ที่จำเป็นต้องเป็น ๒๑ ท่าน เพราะว่าจะต้องเป็นผู้เสนอ ๑ ท่าน มีผู้รับรอง อีก ๒๐ ท่าน แล้วพรรคมีมติให้เสนอกฎหมายฉบับนั้นได้ถึงจะเสนอสู่สภาได้ ฉะนั้นเมื่อ ลึมนึกไปกระผมจึงได้ขอทบทวนใหม่ก็บอกว่าไม่ยกเลิกละ (๔) แต่ว่าให้พรรคที่มีสมาชิกสังกัด อยู่เกิน ๒๑ คนแล้วก็ไม่ต้องใช้ (๔) มาใช้บังคับ ส่วนอีกข้อหนึ่งที่มีลักษณะพิเศษ กระผม

ล้มพุดไปเมื่อคืนนี้อยากจะเพิ่มเติม คือกฎหมายที่เสนอเข้ามานั้นยังมีการบังคับให้ประชุมร่วมอยู่หลายชั้นหลายตอน อย่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ถ้าหากว่านายกรัฐมนตรีไม่สลักหลังให้หรือไม่เห็นด้วย ก็หมายความว่า เข้าไม่ได้ อันนี้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญโดยชัดเจน และอีกประการหนึ่ง เรื่องสำคัญที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๓ กิติ มาตรา ๒๐๓ กิติ ตั้งหลายเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง เกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศอะไรพวกนี้ เอมามาเสนอไม่ได้ทั้งนี้ต้องอยู่ในความควบคุมของรัฐสภาอยู่แล้ว และอีกประการหนึ่ง คือประการสุดท้ายที่เราพุดกันเมื่อคืนนี้ คือหลักการว่า หลักการให้ยกเลิก (๑) และ (๒) และจะไปยกเลิก (๔) (๕) ได้หรือ กระผมเห็นว่าท่านกรรมาธิการसानนท์เองท่านแปรญัตติท่านยกทั้งพรรคเอามาใส่เลยนะครับ เขาให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงพรรคสองพรรคเดียว มีการเพิ่มพรรคสาม พรรคสี่แล้วตลอดเวลาถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติลองเปิดดู บางคนเดิมตั้ง ๑,๒,๓,๔,๕ ด้วยเข้าไป กระผมเพียงแต่ยกเลิกเท่านั้นไม่ใช่ยกเลิก ไม่ให้เอาบังคับใช้ในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น กระผมกราบเรียนเพียงแค่นี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณทรงธรรมครับ

จำสิบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม จำสิบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคสยามประชาธิปไตย ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ฟังท่านกรรมาธิการขออนุญาตเอ่ยนามคือ คุณसानนท์ สายสว่าง ท่านได้พุดบอกว่าในการแก้ไขของกระผมนั้นแก้ไขไม่ได้ เพราะว่าผิดหลักการ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประธานกรุณาอ่านร่างของรัฐบาลที่เสนอเข้ามา มาตรา ๘ ให้ยกเลิก (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๐๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ท่านประธานที่เคารพ ในมาตรา ๘ นี้ให้แก้ไขมาตรา ๒๐๔ ในหลักการคือแก้ไขมาตรา ๒๐๔ นะครับ หลักการมันอยู่ตรงนี้ตรงมาตรา ๒๐๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ สำหรับ (๑) (๒) (๓) (๔) นั้นเป็นส่วนหนึ่งของมาตรา ๒๐๔ เพราะเหตุใดถึงจะแก้ไขไม่ได้ในของรัฐบาลให้ยกเลิก (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๐๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกระผมแปรญัตติว่า ให้ยกเลิก (๑) เอาคำว่า “และ” ออก (๒) (๔) และ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ท่านประธานที่เคารพ ก็เพื่อที่จะให้ยุบเลิกคณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติ อันเป็นการขัดขวางการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนทั้งประเทศเขาเลือกมาเป็นตัวแทนของเขา เลือกมาทำหน้าที่แทนเขาเท่านั้น กระผมทำเพื่อป้องกันศักดิ์ศรีของสภาอันเป็นเอกลักษณ์เอกเทศเป็นสถาบันหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กระผมไม่อยากจะให้ฝ่ายบริหารก้าวล่วงมามีอำนาจก้าวท้าวสภาแห่งนี้ กระผมเป็นผู้แทนมา ๑๓ ปี กระผมรักสถาบันแห่งนี้ กระผมถึงได้เสนอขอแปรญัตติอย่างนั้นเข้ามา แต่จะเอาหรือไม่นั้นกระผมก็ขอฝากไว้ในดุลยพินิจของท่านสมาชิกผู้ซึ่งรักศักดิ์ศรีทั้งหลายทั้งปวงที่นั่งอยู่ในสภานี้ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผมก็จะได้ขอมติที่ประชุม นะครับ เชิญเลยครับ

นายมิชัย ฤชุพันธุ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในสภา กระผมขออนุญาตชี้แจงถึงผลที่จะเกิดจากการที่ตัด (๔) และ (๕) เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิกด้วย ใน (๔) นั้นเป็นการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอกฎหมายและเสนอรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ ก็แปลว่าในการเสนอกฎหมายนั้นสมาชิกสภาสามารถจะเสนอกฎหมายได้ โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับพรรคการเมือง โดยมีบทบัญญัติใน (๕) รองรับว่าจะต้องมาเสนอต่อกรรมาธิการวินิจฉัย ส่วนการเสนอรัฐธรรมนูญก็เหมือนกันสมาชิกทุกท่านก็มีสิทธิ์เข้าชื่อกันหนึ่งในสามเสนอรัฐธรรมนูญได้ เมื่อยกเลิก (๔) ไปเสียแล้วผลก็จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๓๔ กล่าวคือว่า ทุกคนที่จะเสนอกฎหมายจะต้องมีพรรคสังกัด และจะต้องมีสมาชิกในพรรครับรองอย่างน้อย ๒๐ คน การเสนอร่างรัฐธรรมนูญก็ต้องมีพรรครับรองแล้วต้องเป็นมติของพรรค ปัญหาที่จะกระทบกระเทือนก็คือว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้งหลายที่สมาชิกสภาเสนอและค้างพิจารณาอยู่ในวาระที่ ๑ จะต้องตกไปหมดจะผิดหมดรวมทั้งร่างรัฐธรรมนูญที่กำลังเสนอกันอยู่ โดยสมาชิกสภาถ้ายกเลิกวงเล็บนี้ไปแล้วผลจะเป็นอย่างนั้น เพราะไม่ได้มีการเขียนให้มีบทเฉพาะกาลรองรับไว้ กระผมขอกราบเรียนครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ ส.ส. เชียงราย ถ้าอย่างนั้น กระผมขอต่อรองกับคณะกรรมการครับ กระผมจะขอยกเลิก (๑) (๒) และ (๕) ผมจะคงไว้ได้ไหมครับ กระผมขอถอน (๔) ครับ แต่คงไว้ (๕)

นายประยูร สุรนินวงศ์ (กรรมการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย กระผม ประยูร สุรนินวงศ์ จากอุดรธานี สังกัดพรรคชาติประชาธิปไตยกรรมการ ที่มีท่านผู้มีเกียรติได้เสนอขอแปรญัตตินั้นว่าด้วยหลักการของประชาธิปไตยนั้นถูกต้องไม่มีที่ตำหนิเลย คือผู้แทนราษฎรแต่ละคนนั้นราษฎรได้เลือกตั้งขึ้นมาย่อมมีสิทธิ์เสียงในการเสนอกฎหมาย ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ผู้แทนราษฎร ๑ คนเลือกตั้งโดยราษฎรถึงแสนห้าหมื่นคน ในจำนวนแสนห้าหมื่นคนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนของประเทศไทย ปัญหาที่เกิดขึ้นจากแสนห้าหมื่นคนนั้นจะละเอียดมิได้ในฐานะที่เขาเป็นโครงสร้างหนึ่ง เป็นส่วนหนึ่งของประชาชนชาวไทย อย่าว่าแต่แสนห้าหมื่นคน แม้แต่คนเดียวที่มีปัญหาเกิดขึ้น ผู้แทนราษฎรซึ่งอาสาเป็นผู้แทนของเขาแล้วนั้นจะต้องแก้ไขให้ได้ทันที เพราะฉะนั้นด้วยหลักการว่าจะต้องยกเลิก (๕) ของมาตรา ๒๐๔ นี้ ถูกต้อง แต่ทำไมกระผมในฐานะที่เป็นกรรมการจึงไม่ยอมให้มีการยกเลิกมาตรา ๒๐๔ (๕) นี้ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอทำความเข้าใจไปถึงวันที่เราเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ๘ กระทรวง ๒๔ รัฐมนตรีนั้น มีเหตุการณ์อันหนึ่งเกิดขึ้นคือผู้แทนราษฎรคนหนึ่งได้ขอพูดเพื่อที่จะอภิปรายเหตุผลต่าง ๆ ที่ไม่ไว้วางใจรัฐบาล แต่ทางรัฐบาลก็ได้ชิงพูด และทางประธานก็ได้ห้ามไม่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นพูด โดยหลักของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง กระผมจะอนุญาตยกตัวอย่าง อย่างในประเทศสหรัฐอเมริกา แม้แต่เขาจะยกอะไรขึ้นมา ผู้แทนจะพูดอะไร สภาต้องฟัง ประธานรัฐสภาไม่มีสิทธิ์ที่จะไปห้ามเขา มีครั้งหนึ่งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี เขาได้หยิบสมุดโทรศัพท์รายชื่อของสมุดโทรศัพท์นั้นมาอ่านอยู่ ๒ คืน ประธานรัฐสภานั้นไม่สามารถลุกหนีไปไหนได้เลย เพราะผู้แทนราษฎรพูดอะไรแล้วสภาต้องฟัง รัฐบาลจะต้องฟัง สิ่งที่ผู้แทนราษฎรพูดนั้นมาจากปัญหาแม้แต่คนเดียวในแสนห้าหมื่นคนที่เลือกเขามา

นั้นย่อมต้องฟัง และยิ่งรัฐธรรมนูญของเรามาตรา ๑๐๖ กำหนดว่า ผู้แทนราษฎรก็ดี วุฒิสมาชิกก็ดีเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยทั้งหมดนั้นยิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง หลักการเป็นอย่างนั้น แต่ทำไมถึงไม่แก้ เพราะกลไกต่างๆที่จะนำไปสู่หลักการนั้นเรายังไม่พร้อม ขณะนี้สมมติว่าเรายกเลิก (๕) ของมาตรา ๒๐๔ นี้ออกไป เรามาพูดถึงวันนี้ วันนี้คือวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๒๕ วันสุดท้ายของการประชุมสมัชชาสามัญนี้ คือวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๒๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านใดจะเสนอกฎหมายมาในช่วงนี้เหลือเวลาอีก ๑ เดือนกับ ๒๐ วันเท่านั้นก็จะหมดสมัยการประชุมขั้นตอนต่างๆในการที่เราดำเนินครรลองมาตามรัฐธรรมนูญนี้แล้วได้เสนอได้ผ่านคณะกรรมการวินิจฉัยร่างกฎหมายมาแล้วแต่ต้น จะมายกเลิกในช่วงนี้ กระผมเห็นว่ามันจะเกิดความไม่สะดวกอยู่หลายอย่าง พูดมาแล้วพูดไปแล้วก็หมายความว่า ขณะนี้เราได้เสียตัวไปแล้วถึงอย่างไรก็ให้คนเก่าแก่มาสู้ขอเห็นจะดีกว่า เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอกราบเรียนว่า ในช่วงเวลาสมัยประชุมสามัญในครั้งนี้ เราเหลืออีกเพียง ๑ เดือนกับ ๒๐ วันเท่านั้น การจะเสนอกฎหมายก็ดี กฎหมายจะหลังไหลเข้ามาในสภานี้เป็นร้อย ๆ ฉบับ กระผมเองเป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการวิสามัญวินิจฉัยร่างกฎหมายก็บังเอิญคุณอนุวรรตได้เอ่ยถึงว่าในครั้งนั้นที่เขารับเงินกันมาก ๆ นั้น กระผมขาด เอ่ยชื่อกระผม ประยูร สุรนินวงศ์ ขาด บังเอิญมีการถ่ายทอดทั่วประเทศ เข้าใจว่าในครั้งนั้นกระผมไปราชการต่างประเทศ เท่าที่จำได้ เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนว่า ที่ขาดไปนั้นมีเหตุผล เพราะไม่สามารถจะขึ้นเครื่องบินมาประชุมได้ ในวันนั้นจึงไม่ได้รับเงินกันมาก ๆ อย่างที่เขารับกัน ท่านประธานที่เคารพ กลับมาสู่เรื่องของเราก็คือครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลประการนี้คือ ๒๐๔ (๕) นี้เลิกไม่เลิกมันก็จะหมดไปในตัวหมดสภาพไปในตัวของมันอยู่แล้ว ไม่ต้องไปทำอะไรทั้งสิ้นมันจะหมดของมันไปเองกระผมเองถ้าท่านจำคำอภิปรายของกระผมในสภาได้เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๓ ตอนที่ ๗๗๗ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ขึ้นมาแถลงนโยบาย วันนั้นมีการออกอากาศทั่วประเทศ กระผมเองเป็นคนหวังดีว่ากรรมการวินิจฉัยร่างกฎหมายนี้ควรจะยกเลิก เพราะเป็นการสกัดกั้นเสรีภาพของผู้แทนราษฎร และผลย้อนผูกพันไปถึงการสกัดกั้นเสรีภาพของประชาชนชาวไทยที่จะ

เสนอแก้ไข กติกาซึ่งเขาจะต้องปฏิบัติตามนั่นก็คือกฎหมาย เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลย่อๆ ในเรื่องเงื่อนไขเวลา กระผมเห็นว่าจึงควรจะต้องไว้ให้หมดสภาพไปเอง ส่วนกรณีที่มีผู้บอกว่าจะขัดกับหลักการนั้น มีท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งว่าหลักการเขาอ่านให้ฟังว่า ข้อ ๒ เป็นอย่างนั้นอย่างนั้นนั้น บางคนก็ว่าขัด บางคนก็ว่าไม่ขัด คนที่ว่าขัดอาจจะอ่านตามตัวหนังสือ แต่ถ้าใส่วรรคตอนจริงๆ แล้วก็ไม่ได้สำคัญที่วรรคตอนที่เขียนไว้ที่พิมพ์ไว้ในหลักการอันนี้เขาบอกว่าแก้ไขเพิ่มเติม ถ้าเว้นวรรคเสียหน่อยแล้วก็เติมต่อไปนั้นจะมีมาตราอะไรต่ออะไรขึ้นมาอีก สำหรับคำว่า “แก้ไขเพิ่มเติม” นั้นไปขยายวลีหรือข้อความที่จะเป็นมาตรา ๒๐๕ นั้นได้ความเห็นของแต่ละคนแต่ละคนนั้นเป็นสิ่งที่น่ารับฟังเป็นอย่างดีที่ท่านเห็นว่ามันขัดกับหลักการนั้นก็เป็นที่น่าฟัง การที่คนเห็นว่าไม่ขัดกับหลักการนั้นเขามีเหตุผลของเขาจึงมีการเสนอตีความในรัฐธรรมนูญอย่างไรครับ เพราะฉะนั้นเราคงตัดสินใจไม่ได้ เพราะวาระนี้ไม่มีการเสนอตีความตามรัฐธรรมนูญ ทั้งหมดนี้กระผมขอกราบเรียนว่า ในประเด็นที่ ๒๐๕ ยกเลิกนี้เงื่อนไขเวลาจะเป็นเครื่องทำลายกฎเกณฑ์อันนี้เอง ส่วนอีกอันหนึ่งคือมีบางท่านคือคุณอนุวรรตน์ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ได้พูดถึงการที่ออกพระราชบัญญัติออกมานั้นจะต้องมีคนรับรองถึง ๒๐ คน มันเกี่ยวโยงไปถึงกฎหมายพรรคการเมือง เกี่ยวโยงไปถึงกฎหมายซึ่งเราผ่านมาเมื่อกึ่งนี้ และเรายอมรับกันว่าในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร พรรคการเมืองที่จะเป็นพรรคการเมืองอยู่ได้นั้น จะต้องส่งสมาชิกสมัครในนามของพรรค ไม่น้อยกว่า ๕๐ เปอร์เซนต์คือกึ่งหนึ่ง ในครั้งนั้นคือ ๑๖๐ คน เมื่อเป็นเช่นนั้น แท้ที่จริงแล้ว การที่จะรับรอง ๒๐ คนนั้นไม่มีความจำเป็นเลยอย่างที่กระผมได้กราบเรียนแล้วว่าคนเดียวก็เสนอกฎหมายได้ อยู่ที่สภาเท่านั้นที่จะรับรองเขาหรือไม่ ไม่จำเป็นต้องให้ ๒๐ คนไปรับรอง ก่อนการที่ ๒๐ คนไปรับรองก่อนว่ากฎหมายอย่างนี้ครั้งหนึ่งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอว่าห้ามฆ่าควายตัวเมีย กระผมยังเคารพในความคิดเห็นของท่านผู้นั้น เราน่าจะเอาเข้ามาในสภาให้ท่านผู้นั้นอธิบายเหตุผลว่า เหตุผลในการเสนอกฎหมายอย่างนั้นหมายความว่าอะไร แต่เราไปสกัดกันตรงแรกนี่คือใช้ ๒๐ คนในการสกัดกันว่าถ้า ๒๐ คนไม่รับรอง แล้วคุณเสนอไม่ได้มันก็คืออะไรๆ หรือคล้ายๆ กับ ๒๐๔ (๕) นั้นเอง แต่ ๒๐ คนนั้นเป็น ๒๐ คนที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญว่าเป็นกรรมการวินิจฉัยร่างกฎ-

หมายทำไมถ้าจะยกเลิกก็ต้องยกเลิกทั้ง ๒๐๕ แล้วยกเลิกทั้งการรับรองที่จะต้องออกกฎหมายนั้นด้วย ควรจะแต่ละคนแต่ละคนมีสิทธิ์ในการเสนอกฎหมายนั้นขั้นตอนมาถึงตรงนี้ รัฐธรรมนูญก็มาถึงตรงนี้แล้ว กาลเวลาที่เราร่วมกันมาถึง ๔ ปีก็มาถึงตรงนี้แล้ว วุฒิสมาชิกท่านก็ได้ทำหน้าที่ของท่านอย่างเต็มที่มาแล้ว ขออนุญาตพาดพิงนิดหนึ่ง เมื่อเข้านี้มีคนได้พยายามพาดพิงถึงคำกล่าวของกระผมที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า การที่กระผมได้เอ่ยว่า ในการออกกฎหมายในการเลือกตั้ง กำหนดการเลือกตั้งของผู้แทนราษฎรนั้น กระผมได้เอ่ยว่า ท่านผู้ไม่ได้เลือกตั้งนั้นทำไมถึงจะมายุ่งเกี่ยว ท่านได้ไคว้ท (Quote) คำพูดอันนั้นขึ้นมา ถ้าท่านไคว้ทคำพูดเฉพาะย่อยๆ อย่างนี้จะเกิดความเสียหายจะเกิดที่หาที่ไม่ดีของวุฒิสมาชิกที่จะมีต่อกระผม ในหนังสือไฮโดรเทศเขาเอ่ยว่า “พ่อแม่แน่แท้คือ ลูกจ้าง” ถ้าท่านตัดตอนมาเพียงแค่นี้ก็หมายความว่า ท่านดูถูกพ่อแม่ว่าเป็นลูกจ้าง แต่แท้ที่จริงแล้วประโยชน์อื่น ๆ ที่นำมาก่อนจะถึงประโยชน์นั้นมันมีมากมายกว่านั้นครับหมายถึงว่า พ่อแม่ได้เลี้ยงดูเรามา เราจะขอเงินอย่างไรจะให้อย่างไรพ่อแม่จัดมาให้ แล้วก็มาเอ่ยเฉพาะพ่อแม่แน่แท้คือลูกจ้าง ในหนังสือไฮโดรเทศมันจะเป็นการดูว่าไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นการที่ท่านบอกว่า กระผมพูดอย่างนั้น มันเป็นการไม่ถูกต้อง กระผมพูดยาวกว่านั้น กระผมพูดยาวกว่านั้น กระผมพูดว่าถ้าท่านลงมาสมัครกับกระผม นั่นอีกประการหนึ่ง รู้สึกว่าคุณสมควรส่วนศรีนอก จะยกมือคัดค้านนะครับประท้วงอะไรท่านประธานขอเชิญเขาหน่อยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีครับ

นายประยูร สุรนิวศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ไม่มีนะครับ ไม่มี ไม่เป็นไร กระผมเห็นเขายกมือ กระผมก็อยากให้ประท้วงครับ ที่นี้กระผมก็ได้ให้เหตุผลเพียงแค่นั้นแล้ว กระผมขอขอบพระคุณท่านครับ เพราะหมดเวลาแล้วครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ดีแล้วครับ พอแล้วกระมังครับ มันไม่มีประเด็นอะไรมากมายนักทีเดียว ฟังทั้ง ๒ ฝ่ายก็แจ่มแจ้ง ชัดได้แล้วครับ เอ้า คุณทรงธรรม

จำสิบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ กระผม จำสิบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดเชียงราย ท่านกรรมการเป็นผู้ชี้แจง ท่านประธานที่เคารพ เราได้พูดกันแล้วว่า รัฐธรรมนูญนี้เป็นกฎหมายแม่บทเราจะต้องพิจารณากันอย่างกว้างขวาง ท่านกรรมการบอกว่าทเฉพาะกาลนี้จะหมดบทเฉพาะกาลอยู่แล้ว เหลือไม่นาน ความจริงบทเฉพาะกาลจะต้องไปหมดเอาเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ โน่นครับ แล้วท่านกรรมการบอกว่าสมัยประชุมของเราเหลืออีกเดือนกว่า ๆ แล้วท่านกรรมการลืมนึกไปแล้วหรือว่าจะต้องมีสมัยวิสามัญ แล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสติที่จะเข้าชื้อกันตามรัฐธรรมนูญขอเปิดสมัยวิสามัญได้อีก ท่านประธานจำได้ไหม สมัยสภานิติบัญญัติ กระผมตอนนั้นไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎรออกกฎหมายมันจวนจะปิดสมัยแล้ว เขาเร่งออกกฎหมายทั้งวันทั้งคืนวันเดียวได้ตั้ง ๔-๕ ฉบับแล้วการพิจารณากฎหมายในสภาเราอาจจะขอร้องต่อสภานี้พิจารณา ๓ วาระรวดก็ได้ ท่านประธานที่กระผมเสนอขึ้นขึ้นมา ที่ท่านกรรมการพูดบอกว่ากฎหมายที่ห้ามฆ่าวัว ฆ่าควายตัวเมียมันนั้นจะเป็นกฎหมายของกระผมเองครับ กระผมเป็นคนเสนอเองแล้วก็ตกไป กระผมไม่อยากจะยกตัวอย่างให้มันมาก เพราะว่าวัวควายทุกวันนี้มันจะไม่มีอยู่แล้ว กระผมก็ได้เป็นคนเสนอกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงราย จังหวัดแพร่ที่ชอบกินลูกวัวน้อยในท้องแม่ ท้องพ่อ ก็ฆ่าแม่แล้วก็เอาลูกมานึ่งกิน อันนี้แหละครับกระผมถึงได้ออกกฎหมายฉบับนี้ เขาบอกว่าเนื้อวัวที่อยู่ในท้องแม่มันอร่อย แกลั้มเหล้ามันอร่อย กระผมเห็นว่าอีกหน่อยมันจะไม่มีวัว ไม่มีควายก็เสนอเข้าไป แต่ก็ถูกคณะกรรมการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัตินี้ ขอโทษเถอะ ใช้คำว่า “เตะโด่ง” ของกระผมออกไป ท่านประธานที่เคารพ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายที่กระผมเสนอเข้ามาอีกฉบับหนึ่งสำคัญที่สุดคือ กระผมมีบทลงโทษประหารชีวิตผู้ที่มีอาวุธสงคราม เอ็ม. ๑๖ เอชเค หรือระเบิดมือไว้ในครอบครอง สำหรับอาวุธต่าง ๆ นอกนั้นที่ได้รับอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย กระผมไม่ได้เกี่ยวข้อง ท่านประธานก็เห็นอยู่แล้ว ระเบิดกันที่ลุ่มพินี่ ระเบิดกันที่ดุสิตธานี ยิ่งกันตายทุกวันนี้ เอ็ม. ๑๖ กระผมก็เสนอกฎหมายเข้าไปก็ยังไม่ทราบว่าการพิจารณาการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติชุดนี้จะเตะถ่วงของกระผมออกไป จะเตะโด่งออกไปเหมือนนกมวยที่ยังไม่ได้ขึ้นเวทีเพียงแค่ว่าขึ้นบนนี้ได้ไป ๓ ชั้นก็ถูกคณะกรรมการยื่นขวางทาง ขอภัยครับ ถีบตกจากเวที ไม่ต้องให้ขึ้นไป

ต่อยกับนบเวที จะแพ้จะชนะก็ขอให้สภานี้เหมือนบนเวทีนี้มาแพ้กัณฑ์นี้มาสู้กันที่นี้ ให้มันตกที่นี้กระผมจะไม่เสียใจ แต่ถ้าตกจากคณะกรรมการซึ่งมี ๑๗ คน เป็นคนของรัฐบาลเสีย ๙ เป็นของผู้แทนของเราเสีย ๘ กระผมก็รู้สึกเสียใจ เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอฝากกับท่านประธานและสมาชิกทั้งสภาได้พิจารณาเรื่องนี้ครับ ขอขอบพระคุณ

นายบุญเกิด นาคดี (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะขอประทานกราบเรียนชี้แจงในฐานะที่เป็นกรรมการให้สภานี้ได้ทราบความหมายให้กระจ่างชัดกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๔ (๕) นั้นได้บังคับว่า การเสนอร่างพระราชบัญญัติใด ๆ นั้นจะต้องไปผ่านคณะกรรมการวินิจฉัย ๑๗ คน ในระหว่างนี้หลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๒ นั้น เราใช้บทเฉพาะกาลผู้สมัครผู้แทนทุกคนนั้นไม่จำเป็นจะต้องสังกัดพรรคการเมืองและเราก็ปฏิบัติต่อเนื่องจากปีที่ ๑, ๒, ๓ จนถึงปีสุดท้าย ยังเวลาอีกประมาณ ๑๐ เดือนเศษ ในระหว่างนั้นนั้นเองก็ยังไม่มีการพรรคการเมืองซึ่งถูกต้องตามกฎหมาย สมาชิกสภาทุกคนนั้นยังไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองซึ่งสมบูรณ์แบบตามกฎหมาย ถ้าหากเราจะยกเลิก (๕) นั้นเราก็จะต้องไปถือเอากฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ในวรรคสองนั้นเองได้ชี้ให้เห็นว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติใด ๆ นั้นจะต้องได้รับรองจากพรรคการเมืองนั้นและมีสมาชิกในพรรคการเมืองนั้นรับรองไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน ดังนั้นการที่จะให้ยกเลิก (๕) นั้นเป็นไปได้ ขอตอบท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่แปรญัตติสั้น ๆ แค่นี้ หวังว่าคงเข้าใจ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : พอหรือยังครับ ถ้าไม่พอจะพูดอยู่นะครับ มีมากคน ทางนี้ครับ เชิญ

นายสมส่วน ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม สมส่วน ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดนครราชสีมา กระผมขอเสนอให้มีการลงมติว่าจะเอาตามร่างของกรรมการ หรือว่าจะเอาตามของผู้แปรญัตติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ยังลงมติไม่ได้ครับ เชิญ ไม่ใช่คุณสมส่วนนั่งลงก่อนละครับ สมส่วนนั่งลง ไม่เป็นไรครับ ที่คุณเสนอมายังทำไม่ได้ครับ

๗๖๘

นายณัฐ ชาตวัฒนศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ณัฐ ชาตวัฒนศิริ จากจังหวัดบุรีรัมย์ กระผมเชื่อว่าเราพอจะวินิจฉัยได้แล้ว จึงขอเสนอปิดการอภิปรายครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผมก็จะขอมติที่ประชุมนะครับว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรปิดอภิปรายได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

(สมาชิกยกมือ ๑๓๑ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเปิดอภิปรายต่อไปโปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมก็มีมติให้ปิดอภิปรายเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนน ๑๓๑ คะแนนต่อไปนี้ผมจะได้ถามมติว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็นไปตามร่างของคณะกรรมการนี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือขึ้น ๑๘๑ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรมีการแก้ไข โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือขึ้น ๕ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านที่เห็นว่าควรเป็นไปตามร่างของคณะกรรมการมี ๑๘๑ ที่เห็นว่าควรมีการแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามผู้ที่สงวนไว้มี ๕ เพราะฉะนั้นก็ต่อไปครับ

ต่อไปเป็นการพิจารณามาตรา ๙ ท่านผู้แปรญัตติครับ มิใหม่ครับท่านผู้แปรญัตติครับ

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เดียวครับ คุณสมานก่อนครับ คุณสมาน ชมภูเทพ เชิญครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ขอรบกวนเรียนท่านผู้เป็นประธาน กระทบ สมาน ชมภูเทพ ส.ส. จังหวัดลำพูน ท่านผู้เป็นประธานครับ ที่กระทบได้สงวนในมาตรานี้ไว้เพราะกระทบมีความประสงค์เกรงว่า การเลือกตั้งนั้นเราอยากจะทำให้มีการสังกัดพรรคการเมืองให้เร็วขึ้น ที่นี้ผลของรัฐธรรมนูญฉบับนี้มันอาจจะมีผลต่อสภาของเราหลังจากประกาศรัฐธรรมนูญแล้ว กระทบถือว่าผู้แทนราษฎรผู้ใดที่มีได้เข้าสังกัดพรรคการเมืองภายในเวลากำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสิ้นสุดลง เหตุผลก็คงไม่มีอะไรหรอกครับ เพราะว่ากระทบมีความตั้งใจเข้าหมายว่าถ้าหากว่าเรามีพรรคการเมืองในข้างหน้าแล้ว กฎหมายรัฐธรรมนูระบุแล้วว่าจะต้องมีการให้เข้าสังกัดพรรคแล้วก็เลือกตั้งออกมา แต่ถ้าหากว่าในช่วงนี้ ถึงแม้ว่าจะเข้าสังกัดพรรคการเมือง หรือไม่เข้าสังกัดพรรคการเมือง ผลมันก็ย่อมไม่มีต่อการที่จะจัดตั้งรัฐบาล หรือว่าจะมีปัญหาที่แน่นอนที่แท้จริงต่อกฎหมายรัฐธรรมนูฉบับนี้ เพราะว่ามันจะหมดเทอมอยู่แล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้กระทบไม่ตั้งใจ กระทบจึงขอถอนครับผม

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระทบ พินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง ตามที่กระทบได้ขอแปรญัตติสงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๙ เพื่อขอแก้ไขรัฐธรรมนู มาตรา ๑๐๓ (๗) พอสรุปความดังนี้ ตามมาตรา ๑๐๓ (๗) นั้น ระบุสั้น ๆ ว่า ถ้าหากสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๗) สมาชิกลาออกจากพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้นั้นถูกกรรมการบริหารของพรรคจำนวนสามในสี่มีมติให้ออกถือว่าออกหรือว่าขาดจากสมาชิกภาพ ในประเด็นนี้ท่านประธานที่เคารพ กระทบอยากจะขอประธานทราบเรียนว่า ในการออกกำหนดกฎหมายซึ่งจะบังคับ ซึ่งเราได้วิจารณ์กันในซักเมื่อช่วงเช้านี้ กระทบใคร่ขอประธานทราบเรียนว่า ในการออกกฎหมายก็ดี ในการที่จะออกพระราชบัญญัติอื่นใดก็ดี จะเป็นเก็บภาษีศุลกากร หรืออัตราภาษีอย่างอื่นใดก็ตามนั้น ในการที่จะออกกฎหมายนั้นเรามีได้ออกกฎหมายเพื่อบังคับแต่อย่างเดียว หากแต่ว่าเราจะต้องศึกษาหาความรู้หาข้อมูล

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งราษฎรได้เลือกตั้งเข้ามาขึ้นเพื่อจะให้มาออกกฎหมาย พุฒภาษาชาวบ้านก็บอกว่า ออกกฎหมาย ไม่มีหน้าที่อื่นใด นอกจากมาทำหน้าที่นิติบัญญัติ เพราะฉะนั้นในการออกกฎหมายจะต้องไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และก็ต้องให้ได้รับความเป็นธรรมทุกฝ่าย เพราะฉะนั้นการที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดตามมาตรา ๑๐๓ (๗) นั้น รู้สึกจะไม่เป็นธรรมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่าวคือ หากว่าสมาชิกผู้นั้นลาออก ไม่มีปัญหา ท่านประธานที่เคารพ ถ้าหากว่าสมาชิกคนนั้นถูกกรรมการบริหารพรรค ขอประธานอนุญาตยกตัวอย่าง ถ้ากรรมการบริหารพรรคมี ๒๑ คน สามในสี่ก็จะมีสมาชิกลงเสียงขับให้ออกได้ ๑๕ คน สมาชิกผู้นั้นต้องออกและก็สิ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ฯ ด้วย ในประเด็นนี้ กระผมได้ขออนุญาตต่อรองกับกรรมการว่า ขอให้สมาชิกซึ่งถูกกรรมการบริหารพรรคซึ่งได้มีมติให้ออกนั้น ขอให้มิอายุไปหาพรรคได้ภายใน ๖๐ วัน ดังที่กระผมได้สงวนคำแปรญัตติไว้ เนื่องจากส่วนมากได้รับความพอใจในเรื่องประเด็นมีการเลือกตั้ง เพื่อให้สิทธิส่วนตัวกับสิทธิของประชาชนแล้ว กระผมอยากจะขอต่อรองกับคณะกรรมการสักนิดหนึ่ง ถ้าเป็นไปได้นะครับ อยากจะขอภายใน ๓๐ วัน อยากจะขอต่อรองคณะกรรมการครับ ขอขอบคุณครับ

นายจำลอง ครุฑขุนทด (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมจำลอง ครุฑขุนทด สภาผู้แทนราษฎรจากนครราชสีมา พรรคชาติไทย ในฐานะกรรมการ กระผมอยากจะชี้แจงท่านผู้ขอแปรญัตติในกรณีที่ถูกพรรคขับออกตามมาตรา ๑๐๓ (๗) นี้ ในร่างของกรรมการนั้นในวรรคสองให้เวลา ๖๐ วันอยู่แล้ว ซึ่งหมายความว่า ในระหว่างที่ในระยะ ๙๐ วันภายหลังกฎรัฐธรรมนูญใช้บังคับซึ่งจะต้องหาพรรคการเมืองใหม่นั้น ถ้าในระหว่างนั้นคนที่พรรคอยู่แล้วนี้ถูกพรรคขับออกนั้นก็จะเป็นไปตามมาตรา ๑๐๓ (๗) คือหมายความว่า ๖๐ วัน ๖๐ วันมีสิทธิ์ที่จะออก เมื่อถูกขับออกในระหว่าง ๙๐ วันนี้ มีสิทธิ์อีก ๖๐ วันที่จะเข้าได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นคำแปรญัตติของท่านนั้นเจตนารมณ์ของท่านก็เป็นไปตามวรรคสองของมาตรา ๙ ที่เราได้ร่างมาแล้ว เพราะว่าถ้าอ่านวรรคสองนะครับ ที่กรรมการร่างมานี้ “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือลาออกจากพรรคการเมืองหรือพรรคการเมือง

ที่ตนเป็นสมาชิกมีมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นตามมาตรา ๑๐๓ (๗) หรือขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองและมิได้เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง อื่นภายในกำหนดหกสิบวันตามมาตรา ๑๐๓ (๙) . . .” เรามาดูตอนท้ายนะครับ “ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลงในวันถัดจากวันครบกำหนดเก้าสิบวันหรือในวันถัดจากพรรคการเมือง หรือวันที่ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือวันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวัน แล้วแต่กรณี” ซึ่งหมายความว่าถ้ามีการลาออกแล้วก็มีสิทธิอีก ๖๐ วันอยู่แล้ว

นายบุญเกิด พิมพัวร์เมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญเกิด พิมพัวร์เมธากุล จากจังหวัดขอนแก่น เนื่องจากมาตรา ๙ มีการแก้ไขนะครับ กระผมก็จำเป็นจะต้องขออนุญาตท่านประธาน เพื่อจะพูดคุยเกี่ยวกับการที่กรรมการแก้ไข เอละครับ มาตราที่ผ่าน ๆ มาแล้วกระผมแพ้กระผมก็ยอม แต่สำหรับมาตรา ๙ นั้น กระผมขอประทานกราบเรียนท่านประธานเพื่อขออนุญาตถามทางกรรมการว่า ตามร่างเดิมนั้นกำหนดให้ ๑๕๐ วันนะครับ กระผมขออนุญาตอ่านในมาตรา ๙ นั้นบัญญัติไว้ว่า “บทบัญญัติของมาตรา ๘ ของรัฐธรรมนูญนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวต้องเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน . . .” นี่เป็นร่างเดิมนะครับ ท่านกรรมการมาแก้ไขใหม่ว่าเป็น “เก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ” ท่านประธานที่เคารพ ในขณะที่นั้นมีพรรคการเมืองที่ต้องตามกฎหมายเพียง ๒ พรรค เพียง ๒ พรรคเท่านั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากบังเอิญอีก ๑๕ วันนะครับนับจากวันนี้ไป กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศใช้บังคับก็ ๑๕๐ วันจะมีพรรคการเมือง กระผมว่าไม่เกิน ๔-๕ พรรคนะครับ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอยืนยันตามร่างเดิม คือให้มีเวลาที่จะคิดหน่อยว่า พรรคการเมืองใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ยังไม่เข้าเป็นสมาชิกพรรคจะได้คิดใคร่ครวญหน่อยว่าใช้เวลาเพียง ๑๕๐ วันนะ เขาควรที่จะเข้าเป็นสมาชิกพรรคไหนให้เวลาเขาหน่อยครับ นี่อะไรเร่งรัด ๕๐ วัน ท่านกรรมการมีเหตุผล

อะไรจึงมาบังคับและเร่งรัดอย่างนี้ ตอนบทบัญญัติมาตรา ๕ ขอให้เลือกเป็นพรรคท่านก็ไม่ยอม เบอร์ใครเบอร์มัน พอมาถึงบทบัญญัติมาตรา ๙ ท่านก็กลับเร่งรัดว่าต้อง ๙๐ วัน อย่างนี้มันไม่ถูกครับ ให้เวลาเขาหน่อยซิเขาจึงจะได้มีเวลาใคร่ครวญว่าพรรคบางพรรคนี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางคนก็ได้อภิปรายมาแล้วว่าพรรคหลอกหลวงผู้เลือกตั้ง ผู้เลือกตั้งก็ต้องไปหลอกหลวงอะไรต่อ ๆ ไปอีก เพราะฉะนั้นกระผมจะได้ซึ่งใจกระผมว่าก่อนที่จะตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกพรรคใด ๆ นั้น พรรคอะไรที่กระผมเห็นความสำคัญของเป้าหมายและนโยบายของพรรคที่ดีที่สุด เพราะฉะนั้นกระผมจึงจำเป็นต้องขอกราบเรียนท่านกรรมการว่า ท่านมีเหตุผลอะไร จึงจะต้องเร่งรัดและเร่งรีบให้มีเวลาเพียง ๙๐ วัน ซึ่งร่นเวลาเข้าอีกถึงครึ่งหนึ่งของเวลาทั้งหมดร่างเดิมนี้ ๑๘๐ วันนะครับ ขณะนี้พรรคแต่ละพรรคโลเลไม่ได้เป็นระเบียบ ท่านเองเป็นคนพูดกระผมไม่ได้เป็นคนพูด ท่านเป็นคนพูดว่าพรรคแต่ละพรรคนั้นโลเลใช้ไม่ได้ แต่ละพรรคก็เดี๋ยวก็ตั้งเดี๋ยวก็ล้ม บางพรรคยังไม่ทันจะตั้งก็แตกกันเสียแล้ว แล้วจะให้กระผมได้คิดอย่างไรว่าสมควรจะเข้าพรรคไหน เพราะฉะนั้นท่านมีเหตุผลอะไร ขอประทานโทษว่า กรุณาได้ชี้แจงมาว่าทำไมจะต้องบังคับ ๙๐ วัน ทำไมไม่ให้เป็น ๑๘๐ วันอย่างเดิม อันนี้กระผมจำเป็นต้องขอประทานกราบเรียนต่อท่านประธานว่า ขอให้กรรมการอธิบายเหตุผลประกอบสักนิดหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ กรรมการ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดบุรีรัมย์ ในฐานะกรรมการ ที่คณะกรรมการได้แก้ไขจาก ๑๘๐ วัน เป็น ๙๐ วันนั้นด้วยเหตุผล

ประการที่ ๑ ก็คือว่า พรรคการเมืองต่างๆ ในปัจจุบันนี้ ที่ได้ไปจดทะเบียนความจริงมีอยู่ ๒๑ พรรคนะครับ ที่กระทรวงมหาดไทย แล้วก็ต้องจดทะเบียนให้เสร็จภายใน ๑ ปี แล้วส่วนมากก็จะครบในเดือนกรกฎาคม สิงหาคม กันยายน นี้ที่จะต้องทำให้เสร็จ ถ้าหากว่าพรรคใดที่ไปจดทะเบียนที่กระทรวงมหาดไทยไม่เสร็จภายใน ๑ ปี ก็จะต้องไปเริ่มต้นใหม่หมดนี้เป็นประการที่ ๑ ที่เป็นเหตุผล

ประการที่ ๒ ถ้าหากว่าจะให้สมาชิกซึ่งสังกัดพรรคในระยะถึง ๑๘๐ วันนั้น การแก้ไขนี้แทบจะไม่มีผล เพราะว่าถ้านับจากวันนี้ สมมุติว่าเอาวันนี้เป็นหลักนะครับ วันนี้ได้ผ่านวาระ ๒ อีก ๑๕ วันเราถึงจะกลับมาลงมติในวาระ ๓ ได้ ก็ไปตกประมาณวันที่ ๒๕ หรือ ๒๖ มิถุนายน แล้วหลังจากนั้นนับไปอีก ๓ เดือน คือ ๙๐ วันนะครับ ก็จะไปตกเอาประมาณให้เวลาไปถึงเดือนกันยายน แต่ถ้าหากว่าให้ไปถึง ๑๘๐ วัน ก็พอดีสิ้นปีพอดีนะครับพอดีจะเลือกตั้งใหม่พอดี เพราะฉะนั้นระยะเวลานั้นคือประการที่ ๒

ประการที่ ๓ เราอยากจะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปสังกัดพรรคนั้น ได้มีโอกาสคุ้นเคยกับพรรคที่เข้าไปเพื่อจะได้ตัดสินใจว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ จะเป็นเดือนเมษายน หรือจะเป็นเดือนมิถุนายน ก็แล้วแต่ว่าจะมีการยุบสภา หรือจะมีการปล่อยให้มันครบ แล้วก็มีการเลือกตั้ง อันนั้นก็ทำให้สมาชิกยังมีโอกาสที่ออกจากพรรคได้ สมมุติว่าถ้าเข้าไปอยู่ในระยะเวลาหลังกันยายนนี้ก็คงจะไปอยู่ได้ประมาณสัก ๓ เดือน ๔ เดือน ก็เตรียมการเลือกตั้ง ถ้าไม่ชอบนโยบายพรรค เมื่อถึงเวลาเลือกตั้งก็ออกไปได้ เพราะการออกตอนนั้น คือหมายความว่า เมื่อครบกำหนดวาระแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถออกจากพรรคการเมืองนั้นได้ ถ้าเข้าไปศึกษานโยบายแล้วไม่พอใจ แต่ถ้าหากว่าเข้าไปศึกษานโยบายแล้วจะอยู่กับพรรคการเมืองนั้น เขาจะได้มีโอกาสหาเสียงต่อไป

ด้วยเหตุผล ๓ ประการนี้ คณะกรรมาธิการเห็นว่าจะเป็นประโยชน์กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วเรื่องความวุ่นวายต่าง ๆ ที่เราพูดว่า ออกเข้า ออกบ้าย ก็จะหมดไปในวันที่ ๒๕ กันยายน นี่คือเหตุผลครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ ทางนี้เชิญ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย จากอุดรธานี กระผมอยากจะขอกราบเรียนท่านประธานครับว่า การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญที่กำลังพูดกันอยู่ขณะนี้ ไม่ได้หมายความว่า จะใช้บังคับเฉพาะกาลนี้ หรือในเวลานี้ จนกระทั่งถึงครบสมัยเท่านั้น แต่หมายความว่า จะต้องใช้ตลอดไปจนกว่าจะมีการแก้ไข ถ้าหากว่าสมมุติว่าการแก้ไข

กฎหมายรัฐธรรมนูญนี้ผ่านไปอย่างถูกต้อง กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า ผู้แทนราษฎร
นั้นได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ๑๕๐,๐๐๐ คน เข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร การเข้ามาเป็น
ผู้แทนราษฎรนั้น จริงอยู่ถึงแม้ว่าเราจะออกมาในรูปลักษณะของกฎหมายพรรค หรือ
กฎหมายรัฐธรรมนูญจะบีบบังคับไว้แล้วนั้น กระผมอยากจะขอกราบเรียนท่านประธาน
ครับว่า อันตรายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งกระผมมองเห็นเช่นเดียวกันกับ ต้องขอประทานโทษที่
ออกนาม คือ คุณพิณิจ แห่งลำปางนั้น ท่านประธานครับ เราอย่ามจะต้องปฏิเสธไม่ได้
ว่าในพรรคการเมืองทั้ง ๆ ที่เราบอกไว้ว่าจะต้อง ๒๐ คนขึ้นไปจึงจะอยู่เป็นพรรคการเมืองได้
ตามกฎหมายที่กำลังจะแก้กันนั้น ท่านคงจะต้องยอมรับนะครับว่า ผู้มีอิทธิพลในพรรคนั้น
อาจจะเห็นหน้าพรรค หรืออาจจะเห็นหน้าของพรรค ซึ่งท่านทั้งหลายเหล่านั้นบาง
พรรคก็มีคนข้างนอกเป็นคณะกรรมการบริหารมากกว่าผู้แทนราษฎรภายในพรรคก็มี ซึ่ง
ก็มีมากด้วย มักจะปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ว่ามีพรรคการเมืองที่เกิดความระส่ำระสายและ
แตกแยกกันนั้น ก็เนื่องจากคณะกรรมการบริหารพรรค ท่านประธานครับ กรรมการ
บริหารพรรคนั้น ๒๑ คนขึ้นไปก็เป็นที่ได้แล้ว ถ้าหากว่า ๑๕ คนในกรรมการบริหารพรรค
นั้นโหวตเสียงขั้บบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรในพรรคออกไป ทั้ง ๆ ที่เขาถูก
เลือกมาจากประชาชนแสนห้าหมื่นคน เพียงเพื่ออยากจะเชือดคอไก่ให้ลิงดู เพื่อที่จะให้
อีก ๑๙ คนนั้นหรือ ๑๘ คน ภายในพรรคนั้นสยบอยู่แทบเท้าของนายทุนหรือของคณะ
กรรมการท่านนั้นแหละครับ ท่านประธานครับ อะไรจะเกิดขึ้น ความเป็นผู้แทนราษฎร
ที่จะมาต่อสู้เพื่อประชาชนนั้นมีสิทธิ์ตรงไหนครับ ถูกเลือกมาโดยประชาชน แต่จะมาถูก
ขั้บออกจาก ๑๕ คนของกรรมการพรรค ท่านประธานลองคิดดูซิครับอันตรายจะเกิดขึ้น
แล้วการที่กระผมหมายถึงว่าแม้กระทั่งกฎหมายบางอย่าง สมมุติว่าพรรคนั้นเสนอกฎหมาย
เข้ามา ถ้าหากว่ากลุ่มนั้นเป็นกลุ่มผลประโยชน์ เป็นกลุ่มของผู้มีอำนาจ แต่สมมุติว่านาย
ก. ซึ่งเป็นผู้แทนในพรรคนั้นไม่เห็นดีไม่เห็นชอบ สรุปรว่าไม่พร้อมที่จะเป็นโจรกับคณะ
นั้น นาย ก. ซึ่งเป็นผู้แทนคนนั้นจะถูกกรรมการบริหารพรรคขั้บออกไป กรณีเช่นนี้
กระผมถือว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ทั้ง ๆ ที่เราเลือกมาจากประชาชน แต่จะถูกขั้บออก

เพราะด้วยเหตุนี้ กระทบอยากจะขอทราบเรียนว่า กระทบเห็นด้วยกับคุณพินิจ ที่ได้ขอ
แปรไว้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระทบ พินิจ จันทรสุรินทร์ จากจังหวัดลำปาง กระทบอยากจะขอเรียนยืนยัน
จากคณะกรรมการว่า ในวรรคท้ายของพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมในวรรคท้ายนี้
“หรือในวันที่ลาออกจากพรรคการเมือง หรือวันที่ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
หรือวันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวัน แล้วแต่กรณี” นั้นกระทบอยากจะทราบเรียนว่า
ในที่นี้หมายถึงสมาชิกผู้นั้นถูกมีมติจากคณะกรรมการกลางพรรค ตามมาตรา ๑๐๓ (๗)
หรือไม่ ถ้าหากว่าคณะกรรมการมีเจตนาารมณ์อย่างนี้ กระทบก็เห็นด้วยกับคณะกรรมการ
การจะได้ระบุไว้ครับ เจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราร่างกันนี้ แก้ไขนี้จะได้บันทึก
เป็นหลักฐาน ถ้าหากเป็นเจตนาารมณ์ตรงกัน กระทบก็ยินดีที่จะถอน ขอให้กรรมการ
ชี้แจง ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคณะกรรมการครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติ กระทบ มีชัย ฤชุพันธุ์ กระทบขอทราบเรียนว่า ในมาตรา ๙ วรรคสองมี
กรณีอยู่ ๔ กรณีนะครับ คือกรณีที่ ๑ ไม่เข้าพรรคภายใน ๙๐ วัน กรณีที่ ๒ คือเข้าพรรค
แล้วลาออก กรณีที่ ๓ คือพรรคมีมติให้ออก กรณีที่ ๔ คือพรรคถูกยุบโดยคำสั่งของศาล
สำหรับในกรณีที่ ๑ ไม่เข้าพรรคภายในกำหนดนั้นถ้าครบ ๙๐ วันแล้วยังไม่เข้าก็จะพ้นสมาชิก
ภาพ เมื่อครบกำหนด ๙๐ วัน

สำหรับประการที่ ๒ ที่เข้าไปแล้วลาออกทันทีที่ลาออกก็จะพ้นจากสมาชิกภาพ
กรณีที่ ๓ พรรคมีมติให้ออกก็จะพ้นจากสมาชิกภาพทันทีที่พรรคมีมติให้ออก ส่วนกรณีที่
๔ เมื่อพรรคถูกศาลสั่งให้ยุบนั้นจะมีเวลาอีก ๖๐ วันที่จะไปหาพรรคมาสังกัดใหม่ เมื่อครบ
๖๐ วันแล้วไม่ได้สังกัดพรรคจึงจะหมดสมาชิกภาพครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ เจตนารมณ์ทั้งนี้หมายความว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนฯ ซึ่งถูกกรรมการกลางพรรค ตามมาตรา ๑๐๓ (๗) ซึ่งสามในสี่ของกรรมการบริหารมีมติให้ออกก็สิ้นสภาพเลยใช้หรือไม่ครับขอยืนยัน โดยไม่ต้องมีเงื่อนไขใน ๖๐ วัน

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ความเข้าใจของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติถูกต้องแล้วครับ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับมาตรา ๑๐๓ (๗) ที่ใช้บังคับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ ผมเมื่อสักครู่นี้ผมได้ขอต่อรองกับคณะกรรมการ อยากจะขอ ๓๐ วันนะครับ ผมอยากขออนุญาตต่อรองในที่ประชุมนี้ ถ้าหากว่าอนุญาต เราจะขอให้ผู้ซึ่งถูกมติของคณะกรรมการกลางพรรคนี้ได้มีมติแล้ว ขอให้หาพรรคอยู่ได้ภายใน ๓๐ วันครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมการชี้แจง

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดบุรีรัมย์ ในฐานะกรรมการ เรื่องที่จะให้สังกัดพรรคคนนั้นไม่ได้ละครับ เพราะว่าขัดกับรัฐธรรมนูญและขัดกับพระราชบัญญัติพรรคการเมือง กระผมขออนุญาตอ่านนะครับ คือบอกว่าใน “(๗) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก” อันนี้ก็หมดสมาชิกภาพนะครับ “หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้นให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ” จะให้มีเวลาอีกไม่ได้ แล้วขณะเดียวกันพระราชบัญญัติพรรคการเมืองก็ล่อข้อความของ ๑๐๓ (๗) นี้ไปออกเป็นพระราชบัญญัติพรรคการเมืองด้วยเหมือนกัน ที่นี้คณะกรรมการก็ได้พิจารณาว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญออกมาก็ดี หรือเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติพรรคการเมืองก็ดีคงจะได้พิจารณาว่าถ้าคนที่ถูกมติสามในสี่ไม่ใช่ของคณะกรรมการบริหาร

อย่างเดียวกันในสี่ของคณะกรรมการบริหารบวกกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคคนนี้มี
อยู่ขณะนี้ ไม่ใช่เฉพาะกรรมการบริหารที่บอกว่ามี ๒๑ คน แล้วก็ไปออกไม่ใช่ ถ้า
สมมติว่าคณะกรรมการบริหารมีอยู่ ๒๑ ท่าน แล้วมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีก ๑๐๐ ท่าน
ก็รวมเป็น ๑๒๑ ท่าน สามในสี่ของ ๑๒๑ สมาชิกผู้นั้นถึงจะออกถึงจะถูกมติให้ไล่ออกได้
เพราะฉะนั้นถ้าคนหนึ่งไป โดนมติในจำนวนขนาดนั้น กระผมก็คิดว่าควรจะออกเหมือนกัน
ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายพินิจ จันท์สุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผมพอใจ ขอถอนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ก็เป็นอันว่าหมดนะครับ ก็ขอ
ลงมติ ผมจะขอมติตั้งนี่นะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าถ้าไม่ถูกอย่างไรก็กรุณาหักท้วงนะครับ
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะรับร่างของคณะกรรมการที่แก้ไขส่งมานี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๖๕ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะรับร่างนี้
โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านที่เห็นว่าควรจะรับร่างที่คณะกรรมการ
ธิการแก้ไขส่งเข้ามามี ๑๖๕ เสียง ท่านที่เห็นว่าไม่ควรจะรับร่างนี้มี ๔ เสียง ก็เป็นอัน
ว่าเป็นไปตามนั้นนะครับ นี่เราก็พิจารณากันมาจบร่างแล้วนะครับ เมื่อพิจารณาจบร่างแล้ว
ก็มีการพิจารณาสรุปอีกครั้งหนึ่ง แต่ในการพิจารณาครั้งนี้ก็จะขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมด้วยคำ
ได้ครับ คือที่จะขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมเนื้อความนั้นทำไม่ได้แล้ว นอกจากเนื้อความที่เห็น
ว่าขัดแย้งกันอยู่

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไขเพิ่มเติม)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มีแล้วก็เป็นการจบการพิจารณาใน
วาระที่ ๒ ที่นิตตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ (๕) ต้องให้รอไว้ ๑๕ วัน เมื่อพ้นกำหนด

๓๓๘

แล้วก็ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่ ๓ ต่อไป แต่ก็เพื่อรวบรัดผมว่าผมจะเลยขอเรียนถามที่ประชุมเสียเลยว่านี่เราพิจารณากันในวันนี้ ก็จะครบ ๑๕ วันไปในวันที่ ๒๔ ทีนี้เมื่อวันที่ ๒๔ ครบ ๑๕ วัน วันที่ ๑๕ เราก็ลงมติกันได้ เพราะฉะนั้นถ้าท่านเห็นว่าในวันที่ ๒๕ สมควรที่จะเอามาลงมติกันในวันที่ ๒๕ นะครับ วันศุกร์ครับ วันที่ ๒๕ ตรงกับวันศุกร์ครับ ถ้าเห็นว่าจะลงมติกันได้ในวันนั้นแล้ว เราก็ไม่ต้องมีมติอะไรกันละครับ ในวันนั้นทางเราก็จะได้ประชุมก็เรื่องนี้ได้จัดเข้าระเบียบวาระในวันนั้นเลยขออนุมัติที่ประชุมวันนี้ มีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มีก็เป็นอย่างนั้นว่าเราพิจารณาจบแล้ว ตอนนั้นก็ว่ากันด้วยเนื้อหาความเนื้อหาเยอะแยะเพียบมาทั้งวันนะครับ พรุ่งนี้ก็มีประชุมสภาผู้แทนราษฎรเข้าอีกงานหนักหน่อย ก็ขอปิดประชุมแค่นี้ครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๑๕ นาฬิกา